

ed. **C** Pauli Veneti summule incipiunt.

Conspiciens in circuitu li
brorū quorūdā magnitu
dinē tediū cōstituentē in
aio studētū necnō ⁊ alio
rum nimā breuitatē qb⁹
nulla ferre ē ānera doctri
na. Ideo uolēs mediū re
tinere utriusq; sapiēs
turā extremi: p̄p̄ediū utile p̄struxi iuueni
bus: pluribus diuisū tractatibus: quorūz
p̄mūs sūmūlāz tradit nōciā. Scd̄s sup
positiōnū declarat matiaz. Tertius p̄ntia
rū ofidit doctrinā. Quartus t̄minoz vim
instruit p̄batiuam. Quint⁹ ligādā regulā
doz obligatiuā. Sext⁹ insolubilia soluedi
dat artē ⁊ viā. Septim⁹ p̄tra p̄mū obicit
solutōz addēs r̄sūā. Octau⁹ hō tertiusz
fortificat p̄ rōz argumētatiuā. Nō q̄ doctri
na q̄cūq; a cōiori: vt ait p̄bs in p̄obemio
p̄hysicōz sumit exordii id tractatus p̄m⁹
terminū sic d̄finitēs incipit a p̄iori.

Terminus ē signū orōnis p̄stituti /
uū: vt ps. p̄p̄inā eiusdē: vt li hō li
anial. Et notāter of p̄p̄inā qz ofo
h3 p̄tes p̄p̄ināz ⁊ remotas: p̄p̄inā vocat
dictio: remora hō vocat litera v̄ syllaba.
Prima diuisio ē ista t̄minoz qdā est p
se significatiu⁹: qdā vero nō. Terminus p
se significatiuus ē ille q p se sūptus aliqd
representat vt li hō: li aial Terminus non
p se significatiuus ē ille q p se sūptus nihil
representat: vt ois nullus ⁊ p̄fites. **S**ecūda
diuisio ē ista terminoz qdā significāt na
turālē ⁊ qdā ad placitū. **T**erminus natu
raliter significās ē ille q apud oēs eiusdēz
ē representatiuus sicut li hō li ai al in men
te. **T**erminus vero ad placitū significās
ē ille q nō apud oēs eiusdē est representa
tiuus sicut ille terminus hō in voce vel i
scripto q apd nos significat boiez: sed apd
aliquas certas natiōes nihil significat vt
sūt greci ⁊ hebrei. **T**ertia diuisio ē ista q
terminoz qdā ē cathogorematicus ⁊ qdā
sibategorematicus. **T**ermin⁹ cathogo
rematicus ē ille q tā p se qz cū alio h3 p̄o
p̄iū significatum: vt li hō. siue. n. ponat in
oione siue ex sp significat boiez. **T**ermin⁹
sibategorematicus ē terminus h̄s officii

um qui p se sūptus nullus ē significatiu⁹
vt signa distributiua: vt ois nullus: ⁊ signa
p̄ticularia: vt alige alter: ⁊ p̄positiōes ⁊
aduerbia ⁊ p̄iunctiōes. **S**ig. nāq; distrib
tiua h̄nt officiū: qz d̄termināt distributiue:
⁊ p̄ticularia p̄ticulariter: p̄positiōes de
termināt sub certo casu: aduerbia verbus:
⁊ p̄iunctiōes h̄nt p̄iungere terminos vel
ofones. **Q**uarta diuisio ē ista q termi
norum quidā ē p̄ime intentionis: ⁊ quidā
secunde intentionis. **T**erminus p̄ime in
tentionis est terminus mentalis significās
non terminum id est rem que nō est termi
nus dato qz esset: sicut li hō significat fortē
⁊ platonem: quozum nullus potest esse ter
minus. **T**erminus autem secunde intē
tionis est terminus mentalis significans
solummodo terminum vel p̄positiōnē:
vt illi termini mentales nomen: verbum:
participiū: p̄positiō: oratio: ⁊ huiusmōi.
Quinta diuisio est ista q terminoz qui
dam est p̄ime impositionis quidam secū
de. **T**erminus p̄ime impositionis ē ter
minus vocalis vel scriptus significās nō
terminum vt li homo ⁊ li animal in voce
vel in scripto. **T**erminus autem secūde
impositionis est terminus vocalis vel scri
ptus significās solummodo terminum vel p
positiōnem: vt illi termini vocales vel scri
pti nomē: verbum: participiū: ⁊ huiusmōi.
Sexta diuisio est ista. Terminoz quidā
sunt incōplexi: ⁊ quidā cōplexi. Terminus
incomplexus vocatur dictio: vt li lapis:
li lignum: sed terminus complexus ē ora
tio: vt homo albus: sortes ⁊ plato: decem
esse ⁊ huiusmodi ⁊c.

Quia de nomine ⁊ verbo ex qbus
oratio componitur ⁊ p̄positiō
logicus p̄ncipaliter considerat.
Ideo de his restat diffinitiones assignare.
Nōmē est terminus significatiuus sine tpe
cuius nulla ps aliquid significat separata: vt
homo. In ista diffinitione ponit terminus
loco generis: qz omne nomē est terminus
⁊ non econuerso: dicitur significatiuus qz
termini nōn significatiui nō sunt nomina
apud logicum: licet bene apud grammati
cum: vt omnis nullus ⁊ similia. **T**ertio
dicitur sine tempore ad differētiā verbi

simile a nune
p̄tine in aut
p̄tendunt h
corp qd dicit
qd dicit h
nō p̄tendunt
ut hō p̄tend
qd dicit ad aut
nō: ut hōm

per h

et participij: que significant cum tempore.
Quarto ponitur cuius nulla pars aliq
significat ad differentiam orationis: cuius
partes significant.

Quod est terminus temporaliter
significatiuus et extremorum vni
uus: cuius nulla pars aliq
significat separata: vt currit vel disputat. dicitur
primo temporaliter significatiuus ad diffe
rentiam nominis quod significat sine tem
pore. Secundo dicitur et extremorum vni
tiuus ad differentiam participij quod signi
ficat cum tempore: sed non vni
suppositum
cum apposito sicut verbum. cetera autem
partes ponunt sicut in definitione nois.

O Ratio est terminus significatiuus
cuius aliqua pars aliq
significat: vt homo albus: deum esse.
Ultima particula ponitur ad differentiam
nominis et verbi: quorum partes no signi
ficant. **O**rationum. **A**lia perfecta: **A**lia
imperfecta. **O**rationis perfecta est illa que
perfectum sensum generat in animo audi
toris: vt homo currit. **O**ratio imperfe
cta est illa que imperfectum sensum gene
rat in animo auditoris: vt homo albus: d
um esse. **N**otandum q tres sunt species
orationis perfecte. **O**rationum perfecta
rum: **A**lia indicatiua vt ho currit. **A**lia
imperatiua: vt doce ioanem. **A**lia opta
tiua: vt vtiua essem bonus logicus.

Propositio est oratio indicatiua
verum vel falsam significans vt
homo currit. ponitur oratio loco
generis: qz omnis propositio e oratio et no
e conuerso. Secundo dicitur indicatiua qz
sola indicatiua est propositio: non autem
imperatiua nec optatiua. **U**ltimo annecti
tur verum vel falsum significans propter
tales orationes sortes potest. plato icipit:
que non sunt propositiones: non obstante
quod sint indicatiue qz non significant ve
rum nec falsum cu sint orationes ipsefecte.

Questiones sub propositione cont
ras sequitur numerare. **P**rima e
ista **P**ropositionum alia cathego
rica: **A**lia ypothetica. **P**ropositio cathe
gorica est illa que habet subiectum predi
catum et copulam idqua pncipales ptes

sui: vt homo e animal. subiectum est li ho
mo: predicatum vero li animal: et copla il
lud verbum est: qz e iungit subiectum cu
predicato. **E**t si dicatur homo currit est
propositio cathegorica et non habet predi
catum dicitur quod habet implicitum
predicatum videlicet li currens quod pa
tet in resoluendo illud verba currit in sum
es est et suum participium subiectum e de
quo aliq dicitur: vt homo. **P**redicatus
vero quod dicitur de altero: vt animal sed
copula semper est verbum substantiuum
scilicet sum es e.

De propositione ypothetica posteriori di
cetur ad differentiam cuius ponitur illa par
ticula principales partes sui.

Secunda diuisio est ista.
Propositiōnū cathegoricarū. **A**lia af
firmatiua: alia negatiua. **P**ropositio ca
thegorica affirmatiua est illa in qua verbū
principale affirmat vt homo currit.

Propositio cathegorica negatiua est il
la in qua verbū principale negatur: vt ho
mo non currit. **T**ertia diuisio est ista. **p**
positiōnū cathegoricarū alia vera alia
falsa. **P**ropositio cathegorica vera est
illa cuius primarium et adequatum signi
ficatum est verū vt tu es homo: bec enim
est vera tu es homo qz te esse hominem e
verū. **L**oco significatum primariū et ade
quatum propositionis: quod e simile ora
tionis infinitiue vel coniunctiue illius: vnd
te esse hominem vel quod tu es homo di
citur significatum primarium et adequatū
illius tu es homo: cetera autem significa
ta vt te esse animal: te esse substantiā et hu
iusmodi sunt significata secundaria: et penes
illa non dicitur propositio vera nec falsa.

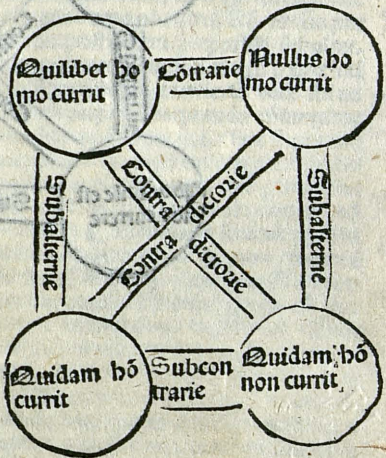
Propositio cathegorica falsa est illa cu
ius primarium et adequatum significatum
est falsū vt tu es asinus. **Q**uarta diuisio
propositionum cathegoricarum alia possi
bilis alia impossibilis. **P**ropositio ca
thegorica possibilis est illa cuius primari
um et adequatum significatum est possibi
le vt tu curris. **P**ropositio cathegorica
impossibilis est illa cuius primariū et ade
quatum significatum est impossibile: vt ho
mo est a finis. **Q**uinta diuisio pponū

et dicitur hinc
et in oratione
interis. s. h. h.
omnis uerū
falsū
spes ponit
in h. h. h.

hinc propositio
non

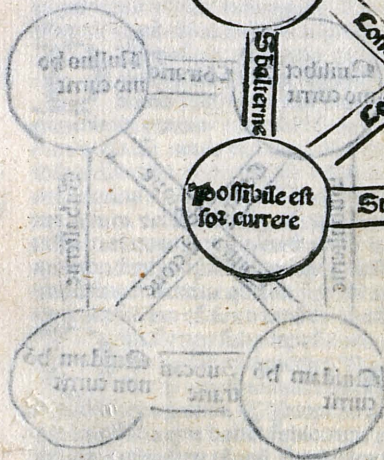
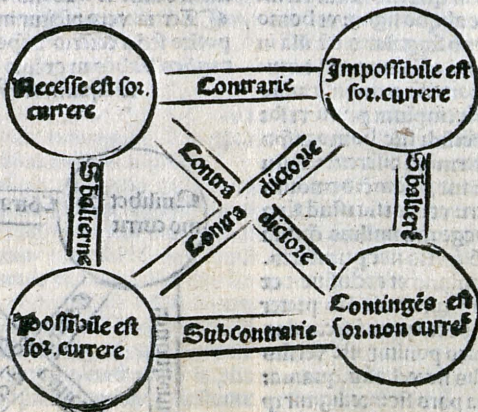
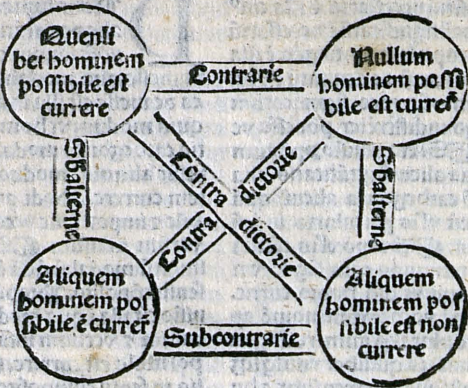
cathegoricarum alia necessaria alia cōtin-
gens. **C** Propositio necessaria ē illa cui⁹
p̄mariū & adequatū significatū ē necessariū
vt deus est. **C** Propositio contingēs ē illa
cui⁹ significatū p̄mariū & adequatū ē cōtin-
gens vt tu es homo. Et voco significatū
contingēs illud qd̄ indifferēter p̄dē esse ve-
rum vel falsum. **C** Sexta diuisio p̄pōrum
cathegoricarū alia alicui⁹ quantitatis alia
nulli⁹. **C** Propō cathegorica alicui⁹ qua-
titatis ē illa que est v̄lis p̄ticularis indefi-
nita vel singularis. **C** Propō v̄lis est illa
inqua subijctur terminus cōis signo vni-
uersali determinatus vt ois homo currit.
Terminū communē voco imp̄tū nomē ap-
pellatiuū & p̄nomē pluraks numeri. Signa
v̄lia sunt ista ois nullus quilibet vnusq̄qz
v̄terqz neuter qualislibet quantumlibz & hu-
iusmodi. **C** Proposino p̄ticularis est illa
in qua subijctur terminus cōis signo particu-
lari determinatus vt aliquis homo dispu-
tat. Signa p̄ticularia sunt ista aliquis q̄-
dam aliter reliquos & huiusmodi. Proposi-
tio indefinita est illa in qua subijctur termi-
nus communis sine aliquo signo; vt homo
est animal. **C** Propō singularis est illa in
qua subijctur terminus discretus vel termi-
nus cōis cum pronomine demonstratiuo
singularis numeri. Exemplum p̄mi vt sor-
tes currit exemplū secūdi ille homo dispu-
tat. **C** Hoc autē terminū discretū vel sin-
gularē nom̄ p̄p̄riū: aut p̄nomē: d̄ emōstra-
tiuū singularis nūeri: vt iste istud Ergo
bus seq̄t̄ istā q̄ ē cathegorica nullius q̄ntita-
tis. Et d̄ q̄ illa q̄ nō ē v̄lis nec p̄ticularis.
nec indefinita nec singularis vt exclusiue & ex-
ceptiue videlz t̄m̄ hō currit: ois hō p̄ter
sortes mouetur. **C** Iuxta primā secundaz
& v̄ltimam diuisiones ponitur iste versus
Duc ca. vel ip̄: qualis ne vel afu. quanta;
par in fin. **C** Prima pars sic intelligitur qd̄
ad interrogacionem de propositione factaz
per que respōdetur cathegorica vel ip̄othe-
tica. Secunda autem asserit quod ad inter-
rogacionem factā per qualis respondetur
affirmatiua vel negatiua: sed intertia d̄ no-
tatur quod ad interroga tionem factaz per
quanta respondeatur vniuersalis particula-
ris indefinita vel singularis. & hoc secūdū

exigētiā positionis propofite quare &c.
D Reter supradictas diuisiones v̄ne
alie declaratur. Prima est ista. p̄-
positionum cathegoricarū. Alia
de inesse: alia modalis. Propō cathegori-
ca de inesse est illa in qua non ponitur ali-
quis modus: vt homo currit. Proposi-
tio cathegorica modalis est illa in qua po-
nitur aliquis modus: vt possibile est sor-
tem currere. Modi autem sunt sex. scilicet possi-
bile & impossibile necessarium & contingēs
verum & falsum. **C** Secunda diuisio p̄po-
sitionū modalū qd̄ ē i sensu d̄o & qd̄ i
sensu cōposito. Propō modalis in sensu d̄o
v̄lis est illa i qua modus mediat iter actūs
causam & verbum infinitiui modi: vt fortes
possibile est currere. **C** Propositio moda-
lis in sensu cōposito est illa i qua modus
totaliter p̄cedit vel finaliter subsequitur
vt deum esse est necessarium. Impossibile
est hominem esse asinum. **C** Ex his diuisi-
onibus originantur tres figure quarum p̄-
ma dicitur de inesse. Secunda modalis de
sensu diuisio se habens admodum prime.
C Tertia vero dicitur modalis d̄ sensu cō-
posito sed a ceteris disperata: quarū decla-
rationes habes in exemplo hic inter⁹ positū.
Sequuntur figure.

Refus

ut exclusiue & exceptiue utiq;
ppositionis exclusiue ut tantū hō
currit / (2) exceptiue ut omni⁹
hō p̄ter sortē mouet / nulli⁹
sunt quantitatē

Sunt igitur tres p^{ri}me q^uae sc^{ilicet} de figure be regule generalis. prima est ista. *Alis affirmatiua et v^{er}is negatiua de consiliis subiectis et predicationis supponetibus precise. p^{ro} eodem vel p^{ro} eisdem sunt p^{ar}itarie i figura: vt quibet ho currit et null^{us} ho currit.* Sec^{un}da regula est ista particularis affirmatiua et particularis negatiua de consiliis subiectis et predicationis supponetibus precise p^{ro} eodem vel p^{ro} eisdem sunt subcontrarie in figura: vt q^uidam homo currit et quidam homo non currit. T^{er}tia regula v^{er}is affirmatiua et particularis negatiua vel v^{er}is negatiua et particularis affirmatiua de consiliis subiectis et predicationis supponetibus precise et p^{ro} eodem vel p^{ro} eisdem sunt p^{ar}adictorie in figura: vt quilibet ho currit et q^uidam ho non currit. Nullus ho currit et quidam ho currit. Quarta regula v^{er}is affirmatiua et particularis negatiua et v^{er}is negatiua et particularis affirmatiua de consiliis subiectis et predicationis supponetibus precise p^{ro} eodem vel p^{ro} eisdem sunt subalterne i figura: vt quibet ho currit et q^uidam ho currit. Nullus ho currit et q^uidam ho non currit. Exp^{re}dictio seg^uitur q^uo ille noⁿ sit p^{ar}itarie. *Dis ho currit et nullus ho currit: nec iste p^{ar}adictorie. Dis ho currit et q^uidam ho non currit: nec iste subalterne. Dis ho currit et quidam ho currit: q^uo termini noⁿ supponunt precise p^{ro} eodem vel p^{ro} eisdem.* In vna enim: s^{ub}z supponit p^{ro} vtroq^{ue} serui. In alia vero p^{ro} masculino tantu^m. It^{em} quattuor regulis situatur p^{ro} positiones in figura ita quattuor alis regulis ip^{er}ar^{um} cognoscit^{ur} lex seu natura: quax p^{ri}ma est ista. Ad est possibile duo p^{ar}itarie esse s^{ilicet} vera sed bene s^{ilicet} falsa. Prima pars p^{er} inducitur in omnibus: et secunda probatur. quonia ista sunt s^{ilicet} falsa. Quilibet ho est albus et nullus homo est albus. Et ista s^{ilicet} omne animal est homo et nullu animal est homo. Secunda regula est ista. Non est possibile duo subcontraria esse s^{ilicet} falsa: sed bene simul vera. Patet p^{er} prima in singulis discurredo: et secunda p^{er} batur: quonia sunt simul vera. Aliqs ho est albus: et aliquis ho non est albus. Ali

quod animal est homo: et aliquod animal non est ho. T^{er}tia regula est ista. Non est possibile duo p^{ar}adictoria esse simul vera vel simul falsa: p^{er} ista regula discurrendo per singula c^{on}tradictoria. Quarta regula est ista. Si v^{er}is est vera sua particularis vel indefinita sibi subalterna est vera: sed non econuerso: Eni si hec esset vera quibet homo est albus hec similiter esset vera aliqs homo est albus: sed non econuerso: q^uo iam de facto hec est vera aliquis ho est albus: et noⁿ ista quilibet homo est albus. Et eodem modo dico de negatiuis quare etc.

Equipollentiaru tres sunt regule: quarum prima est ista. Negatio p^{ro}posita facit equipollere suo c^{on}trario: vnde non quilibet homo currit equualet isti. Aliquis homo non currit. Et non nullus homo currit equualet isti aliquis homo currit. Secunda regula est ista. negatio postposita facit equipollere suo c^{on}trario probatur. nam ista quilibet homo non currit: equipolleret isti nullus homo currit: et nullus ho non currit: equipolleret isti q^uis ho currit. T^{er}tia regula est ista. negatio p^{ro}posita et postposita facit equipollere suo subalterno: vnde hec non quibet homo currit equipolleret isti aliqs homo currit. Et ista non nullus homo non currit: equipolleret isti: aliquis homo non currit. Eni versus p^{ro} contradic. post contra. p^{ro}positq^{ue} subalterne. Hec regula non solum deseruit p^{ri}me vel secunde figure immo et tertie. Et voco ibi negationem p^{ro}positam quando coniungitur modo: siue modus p^{re}cedat siue sequatur: et postpositam quando coniungitur verbo infinitiui modi. Exemplum p^{ri}mi. non est possibile est for. currere: vel for. currere noⁿ est possibile. Exemplum secundi possib^{ile} est for. non currere vel for. non currere est possibile. Hec ergo non necesse est for. currere: equualet isti: contingens est for. non currere: p^{er} p^{ri}maz regulam. Et hec necesse est for. non currere: equualet isti: impossibile est for. currere: p^{er} secundaz regulaz. Et ista non necesse est for. non currere: equualet huic: possibile est for. currere: p^{er} tertiam regulam: et ita dicatur de ceteris q^uibuscuq^{ue} quare etc.

3
4
f^{ig}ura regule
2
3
X^olus
de interia fig^{ura}
in qua sunt p^{ro}positiones
s^{ub}iecti et p^{ro}positi
exemplum p^{ri}mi
s^{ilicet} q^uo d^{icitur}
currere
p^{ro}positi
exemplum s^{ec}undi
s^{ilicet} q^uo d^{icitur}
p^{ro}positi
s^{ub}iecti
p^{ro}positi

ve
gula
2
sint

Quæuersio est trãspõ subiecti in prædicatũ & conuersio: vt hõ est aial: animal è hõ. Et hec diuidit in puerfionẽ simplicẽ p accũs & p præpositiõz. Cõuersio simplex est trãspõ subiecti in prædicatũ & cõuersio manũte eadẽ q̄litate & quãtitate: vt nullũ aial currit: nullũ currẽs è animal. Cõuersio p accidẽs è trãspõ subiecti in prædicatũ & cõuersio manũte eadẽ qualitate sz finitã q̄litate: vt ois hõ aial altquod animal è hõ. Cõuersio p præpositiõz è trãspõstio subiecti in prædicatũ & cõuersio manũte eadẽ q̄litate & q̄litate: sz mutatis finis finitis in finitos infinitos: vt quoddã aial nõ currit: quoddã nõ currẽs nõ è nõ aial. Et aut̄ fecit q̄ pponũ his puerfionib⁹ puerfãt ponunt isti versus. Feci simpliciter: puerfũt eua p acci. Aho. p cõtra. sic fit puerfio tota. In quibus ponũt quattuor lre vñ cales. f. a. c. i. o. A. significat vlem affirmã: e. vlez negatiuã. i. p̄ticularẽ vel indefinitã affirmatiuã. o. vero p̄ticularẽ vel indefinitã negatiuã. Cã ḡ d̄i feci simplr. i. vlis negatiua & p̄ticularis affirmatiua cõuertunt simplr: cõuertitur eua p acci. i. vlis negatiua vlis affirmatiua puerfũt p accidens. Aho p p̄tra. i. vlis affirmatiua: & p̄ticularis vel indefinitã negatiua puerfũt p præponẽ. Hæc puerfionũ simplex è vtilior: qz vtiliter si puerfã è hõa puerfẽs è hõa & cõuersio: sz nõ è ita in cõuersiõne p accũs vel p præponẽ. Nã in puerfione p accũs è puerfã fla: vt oẽ aial est hõ: a conuertẽs hõ hõ è aial. In cõuersiõne hõ p præponẽ est cõuersã vera & cõuertẽs falsã. Nã hec è hõa aliqua rosa non est suba: nulla rosa exũte: & tñ hec è falsã aliq̄ nõ suba nõ est nõ rosa: qz suũ prædicatoriũ è vepz: vñ ois ñ suba est nõ rosa. Cõtra dictũ de puerfione simplicis arguit pmo sic. Hec è vera nullus hõ est mulier: & hec è falsã nulla mulier est hõ igitur &c. Cõscõ hec est vera nullus cec⁹ videt ens: & hec est falsã nullum ens videt eum ḡ &c. Tertio hec est vera nulla domus est in hoie: & hec è falsã nullus homo est in domo: ḡ &c. Ad primũ d̄i qz ista non est sua puerfens: sed ista nulla mulier è aliq̄s hõ: qz d̄z esse p̄lis limitatio in cõuertẽte & in cõuersã. Ad 2. dico qz non sit de

prædicatũ subiectũ

subiecto prædicatũ: qz nõ è p̄dicatũ licet nõ sed li vidẽs enõz sic conuertit ergo nullũ vidẽs ens est cecum. Ad tertium dicit filr qz ista non est cõuertẽs eius sz ista nullum ens in homine est domus: vel ista in nullo homine est domus: qz non debet termini mutare casum quare &c.

Propõ p̄thetica è illa q̄ hz plures categoricas p̄ntas p notã conditionis: coplatõis disiuñtionis vel alicui istarũ equalentẽ: vt tu es hõ & tu es aial: Tres igitur sunt sp̄s p̄theticarũ nõ equalẽtes in significãdo: vñ cõditõnalis & copulatiua: disiuñctiua. Alie hõ vt localis: calis: & t̄p̄alis nõ sunt p̄theticæ sed categoricæ. Propõ cõditõnalis est illa in q̄ cõiungunt plures categoricæ p notã cõditõis vt si tu es hõ tu es aial. Propõ nõz p̄ditõaliũ: alia affirmatiua: alia negatiua. Propõ cõditionalis affirmatiua est illa in qua affirmãl nota p̄ditõis. exemplũ positũ est. Cõditõnalis negatiua est illa in q̄ nota p̄ditionis negãl: vt non si tu es hõ tu es aial: & hec sp̄ batur p affirmatiua. Ad veritatẽ p̄ditional affirmatiue requirẽ: & sufficit qz oppositũ p̄sequẽtia repugnet añcedenti: vt si tu es hõ tu es aial. Hec vera è qz ista repugnat tu es hõ & tu nõ es aial. Añs vocatur illa p̄põ que immedie sequitur notã conditionis & cõsequẽs vero è alia: ita qz tu es hõ est añs: & tu es aial: est cõsequẽs. Ad falsitatẽ cõditional affirmatiue requiritur: & sufficit qz oppositũz cõsequẽtis stet cuz añcedente: vt si tu es hõ: tu sedes. Hec aut̄ stãt si tu es hõ & tu non sedes: id ista conditional est falsã. De impossibilitate: possibilitate: necessitate: & cõtingentia: eiusdem nõ oportet dicere aliter: qz ois conditionalis vera est necessaria: & ois falsã est impossibilis. Nulla aut̄ que: sit contingens. Ite regule dicte sunt de conditionalis dno minata aly si quare &c.

Copulatiua est illa q̄ hz plures categoricas p notã copulationis i nicez cõiunctas: vt tu es hõ & tu sedes. Propõ nõz copulatiua alia affirmatiua: alia negatiua. Affirmatiua est illa qua nota coplatõis affirmãl. exemplũ positũ est. Negatiua hõ est illa in q̄ nota

30/305

30/305

30/305

30/305

ad unitatem
ad possibilitatem
ad impossibilitatem
ad necessitatem
ad contingentiam
ad veritatem
ad falsitatem
ad impossibilitatem
ad necessitatem
ad contingentiam
ad veritatem
ad falsitatem

tristitia

coplatiōis negatur: vt nō tu es hō 2 tu es asinus. Et sp̄ negatiua p̄batur p̄ affirmatiua. Ad veritatem copulatiue affirmatiue requiritur quālibet partem esse veram: vt tu es homo 2 tu es animal. Et ad falsitatem copulatiue affirmatiue sufficit vnā partem esse falsam: vt tu es hō 2 tu curris. Ad possibilitatez copulatiue requiritur quālibet partem esse possibilem 2 nullā alteri impossibilem: exemplū primū: vt tu es homo 2 tu curris: Sed ad impossibilitatē eius sufficit vnā partem esse impossibile aut vnā alteri impossibilem. exemplū p̄mi vt tu curris 2 es asinus. exemplū secundū: vt tu es: 2 tu non es. Ad necessitatez copulatiue requiritur quālibet partez esse: necessariā. vt homo est animal: 2 deus est. Et ad contingentiam ipsius requiritur: 2 sufficit vnā partem esse contingentem: alteram autem non impossibilem: nec eidez in compossibiles: vt tu curris 2 tu es homo: vel deus est: 2 tu curris.

Secundi vt tu es vel tu non es. Et ad cōtingentiā eiusdem regitur quālibet partem esse contingentem: 2 nullā alteri repugnare: nec etiā cōtradictoria illarū vt antip̄s est albus vel ip̄se currit. P̄ponitur tertia particula: q̄ hec disunctiua est necessariā: tu non es hō vel tu es aial: 2 tū nulla pars alteri repugnat 2 quālibet est p̄tingens: sed hoc ideo q̄ 2 contradictoria p̄tū repugnat v̄z tu es homo: 2 tu non es aial: vel dicat 2 melius q̄ ad necessitatem disunctiue regitur 2 sufficit copulatiua factam de p̄tibus cōtradictorijs esse impossibilem. Et ad contingentiam q̄ copulatiua facta de p̄tibus oppositis sit contingens. hec n̄ est necessariā: tu non curris vel tu moueris: q̄ hec copulatiua est impossibile: tu curris 2 tu non moueris. Et hec est cōtingens tu curris vel tu non moueris: q̄ hec copulatiua ē p̄tingens tu non curris 2 tu moueris s̄m regulas d̄tas de copulatiuis. Sequitur capitulum de predicabilibus.

Omnifunctia est illa in qua p̄iunguntur plures categorice p̄ notā disunctiōis vt tu es hō 2 tu es asinus. Propositionum disunctiuarū alia affirmatiua alia negatiua. Disunctiua affirmatiua est illa i qua affirmatur nota disunctiōis vt patuit. Negatiua vero est illa i qua nota disunctiōis negatur vt nō tu es homo vel tu es capra. 2 hec semp̄ p̄batur per affirmatiuam: nec esset negatiua nisi proponeretur negatio: vt tu non es asinus vel tu non es capra. affirmatiua est q̄ nulla illarum negationum transit in notā disunctiōis. Ad veritatez disunctiue affirmatiue sufficit vnā partem esse verā: tu es homo vel tu es asinus. Et ad falsitatem eius requiritur quālibet partem esse falsam: vt tu curris v̄ nullū baculū stat i angulo. Ad possibilitatem disunctiue affirmatiue sufficit vnā partem esse possibilem: vt homo est asinus vel antip̄s est. Sed ad impossibilitatem eius requiritur quālibet partez esse impossibilem vt hō est asinus vel nullus deus est. Ad necessitatez disunctiue affirmatiue sufficit vnā partem esse necessariā vel inuicem p̄radici. Exemplū p̄mi vt deus est vel soles mouetur. Exemplū

Incipit tractatus predicabilibus. **P**redicabile dupl̄iter sumitur: v̄z cōiter 2 p̄p̄ie. Predicabile cōmunit̄ sumptū est terminus ap̄tus natus de aliquo predicari: 2 sic tam terminus communis q̄ singularis tam complexus q̄ icomplexus d̄r predicabile. S̄z p̄p̄ie sic sumendo diffinitur. Predicabile est terminus vniuocus ap̄tus natus de pluribus p̄dicari: 2 sic nullus terminus singularis nec trāscendens aut compositus dicitur predicabile seu vniuersale qd̄ idem est: q̄ nullus talis est terminus vniuocus. Tandē terminus vniuocus est terminus simplex plura significans secundum vnā rationem sicut li homo quod significat formam 2 platonem 2 oia sua significata scdm̄ hanc rationem animal rationale. Per hoc quod d̄r terminus simplex excluditur terminus compositus 2 significans plura excludit terminum singularem: 2 vnica ratione excludit terminum trāscendentem: videlicet ens aliquid 2 huiusmodi. Terminus equuocus est terminus simplex plura significans s̄m diuersas rationes sicut li canis q̄ significat canē latrabile fidus celeste 2 p̄tē marini 2 hoc diuersis rationib̄. **P**redica

bile hō mō sumptū diuidit i qnqz vñā: vñ genus species oriam p̄p̄iū z accñs. gen⁹ ergo est terminus vniuocus p̄dicabilis in qd de pluribus differētibus sp̄e: vt aial p̄ / dicatur de hoie z de asino q d̄r̄it specie i eo qd quid qz ad interrogatiōē factaz per qd est homo vel asinus r̄idē q̄ est animal.

¶ Genus deuidit: nā quoddā ē gen⁹ gñā lissimum: z quoddam genus subaltermūz.

¶ Genus gñā lissimum est terminus q sic est genus. quod nō potest esse sp̄s vt sba.

¶ Genus subaltermū est terminus q sic est genus qd potest esse sp̄s vt aial: est. n. genus respū hōis: sp̄s hō respū corporis.

¶ Sp̄s est terminus vniuocus non sup̄ mus p̄dicabilis in qd de plurib⁹: vt li hō p̄dicatur de sorte z platone: in eo qd qd: ad interrogatiōem factaz p qd est sortes vt plato r̄idetur q̄ ē hō. Sp̄s diuiditur qz quedā est sp̄ā lissima: z qdā subalterna.

¶ Species subalterna ē terminus qui cuz sit species pōt esse genus vt aial.

¶ Sp̄s specialissima est terminus q cuz sit sp̄s nō potest esse genus vt hō vel aliter.

¶ Sp̄s specialissima est terminus vniuocus p̄dicabilis in quid de pluribus or̄nibus numero solum: z notanter dicitur solum: qz li animal non est sp̄s specialissima: z r̄i est terminus vniuocus p̄dicabilis in quid d pluribus or̄nibus numero quia de sorte z platone sed non solum de differētibus numero: qz etiāz de or̄nibus specie: vt de homine z leone.

¶ Differentia est terminus vniuocus p̄dicabilis de pluribus in quale essentialē: vt rationale quod p̄dicatur de sorte z platone in eo quod quale: qz ad interrogatiōē scām per qualis est sortes r̄idetur quod ē rationalis.

¶ Proprius ē terminus vniuocus p̄dicabilis de pluribus: in eo qd quale accidentalē p̄uertibiliter vt risibile qd p̄dicatur de sorte z platone: i eo qd quale qz ad interrogatiōē scām p qualis est sor. vel plato p̄ueniēter r̄idēt q̄ risibilis z tota rō q̄re sic p̄dicatur de illis ē qz est p̄zia passio illius termini hō: cū q̄ p̄uertit.

¶ Accñs est t̄us vniuocus p̄dicabilis de pluribus i eo qd q̄le accidentalē nō p̄uertibilis sicut li albū: qd p̄dicatur de hoie: in eo qd quale accidentalē: qz ad interrogatiōē scām p

qualis est hō vel asinus pōt p̄ueniēter re sponderi qd: alb⁹: z hō non cōuertibiliter. ¶ nō p̄uertit li albū cū aliq̄ illoz.

¶ Si ficiētia p̄dicabiliū h̄f isto mō: qz de vñe aut ē p̄dicabile essentiali aut accidentalē.

¶ Si esse t̄ialr aut iqd aut i q̄le. Si i q̄le illud ē or̄ia. Si iqd aut de plurib⁹ or̄nib⁹ sp̄e: z illud ē genus: aut de plurib⁹ or̄nib⁹ numero solū z illud ē sp̄s.

¶ Si hō ē p̄dicabile accidentaliter. Aut g⁹ i q̄le accidentalē p̄uertibilis: z illud ē p̄p̄iū. Vel in q̄le accidentalē nō p̄uertibilis: z illud ē accñs. Ex p̄dcis pōt p̄uici q̄ sit p̄dicatio directa vel indirecta essentialis vñ accidentalē.

¶ P̄dicatio directa ē illa i q̄ sup̄ius p̄dicat de suo inferiori: vt hō ē aial.

¶ P̄dicatio indirecta est illa in q̄ inferiori p̄dicat de suo superiori: vt aial est hō.

¶ P̄dicatio essentialis est illa in q̄ sup̄ius p̄dicat de inferiori vel ecōuerso: s̄m q̄ dem̄ est: vel or̄ia de aliq̄ illoz.

¶ P̄dicatio accidentalis est illa in qua p̄p̄iū vel accñs p̄dicat d̄ genere sp̄e z or̄ia: vel suo idiuiduo aut ecōuerso.

¶ Ex^m p̄imi vt hō est risibilis: vel aial ē albū. Ex^m scōi vt risibile est hō albū est al.

¶ Et cōs̄i d̄ or̄ia z indiuiduo dicitur: vel meli⁹ dicitur q̄ p̄dicatio essentialis est p̄dicatio terminoz eiusdem p̄dicamēti: vt hō est aial.

¶ P̄dicatio aut accidentalis est p̄dicatio terminoz diuersoz p̄dicamentoz: vt hō est albus.

¶ Terminus sup̄ior ad reliquū d̄ esse ille q̄ continet illū z nō ecōuerso: sicut li aial resp̄ctu istius fini hō qz significat q̄q̄d ille z cū hō aliqd̄ vltra.

¶ Terminus inferior ad reliquū d̄ esse ille q̄ cōtinetur ab eo: z non ecōuerso: vt li sor. respectu istius termini homo.

¶ Substantia Corporea Corpus Incorporea Animatum Corpus animatum Inanimatum

¶ Sensibile Animal Insensibile Rationale Animal Irrationale

¶ Mortale Animal rationale Immortale Homo Plato

¶ Sortes Homo Plato

Incipit tractatus predicamentorum.

Predicamentū est coordinatio plurimum terminorum sicut supra. Et dividitur in decem predicamenta. Quorum primum est predicamentum substantiantie cuius generalissimum est hic terminus substantias: sub quo ponitur hic terminus corpus: sub corpore corpus animatum: sub corpore animato: animal sub animali: species specialissima hominem vel asinum: et sub istis sua individua sunt: et plato: brunellus et fauellus.

Secundum predicamentum est predicamentum quantitatis. Cuius generalissimum est quantitas sub quo sunt duo genera subalterna: quorum nullum est superius ad reliquum videlicet continuum et discretum. Primi generis iste sunt species linea: superficies: corpus: tempus: et locus: quarum hec sunt individua hec linea hec superficies: hoc corpus: hoc tempus: hic locus.

Secundi generis infinite sunt species. scilicet binarius, trinarus, quaternarius etc. Individua vero sunt hic binarius hic trinarus etc. Tertius est predicamentum qualitatis cuius generalissimum est qualitas sub quo sunt quatuor genera subalterna: non se habent secundum sub et supra. Primum est habitus vel dispositio. Secundum est naturalis potentia vel implicita. Tertium est passio vel passibilis qualitas. Quartum est forma vel circa aliquid quid constans figura.

Primi generis species sunt grammatica logica et rethorica: quarum individua sunt hec grammatica hec logica hec rethorica.

Secundi generis species sunt durus et molle: quarum individua sunt hic durus hic molle.

Tertii generis species sunt dulcedo: amaritudo: album nigrum: calidum et frigidum: humidum et siccum: quarum individua sunt hec dulcedo: hec amaritudo: hoc album: hoc nigrum: etc.

Quarti generis species sunt circulus triangulus quadrangulus et huiusmodi: quarum individua sunt hic circulus: hec triangulus: hec quadrangulus.

Quinti generis predicamentum est predicamentum relationis. Cuius generalissimum est relatio vel ad aliquid sub quo sunt tria genera subalterna non se habent secundum sub et supra. Primum est equiparatio. Secundum est superpositio. Tertium est suppositio. Primum generis species sunt vicini

equale et sicut quare individua sunt: hic vicinus: sicut equale: et sicut sicut. Secundi generis species sunt pater filius: et magister: quorum individua sunt hic pater: hic dominus: et hic magister.

Tertii generis species sunt filius: sicut filius: et discipulus: quare individua sunt: hic filius: hic servus: hic discipulus.

Quinti predicamentum est predicamentum actionis: cuius genera subalterna sunt ferre: quare nullum est superius ad reliquum videlicet generare: corrumperere: augere: diminuerere: alterare: et huiusmodi movere.

Primi et secundi generis species sunt: generare hominem et corrumperere equum: quare individua sunt: sic generare hominem: sic corrumperere equum.

Tertii et quarti generis species sunt: augere in longum: diminuerere in latum: quare individua sunt: sic augere in longum: sic diminuerere in latum.

Quinti generis species sunt calefacere et refrigerare: quare individua sunt: sic calefacere: sic refrigerare.

Sexti generis species sunt movere sursum: movere deorsum: quare individua sunt: sic movere sursum: sic movere deorsum.

Sextum predicamentum est predicamentum passionis cuius generalissimum est passio. Et huiusmodi sunt genera subalterna non se habent secundum sub et supra: videlicet generari: corrumpi: augeri: diminui: alterari: et huiusmodi locum moveri.

Primi et secundi generis species sunt boiem generari: equum corrumpi: quorum individua sunt istum hominem generari: istum equum corrumpi.

Tertii et quarti generis species sunt augeri in longum: diminui in latum: quarum individua sunt: sic augeri in longum: sic diminui in latum.

Quinti generis species sunt calefieri et refrigerari: quare individua sunt: sic calefieri: sic refrigerari.

Sexti generis species sunt moveri sursum: moveri deorsum: quarum individua sunt: sic moveri sursum: sic moveri deorsum.

Septimum predicamentum est predicamentum ubi cuius generalissimum est ubi sub quo sunt hec genera subalterna in loco in spacio: quare species sunt in domo in platea: sub quibus sunt individua in hac domo: in hac platea: huiusmodi.

Octimum predicamentum est predicamentum quando cuius generalissimum est quando sub quo sunt genera subalterna: videlicet in tempore in quo in eternitate: quorum species sunt huiusmodi: hodie: cras: et

idividua vt tūc vel i illo die: vel i illo istāti.
Nonum predicamētum est predicamen-
 tum situs cuius generalissimū ē situs vel
 positio sub q̄ sūt spēs: v3 stare iacere: sedē:
 quaruz indiuidua sunt sic stare sic sedere sic
 iacere. **S**ecūmū predicamētus ē predica-
 mentū habit⁹ cuius generalissimū ē habitus
 sub q̄ sunt spēs ānulus ⁊ corona armatum
 esse: calciari esse quartū indiuidua sūt hec
 ānulus hec corona: sic armatū esse: sic calci-
 atum esse. **T**ertia predē ē notādūz q̄ i quo
 cūq3 predicamēto ponitur cōcretū: in eodē
 ponit sūt abstractū ⁊ econuerso. Ita q̄ i eo
 dē predicamento ponit hō in q̄ humanitas
 ⁊ in eodēz albedo in q̄: albū ⁊ ecōuerso ⁊c.

Incipit tractatus sillogismorum.

Sillogismus ē oro in q̄ quibsdā posi-
 tis: ⁊ concessis necesse ē aliud eueni-
 re p̄ ea q̄ posita sunt ⁊ p̄cessa: vt ois
 hō currit: sor. est hō: q̄ sor. currit. Et sciendū
 est p̄mo q̄ ois sillogismus constat ex trib⁹
 finis. s. maiori extremitate: minori extremitate:
 ⁊ medio termino. **U**n̄ medius termin⁹
 ē ille q̄ bis sumit ante cōclusionē ⁊ nō igrē-
 ditur cōclusionē: vt homo. **M**aior extremitas
 ē i terminus q̄ sumit in maiori p̄pōe
 cū medio termino vt currens. **M**inor extre-
 mitas ē i terminus q̄ sumit in minori p̄-
 pōe cū medio termino vt currit. **M**inor ex-
 tremitas ē i terminus q̄ sumit in minori p̄-
 pōe cū medio termino vt sor. **C**⁹ ē notā-
 dūz q̄ figura ē debita dispo. finoz q̄ dispo.
 tripl̄ sit. **N**ā aut illud qd̄ subijc̄ in p̄ma
 p̄pōe p̄dicat i 2⁹: ⁊ sic resultat p̄ma figura
 aut idē predicat vtrobiz: ⁊ sic ordinal̄ secū-
 da figura: vel idē subijc̄t in vtraq3: ⁊ sic h̄
 tertia figura. **E**x^m p̄^o sic: vt oē animal ē suba-
 ois hō ē aial: q̄ ois hō ē suba. **E**x^m secunde
 figure: vt nullus lapis ē hō omne risibile ē
 homo: q̄ nullū risibile ē lapis. **E**x^m 3° figu-
 re ois homo ē animal: ois hō ē rōnabilis.
 q̄ quoddāz rōnale ē animal. **U**n̄ r̄sus sub
 p̄ prima. bis p̄e. secunda. tertia bis sub.

C⁹ ē notādū q̄ quedā est p̄clusio directā
 ⁊ quedā idirectā. **P**̄clusio directā est illa in q̄
 maior extremitas p̄dicat de minori con-
 clusione exempla data sunt. **C**onclusio indi-
 rectā est illa in q̄ minor extremitas p̄dicat d̄
 maiori in p̄clusionē: vt ois hō est aial: sor. ē

hō: q̄ aliquid aial ē sor. **C**⁹ est no^m q̄ om-
 niū istarū figurarū sūt dōcē ⁊ nouēz modi q̄
 bus sillogizaf i illis: quoz nouem prinē ad
 primā figurā: q̄ttuoz ad scōdaz: ⁊ sex ad triā:
 ⁊ iferunt in hisis versib⁹. **B**arbara **L**e-
 larēt varj serio **B**aralip̄tō. **C**elātes da-
 bitis s̄p̄elimo fr̄itē somoz. **C**elāre **L**ame-
 stres festino barocho. **B**arap̄i **S**elap̄tō
Dilāmis **D**atū b̄zocardo serison: Et hi oē
 p̄cludūt directe p̄ter. s. vltimos p̄ime figu-
 re. **I**n his nominis ponunt q̄ttuoz: s̄p̄e voca-
 lis. s. a. e. i. o. p̄ma significat vlem affirma-
 tiuā. scōda vlem negatiuā: tertia p̄icularēz
 idēfinitā aut singularē affirmatiuā: quarta
 p̄icularēz idēfinitā vel singularē negatiuā:
 s̄m q̄ sūt istarū s̄farū i mō d3 p̄strui sillogis-
 mus: qz q̄ in barbara ter ponit a: iō quelz
 p̄pō in mō illo crit vlis affirmatiua. Et qz
 inelarē p̄mo ponit e: ⁊ 2^a: ⁊ iterū 3° e: iō
 illius mō di p̄ma p̄pō. ⁊ tertia erit vlis ne-
 gatiua. scōda vero vlis affirmatiua. **S**i q̄
 rat barbara exq̄bus p̄stat: dicat q̄ exdua-
 bus vlibus affirmatis vlem affirmatiua3
 directe p̄cludētibus. **C**elāret hō ex vli nega-
 tiua ⁊ vli affirmatiue vlem negatiuā dire-
 cte p̄cludētibus: zita de singul̄ dicat. **C**⁹
 ē notandū q̄ p̄me q̄ttuoz dictiones p̄imi-
 sus iapiūt ab his cōsonātib⁹. b. c. d. f. ⁊ s̄fr
 oēs dictōes sequētes: ⁊ p̄ hō itelligit q̄ oēs
 modi ichoātes. a. b. vnt reduci ad p̄i^m p̄^o:
 ⁊ oēs mōi ichoātes. a. e. ad 2°: ⁊ p̄ d̄ ad 3^m
 ⁊ p̄. f. ad 4^m. **I**te vbiq3q3 ponit: s: i his di-
 cōib⁹ d̄notaf q̄ p̄pō itellecta p̄ vocalē ame-
 diate p̄cedētē d3 p̄uertī simplr. ⁊ p̄ d3 p̄uer-
 ti p̄ acc̄s: ⁊ p̄. m. q̄ fiat trāsp̄ositio in p̄mif-
 sis: ita q̄ maior ⁊ ecōuerso: ⁊ p̄. c. qd̄ reduca-
 tur p̄ ip̄osibile. **E**xemplū triū p̄imozū ha-
 betur reducēdo s̄p̄elimo ad serio: vt ois hō
 est animal: nullus lapis est hō: ergo quod-
 dam animal non est lapis. **D**icatur ergo sic
 nullus homo est lapis: quoddam animal
 est homo: ergo quoddam animal non ē la-
 pis. **I**ta reductio habetur conuertēdo ma-
 iorem p̄imi s̄lli peraccidens ⁊ minorem
 simpliciter quibus conuersionibus factis
 transponantur p̄missē ⁊ zita de alijs dicet.
Qualr autē modus i q̄ ponit. c. reductaf p̄
 ip̄osibili ostēditur. **N**ā in istis mōis solum
 mō inserit. c. v3 in barocho ⁊ in b̄zocardo.

¶ Ideo soluz isti modi reducuntur ad barbara per impossibile. Exemplū primi omnis homo est animal aliquis lapis non est animal: ergo aliquis lapis non est homo reducitur nāqz ad barbara p impossibile su / mendo contradictorium conclusionis euz maiori z inferendo oppositum minoris. vt omnis homo est animal omnis lapis est homo: ergo omnis lapis est animal. Exemplum secundi modi: vt quidā homo non est lapis ois homo ē animal. ergo quoddā animal non est lapis. Redducit nāqz ad barbara sumendo contradictorium conclusionis cum minor z inferendo opposituz alterius premisse. s. maioris: vt omne animal est lapis: ois homo ē animal. ergo ois homo ē lapis. Unde versus. Simpli ver ti vult. s. p. hō p acci. m. vult transpōt. c. hō per impossibile duci. Ex predictis sequitur q nullus silogismus cōstat ex omnibus particularibus nec ex omnibus negatiuis. Et si altera premissarū fuerit particularis vel negatiua: z conclusio silr erit particularis vel negatiua. Et hec de silogismis dicta sufficiant.

¶ Incipit tractatus supponum.

Suppositio est acceptio termini in propōe p aliquo vt pro aliquibus. Exemplū primi tu es. Exemplum secundi ego z tu sumus. In prima supponit solum pro aliquo: in scda p aliquibus. Et notanter dicit in ppositione qz extra p positionē nō supponit terminus licet tñ si significet. vnde li homo ita significat extra p positionē sicut intra. Nā qz tñ supponit nisi existat pars propositionis: suppositio videtur qm aliqua est suppositio materialis: z aliqua ē suppositio psonalis. **¶** Suppositio materialis est acceptio termini in ppositiōe p suo materiali significato: vt hō est nomen: p qz li homo nō supponit nisi pro se vel pro sibi consimili q sunt significata materialia istius termini hō. **¶** Suppositio psonalis est acceptio termini in ppositione p suo formali significato: vt hō est animal: p qz li hō supponit pro soz. vel p platone q sunt significata formalia istius termini hō. **¶** Ad euidentiā aut istarū distinctionū ē notandū qz oia ē inter significa

tū formale z materiale alicuius termini. Nā significatū formale alicuius termini est illud quod t^o terminus significat: z de eodē ac pro eodē est verificabilis affirmatiue sū additamento signi materialitatis sicut soz. vel plato ē significatū formale istius termini hō: qz de soz. z platone verificat affirmatiue: li hō sine additamento signi materialitatis qz qlz istarū est hō soz. ē hō: z plato ē hō. **¶** Sz significatū māle alicuius termini est illud qd iste terminus significat p quo nō ē verificabilis affirmatiue sine additamento signi materialitatis: sicut ille terminus hō: z qlz sibi p hō ē significatū eiusdē termini hō materiale: qz seipm significat z quēz sibi p hō: tñ p nullo. tali ē significatū sine additamento signi materialitatis: qz hec est falsitas: ille terminus hō ē hō: sz hō ē vera. ille terminus hō ē li hō. **¶** Ad dicat z breuius q significatū formale alicuius termini est illud de cuius pnoie demonstrāte verificabilis est talis terminus affirmatiue sine additamento signi materialitatis: ut soz. est significatū formale t^o ti hō qz hec ē vera hō ē hō demonstrando soz. **¶** Sz significatū māiale alicuius termini est illud de cuius pnoie demonstrāte nō ē talis terminus verificabilis affirmatiue: nisi mediante signo materialitatis: sicut iste terminus hō ē significatū materiale eiusdē: qz hec nō ē hō: hoc ē hō demonstrādo illū terminū hō: sed hō est hō hoc ē li hō demonstrādo eundem. **¶** Ergo sequit p qz qlz terminus q nō ē de seipso verificabilis nisi mediante signo materialitatis hz duplex significatū videlicet māle z formale: sicut illi termini hō aial lapis lignū z huiusmodi: significat enim li hō soz. formaliter: z seipsū aut sibi cōsimilē materialiter. **¶** 2° sequit qz qlz terminus q ē de seipso verificabilis sine tali signo: hz vnū solū significatū z illud ē formale z formaliter significat: sicut isti termini ens aliqd nomē terminū z huiusmodi. Nā sicut t^o est vera ens ē ens: ita t^o li ens est ens. Et sicut t^o est hō nomē est nomē ita t^o li nomē est nomen. **¶** 3° sequit qz sicut aliqd t^o pme intentionis vel impōis hz significatū formale solūmodo z aliqd māiale z formale: ita aliqd terminus ē intentionis vel impōis hz significatū formale solūmodo:

z aliquis vtrūq; prima pars est dñsa: qm̄ tam li homo: q̄z li ens: est terminus prime intentionis vel impōis: z tamē li homo h̄ vtrūq; significatus: z li ens formale solum modo. secunda pars probatur. Nam li nomen: z li propō: sunt termini 2^e intentionis vel impōis: z li nomen habet significatus formale solummodo: qz hec ē vera li nomē ē nomen. z li propō: habet vtrūq;: qz hec non est vera li propō est propositio: sed bene qualibet istarum: propositio affirmatiua est propō: propō negatiua ē propō. Silr^r finus filogisimus habet vtrūq; significatū qz h̄ non ē vera li filogisimus est filogisim^o: sed bene quelz istarū. a. ē filogisimus: z. b. ē filogisimus: dato qz a filogisimus pume h̄: z. b. 2^e. ¶ 4° sequitur q̄ sic aliqs terminus p^e intētōis vel ipōis pōt supponere mālī ter z aliquis p̄sonalīter ita aliquis terminus secunde intentionis vel impōitionis pōt supponere p̄sonalīter: z aliqs materialīter. prima ps est dñsa z secunda probatur. Nam dicendo nomē est terminus: li nomen supponit p̄sonalīter qz p̄ suo formali signifi-
 ficato: z ita dicēdo propō vel filogisimus est oratio: sed dicēdo propositio est terminus simplex: filogisimus est nomen tam propō q̄z li filogisimus supponit materialīter p̄ suo materialī significato z.

Quāte cognoscat qm̄ termini māli ter supponūt z qm̄ p̄sonalīter spālīter declarātur: quarū prima est ista. **D**is terminus solū h̄ns significatū formale est solūmodo p̄sonalīter supponibilis: p̄z qz tal' nūq; supponit nisi p̄ suo formali signifi-
 ficato h̄i grā. de finis p^e intētōis vel ipōis: vt ens altq; z hu^o. Ex^m de finis 2^e intētōis vel ipōis: vt tūs nomē z huius. ¶ Sēda regula ē ista. **D**is tūs vtrūq; h̄ns significatū si sibi addit sig^m materialitatis i ppōne solūmodo materialīter supponit: p̄z qz nō supponit nisi p̄ suo māli significato rōne signi materialitatis. Ex^m de teris p^e intētōis vel ipōis: vt li hō ē li hō li animal ē li aiāl: tam li homo q̄z li animal stat materialīter. Ex^m de finis 2^e intētōis vel ipōis vt li ppō est li propō: li filogisimus est li filogisimus: tam li propō q̄z li filogisimus supponit, materialīter qz p̄ suo māli significato. Signa

materialitatis sunt ista: li iste termin^o: ista propō: ista oratio: z huius: q̄z potissim^o ē ista vor. li. ¶ Tertia regula est ista. Cuiuscūq; propōis extrema sunt tūmi p^e intētōis vel impōis q̄bus non addit signū mālitatis tā subiectū q̄z predicatū supponit p̄sonalīter: vt hō ē alias for. currit. Et notanter dicit si nō addit signū mālitatis qz addito illo supponeret ibi terminus materialīter p̄ secundam regulam. ¶ Quarta regula est ista. Cuiuscūq; propōis extrema sunt tūni 2^e intentionis vel ipōis: formale subiectum h̄z solū significatum formale z predicatum vtrūq; tā subiectū q̄z predicatum supponit p̄sonalīter: si predicato nō addit sig^m mālitatis. ver. grā: signum ē propō: terminus ē filogisimus. ¶ Quinta regula est ista. Si extrema sunt termini scōde intentionis vel impōis z subiectum habet vtrūq; significatum predicatū nō silr vtrūq; vel soluz for male: nō dat regula generalis: qm̄ interdū supponit quilibz illoz p̄sonalīter: interdūz alīter materialīter verbi grā dicēdo propō ē oratio: ambo extrema h̄nt vtrūq; significatū: z ambo p̄sonalīter supponūt. Itē si dē propō ē signū: subiectū h̄z vtrūq; significatum z predicatū solū vñ. s. formale z vtrūq; p̄sonalīter supponit. Sed si dē propō est nomē: subiectū h̄z vtrūq; significatū: z predicatū solū formale: z tñ subiectū supponit materialīter: qz alīter nō foret propō vera. Item si dē propō ē terminus incomplexus vtrūq; extremū h̄z vtrūq; significatū: z tñ subiectum supponit materialīter: qz propō esset falsa. Sēta regula est ista. Cuiuscūq; propōis predicatū ē finus prime intētōis vel ipōis z subiectū scōde deducto ipedimēto signi materialitatis: tam subiectū q̄z p̄dicatum supponit p̄sonalīter: vt spēs ē hō. Aliqd genus ē animal. ¶ Septima regula ē ista. Cuiuscūq; ppōis subiectū ē finus p^e intētōis vel ipōis nō significas forma liter se: z predicatū 2^e deducto ipedimēto si gni limitatis: subiectū: supponit materialīter predicatum p̄sonalīter: vt homo ē nomen: p̄teritus ē nominatiu casus. ¶ Et notanter dē non significas formaliter se: qz si terminus aliqs significaret se formaliter: p̄sonalīter supponeret p̄ primam regulā:

vt ens est finis transcendens. item de sine im
pedimēto signi limitāte: qz sig^m vfe vel p
riculari eiusdē generis: limitat ad supponē
personalem: vt aliquis hō est spēs: vel nul
lum animal est genus: tā li homo qz li ani
mal stat personaliter propter limitationez
signi. ¶ Ex quo sequitur qz subalterna illi
us homo est spēs nō est illa ois homo est
spēs: nec particularis est illa aliqs homo est
spēs: sed i^o aliqd hō est spēs: nec singula
ris eius ē aliqua istarū: ista homo est spēs:
ista hō est spēs: sed ista hō hō est spēs. Itē
cōtradictoriū ius hō ē spēs: nō ē illud ni
hil qz ē hō est spēs: aut nullus hō est spēs:
qz tūc duo cōtradictoria forēt simul vera:
sed illud nullū hō est spēs: nec subcōmari
tū eius ē aliqs hō nō ē spēs: seu aliqd qd
est hō nō est spēs: sed istud aliquod homo
non est species. Itē autē quare aliqz ista
rum simantur in figura 7 aliqz non: ē qa
in aliquibus seruatur eadē suppositio 7 in
aliquibus non. vnde omnes propositiones
extētes in figura debent habere p̄silem ge
nerali supponem. ¶ Et si dicitur qz suppo
sitiō materialis sp̄ requirit signa neutri ge
neris: vñ qz iō qz omnis terminus materia
liter supponēs est neutri generis 7 indecli
nabile nomen s̄m grāmaticos. Ex vltima
7 penultima regulis sequitur qz ista non ē
bona conuersio homo est spēs: species est
hō: qz li hō in p^o supponit materialiter: 7 i
2° personaliter: sed sic cōuertitur simpliciter
spēs est li hō: nec ista est bona quersio per
accēs nullū nomē est hō: ergo hō nō ē no
men: s̄z seq̄tur igitur aliquid quod est ho
mo non est nomen.

Materialis suppositio plures conti
net diuisiones quarū prima ē ista.
Supponit materialit̄ alia discre
ta: alia cōis. Suppō materialis discreta ē
acceptio termini materialiter supponentis
cū prōnie demonstratiuō: vt hō hō ē species:
iste terminus aial ē genus: Suppō materia
lis cōis ē acceptio termini materialiter sup
ponentis sine prōnomine demonstratiuō: vt
hō ē nominatiu casus: petrus ē nomē ppri
um: vñ li petrus personalit̄ sumptū ē termin^o
discretus: 7 nomē ppriū: sed materialiter
ē finis cōis predicabilis de pluribus: vide

licet de isto termino petrus in mēte 7 de isto
in scripto: 7 de isto in voce. Similiter dicēdo:
tu ē prōmie demonstratiuū: subiectū hui^o nō
est prōmie: sed nomē declinabiliter sumptū
hīs fili: plura supposita. ¶ 2° diuisio ē ista.
Supponit materialit̄ cōiuz: alia determina
ta alia cōfusa. Suppō mālis determinata ē
acceptio termini māliter supponentis: sub
quo cōtingit descendere ad oia eius supposita
ta diuinctiue: vt hō ē terminus cōis: 7 isti
sunt oēs termini homo ergo hoc homo ē ter
minus communis: vel hoc homo est termi
nus communis: 7 sic de singulis. ¶ Ex quo
sequitur qz ista propositio ē vera homo nō
est nominatiu casus: sicut ista homo est no
minatiu casus: quia sunt due idēfinite sub
contrarie in quarum prima verificatur sub
iectum pro isto termino homo qui est datiu
vel accusatiu casus: vel materialiter sum
pto: 7 in alia pzo simili qui est nominatiu
casus. Et ita conceditur qz amo est verbum
7 qz amo non est verbum: legis est partici
pium 7 legis non est participium: tu est p
nomen demonstratiuū: 7 tu nō est prōno
men demonstratiuū: nec sunt iste contra
dictorie sed subcontra dictorie: ideo non con
cedo qz amo est verbum: 7 nullum amo est
verbum: tu est prōnomen: 7 nullum tu est p
nomen quia contradictorie. ¶ Suppositio
materialis confusa ē acceptio termini ma
terialiter communiter supponētis sub quo
non contingit descendere ad omnia sua sup
posita diuinctiue: vt tantum homo est no
men: 7 isti sunt omnes termini homo: ergo
tantum hoc homo est nomen: vel hoc hō ē
nomen: vel sic de singulis in casu: añcedēs
est verbum 7 consequens est falsum. ¶ Ter
tia diuisio est ista. ¶ Suppositio nuz mate
rialium confusarum: quedam est confusa tā
tum: 7 quedā cōfusa distributua. ¶ Quar
ta diuisio est ista suppositio nuz materialit̄
confusarum tantum: quedam est mobilis: qd
dam immobilis. ¶ Suppositio materialit̄
confusa tantum: mobilis est acceptio termi
ni materialiter supponentis: sub quo cōtin
git descendere ad omnia sua supposita diuisi
eui: vt tantū hō est nomen: 7 hec sunt om
nia li homo: ergo tantū hoc homo vel hoc
homo: 7 sic de singulis est nomen.

CSuppō materialis cōfusa tāntū immobilis est acceptio termi materialiter cōiter supponētis sub quo nō cōtingit descēdere: sed si cōtingeret descēdere: descēdere dīstīctū: vt necētio homo ē spēs: & isti sūt oēs termini hō: ḡ necētio: h° hō vel h° hō: & sic de singulis est spēs. an s. n. est verū & sequi falsum tñ si ptingeret descēdere descēderet modo dicto. **C**5° dīo est ista. suppositiōnū materialium distributuarū quedā ē mobilis & quedā immobilis. Suppositiō materia- lis distributua mobilis est acceptio termi- ni materialiter supponētis sub quo con- tingit descēdere ad omnia sua supposita copulatiue: vt oēs homo ē terminus & isti sunt omnes termini homo ergo h° homo est ter- minus: & hoc homo est terminus: & sic de singulis. **C**Suppositiō materialis distri- butua immobilis est acceptio termi materialiter cōiter supponētis sub q̄ non ptingit descēdere: sed si ptingeret: descēderet copulatiue vt necessario omne hō ē spēs: si hō stat ma- terialiter distributue immobilis: q̄ non lz de- scēderet cū nō sequat necessario oēs hō ē spēs & isti sūt oēs termini hō: ḡ necessario h° hō est spēs & necessario h° hō ē spēs: sic d̄ sin- gulis ascedēs enim ist verū & p̄ns falsum. **C**Terū tñ si ptingeret descēdere descēderet illo modo. **C**Propter p̄cedā est notādū q̄ ista p̄ntio: & aliqñ tenet copulati: & ali qñ copulatiue: copulati tenet: qñ copulat terminos vt sor. & plato currit: tenet copu- latiue qñ p̄iugit pp̄es: vt sor. currit & pla- to mouet. **C**6° h̄ nota dīstīctiōis aliqñ te- net dīstīctū: aliqñ dīstīctū: tenet dīstīcti qñ dīstīgit terminos: vt sor. vel plato currit: & tenet dīstīctiue qñ dīstīgit suppositiōes: vt deus est vel homo est affinis.

Quēq̄nter seq̄t dīstīctōes ponet sup- pōnis p̄sonalis matiaz p̄cernens Quaz p̄ma est ista. suppositiōnū p̄- sonalium alia discretā. alia cōis. Suppō p̄- sonalis discretā est acceptio termiū singu- laris vel cōis cū p̄notē demonstratiōe sin- gularis numeri p̄sonaliter supponētis: vt sor. currit: ille hō disputat. **C**Ter ista dīstī- tione sequit ista regulā q̄ oīs terminus dī-

scetus vel cōmuniis cum pronomine demonstratiō singularis numeri cōis p̄- propositionis: discretē supponit: siue p̄- cesserit signum distributiuum nullē non vn- de ita stat discretē li tu in ista: nullus asin- es tu scit in iste: tu es homo. **C**Suppositiō p̄sonalis cōmuniis est acceptio ter- mini cōmuniis p̄sonaliter supponētis sine pronomine demonstratiōe singularis numeri: vt homo currit. **C**Secūda dīstīctiō est ista: suppositiōnū p̄sonalium com- muniū quedam est determinata: & que- dam cōfusa: suppositiō p̄sonalis determi- nata est acceptio termiū p̄sonaliter sup- pōnentis sub quo contingit descēdere ad oīa eius singularia dīstīctiue: vt homo currit: & isti sunt omnes homines. ergo iste homo currit. vel iste homo currit & sic de singulis. **C**Juxta quaz suppositiōnem sit- bec p̄ma regulā. Cuiuslibet particularis vel indefinite subiectum supponit determi- nate: tam affirmatiue quam negatiue. tam in suppositiōne materiati quam p̄sona- li. **C**Secūda regulā est ista Omnis ter- minus cōmuniis quem nullum signum p̄cedit: nisi signum particulare: supponit determinate. vnde huius p̄positiōis ho- mo est animal tam subiectum q̄ p̄dica- tum supponit determinate: & si aliquid isto- rum adderetur signum particulare: nō p̄- hoc impediret suppositiō ista. **C**Suppositiō cōfusa est acceptio termiū cōmuniis p̄sonaliter supponētis sub quo non cō- tingit descēdere dīstīctiue: vt tantum homo est risibilis. si homo stat cōfusa: et non debet dīstīctiue descēdi: vt patebit. **C**Tertia dīstīctiō est ista. Suppositiōnū p̄- sonalium cōfusarū: quedaz est cōfusa tantum: & quedam cōfusa distributua. **C**Quarta dīstīctiō est ista. Suppositiōnū p̄- sonalium cōfusarū tāntū quedā est mobilis & quedam immobilis. Suppositiō p̄so- nalis cōfusa tantum mobilis est acceptio termiū p̄sonaliter supponētis sub quo cōtingit descēdere ad omnia sua supposita dīstīctiue: vt omnis homo est animal: et bec sunt oīa animalia. ergo omnis homo est hoc animal. vel hoc animal. & sic de singul. **C**Juxta quaz suppositiōnem sit bec p̄ma

regula. Cuiuslibet vltis affirmatiue predi-
 catum si fuerit terminus cōis deducto om-
 ni impedimēto stat confuse tñ mobiliter:
 vt ois hō est aial: li aial pstat confuse tāuz
 mobiliter: dico si fuerit termin⁹ cōis qz si
 fuerit sus discretus statet discretet: et dico si
 nō impedimēto ad excludenduz alia figura:
 vñ dicendo ois hō oē aial est. li aial est pre-
 dicatū vltis affirmatiue ⁊ terminus cōis ⁊
 tñ nō stat cōfuse tñ sed distributine: vt pa-
 tebit. ¶ 2^a 1ª Cuiuslibet exclusiue pmi or-
 dinis cuius nota exclusiōis non negatur
 subiectū si fuerit sus cōis deducto oi alio i-
 pedimēto stat cōfuse tñ mobiliter: vt tñ hō
 currit: tñ hō non currit. vt obi qz supponit
 li hō confuse tñ mobiliter. ¶ Suppō pso-
 nalis pñia tantū imobilis est acceptio ter-
 mini: cōis pñonaliter cōiter supponētis sub
 quo nō ptingeret descēdere. s; si ptingeret
 descēdere dīstīctū: vt necō hō est aial. sup-
 ponit li hō isto mō: qz cū nullo debito me-
 dio sequitur: g̃ necō i^o hō vel i^o hō ⁊ sic de
 singulis est alias: qz aīus est vpx ⁊ pñs flz
 tñ si ptingeret descēdere descēderetur i^o
 mō. ¶ Huc supponi anectūtur regule. p^a est
 illa. ¶ Cuiuslibet pditionalis affirmatiue
 de tñis cōibus deducto ipedimēto alteri⁹
 signi qūbet illoz supponit pñse tñ imobi-
 liter: vt si hō est: aial est tam li hō qz li aial
 stat pñse tñ imobiliter. ¶ 2^a 1ª cuiuslibet
 reduplicatiue affirmatiue predicatū si fue-
 rit capax pñisionis ⁊ nō habuerit aliunde
 impedimētū stat pñse tñ imobiliter: vt
 for. inquitū hō est aial. li aial stat illo mō.
 ¶ 3^a 1ª Cuiuslibet modalis in sensu com-
 posito hñtis terminū cōem nō distributū
 supponit iste finis pñse tantū imobiliter:
 vt necessārio hō est aial. Impossibile ē ho-
 minē nō esse: qz nō lz descēdere vt pz. ¶ 4^a
 diuisio ē ista. ¶ Supponū pñonaliū dīstri-
 butuarū quedā ē mobilis ⁊ quedā imobilis.
 ¶ Suppō pñonalis distributiua mobilis
 est acceptio termini pñonaliter supponētis
 sub q̃ ptingit descēdere ad oia sua supposi-
 ta coplie: vt ois hō currit: ⁊ isti sunt oēs ho-
 mines: g̃ iste hō currit ⁊ ista homo currit ⁊
 sic de singulis: qz cōcluditur qz li hō stat cō-
 fuse distributiue mobiliter. Isti suppoi sūt
 anexe iste regule pma ē ista cuiuslibet pro-

positiōis vltis affirmatiue subiectū stat cō-
 fuse distributiue mobiliter: vt ois hō currit
 qūbet hō disputat: quodlibet aial mouet.
 tā li hō qz li aial stat distributiue mobiliter.
 ¶ Secūda regula. Cuiuslibet vltis negatiue
 de cōsuetō mō loquēdi tā lbz qz p̃dicatuz:
 si fuerit sus cōis nō impedit⁹ supponit cō-
 fuse distributiue mobiliter: vt nullus hō ē
 asinus: tā li hō qz li asinus stat pñse dīstri-
 butiue mobiliter. Dico de pñse mō loq̃n-
 di: qz huiusmōdi vltis negatiue. Ois hō aial
 nō est: nō stat li aial qd est predicatū dīstri-
 butiue: sed pñse tñ. ¶ 3^a 1ª regula. Cuiuslibet
 pñclis vel indefiniēte aut singlis negatiue
 de consuetō mō loquēdi p̃dicatuz si fuerit
 sus cōis deducto ipedimēto alterius signi
 stat pñse distributiue mobiliter: vt alius hō
 non ē asinus: aial non ē lapis: for. non ē ca-
 pra. In his oibus predicata stat pñse di-
 strubutiue mobiliter. Adueniēte tñ ipedimen-
 to alterius signi nō sic statet. ¶ An dicendo
 for. non ē ois hō non supponit li hō pñse
 distributiue: sed determinate vt oī def. ¶ 4^a
 regula. Cuiuslibet exclusiue affirmatiue pmi
 ordinis p̃dicatū si fuerit sus cōis deducto
 ipedimēto alterius signi supponit pñse di-
 strubutiue mobiliter: vt tñ animal ē hō: li hō
 supponit illo mō. ¶ Suppō pñonal dīstri-
 butiua imobilis ē acceptio tñ cōit: pñonali-
 ter supponētis: sub quo non contingit descē-
 dere: sed si contingeret: descēderetur copu-
 latiue: vt necessārio: ois homo ē animal: li
 hō sic supponit: qm̃ non sequitur cuz debito
 medio. g̃ necessārio ille hō ē animal. ⁊ sic de
 singulis. qz antecēdes ē verū ⁊ consequēs
 est falsum. ¶ Juxta suppositiōne istā sit p̃-
 ma hec regula. Cuiuslibet conditionalis dī-
 termino distributo supponit terminus cō-
 fuse distributiue imobiliter in ordine ad to-
 tam conditionalem: vt si oē animal currit:
 ois homo currit. tam li homo qz li animal
 stat distributiue imobiliter qz non licet de-
 scendere. ⁊ hoc in ordine ad totam condi-
 onales. ¶ Secūda regula. Cuiuslibet excep-
 tiue proprie tam affirmatiue qz negatiue
 illud a quo sit exceptio stat cōfuse distribu-
 tiue: imobiliter: vt omis homo preter for.
 currit. Nullū al⁹ preter boiem est rationale:
 tam li homo qz li animal stat distributiue

imobilitate qz nō licet descēdere. **Tertiar**
 r^a. Quilibet modalis i sensu cōposito hñ
 tis terminum distributuz supponit termi
 nus ille p̄fuse distributie immobilitate: vt
 necessario ois hō est animal: oēm hominē
 esse animal est scitū a me: qz nō lz descēde
 re: verum tñ si alqñ possit descēdi: hoc erit
 gratta materie qz forte opposituz consequē
 tis repugnabit añti.

Pro maiori euidentia dictoz pone
 de sunt alique r^e t̄minoz vtz p̄fun
 dendi hñtiuz: quaz p̄ma est ista.
 Omne signū vlē affirmatiuū terminuz se
 quentē se imediate p̄fundit p̄fuse distributi
 ue mobilitate: ⁊ mediate sequentem si fuerit
 terminus capax sue p̄fusionis cōfundit cō
 fuse tñ: similiter deducto ipedimēto alteri
 us signi: vt ois homo ē animal aut ois ho
 mo animal nō est. vtrobiqz supponit li hō
 distributiue ⁊ li aial cōfuse tñ. **Et** notā
 ter dñ si fuerit capax confusionis primo pp
 terminos singulares q nō p̄nt cōiter suppo
 nere. Secō p̄pter tales pp̄oes: vidēs oēs
 hominē est aial. **Asin**⁹ cuiuslibet hois cur
 rit. nec li aial nec li currēs cōfundit: qz non
 graditur virtus signi vsqz ad predicatū ex
 quo est pars subiecti. **U**icitur secūdo d̄
 ducto ipedimento alterius signi qz in ista
 pp̄one non ois hō est animal non suppo
 nit li hō distributiue s̄z determinate p̄ vnā
 regulā pertinentē ad hāc materiam vtz qe
 qd mobilitat immobilitatū imobilitat mo
 bilitatū: id est quodlz signum hñs vim di
 stribuendi alque terminū si ipsum reperit
 nō distributū facit ip̄fuz stare distributiue:
 ⁊ si ipsum reperit distributuz facit eū stare
 non distributiue. i. determinate vel confuse
 tantū. **Exemplū** primi subiectū hi⁹ homo
 currit stat non distributiue iō adueniente
 signo vniuersali stabit distributiue: dñdo ois
 homo currit. **Et** qz iam stat distributiue iō
 adueniente a^o sig^o congrue stabit nō distri
 butiue vtz nō ois homo currit. **U**itez no
 tādum qz si duo sig^o affirmatiua cadunt su
 p̄ eūdē terminū faciūt illū stare determina
 te: vt tu differs ab oi boie. **Et** si vnuz fuerit
 affirmatiuū ⁊ reliquū negatiuū iterum fa
 ciunt ip̄fuz stare determinate: vt tu nō dif

fers ab homine: nō qz hō currit: etiam si
 ambo sunt negatiua ⁊ imediate cadant su
 p̄ eundē faciunt illū stare determinate: vt si
 nullus homo currit. Si autē mediate cadāt
 ita qz mediet terminus distributus faciūt
 illū stare cōfuse tantum: nullus hō nō cur
 rit. p̄z qz li currēs stat cōfuse tñ: qz illa p^o
 equalit isti quilz homo currit: vbi li currēs
 stat p̄fuse tantū. **S**ilr dñdo nō aliqs hō nō
 est animal. **S**upponit li animal cōfuse tñ:
 vt p̄z per suā equalitatē. vtz quilz hō ē ani
 mal: vbi li animal stat confuse tñ. **S**e
 cunda regula est ista. **D**ia signa negatiua
 nō ipedita p̄fundit cōfuse distributiue mo
 bilitate tā terminū sequētē mediate q̄z ime
 diate dū mouo fuerit capax sue cōfusionis:
 vbi gr̄a non hō currit: nullus hō disputat:
 tā subiectū q̄z p̄dicatū stat confuse distribu
 tiue mobilitate. **S**ed in ista asin⁹ nullus hois
 ē aial: li aial nō stat distributiue qz nō capit cō
 fusionē a sig^o pp̄ limitationez factā a sub
 iecto cuius ē ps. **Tertiar**^a ē ista. **D**is cō
 paratiu⁹ gradus ⁊ suplatiu⁹: ita: sicut: ⁊ q̄z
 differt: aliud: ⁊ nō idem: ⁊ illa verba careo
 ⁊ indige p̄fundit distributiue mobilitate ter
 minum sequentē imediate capace istius cō
 fusionis: ⁊ ot alio ipedimēto deducto vt tu
 es fortior hoie: tu es fortissimus hominū.
 tu es ita fortis sicut aliqs homo: tu dñs ab
 hoie: tu es aliud ab hoie: vel non idē homi
 ni: ergo careo vel indige pecunia: in oib⁹
 istis stat distributiue mobilitate terminus
 sequens signa nominata. **S**ed notādūz
 ē qz cōparatiu⁹ gradus p̄fundit cōfuse distri
 butiue mobilitate terminū a se rectum ex nā
 cōpationis. **A**blatiuū autē rectū ex natura
 excessus cōfundit cōfuse tñ vt ego suz ma
 ior te longitudine vnus brachij: supponit
 li longitudine confuse tantū. **I**tem nullus
 horum terminoz cōfundit distributiue ni
 si terminum a se rectum a parte post: vnde
 dicendo: homine est fortior equ⁹ vel ab ho
 mine dñt asinus: nō supponit: li equus nec
 li asinus distributiue sed solum determina
 te. **Q**uarta regula. **D**ictio exclusiua cō
 fundit cōfuse tātū mobilitate terminū cōez
 imediate sequentē se ⁊ mediate sequētez
 cōfuse distributiue mobilitate: vt tantuz ho
 mo est animal li hō supponit confuse tan

tū mobiliter: & li animal distributive simili
 ter. **¶** Quinta regula. Dicitio exceptiva cō
 fundit suum casuale si est terminus cōis cō
 fuse tantum mobiliter vt nullū animal pre
 ter hominem currit. **¶** Omne animal preter
 hominem currit. li hominem stat cōfuse tā
 tum mobiliter. **¶** Sexta regula. Dicitio re
 duplicativa suum casuale confundit cōfuse
 tantum mobiliter & predicatum cōfuse tā
 tum immobiliter vt for. in quantuz homo
 est animal. li homo stat cōfuse tantuz mo
 biliter. & li animal immobiliter: qz sub pri /
 mo contingit disiunctim descendere & non
 sub secundo. **¶** Septima regula termini
 concernentes actum mentis: vt scire crede
 re dubitare & huiusmodi confundunt cō
 fuse tantum mobiliter. Exempluz ego scio
 aliquam propositionem. li propōnem cō
 fuse tantuz mobiliter qz bene sequitur ego
 scio aliquam propositionem: & ille sunt om
 nes propōnes: ergo scio illam vel illaz: vl
 sic de singulis. **¶** Octa^a oia aduerbia nu
 meralia: vt bis: ter: quater: & huiusmōi cō
 fundunt cōfuse tantum mobiliter terminū
 sequentem se: vt bis comedi panem ter po
 tasti vinum: supponit li panem & li vinum
 cōfuse tantum mobiliter. Nam sicut illa
 vice & i^a vice cū interruptione tps comedi
 panem: ita illum vel illum panem. **¶** No
 na regula. Termini modales nominaliter
 & adverbialiter sumpti i sensu cōposito con
 fundunt cōfuse tātum immobiliter oēs ter
 minos cōes non distributos vel sequantur
 vel precedant: vt necessario homo est aial:
 & hominē esse animal est necessariū. **¶** De
 cima regula. Ista verba icipit: & definit: cō
 fundunt terminum sequentem cōem non
 distributū: cōfuse tantum immobiliter: & li i
 mediate in eis inclusum mobiliter: vt tu in
 cipis vel definitis scire aliquā propōnez li p
 pōne stat cōfuse tm immobiliter qz nō lz de
 scendere: & li propositionez in ista imediate
 ante hoc sciūsti aliquā ppositionē stat con
 fuse tantum mobiliter: sed hec clare intelli
 gentur viso tractatu de probationibus tmi
 norum. **¶** Undecima regula. Ista verba p
 mitto debeo obligo cōfundunt cōfuse tan
 tum immobiliter: vt promitto tibi denariū
 li denarium stat immobiliter: quia non li /

et descendere. **¶** Duodecima regula est ista:
 nota cōditionis & rationis omnes suos ter
 minos comunes non distributos confun /
 dunt cōfuse tantum immobiliter: & hoc in
 ordine ad ypotheticaz: vt si homo ē: animal
 ē: homo currit: ergo animal currit. **¶** Mo /
 tandum primo qz licet nullus terminus di
 stributivus habeat vim supra terminum p
 cedentem tamen bene habet vim supra il
 lum: terminus cōfusi^o cōfuse tantū: non
 tamen quilibet: sed solum ille qui indifferē
 ter ante se & post se determinat compositionem
 verbales vnde illi termini omnis nul
 lus & huiusmodi non confundunt aliquēz
 terminum precedentē qz i qualibet istarū
 aliquis homo: omne animal ē aliquis ho
 mo nullum animal ē. supponit li homo de
 terminat: Similiter nec ista verba incipit
 vel definit vel promitto: pmitto qz dñdo
 hō incipit eē: aut denariū taz li homo qz li
 denarium stat determinat: Sed dicēdo ho
 minem esse animal ē scitū a me: aut homi
 nem non esse ē impossibile: vl homo ē ani
 mal necēio: supponunt omnes illi termini
 communes cōfuse tantum licet precedāt.
 & b^o ideo quia illi termini facientes sensum
 compositum vel diuisum ita determinant
 compositionem ante se sicut post se: & ita p
 ter dicatur de nota rationis & conditionis
 qz confundunt ante se. **¶** Secundo notādū
 qz terminus habens solum vim confundē
 di cōfuse tantum non impedit distributio
 nem termini: licet interdum impediāt eius
 descensum verbi gratia. dicēdo omnis ho
 mo ē animal: li homo stat distributivē: & ita
 stat dicendo necessario omnis homo ē ani
 mal: sed ē differentia qz in prima stat mo
 biliter & in secunda immobiliter ppter ad
 uentū termini modalis. Dico igitur qz om
 nes termini habentes solaz vim confundē
 di terminum immobiliter impediunt descen
 sum: & ita immobilitāt. Sed alij habentes
 solam vim cofundendi cōfuse tantum mo
 biliter non impediunt descensum: & ita non
 immobilitāt. vnde sequitur. **¶** Scio om
 nem propositionem: & iste sunt omnes pro
 pōnes qz scio istā et scio illā: et sic de singu
 lis. **¶** Tertio est notādū qz si duo signa di
 stributiva cadūt sup aliquē terminū: quoz

nō quodlz p se sumptū caderet distributi
ue sup eundē terminū nullū illoz ipedit re
liquū. verbi grā. **D**is hō oē aial est: nī aial
stat distributiva: non obstatē qz pcedāt duo
fig^a distributiva: qz p mū p se sumptū non
distribueret li aial: sed faceret ipsū stare cō
fute tm. **S**ilī ois hō animal nō est: r ita di
cedo: a forte dī oī hōmo: supponit li hōmo
distributiue: nō obstante qz cedat duo fig^a:
qz p mū sumptū sine scōo nō distribueret
li hō dno a forte dī hō qz li dī nō distribū
it nisi tmūū rectū a pte post: vt dictum ē.
Cz hō p sili dico: i ista tu es fortior qz hō:
qz li hō stat distributiue: nē c p mū signū im
pedit qz p se sumptū nō distribuit aliquem
rectū: vt declaratum est supra. Sed dicēdo
nullus homo nō est animal: tu dīs ab om
nī homine: vel tu es albiōz oī albo. impedi
tur distributio termini vltimi: qz pcedit
duo signa: quoz quodlz sine alfo distribue
ret terminum illum quare rē.

O E suppone relatiuoz sequitur ptra
ctare: vbi qdaz diuisiones sunt p
mittēde. **C** p^a ē illa. Relatiuoz
rū qdā sunt relatiua sōz: vt q qz: r qdam
accētis vt talis: qz lū tātus: quātus: r silia
C Secūda diuisio est ista. Relatiuoz sbe
qdā sūt idētatis: vt quater: ille: hic: r his
r qdā dī nitatis: vt alius alter reliquus: et
huiusmodi. **C** 3^a diuisio ē ista. Relatiuoz
idētatis qdā sunt reciproca: vt suus: meus:
tuus: suus: qdā nō reciproca: vt ille: ipse.
C 4^a diuisio est ista relatiuoz reciprocoz q
dā sunt possessiua: vt tuus suus: r qdam
nō possessiua: vt se. **C** Quinta dīo est ista.
Relatiuoz accētis quoddā est idētatis:
vt talis r tātus: r qdā diuersitatis: vt alius
mōi. **C** Dis diuisionibus pmissis sit hec p
ma regula. Relatiuū diuersitatis substantie
r relatiuū possessiōis non supponunt pro
illo pro quo suum aīs. **E** m^o p mī duozum
p r adictioz vni est verū r reliquū ē fal
sum. p3 qz p alio supponit li vni: r p alio
li requi. **E** m^o scdī aliqz hō currit: r su^o ali
nus iacet. supponit aīs p boie r relatiū p
asino. **C** Scda regula ē ista. Relatiū idem
tatis nō possessiūū sp supponit p eo p quo
suum aīs in p patione tm ad alter extremo
m. **E** rēplū de relatiuoz idētatis nō recipro

co: vt aliqz hō currit: r ille disputat: suppo
nit li ille nō absolute. p aliquo boie: sed pro
aliquo homine: currente: ideo non signifi
cat secunda pars absolute qz aliqz homo
disputat: sed aliqz homo currit disputat.
C Silī hō^o copulatiue aliqz hō ē latro: et
tu es ille: nō significat scda ps p se qz tu es
aliqz hō: qz tūc illa copulatiua esset va: sed
qz tu es aliqz hō qui est latro. **E** r quo seq^o
qz hec est falsa: aliqz est aial r asinus est il
lud: qz secūda ps significat affirmatiue qz
asinus ē aial quod ē aliqz hō: r p idē hec ē
falsa. aliqz hō ē sor. r plato ē ille. **I** 3° h ē vera
aliqz homo ē sor. r pla. nō est ille: qz pla.
aliqz hō: qz ē sor. non ē r illa ē vera aliquis
hō non ē sor: r pla. nō est ille: qz plato cicero
nō est. r qz cō est aliqz hō qui non est sor.
C 3° tē pcedit qz aliqz hō non est sor. r pla
to est ille: qz plato est aliqz hō qz non ē sor.
quoniam plato est ipsemet qui non est sor.
E rēplū de relatiuoz idētatis reciproco: vt
ois hō videt ē. supponit li se p oī homine
non absolute sic intelligēdo ois hō videt oēz
boie m sed referēdo singula singulis vt ille
hō videt hō: r ille hō videt hō r sic de singul.
C Similitē dicat de illa ois hō hūū siliū
diligit illū. **C** Tertia^o ē ista. Relatiuū idē
tatis accētis sp supponit p simili vel cō
li illi p quo supponit suūz aīs: verbi grā:
sor. est albus r talis est pla. vel sor. est alb^o
qualis ē pla. supponit relatiuū non p sor.
sed p simili sor. Similitē illa sor. est bicubi
tus r tātus est pla. supponit relatiuū p cō
li sor. **C** Quarta regula ē ista. Relatiuū
diuersitatis accētis semp supponit prodif
simili illi pro qz supponit suū aīs: vt cignus^o
est albus r alius modi est coruus. **E** r quib^o
duabus regulis seqtur. **C** Quinta v3 qz re
latiua accētū tā idētatis qz diuersitatis
suppōit pro a^o a sup^o sui aītis. p3 regu
la ex exemplis.

E r quo patuit p qbus relatiua sup
ponit restat ostēdere eoz: unde3 mo
dos supponendi. sit ergo hec p ma
r^o. Relatiuū diuersitatis substantie nō sem
per supponit eodē modo sicut suū aīs sed
secundū exigentiā sui signi vel situs. **E** nō
aliqñ supponit eodē modo: vt vnus homo
currit r alius disputat. **D**is propō vera est

necessaria et omnis alia est impossibilis. In p
 ma ans et relatiuū supponunt determinate
 et in pā p̄fusiōe distributiue. Aliqñ añs sup
 ponit magis confuse q̄ sūm relm vt ois
 conditionalis vera est necessaria et alia ē im
 possibilis. supponit antecēdes distributiue
 et relm determinate. Aliqñ cōuerso relm
 diuersitatis s̄be sup̄pōit cōfusiū q̄ sūū añs:
 vt aliq̄s hō est niger et nullus alius ē alb⁹
 añs sup̄pōit determinate relz distributiue. S̄lī
 aliq̄s hō legit et tm̄ ali⁹ disputat relz suppo
 nit cōfusiū tm̄ et añs determinate. ¶ 1.ª ē
 1.ª. ¶ 2.ª ē relm identitatis s̄be in eadē catho
 rica sui añtis semper supponit eodem mō
 sicut sūū añs; p̄batur induciue vt ois hō
 qui currit mouetur. relm supponit p̄fusiū dī
 strubiue: et in ista ois hō est aial: q̄s est ra
 tionale supponit confuse tm̄: et in ista hō q̄
 disputat legit supponit determinate: et in
 ista sor. q̄ currit non sedet supponit relm di
 screte. Idem est iudiciū de reciprois tam
 possessiuis q̄ non possessiuis: vt ois homo
 videt se. li se stat confuse distributiue. Et in
 ista aliquis hō diligit filium suū. li suū stat
 determinate. et in ista pater solus vocauit il
 lum li illū stat discrete. Et ista regula sequi
 tur prima conclusio q̄ aliqua est. pp̄o v̄lis
 affirmatiua h̄ns precise vnū sig^m cuius p̄
 dicant stat cōfusiū distributiue: vt quilibet
 hō ē ipsemet. ¶ Secūda conclusio ē ista. Sig^m
 v̄le affirmatiuū ita habet vim distribuēdi
 a pte p̄dicati sicut a pte subiecti. ¶ Tertia
 p̄ aliqd duo sunt tm̄i cōes sequētes sig^m
 v̄le affirmatiuū nō impeditū p̄ aliud sig^m
 quoz remotiorē distribuit: et non p̄pingo
 rem p̄ vt ois hō est videns se vbi li se stat
 cōfusiū distributiue: et li videns confuse tan
 tum. Et si p̄ra istas cōclusiones adducant
 r̄ p̄cedētis capli dicat q̄ ille regule: intel
 ligant et materia relatiuoz. ¶ Cōtra istā
 regulā arguit: quonā dato q̄ li se distribu
 atur in dicta. pp̄one sequitur istā cōsequētiā
 fore bona: Quis homo videt se: ergo ois hō
 videt hominē. ¶ Dicitur q̄ stat distributi
 ue non absolute: sed referēdo singula sin
 gulis: videlicet iste hō videt se ille homo
 videt se: et sic de singulis. Ex quo infero istā
 p̄nam non valere: tm̄ sor. videt se: ergo oē
 videns se ē sor. q̄ li se in prima supponit di

crete: et in secūda distributiue. sed bene sequi
 tur: ergo omne videns sor. est sor. ¶ Tertia
 regula est ista. Omne relatiuū idempita /
 tis substantie ypoteticē: relatiuū ad suū añs
 supponens cōfusiū tantum non supponit eo
 dem mō: sed determinate habendo respe
 ctum ad totam compositionem sui añtis:
 vt ois homo est animal: et istud est rationa
 le. relatiuū et determinate. et ideo secūda
 pars est falsa: et significat assertiue q̄ aial
 quod est ois homo est ratiōale quod est fal
 sum. q̄ nullū est animal q̄s est ois homo
 Similiter ista est falsa. Ergo in indigeo oculo
 ad videndum: et illo indigeo q̄ nullus oculo
 indigeo ad videndū. ¶ T̄bi est aduertendū
 q̄ li indigeo cas suo gerundio cōfundit con
 fuse tm̄: et h̄ne illo cōfundit p̄fusiū distributiue.
 ¶ Quarta regula est ista. Omne relatiuū
 identitatis substantie ypoteticē relatiuū ad
 suū añs supponens discrete determinate:
 vel distributiue: supponit eodem mō: sicut
 suum antecēdens: habendo respectum ad
 totam compositionem sui antecēdentis: vel ad
 alterum extremozū. Ideo conceditur que
 libet istarum: aliquis homo est et tu es ille:
 aliquis homo est et tu non es ille: regula n̄
 significat q̄ tu non es aliquis homo qui ē:
 sed q̄ tu aliquis homo qui est non es et hoc
 est verum. Unde non semper est licitū lo
 co relatiui ponere suum antecēdes: nisi ser
 uetur eadem suppositio. ¶ Item sequitur
 q̄ ista est falsa: aliquis homo est et quilibz
 homo est ille: q̄ ex quo li ille stat determi
 nate. ¶ Secūda pars significat q̄ aliquis
 homo est quilibet homo. sed conceditur q̄
 quilibet homo est animal: et idem est nisi
 lis: q̄ relatiuū distributū non refert in com
 paratione ad totam compositionem: s̄z so
 lum ad alterum extremozum: non distribu
 tum vero bene refert antecēdens habendo
 ad totam compositionem. ¶ Ex ista regu
 la sequitur primo ista cōclusio: q̄ aliqua ē
 ynuersalis affirmatiua habens soluz vnū
 signū cuius p̄r dicatum est terminus com
 munitis. et non stat confuse tantum: sed deter
 minate patet de predicato secunde partis
 huius copulatiue aliquis homo est: et quili
 bet homo est ille. ¶ Secūda conclusio si
 gnum ynuersale affirmatiuum non impe

dicum per aliud signum non confundit con-
fuse in terminis comunem mediate sequē-
tem in eadē cathēgorica: nec hoc ē in eōne-
nics: qz hoc nō est ratione signi: sed relatiui
non potētis recipere confusionem illam pp
dependentiam quam habet ad suum anis.
Et ita nulla istarum conclonum aut prece-
dentium est contra regulas alterius capli:
q2 aut impeditur signum aut terminus nō
est capax confusionis. ¶ Quinta regula ē
ista. Relatiuum accētis siue identitatis
siue diuersitatis nō semper supponit eodē
modo sicut suum antecēdēs: sed sū erige-
tiam sui signi vel situs. vnde aliquādo sup-
ponit eodem mō vt aliquis hō est albus z
talis est equus: omnis homo albus legit:
z nullus talis disputat. Aliqñ supponit an-
tecedens magis cōfusse: vt omne albus cur-
rit z tale disputat. aliquādo econuerfo rela-
tiuum supponit cōfusus vt aliquis homo
est albus z nullus cōsus ē talis. Aliquis
homo est niger: z quilibet e. biops est talis
inqualiber istarum supponit anis determi-
nate: z relatiuus in vna distributiue z i alia
confuse tantū idem est iudicium de relatiuo
diuersitatis accētis: supponit. n. interdum
confusus qz snū antecēdēs: vt aliquis hō
est niger z nō hūiusmodi est corū. ¶ Sex-
ta z vltima regula. Omne relatiuum mo-
di supponit eodem modo sicut suum ante-
cedens: intelligendo de modo supponendi
vniuersali: ita qz si antecēdēs supponit ma-
terialiter z relatiuum similiter. Si persona-
liter z relatiuum similiter verbi gratia hō
est species z istud est nomen: tam relatiuū
qz antecēdēs supponit materialiter: sed
dicendo homo est animal z ille risibilis:
tam relatiuus qz antecēdēs supponit per-
sonaliter. ¶ Regule ergo superiores dō mo-
do supponendi relatiuorum debent intelli-
gi quo ad modos supponendi spāles perti-
nentes ad supponem discretam: determina-
tas: confusas tantum: aut distributiua: z
hec pro materia refoz dicta sufficiāt qz zc.
Item de suppositione q fit respectu di-
uerfoz temporum penes ampliati-
onem z appellationē expedit pertra-
ctare. vnde ampliatio est acceptio termini
tempoz: qz sumpti vltra significatio /

nez verbi principalis vel participij eiusdē
pro cuius distinctionis declaratione prima
regula sit hec. Omnis terminus supponēs
respectu verbi de preterito vel participij sui
a parte ante ampliatur ad supponendum
pro eo q est vel fuit: verbi gratia albus
fuit: nigrum: non supponit li albus pro
eo quod fuit albus precise: aut solum pro
eo quod est albus: sed disiunctim p eo qd
est vel fuit albus. ¶ Sexto sequitur veritas
istaz propositionum. prima virgo fuit
pregnās. patet qz que est virgo aut fuit vir-
go fuit pregnās. ¶ Sed a ppositio puer fuit
senex: qz q est vel fuit puer fuit senex: non
qdem quando fuit puer sed postqz fuit pu-
er. ¶ Tertia propō albus fuit qñ nullam
habuit albedinem: patet qz id qd est vel fu-
it albus fuit qñ nullam habuit albedinez:
dato q nūc aliquid sit albus quod conti-
nue ante hoc fuit nigrum. Consimiliter est
dicendum si fuerit participium predicatum
respectu verbi est: vt aliqs homo est mortu-
us. patet qz li homo supponit pro homine
q est vel fuit. z significat ista ppositio qz
aliqs homo q est vel fuit est mortuus. Et
conceditur: vt prius qz virgo est corrupta:
quia ista que est vel fuit virgo est corrupta
¶ Secunda regula est ista. Omnis termi-
nus supponens a parte ante respectu ver-
bi de futuro vel sui participij supponit pro
eo quod est vel erit. verbi gratia homo ge-
nerabitur: supponit subiectus pro homine
q est vel qui erit: ideo significat ista ppositio
qz qui est vel q erit homo generabitur.
¶ Tercia regula sequitur veritas istarum pro-
positionum. ¶ Prima senex erit puer. pa-
tet quia qui est vel qui erit senex erit puer.
¶ Secunda corrupta erit virgo. ¶ Tercia pro-
positio decapitatus cantabit quia qui est
vel qui erit decapitatus cantabit. ¶ Idez
est iudicium de suppositione respectu sui p-
ticipij vt homo est generādu. Significat
enim ista ppositio qz qui est vel qui erit
homo est generandus. ¶ Tercia regu-
la est ista. Omnis terminus supponens a
parte ante vel a parte post respectu huius
verbi contingit vel sui participij supponit
pro eo quod est vel contingit esse: vt albus

contingit esse nigrum : denotatur qd id qd est vel contingit esse album: contingit esse nigrum: z ita dicatur de ista sedentem contingens est currere. **Quarta** regula est ista. **Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu huius verbi potest vel sui participij aut termini verbalis desinentis in bilis vel in bile supponit pro eo quod est vel potest esse : vt album potest esse nigrus denotatur qd illud quod est vel potest esse album potest esse nigrus: **Et** ista regula sequuntur propositiones. **Prima:** Creans potest esse deus: dato qd deus non crearet: quia quod est creans potest esse deus. **Secunda** propositio. **Calidissimum** potest esse calidus: quia quod est calidissimum vel potest esse calidissimum potest esse calidus. **Tertia** propositio **infimum** potest esse inferius: quia quod est infimum vel potest esse infimum potest esse inferius. idem est iudicium de participijs et termino verbali: ideo conceditur qd genitum est generabile: z corruptum est corruptibile. **Prima** significat illud quod est vel potest esse genitum est generabile. **Secunda** significat qd illud quod est vel potest esse corruptum est corruptibile. **Quinta** regula est ista. **Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu horum verborum incipit vel desinit aut suorum participiorum supponit pro eo quod est aut incipit vel desinit esse: vt album incipit vel desinit esse: denotatur qd illud quod est aut incipit vel desinit esse album: incipit vel desinit esse: z ita de participio dicatur. **Sexta** regula est ista. **Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu verbi vel participij habentis naturam transeundi indifferenter ad possibile z imaginabile supponit indifferenter pro eo quod est vel potest esse: vel imaginabile sicut sunt ista verba cognosco intelligo z huiusmodi. **Cum** ergo dicatur rosam intelligo aut cognosco : denotatur qd rosam que est vel que potest esse vel est imaginabilis ego intelligo vel cognosco: vnde ita intelligitur illud vel cognoscitur quod non potest esse: sicut illud qd potest esse. **In** telligo nanque ebimeram vel montem au******

reum quorum nullum potest esse. **Et** intelligitur hec regula de termino recto a parte post a verbo actiuo vel de recto a parte ante a verbo passiuo siue preponatur vel postponatur. **Et** predictus regulis sequitur primo qd a tertio adiacente ad secundum adiacens cum predicato participio ampliatiuo non valet argumentum: vnde non sequitur adam est mortuus: ergo adam est: antichristus est futurus: ergo antichristus est. **Secundo** sequitur qd ista non est bona conuersio antichristus est futurus: ergo aliquod futurum est antichristus quia in antecedente supponit li antichristus ampliatiuo z in consequente non: ideo deberet sic conuerti aliquod futurum est vel erit antichristus. **Tertio** sequitur qd ille fillogismus non valet. **Omnne** futurum est: antichristus est futurus: ergo antichristus est: quia in conclusionem non supponit li antichristus ampliatiuo: vt in minori: propterea minor debebat esse talis antichristus est aliquod futurum: vbi li futurum tenetur nominaliter sicut in maiori z non participia liter quare cetera.

Appellatio est acceptio termini in propositione habentis respectum ad naturam verbi vel participij eiusdem: vt aliquis homo est: li homo supponit pro homine z non pro quolibet homine indifferenter: sed solum pro homine qui est: vt ergo clarus intelligatur hec definitio notandum qd appellatio sic dicitur: quoniam aliqua vocatur appellatio temporis aliqua ampliatiuo z tertia fore. **Appellatio** tpsis est acceptio termini in propositione p aliquo vel pro aliquibus in sola conuentione verbi vel participij eiusdem: vt album fuit nigrus: licet li album supponat p eo quod fuit album: tñ li nigrus non supponit nisi p eo quod fuit nigrus: z verbum eiusdem conuentione solummodo preteritue ideo li nigrum appellat solum tps preteritiu. **Prima** regula ois terminus suppones respectu verbi de pnt non ampliatiuo nec distracti per participij ampliatiuo appellat tps pnt: vt homo est aial: vel sor. currit: qlibet illo: tñ tam a pte subiecti qñ p dicant supponit solummodo p eo quod est.

¶ Secunda regula est ista. **D**is terminus sequens verbū ampliatiuū preteriti tem / poris solummodo vel futuri appellat tem / pus preteritum aut futurum: vt hoc fuit al / bum: vel hoc erit nigrus. Supponit li albu / in prima propositione precise pro eo qd fuit / album: et in secunda precise pro eo qd erit ni / grum. ¶ Appellatio ampliatiouis ē accep / tio termini ampliatiue sumpti limitati per / terminum ampliatiuum precedentem: vt / hoc potest esse album. Supponit li album / ampliatiue a parte post sicut a parte ante: / sed a parte ante non appellata parte ve / ro post appellat supple ampliatiouem.

¶ Prima regula est illa. **O**mnis terminus sequens aliquod istorum verborum incipit vel desinit vel aliquod suorum participiorum appellat appellationem verbi gratia for. i / cipit esse albus. supponit li albus pro eo qd / est vel incipit esse album: sed positus a par / te ante non appellat: a parte vero post appel / lat propter limitationem termini appela / ti precedentis. ¶ Secunda regula. **O**mnis terminus sequens aliquod istorum verbo rum potest contingit: aut aliquo d suorum participiorum appellat appellationem ipso rum vt hoc potest vel contingit esse albus: / ampliatur li album ita a parte post sicut a parte ante: et a parte post appellat ampliati / onem istorum verborum propter limitatio / nem ipsozum quam non appellat a parte an / te ex quo non limitatur. ¶ Appellatio for / me est acceptio termini in propositione limi / tati per terminū precedentem concernentem / actum mentis: vt intelligo hominē appel / lat suam formam qz significat suam signifi / catum sub ratione eiusdem propter limitati / onem factam a termino concernente actus / mentis: ideo per illam denotatur qd ego in / telligo aliquid sub ratione qua hō. ¶ Ex p / dicta definitione sequitur veritas trius cō / clusionum. ¶ Prima cōclusio est ista: par / tem meum cognosco et tamen non cognos / sco partem meam: probatur et pono qd for. / sit pater meus quem bene cognoscam: ne / sciam tamen an sit pater meus vel non: im / mo pono qd non considerem de patre meo / vtrum talem habeam vel non. Istō posito / patrem meum cognosco non tamen cognos /

sco patrem meum: qz non cognosco aliqd / sub ratione qua pater meus. ¶ Secūda / conclusio for. volo videre et tamen nolo vi / dere for. probatur: pono qd for. sit inimicus / meus: ita qd nolo videre ipsum: et pla. sit / amicus meus siliis for. existi coras me que / credas esse pia. Istō posito for. volo videre: / qz hunc qui est for. volo videre ex eo quod / puto ipsum esse pia. et tamē nolo videre for: / qz nolo videre aliquid sub ratione qua est / for. ¶ Tertia conclusio propositionem hyp / potheticam scis: et tamen nescis aliquam / propositionem hyppotheticam: probatur: / et pono qd credas firmiter nullum esse hyp / potheticam: sit tamē aliqua hyppothetica / quam credas esse catheticam sciendo si / gnificatum eius. ¶ Istō posito aliquam p / positionem hyppotheticam scis quia illud / quod est propositio hyppothetica scis et ta / men non scis aliquam propositionem hyp / potheticam: qz non scis aliquid sub ratio / ne qua est propositio hyppothetica. ¶ Et p / niter conceditur qd propositionem affirmati uam / credo: et tamen non credo propositionem af / firmati uam. Et ita de infinitis quarum que / libet expriuibus potest verificari.

¶ Incipit tractatus cōsequentiariū. **C**ōsequētia est illatio consequē / tis ex ante: vt homo currit ergo a / nimal currit: ahs voco propositio / nem precedētem notam rationis: vt ho / mo currit: consequens vero illam sequitur / vt animal currit: et notam rationis noio li: / ergo et ligitur pro huius definitionis de / claratione sit hoc prima diuisio. Consequē / tiarum alia bona alia mala. Consequētia / bona est³ cuius oppositum consequentis / repugnat antecedenti: vt tu es homo: ergo / tu es animal. Nam hec duo repugnant: tu / es homo et tu non es animal: ideo ista con / sequētia fuit bona. Consequētia mala ē / illa cuius contradictorium consequentis / stat euz ante: vt tu es homo: ergo tu sedes: nō / h bene stant sicut tu es homo: et tu non sedes / ideo i³ p³ non valuit. ¶ Secunda diuisio ē / i³: p³narum bonarū alia formalis alia ma / terialis. p³ bona et formalis ē illa cuius cō / tradictoriū p³ntis formalis repugnat anti: / vt tu curris et tu moueris. Et loco i³ forma /

liter repugnare que: nō sunt imaginabilia stare sibi absq; p̄tradictōe: vt tu curris ⁊ tu nō moueris. 2ª bona ⁊ materialis ē illa cuius p̄tradictōriuz p̄ntis m̄liter repugnat aūti: vt deus nō est: q; nullus hō ē: illa p̄nt m̄liter repugnare q; nō p̄nt stare sibi: sūt tñ imaginabilia stare simul absq; p̄tradictōe vt deus nō ē: ⁊ aiqs hō ē. ⁊ 3ª enim ista non possunt sibi stare pp̄ impossibilitatē illius dūs n̄ ē tñ sūt imaginabilia stare sibi absq; aliq; p̄tradictōe: q; vt deus nō sit: ⁊ aliqs hō sit nō videt ip̄licatio p̄radictōis. ¶ Iuxta istā diffinitionē ponūt due regē. ¶ Prima ex impossibili seq̄ qd̄ lz. ¶ Secūda necessariū seq̄ ad quod lz. Et intelligat ille due regu / le: q; illa p̄na ē bona ⁊ m̄lis in q; aūs ē im possibile vel p̄ns necessariū subductis alijs modis qbus p̄na foret bona ⁊ formalis.

¶ 3^a diuisio ē illa. p̄naꝝ bonaz qd̄a ē bona de forma: ⁊ qd̄a ē bona de mā. 2^a bona de forma ē illa cui q̄lz cōsistit in forma ē bona vt albedo videt: q; color videtur. Ille p̄ne sunt filis forme: q; h̄nt p̄silem modū arguē di p̄ne formalis de qb⁹ modis dicit postremo: ⁊ cū hoc aūti ⁊ p̄na sint similia in forma. Notāduz q; ille cathogorice sunt filis forme: q; sic se h̄nt q; si vna affirmatiua: de secūdo adiacēte vel de tertio ⁊ alia sibi. Et si vna ē p̄icularis indefinita vel singularis: ⁊ alia sibi. Itē si vna ē exclusiua exceptiua re duplicatiua vel modalis in sensu p̄posito vel diuiso ⁊ alia sibi. Item si vna ē de termi no simplici vel cōposito copulato disuncto vel p̄ditionato ⁊ alia sibi. ⁊ iō iste nō sunt si miles i forā: hō l' aūti⁹ currit: ⁊ hō currit q; vna ē certino simplici: ⁊ alia d̄ cōposito: sibi iste non sunt filis in forma q; hō currit: ⁊ aliqs aūtius mouet: q; vna ē vliis: ⁊ alia p̄icularis: sed i^o sunt filis in forma hō ē aūtius ⁊ hō ē aial nō obitante q; vna sit neces seria ⁊ a^o impossibilis: q; h̄nt oēs p̄ditiones assignatas: ex q; seq̄ i^o 2° sunt filis in forma hō currit: q; aial currit: albedo vī: q; color vī: q; h̄nt p̄silem modū arguēdi 2° formalis: vtrobiz. n. arguit ab inferiori: ad suū supius affirmatiue. Consequētia bona de materia ē illa q; est bona ⁊ nō quelz sibi p̄sili in forma ē bona: vt tu nō es hō q; tu nō es aial: ista p̄na nō est bona: q; cōtradi

etorū p̄ntis repugnat aūti. ¶ Ex predict^o seq̄tur q; aliqua ē p̄na bona: ⁊ formalis q; nō est bona de forma: sicut p̄cedā ⁊ quelz istarū tātu p̄ est q; nō tñ pater ē. Tu scis te esse lapidem: q; tu nō scis te esse lapidē ⁊ sic de alijs. Tu credis p̄cise q; aliqs hō occipitur: ergo aliqs hō decipitur.

A 2° malis cōsequētie quedā sunt re^o vles ponēde ipsius insinuanes noticiam quarū p^a est i^o. Si alicuius p̄ne ex cōtradictōrio p̄ntis: seq̄tur cōtradictōriū aūti i^o p̄na ē bona: vt ista hō currit: ergo aial currit: q; bene seq̄tur nullū aial currit: ergo nullus hō currit: vel nihil q; ē hō currit. ¶ Ex ista regula seq̄tur alia videlicet si alicuius p̄ne p̄tradictōriū cōsequētis nō est illatiuū cōtradictōrij aūti illa consequētia non valet: vnde nō seq̄tur tu loq̄ris: ergo tu disputas: nō q; seq̄quitur tu non disputas: ergo tu nō loqueris. ¶ 2^a regula ē ista. Si alicuius p̄ne aūs est verū ⁊ p̄ns similiter: q; ex falsis verum ex veris nil nisi verum: vt dicit Ari. 1° p̄ 2° oū. Ex i^o seq̄quitur re^o prima. Si alicuius p̄ne bone p̄ns est falsū ⁊ aūs sibi. ¶ Secūda si alicui⁹ p̄ne aūs est verum ⁊ p̄ns falsum ista consequētia non valet. Ideo nō seq̄quitur chimera que currit nō mouetur. ergo chimera currit quia antecedens ē verum ⁊ consequēs falsum. ¶ Tertia regula est ista. Si alicui⁹ consequētie bone antecedens ē necessariū ⁊ consequens similiter est necessariū: ex q; seq̄quitur q; si antecedens est necessarium ⁊ consequens cōtingens illa cōsequētia nō valet vt omnis homo est animal: ergo tu es animal. ¶ Quarta regula ē ista. Si alicuius consequētie bone antecedens ē possibile cōsequēs similiter ē possibile: ex qua seq̄quitur q; si antecedens ē possibile ⁊ p̄ns impossibile q; illa consequētia nō valet: vnde non seq̄quitur omne currens ē homo: ergo hoc currens est homo demonstrando aūtiū: q; aūs ē possibile ⁊ p̄ns impossibile. ¶ Quinta regula est ista. Si aliqua ē consequētia bona ⁊ aliquid seq̄quitur ad cōsequens illud idem seq̄quitur aūs: vnde bene seq̄quitur homo currit: ergo animal currit ad quod seq̄quitur ergo corpus currit: iō bene seq̄quitur ad antecedēs hō currit: ergo

in quarum prima est ista. Ab vniuersali ad
 suam particularem vel indefinitam q̄ voca-
 tur sibi subalterna est bonum argumentuz:
 verbi gratia omne animal currit: ergo ali-
 quod animal currit: nullum animal currit:
 ergo animal nō currit. ¶ Secūda regula est
 ista: a particulari vel indefinita ad suā vni-
 uersalem non valet argumētum nisi forte
 gratia materie: vnde non sequitur aliqs ho-
 mo currit ergo q̄libet homo currit: nec se-
 quitur: aīal non currit ergo nullum animal
 currit: s; aliq̄ndo t; gratia materie: aut q̄a
 p̄na ē necessaria vel antecedens impossibi-
 le: aut q̄a contradictorium cōsequētis repu-
 gnat antecedenti vnde bene sequitur aliqs
 homo ē: ergo omnis homo ē: aliqs homo
 non ē: ergo nullus homo ē. ¶ Tertia regu-
 la est ista ab vniuersali affirmatiua ad om-
 nes suas singulares tam collē q̄ diuisiue
 sumptas cum debito medio ē bonuz argu-
 mentum t; eoz^o collectiue: verbi gratia: col-
 lectiue omne animal currit: t; hec sunt omnia
 animalia ergo hoc animal currit: t; hoc ani-
 mal currit: t; sic de singulis. ¶ Exemplum
 diuisiue: vt omne animal currit t; hoc ē ani-
 mal: ergo hoc animal currit. Similiter seq-
 uitur e conuerso: hoc animal currit t; hoc ani-
 mal currit: t; sic de singulis: t; hec sunt om-
 nia animalia: ergo omne animal currit. Et
 notanter dicitur cum debito medio q̄a sine
 illo non valet argumētuz nisi gratia mate-
 rie: vnde non sequitur omnis hō ē animal:
 ergo iste homo ē animal: t; iste homo ē ani-
 mal: t; sic de singulis: q̄a antecēdēs ē neces-
 sarium t; consequēs contingens: q̄a est vna
 copulatiua cuius q̄libet pars ē contingēs:
 t; nulla alteri repugnat: tamē sequitur aliq̄n-
 do gratia materie: vt omnis homo ē asin^o:
 ergo iste homo ē asinus t; omnis sol lucet:
 ergo iste sol lucet: q̄a in prima antecēdēs ē
 impossibile: t; in secūda p̄na ē necessariū.
 ¶ Quarta regula est ista: ab vniuersali nega-
 tiua ad quālibet suā singularem ē bona cō-
 sequētia siue arguatur cum debito medio si-
 ue non: sed e conuerso non tenet nisi cum de-
 bito medio: verbi gratia: nullus homo cur-
 rit: ergo iste homo non currit: t; iste homo nō
 currit: nec iste: t; sic de singulis: non sequitur
 ergo nullus homo currit: q̄a post mille an-

nos erit antecedens verum t; consequens
 falsum: sed bene sequeret dicendo t; isti sūt
 omnes homines masculi. ¶ Quinta regu-
 la est ista a particulari ad suā indefinitam t;
 eoz^o: tam affirmatiue q̄ negatiue ē bona p̄
 verbi grā: animal non currit: ergo aliquod
 animal nō currit t; eoz^o. ¶ Similiter aliqs
 asinus mouetur: ergo asin^o mouetur eoz^o.
 ¶ Sexta regula est ista: a particulari vel ide-
 finita ad omnes suas singulares diuisiue
 sumptas euz debito medio ē bo^m arg^m vt
 homo currit t; isti sunt omnes homines: q̄
 iste homo currit vel ista hō currit t; sic d̄ sin-
 gulis. ¶ Et notanter dicitur cū debito me-
 dio: q̄ sine illo non valet argumētum: vt
 homo est animal: ergo iste homo ē animal
 vel i^o homo ē animal: t; sic de singulis: q̄a
 antecedens est necessarium t; consequens
 contingens q̄ ē vna diuisiua cuius que-
 libet pars ē contingens nec vna alteri repu-
 gnat nec suum contradictoriuz est impossi-
 bile quare t; cetera.

O E propositionibus nō q̄ntis sicut
 sunt exclusiue t; erecpiue sit hec
 p̄ma regula. Ab exclusiua ad su-
 am vniuersalem de terminis transpositum
 est bona consequentia: t; e conuerso vt tan-
 tum homo currit: ergo omne currens ē ho-
 mo. Similiter e conuerso omne animal mo-
 uetur: ergo tantū q̄ quod mouetur ē animal
 ¶ Secūda regula est ista ab exceptiua ne-
 gatiua ad exclusiuam sibi correspondētem
 ē bona consequentia: vt nihil p̄ter for-
 currit: ergo tantum for: currit: t; e conuerso
 vt tantum homo est risibilis: ergo nihil p̄
 ter hominem ē risibile. ¶ Tertia regula est
 ista: ab inferiori ad suum superius a parte
 subiecti dictione exclusiua addita idē est
 bona consequentia. vnde bene sequitur tā-
 tum homo currit: ergo tantum animal cur-
 rit: q̄ arguitur ab inferiori ad suum superi-
 us confuse tantum mobiliter. ¶ Quarta
 regula est ista: ab inferiori ad suum superius
 a parte predicati dictione exclusiua addi-
 ta subis non valet argumentum: vnde nō
 sequitur tantū hō ē homo: ergo t̄n homo est
 animal: q̄ arguitur diuisiue: sed eoz^o be-
 ne sequitur cū debito medio: vt t̄n hō ē risi-
 bilis: for: est homo: ergo tantū homo ē for.

Quinta regula sequens correlative ex
 predictis est ista: qd a termino stāte p̄suse tātū
 vel determinate ad eundē stātem cōfisse di
 stributive non valet arg^m vt hō ē animal.
 ergo tantū hō ē animal. tū d̄s ab oi hoie:
 ergo tu d̄s ab hoie. **C**6^a regula ē ista. A
 termino stāte cōfisse distributive ad eundē
 stātem determinate ē bonū arg^m vt tātum
 hō ē animal: ergo hō ē aial: tu es aliud ab
 animal: ergo tu es aliud ab omni animal.
C7^a re^a ē A termino stāte p̄suse t̄m ad eū
 dem stāte determinate respectu eiusdem sin
 chathegorizatis vel distributionis nō va
 let argum̄tū: vt t̄m hō ē aial: q̄ hō ē oē aial
 ois hō ē aial. q̄ aial ē ois hō: quare rē.

Distincte sunt regule p̄tinetiū atqz
 ipertinetiū terminoz: quaz p^a ē ista
 ab affirmatiua vniū dispati ad
 negatiuam alterius ē bonū arg^m: vt tu es
 hō: q̄ tu non es asinus: tu curris: ergo tu si
 sedes: tu es albus: ergo tu nō es niger. S; z
 econtrario nō sequitur: affirmatiua nō seq
 tur: affirmatiua. **C**1^a regula ē ista. q̄n̄cūqz
 sunt aliquę due p̄pōnes: quarū subiecta
 p̄uertuntur atqz predicata manēte cōsili d̄
 nominatione ab vna ad reliquā ē bona cō
 sequētia: tu es hō: ergo tu es aial rōnale: z
 econtrario. Et notāt dicitur manēte p̄sili d̄no
 minate: qz si vna esset affirmatiua z alia ne
 gatiua nō p̄uerteretur: vt tu es hō: z tu nō
 es hō. Item si vna esset quāta vna q̄ntū z
 alia alia quātitate: vel nulla: non oportet
 istas p̄uertit: vt oē animal est hō: aliquod ani
 mal ē hō z t̄m aial est homo. **C**2^a regula re/
 gula ē ista: ab vno p̄uertibili ad reliquū ē
 bona p̄na: vt tu es hō: ergo tu es risibilis:
 z e^o brunellus ē risibilis ergo brunellus
 est asinus. **C**3^a quarta regula ē ista. ab vno
 correlatiuoz ad reliquū p̄positionibus
 ex̄tibus de secūdo adiacēte ē bonū arg^m:
 vt duplum ē: ergo dimidiū ē z e^o. Et no
 tāter dicitur de secūdo adiacente: qz nō se
 quitur a ē duplum: ergo a est dimidiū: pa
 ter est barbatus: ergo filius ē barbatus.
C4^a quinta regula ē ista. A termino prima
 tiuo ad terminū infinitiū ē bona p̄na: s; nō
 econtrario. vt tu es iustus: ergo tu es non iu
 stus: sed non sequitur e^o. lapis ē nō iustus:
 ergo lapis ē iustus: a nō. n. ē verus: z p̄ns ē

falsum: vt p̄s: qz q̄qd ē iniustū p̄t ē iniustū
 sed lapis nō p̄t cē iustus: q̄ nō p̄t cē iniu
 stus. **C**5^a regula. Ab affirmatiua d̄ p̄: di
 cato p̄uatiuo vel infinito ad negatiua d̄ p̄
 dicato finito est bona p̄na: vt tu es cecus: q̄
 tu nō es vidēs tu es n̄ hō. ergo tu n̄ es hō
 sed econtrario nō valet arg^m: qz ex negatiua
 nō seqt affirmatiua. **C**6^a regula ē ista. A ne
 tiua de predicato finito cū debito medio af
 firmatiua de predicato infinito ē bona p̄na.
 vt tu n̄ es asinus z tu es: q̄ tu es nō asinus rē.

Quod respōdens ad p̄dicta alie regle
 inferunt: quarū p̄ma ē ista. Ab oi
 bus exponētibus sil̄ sumptis ad
 suū expositū ē bona p̄na z e^o. Et ē regula
 ista v̄lis q̄buscūqz p̄pōnibus expōnibus:
 vt v̄l b̄ excludis ex p̄pōnibus z huiusmōi
 v̄l bene sequitur hō currit: z nihil ē hō quin
 illud currat: ergo ois hō currit z e^o. Silr
 hō currit z nihil nō hō currit: ergo t̄m hō
 currit rē. **C**2^a Secūda regula ē ista: ab oi expo
 nibili ad quālibet suarū exponētibus ē bo
 na p̄na: sed nō econtrario nisi gr̄a materie:
 verbi gr̄a ois hō currit: ergo nihil ē homo
 quin id currat. sed e^o. qz ex negatiua nō se
 quitur affirmatiua. Aliq̄n̄ t̄m tenet gr̄a ma
 terie: vt hō ē asinus. ergo t̄m hō ē asinus: qz
 antecēdes ē impossibile. **C**3^a Tertia regula est
 ista. ex cuius subet exponētis contradictorio se
 quitur cōtradictoriū expositū: sed nō e^o: v̄l
 bene sequitur aliqd n̄ hō enrit z hō currit:
 ergo nō t̄m hō currit: sed nō e^o: qz ex nega
 tiua nō sequitur affirmatiua. **C**4^a r^a ē ista. A
 resoluētibus ad resolutū ē p̄na bona sed nō
 econtrario. vt hoc est hō vt hoc currit ergo
 homo currit: nō t̄m sequitur hō currit: ergo
 hoc currit z hoc est homo quia post mille
 annos erit antecēdes verum: z cōsequens
 falsum. **C**5^a Quinta regula ē ista. ab officia
 tibus ad officiatū ē p̄na bona: sed n̄ e^o:
 vt ista p̄positio est vera homo ē animal q̄
 adequate significat hominem esse animal:
 ergo vorum ē hominem esse animal s; nō
 econtrario. qz asis foret necessarium z con
 sequens contingēt. **C**6^a Sexta regula ē ista.
 a descriptione ad descriptum. est consequen
 tia bona z econtrario: vt intelligi aliquid
 sub ratione qua homo: ergo hominem z e
 conuerso: int̄o hominem: ergo int̄o aliqd

sub rōne quē hō. ¶ Septima re^a ē a sensu cō
 posito ad sensum diuisum ⁊ econ^o: nō valet
 arg^m vt necessario hō aial: ḡ homo necessa
 ria est aial. añs. n. ē vt ū: ⁊ pñs fallū. Et nā
 nō seqtur albū. possibile est esse nigrum: ḡ
 possibile ē albū ē nigrū. ¶ Octaua regu
 la ē illa: ab vna cā veritatis ad p̄pōnē ha
 bētem illā cām ē bo^a 2°: sed non e^o: vt dū
 hō currit: risibile currit ḡ hoie currete risi
 bile currit: ista 2ª est bona: s; n̄ e^o hoie cur
 rēte risibile currit: ergo dūz hō currit risibi
 le currit q̄ posito q̄ nihil currat ē tūc pñs
 fallum cū asserat hoicm currete: ⁊ tñ añs ē
 vey qz concluditur eius veritas p̄ aliā cāz
 dicitatis: vt si hō currit risibile currit. Dicit
 ḡ q̄ ppō denōinata ab abltō p̄sequētie h̄
 tres causas veritatis. s. cōditionalē t̄palem
 ⁊ causalē aquā q̄libet valz p̄na ad propō
 nem h̄ntem illas cās: sed nō e^o. ¶ Nonā
 regula est ista: ab actiua ad suā passiuā ē
 2^a bona ⁊ e^o vt for. amat platonē: ḡ plato
 amat a for. ⁊ e^o. ¶ Decima regula ē ista
 Al terio adiacēte ad h̄m adiacēs affirmati
 ue sine termino distrabēte est p̄na bona: vt
 tu es hō: ergo tu es. Notāter d̄ affirmati
 qz non seqtur tu non es asinus: ḡ tu nō es:
 d̄ etiam sine termino distrabente: qz non se
 quitur anti t̄ps ē futur^o: ḡ at̄ t̄ps ē q̄re rē.
Quāto de propōnib⁹ hypothenicis
 est dicendūz mō priorū regulas af
 signādo: q̄rū p̄ma est ista. Al copu
 latiuā affirmatiua ad alteram eius p̄tē p̄n
 cipalē est bona 2^a: nō e^o nisi grā materie:
 vt tu curris: ⁊ tu disputas: ḡ tu disputas: s;
 non seqtur tu disputas: ḡ tu curris ⁊ tu
 disputas: aliqñ tñ t̄z grā materie: siue ter
 mino p̄. s. qñ copulatiua sit ex duabus p̄ti
 bus: quarū vna aſcedit ad aliam: tunc ab
 illa parte que aſcedit ad totam copulatiuā
 ē bona p̄na: vt es hō ergo tu es hō: ⁊ tu es
 animal tu curris: ergo tu curris: ⁊ tu moue
 ris. Et notāter dixi affirmatiua qz a copula
 tiua negatiua ad alterā partem non valet
 p̄na. verbi gratia: non es homo ⁊ tu es asi
 nus: ergo tu es asinus: qz añs verū: ⁊ pñs
 fallum. Et ista regula seqtur q̄ a toto copu
 lato ad alterā partē est p̄na bona: vt for. ⁊
 plato currūt ergo for. currit. ¶ Secūda re
 gula ē ista. Al p̄tē p̄ncipali diſiunctiue: affir

matiuē ad totā diſiunctiuā est bonū arg^m:
 sed nō econuerso: vt tu curris: ḡ tu curris
 vel tu es asinus. sed e^o non seqtur: qz
 nō seqtur tu curris vel tu es asinus: ḡ tu es
 asinus. Aliqñ tñ t̄z grā materie. i. qñ diſiū
 ctiuā sit ex duabus p̄tibus: qz vna seqtur
 ad reliquā: tūc ad diſiunctiuā ad istā p̄tem
 q̄ seqtur est bonū arg^m: vt tu es hō vel tu
 es animal ergo tu es animal: ⁊ tu es alb^o:
 vel tu es coloratus: ergo tu es coloratus.
 Ex ista regula seqtur q̄ a parte diſiuncti
 ad totū diſiunctiū: est bona p̄na: vt hō cur
 rit: ergo hō vel asinus currit. ¶ Tertia re^a ē
 ista a diſiunctiua affirmatiua cū destructiōe
 vnius p̄tis ad alterā p̄tem ē bona p̄na: vt
 tu curris vel tu sedes: sed tu non curris er
 go tu sedes. ¶ 4^a re^a est ista. Al copulatiua
 negatiua ad diſiunctiuā affirmatiuā factam
 de p̄tibus p̄tradietorijs copulatiue affirma
 tiue est bona p̄na: vt nō tu es homo vel tu
 es asinus: ergo tu non es homo vel tu nō
 es asinus ⁊ econuerso. Et nota q̄ copulatiua
 affirmatiua h̄ duo cōtradietoria: quorum
 vñū est copulatiua negatiua in qua p̄poni
 tur negatio ⁊ reliquā est vna diſiunctiua fa
 cta de p̄tibus oppositis ipsius copulatiue:
 quare o^z q̄ copulatiua negatiua ⁊ diſiun
 ctiuā affirmatiua inuicē conuertantur ver
 bi grā tu es hō ⁊ tu es asinus h̄z duo p̄tra
 dietoria: quorū vñū est hoc nō tu es homo
 ⁊ tu es asinus: h̄m vero est illud tu non es
 hō vel tu nō es asinus. ¶ Quinta regula ē
 ista a diſiunctiua negatiua ad copulatiua^z
 affirmatiuā factam de pluribus oppositis
 diſiunctiue affirmatiue est bonū argumē
 tum ⁊ econuerso: vt non tu curris vel tu se
 des: ergo tu non curris: ⁊ tu nō sedes: ⁊ e^o
 uerso. Et rō qz ois diſiunctiua affirmatiua
 habet p̄tradietoriū per negatiōnē p̄p̄osi
 tam toti: ⁊ p̄ copulatiuā factā d̄ p̄tibus op
 positis: vt tu curris vel tu sedes huic p̄tra
 diet quez istarū nō tu curris vel tu sedes.
 tu nō curris vel tu nō sedes. ¶ 6^a re^a ē ista
 Al cōditionali affirmatiua cā suo aſcedēte
 ad p̄tis eiusdē ē bona p̄na: vt si tu es hō tu
 es animal: sed tu es homo ergo tu es ani
 mal. ¶ Septima regula est ista. Al cōditio
 nali affirmatiua cū p̄tradietorio p̄ntis ad
 cōtradietoriū antecedentis est bona p̄na:

4
vt si antixps est albus antixps est coloratus: sed antixps non est coloratus: ergo antichristus non est albus. Et notanter dixi in ambabus regulis affirmatiua: qz de negatiua non tenent huius regule.

De pbatōib' tminor' tractat' incipit.

Qualiter propositiones illatiue p bentur presenti doctrina dignoscitur satis plene. Et primo nāqz a resolutione est ichoandum qua indefinite particulares et singulares de subiecto non p nomine demonstratio rationabiliter inferuntur. Quelibet ergo talis est taliter inferenda: vt pro antecedente sumatur duo demonstratiua: in quorum primo predicet predicatum resoluende et in secundo subiectum: verbi gsa: homo currit sic resoluuntur: hoc currit: et hoc est homo: ergo homo currit. Exemplum in obliquo: vt omnis est asinus: huius est asinus: et hoc est homo: ergo etc. Et ita in alijs casibus singularis numeri dicatur. Exemplum in numero plurali: vt homines currunt: hi currunt: et hi sunt homines ergo etc. Exemplum in obliq: vt aliquorum contradictorium alterum est verum. Horum alterum est verum: et hec sunt contradictoria: ergo etc: et ita dicatur in alijs casibus: ita q sp p^a demonstratiua sit eiusdem casus cū resoluenda. **S**ecunda vero continue in recto sumatur. **S**ed propositiones de verbo ampliatiuo eodem modo pbant excepto hoc q secunda demonstratiua debet esse de verbo disiucto verbi substantiu de pnti et eiusdem de preterito vel futuro: aut alterius: verbi gsa homo currebat. sic resoluuntur currebat et hoc est vel erat homo ergo etc. **I**tem homo disputabit: hoc disputabit: et hoc est vel erit homo ergo etc. ita q verbum substantiuum sumptum secundo loco sit semper consimilis tempore / ris cum verbo resoluende propositionis. Sed quando propositionis resoluende verbum principale est li potest cōtingat incipit vel desinit. **S**ecunda propositio erit de secundo verbo consimili: vt homo potest esse albus: hoc potest esse album: et hoc est vel

potest esse homo ergo. **I**tem album incipit esse nigrum: hoc incipit esse nigrum: et hoc est vel incipit esse album ergo: et ita dicatur in plurali vt prius. **M**odus consimilis est tenendus in propositionib' de extremo copulato vel disiucto vt homo vel asinus currit si totum disiuctum est subiectum resoluatur sic: hoc currit: et hoc est homo vel asinus ergo. **S**i autem prima pars fuerit subiectum sic resoluuntur: hoc vel asinus currit et hoc est homo ergo. Et ita dicendum in illis de copulato et cōditionato subiecto: vt homo et asinus currit. **P**ropositio si est impossibilis est falsa. **I**dem est dicendum de particulari et singulari resoluibili affirmatiua sicut de indefinita: vt aliquis homo di sputat for. currit. **S**ed particularis vel indefinita negatiua habet duplicem modum probandi. **P**rimus dicitur est vt hoc n currit: et hoc est homo: ergo homo non currit. vbi autem videatur q iste modus non deseruiat sumatur contradictorium illius vt chimera non currit. **H**ec indefinita pbari non potest per duo demonstratiua: quia semper secunda esset falsa. s. hoc est chimera: ideo ad veritatem videndam istius sumatur contradictorium. s. omnis chimera currit: et qz hec est falsa: ideo illa est vera. **C**onsimiliter est dicendum in aduerbijs: vbi subiectum fuerit aduerbiū habens terminum infra se: vt aliquando tu es: nūc tu es: et nunc est aliquando: ergo. **I**tem heri tu fuisti: tunc tu fuisti: et tunc est vel fuisti heri g. **I**te ante: a: tu disputabis: tūc tu disputabis: et tūc est vel erit ante: a: g. **I**te alibi tu es: ibi tu es: et ibi est alibi: ergo et ita de preterito et futuro dicatur vt dictū est in temporalibus. **E**x predictis infero q etiam probande sunt propositiones indefinite et particulares de verbo substantiuo presentis temporis: de predicato participio: sicut propositiones de verbo principali illius participij. **N**olo dicere q ita probanda est hec resoluibiliter. **A**d am est preteritus sicut illa **A**d am fuit: et illa antichristus est futurus: sicut illa antichristus erit: vt hoc erit et hoc est vel erit antichristus: ergo antichristus est futurus. **A**liquis homo est i

perfectus: hoc est interfectum: et hoc est vel fuit aliquis homo: ergo etc. Item for. est potens esse hoc est potens esse: et hoc est vel potest esse for. ergo etc. Iuxta predicta sequitur veritas multarum propositionum.

Prima est illa. Senex erit puer: probatur hoc erit puer et hoc est vel erit senex: ergo etc. Demonstrando unum qui est puer et erit senex. Secunda propositio puer fuit senex: probatur: hoc fuit senex: et hoc est vel fuit puer ergo: demonstrando unum senem.

Tertia propositio album fuit: quia non fuit album: probatur et pono quod tu sis albus: et continue ante hoc fueris niger: primo posito hoc fuit quando non fuit album et hoc est vel fuit album: ergo etc.

Quarta propositio pater erit quando non habebit filium neque filiam: probatur: hoc erit quando non habebit filium neque filiam: et hoc est vel erit pater ergo: demonstrando unum patrem qui remanebit post mortem filiorum et filiarum.

Quinta propositio aliquo maiori te et quolibet minori tu es minor: probatur isto tu es minor demonstrando unum maiorem te et est maius te et quilibet minori te: ergo etc.

Sexta propositio: aliquo minori te: et quolibet maiori te tu es maior: probatur isto tu es maior demonstrando unum minorem te: et hoc est minus te et quolibet maiori te: ergo etc.

Septima propositio album potest esse nigrum: probatur hoc potest esse nigrum demonstrando te et hoc est vel potest esse album ergo etc. Et ita probatur ista. Sed etem possibile est currere.

Octava propositio verum est quod mundus non fuit: probatur hoc est quod mundus non fuit: demonstrando illam tu es et hoc est verum: ergo etc.

Nonna propositio. Necessarius est quod deus nunquam erit: probatur hoc est quod deus nunquam erit demonstrando celum: et hoc est necessarium ergo etc.

Decima propositio possibile est quod nihil fuit et quod nihil erit. Probatur hoc est quod nihil fuit et quod nihil erit demonstrando instans presens: et hoc est possibile

ergo etc.

Undecima propositio. Candela lucens est extincta: probatur: hoc est extinctum demonstrando candelam iam extinctam que prius fuit lucens et hoc est vel fuit candela lucens ergo etc.

Duodecima propositio. Vivum est mortuum. Probatur: hoc est mortuum demonstrando Adam: et hoc est vel fuit vivum ergo etc.

Universalis propositio affirmativa exponibiliter. Probatur per suam preascentem et uniuersalem negatiuam sibi cor

respondentem: ut omnis homo currit: exponitur sic homo currit: et nihil est homo quin istud currat: ergo etc.

Exemplum in numero plurali: ut omnes homines currunt homines currunt: et nulla sunt homines quin illa currant ergo et cetera.

Consimiliter in obliquis casibus preter hoc quod in negatiua exponente ponatur subiectum uniuersalis semper in recto et relatiuum in obliquo consimili cum obliquo propositionis exponende: ut cuiuslibet hominis asinus currit hominis asinus currit et nihil est homo quin illius asinus currat ergo et cetera.

Item omnium contradictioiu altera pars est vera contradictioiu altera pars est vera: et nulla sunt contradictoria quin illorum altera pars sit vera: ergo etc. Ita quod semper relatiuum sequatur li quin.

Postremo vero omnis terminus qui se tenet a parte predicati: et ita in alijs casibus est dicendum.

Modo consimili probantur propositioes vles de verbo ampliatiue preter hoc quod in secunda exponente ponitur verbum disiunctum: ut in resoluentibus: verbi gratia omnis homo fuit: sic exponitur homo fuit: et nihil est: vel fuit homo: quoniam illud fuit ergo etc. Item omne album disputabit: album disputabit: et nihil est vel erit albus: quoniam istud dis

putabit ergo rē. **D**e albu pot esse nigrū al
 bū pot esse nigrū: r nihil ē vel pot ee albu:
 qn istud possit ee nigrū g rē. Itē ois hō in
 cipit disputare homo incipit disputare r ni
 hil ē vel incipit ee hō qn istud incipiat dispu
 tare g rē. In obligat casibus ēē cōsili expō
 nat tenēdo modū priorē de rō. **C**onsili
 exponit pponēs dēpenti habētes pōica /
 tū pncipiū alicuius verbi apliatui: vt ois
 hō est pteritus exponit sic: hō ē pteritus et
 nihil ē vel fuit hō: qn illud sit pteritū h rē.
CItē oē albu est generāduz: albu ē gene
 rāduz: r nihil ē vel erit albu: qn istud sit ge
 nerāduz g rē. Sed pponēs de subiecto cō
 positō pnt dupliciter exponi hz q subiectū
 pot ee totū cōposituz vel p: vt ois hō vel
 asinus ē asinus: si subiectū ē totū disunctū
 sic exponit hō vel asinus ē asinus: r nihil ē
 hō vel asinus qn illud sit asinus: g rē. Si
 rō pōice p^a ps ē subiectū hā exponēs erit il
 la: nihil ē hō: qn illud vel asinus sit asin^o.
 Et sic illa vlys erit falsa p r hō mō hā. Et ita
 d alijs dicat cuiuscūqz cōpōis existāt vel ca
 sus. vlys aut negatiua nō exponit: s; dupli
 citer pbat: aut p sua singularia aut p suuz
 ptradictōnū verbi grā nullus hō est chime
 ra: pbatur sic hō: nec ille hō est chimera
 nec hō est chimera: r sic de singulis g rē.
 hōmō pbat sic illa pō est falsa atqz hō ē
 chi^a r: ptradicitū nullus hō ē chimera:
 ergo hec ē vera r cōiter in oibus alijs talis
 modus fuerit. Ex pōcas mō pbādi pposi
 tiones vles affirmatiuas ifero aliquas p /
 pōnes: pma est ista. **D**e qd fuit ē: pbat: ali
 qd qd fuit ē: r nihil est qd fuit: qn illud sit: g
 maior ē manifestā: r fili minor: qz suū ptra
 dictōnū est falsūm v3: aliqd ē qd fuit qd nō
 est huius nāqz est iplica^a ptradictionis. Et
 ita pceditur qd oē qd erit est: r oē quod pot
 ee est: r oē qd est intelligi^a aut imagi^a ē: p3
 qualz istarū ē suis exponētibus in quaz ne
 gatiua debet poni verbum disunctū: qz verbum
 pncipale ipsius vlys ē solūmō verbum de p /
 senti absqz pncipio subseqēte alicui^o ver
 bi ampliatiui. 1^a ppo oē qd nō fuit ē: pba
 tur aliqd qd nō fuit ē sicut instās pīs r ni
 hil est qd nō fuit qn illud sit g rē. 1^a exponē
 terū est vera qz suū ptradictōnū iplicat cō
 tradictionē v3 aliqd ē qd nō fuit qd nō est.

Et pnter pcedit qd oē qd nō erit ē r oē qd nō
 potuit nec poterit ee ē. **D**3^a ppo quolz ma
 iori te r quolz minori te tu es minor: pbat
 aliquo maiori te r quolz minori te tu es mi
 nor: vt pbatū est in alio caplo: r nihil ē ma
 ius te r quolz minor tu qn^o tu sis minor: g rē:
 minor p3: qz suū ptradictōnū ē falsū. **C**4^a
 ppo. quolz maiori te r quolz maiori te tu
 es maior: pbat aliquo minori te r qz ma
 iori te tu es maior: r nihil ē min^o te r qz te
 maiori qn^o tu sis maior: g rē. p3 2^a cū ma
 iori era^o ca^o minor. pbat p suū ptradictō
 nūm qd est falsuz v3 aliqd ē minus te qz
 maiori te quo tu nō es maior quare rē.

D3^a opō officia bilis ē 1^a cuius deū
 vel ozo infinitiua determinat ali
 quo fimo modali vel cōerente
 actū mētis. Termini modalis sunt isti: ve
 rū: falsūm: necessariū: cōtingēs: possibile: r
 impossibile. Termini vero pternēs actum
 mentis dntur isti. Scio: dubito: credo: volo:
 nolo: intelligo: cognosco: r scilcs. ac et ipsoz
 pncipia: huius autē termini aliqñ faciūt sen
 sūm cōpositū aliqñ diuisūm faciūt sensum
 cōpositū qñ pcedit r taliter deū vel orati
 onē infinitiua aut finaliter subsequūt vt
 possibile ē for. currere. For. currere est con
 tingēs: tu scis deū ee deū esse est scituz a te.
 Sed qñ aliqs istoz terminoz mediat inter
 accusatiū casum r verbum infinitiui modi
 tunc pstiture dē sensum diuisum: vt deū ne
 cesse ē esse: hōiez scis esse aial. r ita de alijs.
 Et hi^o ppo sitio de sensu diuiso pbāda est
 fm erigētā termini pcedentis simpliciter
 r nō ratione termini modalis: aut ratione
 alicuius alterius termini pternētis actum
 mētis verbi gr a oēm hominē possibile est
 currere: hec non est officiāda: sed exponēda
 iuxta doctrinā traditā in pbatione vniuer
 salium ppositionū isto modo: hominē pos
 sibile est currere r nihil est vel possibile ē ee
 hominem quin illud possibile sit currere: g
 rē. Item hec est resoluenda. Al. scio esse ve
 rum isto modo: hoc scio esse verū: r hoc est.
 Al. g rē. ppropō vto de sensu cōposito offi
 ciabiliter pbat vt possibile est for. curre
 re: hec ppo est possibilis for. currit q adēqz
 te significat for. currere ergo rē. Item neces
 se est deum esse. hec ppositio est necessaria

ergo α . Cōsimiliter probantur iste tu scis
 for. currere. tu dubitas regez scedere. β μ
 ma nā qz sic officatur: hec propositio ē scita
 a te for. currit que adequate significat for.
 currere: ergo α z ita cōsimiliter dicatur ad
 infinitas cōsimiles iuxta consonātiām ter /
 miri facētis sensum cōpositū. Et predictis
 infero aliquas cōclusiones p̄ma ē ista. Al
 bum possibile ē esse nigrum z tñ ipossible
 ē album esse nigrum: p̄¹ pars p̄³ quoniam
 hoc possibile ē esse nigrum te demonstrato:
 z hē l' possibile ē cē albū: ḡ α . p̄⁵ p̄ntia a re
 soluentibus ad resolutum. Et scda pars p̄
 batur. Nā hec propositio est ipossible al'
 bum ē nigrum: que adequate significat al
 bus esse nigrū: ergo α . p̄³ ab offician
 tibus ad officiatum. Et ita probatur ista p̄^o
 sedentē possibile est currere: z tñ ipossible
 ē sedentem currere. ¶ Secunda conclusio
 oēm hominē cōtingens ē esse z tamē neces
 se ē oēs hominē esse. p̄ma ps probat quo
 niam hominem coniungēs ē esse z nihil est
 vel contingēs ē esse hominē quin illud con
 tingēs sit eē: patet ḡ α . p̄na ab exponētib^o
 ad expositum. 2ª pars p̄batur nam hec est
 necessaria ois hō ē que adequate significat
 oēm hominē esse ergo α : p̄³ consequentia
 vt prius. ¶ Tertia conclusio tu scis alterū
 istorum esse verum demonstratis istis p̄tra
 dicto r̄is rex sedet nullus rex sedet: z tamē
 nullum istorum scis eē verum. p̄ma pars
 p̄³ qz hec est scita a te: alterum istoz ē verū
 que adequate significat alterum istoz ē
 verum ergo scda pars p̄batur nec hoc isto
 rum scis esse verum demonstrādo affirma
 tinam nec hoc istorum scis esse verū demō
 strando negativā z nō sunt plura istorum:
 ergo α . p̄³ a singularibus sufficienter e
 numeratis ad suā vlem. ¶ Quarta cōclu
 sio: tu dubitas: a. esse verum: z tamē nullū
 ar dubitas esse verum. p̄batur z pono qz oē
 a. sit illa: deus ē. quā scias esse veram: sed
 dubites an ista sit: a. isto posito p̄ma pars
 p̄³: quoniam hec ē tibi dubia: a. ē verum. q̄
 adequate significat: a. esse verum: ergo α .
 ¶ Secunda pars p̄batur sic arguēdo nul
 lam talem deus ē dubitas eē veraz sed om
 ne: a. ē aliqua talis: ergo nullum: a. dubitas
 esse verum: p̄³ p̄na qz est sillogisimus in se /

cundo p̄ime fig^o z añs ē manifestum ex ca
 su. ¶ Quinta p̄^o volo tibi dare equoz me
 um z tamen nullum equū meum volo tibi
 dare. p̄batur z pono qz tibi p̄mittam equū
 meuz qz credam esse in stab^o sit tamen co
 ram me q̄z putā esse platonis ita qz nō me
 um: ob quam causam istum equum que vī
 deo non velim tibi dare isto posito p̄ma
 pars patet officā^o per casum z officiatum sic
 hec p̄positio est volūta a me: do tibi equum
 meum: que adequate significat me dare ti
 bi equum meuz: ergo α . p̄³ ab offician
 tibus ad officiatam: secunda partem pro /
 bo sic nullum equū que credam esse plato
 nis volo tibi dare: sed omnem meum equū
 credo esse platonis: ergo nullū equū meū
 volo tibi dare p̄³ vt prius qz est in secūdo
 p̄^o fig^o α . ¶ Sexta p̄^o percipio for. loqui z
 tamē nullū for. percipio loq. probatur z po /
 no qz sunt a longe for. z plato: ita qz nescias
 distinguere quis sit for. vel plato loquatur
 tamen for. cuius vocem bene cognoscit qz
 ē for. z non loquatur plato: isto posito p̄³
 ma pars per casū qz sequitur percipio vo
 cem for. ergo percipio for. loqui z secunda
 pars p̄batur quoniam sequitur nullum istoz
 percipio loqui sed ois for. ē aliquis istoz: z
 ergo nullū for. percipio loqui: patet consequē
 tia qz ē sillogisimus in secūdo p̄ime figure.

¶ Hic est notādum qz iste propositione
 concessē in cap^o resolutibiliū scilicet verum
 ē qz mundus nō fuit z necessariū ē qz deus
 nūqz erit: possibile ē qz nihil fuit: qz z nihil
 erit: nō sunt v̄e officiabiliter p̄ban^o: nec sūt
 similes in significatione resolutibiliter z offi
 ciabiliter qm̄ officiabiliter tenet li qd̄ iunctū
 ue z resolutibiliter tenetur relatiue quare α .

Descriptio descriptibilis est illa in
 qua terminus concernēs actū mē
 tis incomplexum determinat nul
 lo termino precedēte mediato vt ego cogno
 sco for. hec nā qz sic describitur. Ego cogno
 sco aliqd̄ sub ratione qua for. tu intelligis
 hominē tu intelligis aliqd̄ sub ratione qua
 homo. ¶ Sed termini cōcernentes actum
 mētis qui si cadunt super incomplexū illud
 necessario ē significatiuū complexi aliter sunt
 defendendi sicut: scire: credere: dubitare: z
 huiusmodi: vt tu scis a. p̄ponem: sic descri

7

bitur in scis adequatum significatum a p
 positionis quod scis adequate significari
 p a positione: ergo ꝛc. Tu credis a. ppōnez
 tu credis adequatum significatum a ppropo
 sitionis quod credis adequate significat p
 a propositionem. ergo ꝛc. Item tu dubitas
 a ꝛ b propositiones: tu dubitas adequata si
 gnificata a ꝛ b propositionum: que scis vel
 credis adequate significari per a ꝛ b propo
 sitiones: ergo ꝛc. Notāter dicebatur nullo
 termino mediato precedente qz si precede
 ret aliquis terminus mediatus ratione il
 lius deberet ista propositio probari quia a
 pmo termino mediato semper ē incoban
 da propositionis pbatio: vt omnis homo
 intelligit se: hec ē exponenda istomodo: ho
 mo intelligit se ꝛ nihil ē homo quin illud
 intelligat se: ergo ꝛc. Itēz homines cogno
 scunt futura hec est sic resoluēda hec cogno
 scunt futura ꝛ hec sunt homines: ergo ꝛc.
 Circa predicta in hoc cap. ꝛ prioribus est
 notanda diuersitas probationum precedē
 tium quantūcumqz propositionuz: quoniā
 propositio descriptibilis conuertitur cum
 sua descriptioe ꝛ propositio vltis affirmari
 ua seu quęcumqz alia exponibilis similiter
 conuertitur cum suis exponentibus simul
 sumptis: vnde bene sequitur cognosco ho
 minem: ergo cognosco aliquid sub rōe qua
 homo e conuerso. Item omnis homo cur
 rit: ergo homo currit ꝛ nihil ē homo quin
 illud currat ꝛ e conuerso. Itēz omnis homo
 currit: ergo homo currit ꝛ nullus est homo
 quin illud currat ꝛ e conuerso. Sed propo
 sitio resubstans nec conuertitur cum suis re
 soluentibus nec officialis cum suis officia
 tibus: vnde licet sequatur hoc est animal ꝛ
 hoc est homo: ergo homo est animal: nō ta
 men sequitur e conuerso homo est animal:
 ergo hoc ē animal: ꝛ hoc ē homo: qz añs est
 necessarium ꝛ consequens contingens etiā
 post mille annos erit ita sicut significatur p
 antecedens ꝛ tamen non erit ita sicut signi
 ficatur per pñs. Item sequitur hec propō ē
 necessaria deus est: que adequate significat
 deum esse ergo necesse ē deū esse: ꝛ tñ nō se
 quitur e conuerso necesse ē deum esse: ergo
 hec ppositio ē necessaria deus est que ade
 quate significat deum eē: qz añs est necessā

rium ꝛ pñs ptingēs. Similiter si nulla pꝛo
 positio foret ita esset sicut significat p añs
 ꝛ tamen non ita eēt sicut significatur p pñs
 ¶ Ex predictis infero aliquas pꝛclutiones
 pma ē ista venientem cognosco ꝛ tñ non co
 gnosco venientē: probatur ꝛ pono quod
 for. sit alonge qui veniat versus me quem
 esse for: sed credam ipsius non moueri: ꝛ ni
 hil aliud concipiam: isto posito prima pars
 quoniam hoc cognosco ꝛ hoc ē veniens: g
 ꝛc. Secunda pars ēt patet: qz nō cognosco
 aliqd sub rōe qua veniens. ¶ Secūda cō
 clusio ē ista deum trinuꝛ ꝛ vnum cognouit
 Aristoteles ꝛ tamen Arū. non cognouit de
 um trinum ꝛ vnuz. prima pars pꝛ quoniam
 hoc contingit Ari. demonstrādo deum ꝛ b
 est terminus ꝛ vnus: ergo ꝛc. secūda pars
 etiam pꝛ quoniam Ari. nō cognouit aliqd
 sub rōne qua deus trinus ꝛ vnus: ergo ꝛc.
 patet consequentia a descriptioe ad de scrip
 tum. ¶ Tertia conclusio a propositionem proba
 tur ꝛ pono q: a. sit ista: deus est. quam sci
 am ꝛ credam q non sit aliquid a in mun
 do: a^o pꝛimomodo a scio qz hoc scio demon
 strando istam deus ē ꝛ hoc est a: ergo ꝛc. et
 tamen nō scio a qz nō scio aliquid sub rati
 one qua a ex quo non scio a esse. ¶ Quar
 ta conclusio fortem percipis ꝛ tamen non p
 cipis for. pbatur ꝛ pono q for. loquatur co
 ram te cuius vocem audias credas tu tamē
 q non sit aliquis for. in mundo. i^o posito
 for. percipis: quia hoc percipis ꝛ hoc ē for.
 ergo ꝛ cetera. ꝛ tamen non percipis for: qz
 non percipis aliquid sub ratione qua for
 tes quare ꝛ cetera.

Ex predictis patet qz necessarium ꝛ
 contingens dupliciter sumuntur: sci
 licet resubstans, ꝛ offubstans. sed
 ipsorum aduerbia scilicet necessario ꝛ con
 tingenter exponibilibus pbatur vt necessa
 rio deus ē sic exponitur deus ē ꝛ nō potest
 esse quin deus sit: ergo ꝛ cetera. Itē necessā
 rio mundus fuit: mundus fuit ꝛ non potest
 it esse quin mundus fuerit. ¶ Item necessā
 rio aliquid erit aliquid erit ꝛ non poterit
 esse quin aliquid erit: erit: g ꝛc. ¶ Ita qz ver
 bum principale regule exponētis sit eiusdē

temporis cum verbo principali exponēde
 Ppposito modo exponitur contingēter tu
 es: exponitur sic: tu es ⁊ potest esse q tu nō
 sis ergo ⁊ cetera. Item contingēter tu eris
 tu eris ⁊ poterit esse q tu non eris: ergo ⁊ ce
 tera: Et ita de pterito dicatur. Sic sūt duo
 notabilia. Primum est q necessario ⁊ con
 tingenter sumuntur. Aliquando in sensu
 dio ⁊ aliqñ i sensu cōposito sic necessariū ⁊
 ptingēs. ¶ In sensu cōposito qñ totalit̄ p
 cedunt: aut finalit̄ subsiquuntur: vt neces
 sario homo est animal: tu curris contingen
 ter: sed in sensu diuiso quando mediant in
 ter subiectum ⁊ verbum aut inter verbum
 ⁊ predicatum. Exemplum primi homo
 necessario est animal. Exemplum secun
 di: fortes est contingenter currens. Se
 cundum notabile est illud. Qualitercun
 q3 in sensu cōposito sumatur semper eo
 dem modo exponuntur vt dictum est. Sed
 quando in sensu diuiso sumuntur preceden
 te alio termino mediato non exponuntur:
 sed propositio probanda est secundum exi
 gentiam termini precedentis: vt homo ne
 cessario est animal. h non est exponenda ne
 q3 probanda ratione illius termini necessa
 rio: sed resoluenta ratione istius termini
 homo: vt hoc necessario est animal: ⁊ hoc ē
 homo: ergo ⁊ cetera. quo facto prima resol
 uens est exponenda sic: hoc ē animal ⁊ hoc
 non potest non esse animal ergo: ita quod
 li potest sequat subiectū: sicut li necessario
 vel cōtingenter. Et quo sequitur etiam q
 istud verbū pōt sumit aliqñ i sensu cōposi
 to aliqñ i sensu dio. In sensu cōposito qñ p
 cedit totaliter in sensu ipsonaliter tenetur:
 vt potest esse q tu curris. In sensu diuiso
 quando personaliter sumit vt antichristus
 potest esse. Ex predictis infero aliquas con
 elusiones. prima est ista necessario aliquid
 est q cōtingenter est. probatur aliquid est
 quod cōtingenter est ⁊ nō potest esse quia
 aliquid sit q cōtingenter est ergo ⁊ cetera.
 ¶ Secunda conclusio anima tua est
 prima pars pbatur resolutione: vt hoc ne
 cessario est: ⁊ hoc est anima tua: ergo ⁊ cete
 ra. ¶ Secunda pars probatur exponibili

ter sic anima tua est ⁊ pōt esse q nō anima
 tua sit: ḡ ⁊ cetera. Nam sequitur tu nō es:
 ergo nō anima tua est: quia ex opposito se
 quitur oppo^m ⁊ potest esse ita sicut signifi
 catur per antecedens. ḡ pōt esse ita sicut si
 gnificatur per cōsequens. ¶ Tertia conclu
 sio necesse est te fuisse ⁊ tamen cōtingenter
 tu fuisti prima pars pbatur quoniam hec
 est necessaria tu fuisti que adequate signifi
 cat te fuisse: ergo ⁊ cetera. Secunda pars
 pbatur nam tu fuisti ⁊ potuit esse q tu non
 fuisti: ergo cōtingēter tu fuisti ḡ. ¶ Quar
 ta conclusio pōt esse q antichristus sit ho
 mo qui est: ⁊ tamen antichristus nō potest
 esse homo qui est. prima pars pbatur quo
 niam hec est possibilis antichristus est ho
 mo qui est: que adequate significat q anti
 christus est homo qui est: ergo ⁊ cetera. vn
 de li potest impersonaliter sumptum est ter
 minus officabilis sicut li possibile. secūda
 pars patet quoniam dicitur oppo^m: videlicet
 antichristus potest esse homo qui est: ⁊ ex
 isto sequitur q antichristus potest esse ho
 mo ⁊ iste est: consequens falsum: ergo ⁊ an
 tecedens ⁊ patet cōsequentia: quia li potest
 sumptum personaliter est terminus imedi
 atus ⁊ relatiuum qui que quod est resolu
 bile generaliter in ⁊ ille illa illud: ex quo nō
 impeditur per aliquod significatum prece
 dens. Hinc est notandum q li necessario
 dupliciter sumitur vno modo nominaliter
 in datiuo vel in ablatiuo casu. Alio modo
 aduerbialiter: vt dictum est. Primo mo
 do nō exponitur: sed resoluitur: vt necessa
 rio tu es. i^o tu es ⁊ hoc est necessariū: ergo
 ex quo sequitur q necessario tu es homo:
 ⁊ tamen cōtingenter tu es homo: tenendo
 li necessario nominaliter in ablatiuo casu:
 quia i^o tu es demonstrando deum ⁊ hoc ē
 necessariū ergo. Sumendo tamen li
 necessario aduerbialiter foret ista propo
 sitio impossibilis propter impossibilitatez
 exponentium. Item conceditur q sor.
 necessario obedit ⁊ idem sor. contingenter
 obedit sumendo li necessario in datiuo ca
 su. quia sor. huic obedit demonstrando de
 um ⁊ hoc est necessariū: ergo ⁊ cetera.
 ¶ Secunda pars etiam patet expo

4
nendo sic for. obedit ⁊ potest non obedire:
ergo conuincet for. obedit quare ⁊c.

¶ **A**lm gradus cōparationis restat ex
ponere ⁊ primo positiuū cōparabili
ter sumptus: ut tu es ita fortis sicut
aliquis homo mūdi: exponitur sic: tu es for
tis: ⁊ aliquis hō mūdi ē fortior: ⁊ si aliquis
hō mūdi ē fortior: te: ergo ⁊c. ¶ **I**tem tu fa
isti ita fortis sicut aliq̄s hō: tu fuisti fortis.
Et aliquis homo fuit fortis: ⁊ non aliquis
homo fuit fortior: te: ergo ⁊c. ⁊ ita de futuro
suo^o dicatur. ¶ **S**ed notandus q̄ si fiat cō
paratio respectu termini cōis a parte post
non distributi non debet sumi iste termi
nus sub distributione in aliqua exponen
tium: vt tu es ita albus sicut ois homo nō
debet dici in secunda exponente omnis ho
mo ē albus: q̄ hec ē falsa ⁊ exposita vera.
Sequitur enim tu es ita albus sicut iste ho
mo: ergo tu es ita alb^o sicut omnis homo:
patet consequentia ab inferiori ad suam su
perius affirmatiue sine distributione ⁊ sine
fig^o impediēte. Ideo debet sic exponi: tu es
albus: ⁊ homo est albus: ⁊ non omnis ho
mo est albior: te: ergo ⁊c. ¶ **E**x predicto mo
do exponendi infero aliquas conclusiones
prima est: tu es ita fortis sicut omnis ho
mo mundi ⁊ tamen non es ita fortis sicut a
liquis homo mūdi prima pars patet. quia
tu es fortis ⁊ homo mundi est fortis ⁊ non
omnis homo mundi est fortior: te: ergo ⁊c.
secunda pars similiter patet quoniam suū
contradictorium ē falsum videlicet tu es ita
fortis sicut aliquis homo mundi: q̄ ex ipsa
sequitur tertia sua exponēs videlicet nō ali
quis homo mundi ē fortior te quod est fal
sum. ¶ **S**ecunda cōclusio animal quod nō
est ita forte sicut leo ē ita forte sicut omne a
nimal mundi: pbatur equus est ita fortis
sicut omne animal mundi: ⁊ idem equus ē
animal quod nō ē ita forte sicut leo: ergo et
cetera. patet consequentia a resoluentibus
ad resolutum: antecedens autem patet ex
ponendo ⁊ resoluendo. ¶ **T**ertia conclusio
ergo sum ita sapiens sicut tu ⁊ deus: ⁊ tamē
ego non sum ita sapiens sicut deus: secūda
pars est de se manifesta ⁊ probatur prima.
¶ **A**lm ego sum sapiens ⁊ tu ⁊ deus estis sa
piētes ⁊ nō tu ⁊ deus estis sapiētiores me: ḡ

⁊c. patet ⁊^o ab exponētibus ad expōsitum.
⁊ prima ac secunda pars sunt manifeste.

¶ **T**ertia vero probatur quia si non. datur
oppositum tu ⁊ deus estis sapiētiores me:
ergo tu es sapiētior me consequens falsū
vt ego suppono. ¶ **Q**uarta conclusio tu
eris ita senex sicut tu eris ⁊ tamen in nullo
instāti tu eris ita senex sicut tu eris: prima
pars patet per exponentes: tu eris senex et
nunq̄ eris senior q̄ tu eris: ergo ⁊c. Secū
da pars probatur quoniam quocūq̄ instā
ti dato in quo tu eris senex in instāti non
eris ita senex sicut tu eris: q̄ post istud eris
senior: ergo in nullo instāti tu eris ita senex
sicut tu eris patet consequentia: quia con
tradictorium consequentis repugnat ante
cedēte propter distributionem huius ter
mini sicut supra verbum substantiuū.

¶ **C**omparatiu^o gradus exponitur
similiter per tres exponentes: vt
for. est fortior pla. for. ē fortis ⁊ pla
to est fortis ⁊ non plato est ita fortis sicut
for. ergo ⁊ cetera. ¶ **I**tem tu es fortior ali
quo homine: tu es fortis ⁊ aliquis homo ē
fortis ⁊ non aliquis homo ē ita fortis sicut
tu: ergo ⁊c. ¶ **S**ed huius tu es albior om
ni homine. secunda exponens non debet es
se ista: omnis homo est albus: quoniam
tunc exposita esset vera et vna exponens
falsa: quod non est concedendum in logica
sed debet sic exponi ita tu es albus ⁊ homo
est albus ⁊ non omnis homo ē ita albus si
cut tu ergo ⁊c. ¶ **E**x predicto modo expo
ndi infero aliquas cōclusiones. prima tu es
albior omni homine ⁊ tamē tu nō es albior
aliquo hoīe. prima pars patet per exponen
tes ⁊ secunda similiter q̄ suum contradicto
rium est falsum. scilicet tu es albior aliquo
homiue quia tertia eius exponens est falsa.
videlicet non aliquis homo est ita albus si
cut tu: quia tu ipse es ita albus sicut tu: vel
quilibet qui est albior te est ita albus sicut
tu: licet non precise. ¶ **S**ecunda conclusio
for. quin ē melior deo est melior omni ente
mundi: patet quoniam for. non est melior
deo vt satis liquet ⁊ tamen est melior om
ni ente mundi: quia ipse ē bonus ⁊ aliq̄od
ens mundi est bonum ⁊ non omne ens mū

di est ita bonuz sicut for. ergo rē. **T**ertia conclusio ego sum sciētio: te r deo: r tamen non sum sciētio deo. secunda pars patet d se r prima probatur per exponentes. nam ego sum sciens r tu r deus estis sciētes: r non tu r deus estis ita sciētes sicut ego. ista patet quoniam dicitur oppositum scilicet tu r deus estis ita sciētes sicut ego: ergo tu es ita sciens sicut ego. consequens falsum vt ego suppono. **Q**uarta conclusio tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti r tamen in nullo instanti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti. prima pars probatur quoniam tu eris senex r in aliquo instanti eris senex r non in aliquo instanti eris ita senex sicut tu eris: ergo tu eris senior q̄ tu eris i aliquo instanti: cōsequētia tenet ab exponentibus ad expositum. r tertia pars antecedentis probata est in alio capitulo i quarta conclusione: sed secunda pars conclusio nis probatur quia si non dicitur oppositum scilicet q̄ in aliquo instanti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti r sit illud: a: r patet q̄ i^o est falsa in a instanti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti quia vna exponens est falsa scilicet non in aliquo instanti tu eris ita senex sicut tu eris in a: instanti qz in a: instanti tu eris ita senex sicut eris in a: instanti r in infinitis instantib' vltra quare r cetera. **N**otandum q̄ quemadmodum exponitur comparatiuus gradus: ita magis: r quaz: vt ego sum magis valens quā tu sic exponitur ergo suum valens et tu es valens r si tu es ita valens sicut ego: ergo r cetera. **C**onsimiles conclusiones possunt inferri vnde conceditur q̄ animal quod est magis debile q̄ musca est magis forte quam sit omne animal mundi. Et homo qui est magis sapiens quā hominis homo est minus sapiens quam omnis homo r ita de infinitis alijs quare rē.

Superlatiuus gradus exponitur per tres exponentes nisi vna ista rum cum altera concidat vt tu es fortissimus istorum: potest dupliciter exponi aut per comparatiuum aut per positum. vñ comparabiliter sumptum. **E**xemplum primi vt tu es fortis: r isti sunt fortes r nō aliquis istorum est fortior te: ergo r cetera.

Exemplū secundi tu es fortis: r isti sunt fortes r non aliquis istorum est ita fortis sicut tu ergo r cetera. **T**rem tu es fortissimus omnium hominum: sic exponitur: tu es fortis: r homines sunt fortes: r non omnes homines sunt fortiores te: ergo r cetera. vel non omnis homo est fortior te. Secundo modo sic exponitur tu es fortis r homines sunt fortes: r non omnes homines sunt ita fortes sicut tu: vel non omnis homo est ita fortis sicut tu: ergo r cetera. Et ita de alijs de preterito r futuro suo modo dicatur. **E**x predictis infero aliquas conclusiones. prima est ista tu es fortissimus istorum r debilissimus istorum. probatur r pono q̄ tu: for. r plato: sitis eque fortes r per li istorum demonstro vos tres: isto posito patet prima pars: quoniam tu es fortis et isti sunt fortes r non aliquis istorum ē fortior te: ergo r cetera. Etiam secunda pars ē vera quia tu es debilis: r isti sunt debiles r non aliquis istorum est debilior te: ergo r cetera. **H**ec tamen conclusio non esset vera exponendo. secundo modo vt puta per li ita sicut quare r cetera. **S**ecunda conclusio tu es sapientissimus omnium hominum: r tamen tu non es sapientissimus aliquorum hominum. prima pars patet per exponentes: vt tu es sapiēs r homines sunt sapientes: r non omnes homines sunt sapientes te: ergo r cetera. **S**ecunda pars probatur: quoniam suum contradictorium est falsum: videlicet tu es sapientissimus aliorum hominum: propter tertiā exponētem falsam. scilicet non aliquis homo est sapientior te: r hec similiter nō aliquis homo est ita sapiens sicut tu: quia tu met es ita sapiens sicut tu: ergo r cetera. **T**ertia conclusio tu fuisti calidissimus omnium hominum r frigidissimus omnium hominum. prima pars patet: quia tu fuisti calidus r homines fuerunt calidi. r nō omnis homo fuit calidior te. etiam non omnis homo fuit ita calidus sicut tu. Secunda pars etiam eodem modo probatur: quoniam tu fuisti frigidus r homines fuerunt frigidi r non omnis homo fuit frigidior te: etiam non omnis homo fuit ita frigidus sicut tu: ergo r cetera. **Q**uarta conclusio

4
est maximum istorum quod non est mari-
mum istorum exponendo comparabiliter
probatur: et pono q: a: sit magnum: b: ma-
ius: c: vero maior q: a: et maior: q: b: a: isto
posito: b: est maximum istorum quod non e-
maximum istorum probatur: quoniam: b:
est magnum et aliquid istorum quod non
est maximum istorum est magnum quia: a:
et nullus istorum quod non: est maximum
istorum est maior: b: ergo: b: est maximum
istorum: quod non est maximum istorum:
patet consequentia ab exponentibus ad ex-
positum: quare et cetera.

Offerit aliud et non idem eodem
modo exponuntur per tres expo-
nentes: ut tu differs ab homine:
tu es et homo est tu non es homo: ergo et ce-
tera. Item tu differs ab omni homine: tu
es et homo est: et tu non es omnis homo: er-
go et cetera. Est tamen aliquis diuersitas
in preterito et futuro. hec enim tu differs ab
antichristo non sic exponitur tu eris et anti-
christus erit et tu non eris antichristus: quo-
niam exponentes sunt vere et exposita falsa
sequitur enim tu differs ab antichristo: er-
go simul eris cum antichristo: consequens falsum
ut suppono: sed sic exponitur: tu eris et anti-
christus erit: quando tu eris: et tu non eris
antichristus: ergo et cetera. et ita de preterito
dicatur quare et cetera.

Ex predictis
infero aliquas conclusiones: quarum pri-
ma est ista tu differs ab omni homine: et ta-
men tu non differs ab aliquo homine: et
prima pars per exponentes: quoniam tu es et ho-
mo est et non est omnis homo: ergo et cetera
Secunda pars etiam probatur: quia si
non datur oppositum scilicet tu differs ab
aliquo homine: sed hec est falsa: quia tertia
eius exponens est falsa: scilicet tu non es ali-
quis homo: ergo et cetera.

Secunda co-
clusio: tu differs ab omni ente quod est et quod
fuit et quod erit: et tamen tu non differs ab
aliquo ente quod est et quod fuit et quod erit.
Prima pars patet: quoniam etiam tu
es et omne ens quod est quod fuit et quod erit
est: et tu non es omne ens quod est quod fu-
it et quod erit: ergo et cetera. Secunda pars
etiam patet: quia suum contradictorium est
falsum cum una eius exponens sit falsa: sci-

licet tu non es aliquid quod est quod fuit et
quod erit. Tertia conclusio. Ego differo
a te et a me et tamen non differo a me prima
pars patet per exponentes. Nam ego sum
et tu et ego sumus et ego non sum tu et ego . er-
go. Secunda vero pars patet de se et ita pos-
set probari quod tu differs ab homine et ab asi-
no: et tamen tu non differs ab homine.

Quarta conclusio. tu differs ab asino:
tamen tu non differs ab homine vel ab asi-
no. Prima pars patet per exponentes: et se-
cunda similiter: quia datur oppositum tu dif-
fers ab homine vel ab asino: hec est falsa:
quia tertia eius exponens est falsa scilicet tu
non es homo vel asinus: quia eius contra-
dictorium est verum: videlicet tu es homo
vel asinus. Quicquid dicta sunt de hoc ver-
bo differi quod ad exponentes et conclusiones pos-
sunt applicari illis terminis aliud et si idem que etc.

Exclusiuarum quedam sunt primi
ordinis quedam secundi: et quedam
tertij. Exclusiua primi ordinis est
illa cuius dictio exclusiua tantum: solum:
vel solummodo: aut precise: precedit subie-
ctum ut tantum homo currit: sic exponitur
homo currit: et nihil non homo currit: ergo
et cetera: et per semper prima exponens est
precisans exclusiua. Secunda vero vniuersa-
lis est negatiua de subiecto exclusiue infini-
tato. Et consimilis expositio est de preterito
et futuro: ut tantum fortis fuit fortis fuit et
nihil non fortis fuit. Item tantum antichri-
stus disputabit: sic exponitur antichristus
disputabit: et nihil non antichristus disputa-
bit. Montandum quod exclusiua primi or-
dinis conuertitur cum vniuersali de ter-
minis transpositis: ita quod si una est vera et
reliqua similiter: et e conuerso. vnde si hec es-
set vera tantum homo est animal: hec esset
vera omne animal est homo: sed quia exclu-
siua est falsa. Exclusiua secundi ordinis
est illa in qua dictio exclusiua mediat inter
subiectum et predicatum siue preponatur
siue postponatur copule: ut fortis tantum
est homo aut fortis est tantum homo: et ex-
ponitur quilibet istarum sic fortis est ho-
mo: et fortis non est non homo: et ita de pre-
terito et futuro dicatur. Exclusiua tertij
ordinis est illa cuius dictio exclusiua poni-

tur inter partes predicati: vna: propositio
 significat precise sicut est: que sic exponitur
 a propositio significat sicut est: et a propositio
 non significat non sicut est: ita quod semper
 negatio infinitas cadat super eundem ter-
 minum super quem in exposita cadit dictio
 exclusiua: vt patet in cuiuscunq; ordinis ex-
 clusiu. **N**otandum quod si dictionem ex-
 clusiuam alicuius ordinis precedat alter
 terminus probabilis: non debet ista propo-
 sitio probari ratione dictionis exclusiue: sed
 secundum exigentiam terminus precedētis.
Exemplum omnium ordinum: vt necessa-
 rio tantum homo est homo: omnis homo
 tantum est animal. Aliqua propositio signi-
 ficat precise sicut est. Prima est exponibilis
 ratione istius termini necessario. Secunda
 ratione istius signi omnis. Tertia vero est
 rofubilis: quia particularis affirmatiua
Opposita harum exclusiuarum assignan-
 tur per negationem prepositam toti exclusi-
 uer: et huius tantum homo currit: contra-
 dictorium est hoc: non tantum homo currit:
 et habet duas causas veritatis oppositas
 exponentibus exclusiue affirmatiue: vt ni-
 hil quod est homo currit: vel aliquid non ho-
 mo currit: et si vna harum causarum est ve-
 ra exclusiua negatiua est vera: et si ambe sunt
 false ipsa est falsa: sicut exclusiua affirmatiua
 est vera: si ambe exponentes sunt vere: et
 falsa si vna est falsa. Exclusiua negatiua in
 qua negatio sequitur notam exclusionis et
 exponibilis est: vt tantum homo non cur-
 rit sic exponitur homo non currit: et quodli-
 bet non homo currit: et ita exponitur quodli-
 bet talis primi ordinis. Item secundi
 ordinis vt tantum non es asinus si exponi-
 tur tu non es asinus: et tu es quolibet non
 asinus. Exclusiua vero negatiua terti ordinis
 exponibilis non datur quia talis nega-
 tio semper sequitur verbum principale: si /
 cur et dictio exclusiua: vt: a: propositio signi-
 ficat precise sicut non est. **O**pposita harum
 exclusiuarum negatiuarum dantur simili-
 ter per negationem precedentem totam pre-
 positionem: et huius tantum homo non cur-
 rit: contradictorium est illud non tantum ho-
 mo non currit: quod habet duas causas ve-
 ritatis oppositas exponentibus exclusiue

negatiue assignandas per distinctionem: vt
 delictet omnis homo currit: vel aliquid non
 homo currit: quarum si vna est vera exclusi-
 uia ista est vera sicut peius de opposito ex-
 clusiu affirmatiue. **E**t predictis inse-
 ro aliquas conclusiones: quarum prima est
 ista: tantum homo est homo: et tamen non
 tantum homo est animal. prima pars patet
 per exponentes et vniuersalem determinis
 transpositis. Secunda pars patet similiter
 quoniam vna suarum causarum est vera sci-
 licet aliquid non homo est animal. Nam
 hoc est animal: demonstrado asini. Et hoc est
 aliquid non homo: ergo etc. **S**ecunda co-
 clusio tu tantum es animal et non tantum
 tu es animal. Prima pars patet. nam tu
 es animal et tu non es animal: ergo etc. **S**e-
 cunda pars conclusionis patet etiam simili-
 ter: quia vna causarum est vera scilicet ali-
 quid non tu es animal. **T**ertia conclusio
A propositio est precise significans sicut est
 et tamen a propositio non est significans pre-
 cise sicut est. probatur: et pono quod a sit
 homo est asinus: isto posito: patet prima pars
 quoniam est significans sicut est: et a non est
 non significans sicut est: probatur quod datur
 oppositum: a: non significans sicut est: ergo a
 non est significans sicut est: sequens falsum: im-
 mo a est significans sicut est quod est significans ho-
 mine etc. **S**ecunda pars est per quod sit
 contradictorium vna exponens est falsa. vt: a: propositio non
 est significans non sicut est: ex quo significat ho-
 mine etc. asinus. **Q**uarta conclusio a pro-
 positio significat falsum et impossibile: et tamen
 a propositio precise significat verum est necessarium
 prima pars patet per exponentes. Nam a
 significans falsum et impossibile: et a non est non
 significans falsum et impossibile: probatur: quia
 datur oppositum: a: non significans falsum im-
 possibile: ergo a non est significans falsum et i-
 possibile: quod non est verum: imo significat
 falsum et impossibile: quia significat homi-
 nem esse asinum quare etc. **S**ecunda pars
 etiam eodem modo probatur: nam est signi-
 ficans verum et necessarium quod significat ho-
 minem esse et a non est non significans verum
 et necessarium: probatur quia datur oppo-
 situm a est non significans verum et neces-
 sarium: ergo a non est significans verum

4
et necessarium consequens falsum, immo a significat verum et necessarium: quod significat hominem esse quod est verum et necessarium: et patet contra cum prioribus similibus per istam regulam: ad affirmatiua de predicato infinito ad negatiua de predicato finiti to est bona contra quare etc.

O Actiones exceptiue sunt iste: preter preterquam: et nisi: et differunt eo quia preter et preterquam indifferentes excipiunt tam in vltima affirmatiua quam negatiua sed nisi non excipit nisi in vltima negatiua: vnde ita congrue dicitur nullus homo preter sor: currit: sicut ois homo preter sor: currit: non tamen congrue dicitur ois homo nisi sor: currit: vbi congrue diceretur nullus homo nisi sor: currit. **E**xceptiua affirmatiua exponitur per duas exponentes: in quarum prima negatur predicatum a parte extracapta: in secunda vero affirmatur predicatum vniuersaliter de subiecto sumpto cum parte extracapta infinitata: vt ois homo preter sor: currit sic exponitur: sor: non currit: et omnis homo non sor: currit: ergo etc. **E**xceptiua vero negatiua similiter exponitur per duas exponentes: in quarum prima affirmatur predicatum de parte extracapta: in secunda vero negatur vltimo subiecto sumpto cum parte extracapta infinitata: vt nullus homo preter sor: currit: sic exponitur: sor: currit: et nullus homo non sor: currit: ergo etc. **N**otandum quod aliqua est exceptiua propria aliqua impropria. **A**d exceptiuam propriam duo requiruntur principaliter: prima quod id a quo fit exceptio stet confuse distributiue ex quo sequitur quod ista est impropria: aliquid homo preter sor: currit: secundo requiritur quod pars extracapta sit terminus inferior ad illud a quo fit exceptio ex quo sequitur quod hec est impropria omnis homo preter hominem currit: sed hec est propria omnis homo preter sor: currit: quod bene habet veritas duas conditiones vt patet. **P**reterea est notandum quod quelibet exceptiua negatiua conuertitur cum exclusiua affirmatiua: cuius subiectum est pars extracapta et predicatum est terminus compositus ex predicato et subiecto exceptiue sic precise supponente: vnde bene sequitur: nihil preter sor:

currit: ergo tamen sor: currit et conuerso: **E**t notanter dicitur predicatum est terminus compositus ex predicato et subiecto exceptiue: quoniam non sequitur nullus animal preter hominem intelligit ergo tantus homo intelligit. animalis. nisi. ergo et prius falsus: sed bene sequitur ergo tantus homo est animal intelligens. **D**icebatur etiam sic precise supponente: quod non sequitur nullus homo preter sor: currit: ergo tantus homo est homo currens. **D**ato enim quod de specie humana si curreret aliquis masculus nisi solus sor: sed cum hoc multe mulieres currerent tunc hec esset vera nullus homo preter sor: currit: et hec similiter tantus homo est aliquid homo currens: sed hec esset falsa tamen sor: est homo currens. **E**t his infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. hec consequentia non valet. **O**mnis homo preter sor: currit: ergo omnis homo preter hominem currit: quia antecessus est vna exceptiua propria et prius si **S**ecunda conclusio. omne animal preter antichristum est animal et tamen non omne animal preter hominem est animal. prima pars patet per exponentes: quoniam antichristus non est animal: et omne animal non antichristus est animal: ergo etc. **S**ecunda pars etiam probatur: quod si non datur oppositum: omne animal preter hominem est animal et patet quod prima exponens est falsa: videlicet homo non est animal: et per consequens exceptiua cuius est exponens est falsa. **E**t qua conclusionem sequitur quod non omnis exceptiua propria repugnat suo preicanti: cuius oppositum communiter dicitur: et hoc patet: quoniam quelibet istarum est vera omne animal est animal et omne animal preter antichristum est animal. **T**ertia conclusio tu non differens nisi ab asino: et tamen tu differens a capra. **S**ecunda pars est manifesta, et prima probatur: tu differens ab asino: et non differens ab alio ab asino. quod sic probatur: quoniam datur oppositum tu differens ab alio ab asino. ergo tu non es aliud ab asino: patet consequentia ab opposita ad vnam suarum exponentium. **Q**uarta conclusio. tu vides omnes homines qui sunt in ista domo preter sor: et tamen non vides aliquem hominem: nec ali

quos homines: probatur: et pono secundam partem conclusionis cum hoc quod in domo ista sunt decem homines novem mulieres et unus masculus quem non videas: sed bene omnes mulieres. isto posito patet secunda pars conclusionis: et prima similiter assumendo regulam exceptionum. quod omnis propositio affirmativa in parte vera et in parte falsa potest verificari per exceptionem partis false isto presupposito hec est falsa tu vides omnes homines qui sunt in ista domo precise pro sorte: ergo potest verificari per exceptionem sor. sic dicendo. Tu vides omnes homines qui sunt in ista domo preter sor. quare et cetera.

Reduplicativa exponitur per tres exponentes: in quarum prima predicatur affirmative terminus reduplicativus de subiecto. In secunda predicatur predicatum de eodem subiecto.

In tertia vero predicatur idem predicatum conditionaliter de termino reduplicato per terminum transcendentein: ut sortes in quantum homo est animal: sic exponitur sor. est animal: et si aliquid est homo illud est animal ergo et cetera. et ita cum termino vniuersali aut indefinite teneto: ut omnis homo in quantum animal est substantia: sic exponitur omnis homo est animal et omnis homo est substantia: et si aliquid est animal istud est substantia: ergo et cetera. Reduplicativa negativa: cuius negatio sequitur notam reduplicationis est similiter exponibilis: ut sortes in quantum homo non est asinus: exponitur sic. sortes est homo: et sortes non est asinus: et si aliquid est homo istud non est asinus: ergo et cetera. et ita dicatur de quibuscumque alijs. Negativa vero reduplicativa: cuius negatio precedit notam reduplicationis non est exponenda sed probanda per suum contradictorium ut sepe dictum est. Ex predictis infero aliquas conclusiones quarum prima est ista. Aliqua in quantum conuenit differunt: probatur aliqua conueniunt et aliqua differunt: et si aliqua conueniunt illa differunt: ergo et cetera: patet consequentia ab exponentibus ad expositum: et tertia pars antecedens probatur: quoniam si aliqua conueniunt illa sunt: et si illa sunt:

distincta ergo differunt. ergo a primo ad vltimum si aliqua conueniunt illa differunt.

Secunda conclusio quilibet homo in quantum homo est risibilis et tamen non quilibet homo in quantum animal est risibilis. prima pars patet per exponentes quoniam quilibet homo est homo et quilibet homo est risibilis et si aliquid est homo illud est risibilis ergo et cetera. Secunda pars etiam patet quod si non detur oppositum scilicet quod quilibet homo in quantum animal est risibilis et certum est quod hec est falsa quia 3^a sua exponens est falsa: scilicet si aliquid est animal illud est risibile. Tertia conclusio sor. in quantum homo est animal et tamen sor. non in quantum homo est sor. prima pars patet per exponentes et secunda similiter quod si non detur oppositum: scilicet sor. in quantum homo est sor. et patet quod ista est falsa quia eius exponens est falsa: scilicet si aliquid est homo illud est sor.

Quarta conclusio tu in quantum homo non es asinus et tamen tu non in quantum animal. non es asinus. prima pars patet quod tu es homo et tu non es asinus et si aliquid est homo illud non est asinus: ergo et cetera. Secunda pars etiam probatur quia si non detur oppositum tu in quantum animal non es asinus et patet quod tertia eius exponens est falsa: scilicet si aliquid est animal illud non est asinus: et ita dicatur per quanto faceret propositionem reduplicativam.

Imediate duas in se conunct exponentes quarum prima est preiacens sibi exigentia sui verbi: ut immediate ante a tu fuisti exponit sic ante a tu fuisti et nullum fuit instans ante a quoniam iter illud et a tu fuisti: ergo. Item immediate post b tu eris et nullum erit instans post b: quin inter illud et b tu eris: ergo et cetera. Modus consimili exponitur negativa cuius negatio subsequitur immediate: ut immediate ante hoc tu non fuisti albus: sic exponitur ante hoc tu non fuisti albus: et nullum fuit instans ante hoc quin inter illud et hoc tu non fuisti albus: ergo et cetera. Item immediate post instans prius tu non curres: sic exponitur post instans prius tu non curres et nullum erit instans post instans prius quoniam

inter illud & istas pñs tu nō curres ergo rē.
 Oppo^o barum ppositio^o nuz dant per nega
 tionem pcedētem li imediate & nō pbar
 talis ppositio nisi per assignationē p̄tradi
 ctio^o. Ex p̄dictis infero aliquas p̄clusi
 ones quarū p^o ē i^o. Immediate ante hoc tu
 fuisti albus: & imediate ante hoc tu fuisti ni
 ger: pbatur & pono quod inqualibet parte
 pi hoc p̄terite fueris albus & in qualibet
 impi fueris niger. i^o p^o arguitur sic imedi
 ate ante hoc fuit aliqua ps par: ḡ imediate
 ante hoc tu fuisti albus: p̄na tenet & aīo. p
 batur. nā ante hoc fuit aliqua ps par & nul
 lum fuit instās aīi hoc quia iter illud & hoc
 fuerit aliqua ps par: ergo ē. similiter pro
 batur alia ps conclusionis nam immedia
 te ante hoc fuit aliqua ps ipar: ergo imedi
 ate aīi hoc tu fuisti niger: p̄na patet: & aīo:
 vt p̄ius pbatur. nam ante hoc fuit aliqua
 ps impar & nulluz fuit instās ante hoc: qu
 inter illud & hoc fuerit aliqua ps impar: ḡ
 rē. Eadem cōclusio potest verificari de futu
 ro. ¶ Secūda cōclusio duo sontradicoria
 inter se cōtradictoria imediate ante hoc fue
 runt falsa: & tamē nō fuerunt simul vera ne
 qz simul falsa. pbatur & pono qz a sit ista tu
 es albus: & b i^o tu nō es albus. i^o p̄sito ps
 ter qz a imediate ante hoc fuit verum. nam
 quādo^o cunqz fuit aliqua ps par a fuit verū:
 sed imediate ante hoc fuit aliqua ps par:
 ergo imediate ante hoc fuit verum: & imme
 diate ante hoc a fuit falsum: qz quādo^o cun
 qz fuit aliqua pars impar a fuit falsuz: sed
 imediate ante hoc fuit aliqua pars ipar:
 ergo imediate ante hoc a fuit falsum.
 ¶ Eodem modo potest probari qz b imme
 diate ante hoc fuit verum & falsum: qz aūt
 a & b non fuerint simul vera nec simul fal
 sa: hoc patet quia in quocunqz instāti a fu
 it verum b falsum & econuerso. Et quibus se
 quitur qz immediate ante hoc fuit albus
 & imediate ante hoc tu non fuisti albus.
 ¶ Prima pars patet & secūda probatur.
 nam quādo^o cunqz tu fuisti niger tu nō fu
 isti albus: sed imediate ante hoc tu fuisti ni
 ger. ergo immediate ante hoc tu non fuisti
 albus: & ita conceditur qz a ppositio im
 mediate ante hoc fuit vera: & immediate an
 te hoc non fuit vera: probata est p̄ma ps

& secūda probatur. Nam quādo^o cunqz a
 ppositio fuit falsa ipsa non fuit vera: sed
 immediate ante hoc a ppositio fuit falsa:
 ergo imediate ante hoc a ppositio nō fuit
 vera. ¶ Tertia cōclusio imediate post hoc
 erit instās: quod nō imediate post hoc erit
 pbatur. nam post hoc erit instans quod nō
 imediate post hoc erit: & nullum erit instās
 post hoc quin inter illud & hoc erit instans
 quod non imediate post hoc erit: quia quo
 cunqz instans dato quod erit post hoc: in
 ter illud & hoc erit instans: istanti quoz nul
 lum imediate post hoc erit. Ex qua conclu
 sione sequitur qz imediate post hoc erit ali
 quod nō imediate post hoc erit. ¶ Quar
 ta conclusio post a instans tu curres: & nul
 lum erit instans post a quin ante illud tu
 curres: & tamen non imediate post a tu cur
 res. probatur: & pono qz curres hodie sed nō
 cras & pono qz a erit instans medium tra
 sine dici postqz diem tu iterum curres ali
 quādo isto p̄sito patet qz non imediate
 post a tu curres: & tamē post a curres vt po
 nit casus: & quia ante a curres quia isto
 die ideo nullum erit instans post a: quin an
 te illud tu curres. quicquid enim curret an
 te a curret: etiam ante quodlibet instās qz
 erit post a. ¶ Notanduz qz li imediate di
 p̄siter sumitur scilicet adverbialiter & nō
 r̄nialiter. p̄rimo modo sum hic locuz
 scilicet a adverbialiter: sed secūdo modo su
 mitur: vt hic immediate sunt partes in con
 tinuo id est sine mediō & sic non sumitur in
 p̄posito quare rē.

Incipit dupliciter exponitur. Uno
 modo per positionem de presenti &
 remotionem de preterito. Alio mo
 do per remotionem de presenti & positionē
 de futuro: verbi gratia fortes incipit esse al
 bus: p̄rimo modo exponitur sic fortes nunc
 est albus: & imediate ante instans presens
 non fuit albus. Secūdo modo exponitur
 sic fortes nunc non est albus: & imediate
 post instans presens erit albus: ergo & cete
 ra. Desinit vero exponitur modo opposito
 etiam dupliciter. p̄rimo modo per remotionē
 de presenti & positionem de preterito: vt for
 tes nunc non est albus: & imediate ante
 instans presens for. fuit albus: ergo for. de

fuit esse albus. Secundo modo per positio-
nem de presenti et remotionem de futuro vt
for nunc est albus et non immediate post in-
stans presens erit alb⁹: ergo soz. d⁹ finit esse
albus: Et predictis infero aliquas conclu-
siones quarum prima est ista tu incipis ee
albus et tamen tu non incipis esse colora-
tus probatur: et pono q⁹ nunc tu scis albus
et continue ante hoc fueris niger isto posi-
to tu nunc es albus et non immediate ante
instans presens tu fuisti albus: ergo tu inci-
pis esse albus: et tamen tu non incipis esse
coloratus quia nunc es coloratus et imme-
diate ante instans presens fuisti coloratus
et immediate post instans presens eris colo-
ratus: ergo non incipis esse coloratus.

CSecunda conclusio deus incipit esse in
hoc instanti et tamen non incipit esse in ali-
quo instanti. prima pars probatur. nam de-
us est in hoc instanti et non deus est in hoc
instanti et non immediate ante instans p⁹is
fuit in hoc instanti: ergo deus incipit esse in
hoc instanti. Secunda pars etiam patet na
deus est in aliquo instanti et immediate an-
te instans presens fuit in aliquo instanti et
immediate post instans presens erit in aliq⁹
instanti: ergo etc. **T**ertia conclusio: incipit
esse omne quod est: et tamen non incipit esse
aliquid quod est prima pars probatur quo-
niam nunc est omne quod est et non imediate
ante instans presens fuit omne quod est et
instans presens: ergo etc. Secunda pars p
batur nam nunc est aliquid quod est: et imme-
diate ante instans presens fuit aliquid qd
est et immed⁹ post instans presens erit aliqd
quod est ergo etc. **Q**uarta conclusio tu in-
cipis videre quemlibet hominem et tamen
non incipis videre aliquem hominem imo
nullum hominem incipis videre pbatur et
pono q⁹ continue ante hoc non fuerint nisi
decem homines quorum nouez videris vi-
deas et videbis: sed decimum non videris
qui iam non desinat esse per remotionem
de presenti: isto posito: tu incipis videre que
libet hominem quia tu nunc vides quem-
libet hominem et non immediate ante in-
stans presens vidisti quemlibet hominem
quia non istuz decimum: ergo. **E**t tamē
tu non incipis videre aliquem hominem:

quia tu nunc vides aliquem hominē et im-
mediate ante instans presens vidisti aliq⁹
hominem: ergo etc. Etiam nullum hominē
incipis videre: q⁹ quocunq⁹ dato quem id
vides istum immed⁹ ante homo vidisti: et im-
med⁹ post hoc videbis vt ponit casus ergo
etc. Et illa propositio de sequitur quod tu in-
cipis scire. x. ppositiones: et tamen non inci-
pis scire aliquam ppositionem: dato q⁹ nūc
scias decem ppositiones immediate ante
hoc non sciebas nisi nouem. Consimiles
conclusiones conceduntur in materia de h
verbo desinit vt quod tu desinis currere: et
tamen non desinis moueri: dato q⁹ nūc mo-
uearis et non curas: sed immediate ante in-
stans presens currebas. **S**ecunda con-
clusio deus desinit esse in instanti presenti:
et tamen non desinit esse in aliquo instanti.
Tertia conclusio desinit esse omne quod
est et tamen non desinit esse aliquid quod est.
Quarta conclusio tu desinis videre que
libet hominem et tamen non desinis vide-
re aliquem hominem: immo nullum homi-
nem desinis videre. Dato q⁹ continue an-
te hoc videbas omnes homines quos itaz
vides et generetur nunc primo vnus de no-
uo: quem non videas. Et ita conceditur q⁹
tu desinis scire decem ppositiones: et tamē
non desinis scire aliquam ppositioē. Dato
q⁹ nunc scias decem: et continue post hoc
solummodo nouem: quare etc.

Totus conuertibiliter idem est q⁹
quelibet pars quando sine: hego-
rematice tenetur: vt totus soz. est mi-
nor soz. et tūc sic exponitur aliqua pars soz.
est minor soz. et nulla est pars soz. quia illa
fit minor soz. ergo et cetera. Sed quando
cathegorematice tenetur tunc totum idem
est quod ens perfectum ex omnibus suis
partibus vt soz. est totus homo id est soz. est
perfectus homo ex omnibus suis partibus.
Et communiter quando precedit totam p-
positionem sine cathegorematice tenetur.
quando vero mediat inter partes subiecti:
aut ponitur a parte predictani cathegorema-
tice tenetur: vt totus soz. est aliquid homi-
nis: li totus tenetur sine cathegorematice.
Sed dicendo ens totum animal mouetur

aut tu es totus homo li totū tenetur eathe
 goremance: Ex quibus infero aliquas con
 clusiones: quarum p^a est ista. Totus sor: est
 aliquid sor: 2 tamē non totus sor: est minor
 sor: prima pars probatur: qz quelibet pars
 sor: ē minor sor: sicut corpus totale sor: aut
 anima eius que non est quanta. ¶ Secun
 da conclusio totus sor: est pars sor: 2 tamen
 non totus homo ē pars sor: prima pars pa
 ter: qz quelibet pars sor: ē pars sor: secūda
 pars etiam patet: quoniam nō quelibet ps
 hominis ē pars sor: nam ē aliqua pars pla
 tonis: que non est pars sor: ¶ Tertia cōclu
 sio in oculo tuo est totum quod est in mun
 do: 2 tamen non totum quod est in mundo
 est in oculo tuo. prima pars probatur: nam
 in oculo tuo est ens perfectum ex suis parti
 bus qz pupilla oculi tui. ¶ Secunda pars
 etiam patet: qz non quelibet pars mundi ē
 in oculo tuo. ¶ Quarta conclusio correla
 ria ex p^oiori in bursa tua ē tota pecunia mū
 di: 2 in anima tua est tota scia possibilis. p^o
 ma pars probatur: quoniam in bursa tua ē
 ens perfectum ex suis partibus quod ē pe
 cunia mundi: dato qz abeas vnum denari
 um in bursa tua. ¶ Secunda pars etiam
 patet ex p^oiori: eo quod in anima tua ē ens
 perfectum ex suis partibus quod est sciētia
 possibilis. Ex quibus sequitur qz hec p^o
 positio est falsa: que tamen communiter cō
 ceditur: scilicet anima intellectiua est tota i
 toto 2 tota in qualibet parte nam si est tota
 ergo est ens habens partes: consequens
 falsum: quare 2c.

Semper conuertitur cum li omni tē
 pore secundum exigentiam verbi
 cui additur ita qz idem est dicere
 semper fuit homo: 2 omni tempore preteri
 to semper fuit homo. Et exponitur sic. Ali
 quando fuit homo 2 nō fuit aliquando qn
 tunc fuerit homo: ergo. Item de futuro sem
 per erit aliquid aliquando erit aliquid 2 nō
 erit aliquando quin tunc erit aliquid ergo.
 Ex predictis infero aliquas conclusiones:
 quarum prima est ista semper fuit aliquid
 quod non semper fuit probatur aliquando
 fuit aliquid quod semper fuit: 2 non fuit ali
 quando quin tunc fuerat aliquid quod non
 semper fuit: ergo. ¶ Secunda conclusio sem

per erit aliquid homo qui non semper erit
 probatur: qz aliquando erit aliquid: homo
 qui non semper erit: 2 non erit aliquādo qn
 tunc erit aliquid homo qui semper erit: er
 go. ¶ Tertia conclusio semper est hoc istas
 presens: probatur: aliquando ē hoc instans
 presens: 2 nō ē aliquando quin tunc sit hoc
 instans presens: ergo patet etiam ex sua cō
 uertibili scilicet omni tempore presenti est
 hoc instans presens. Ex eadem conclusioe
 sequitur correlarie qz quicquid viuit semp
 est 2 quicquid currit vel mouetur semper se
 habet eodem modo: licet non semper se ha
 buerit aut semper se habeat eodemmo
 do. ¶ Notandum qz non absqz causa
 dicitur semper conuerti cum li omni tempo
 re: sed exigentiam sui verbi: qz si absolute
 conuertetur cum li omni tempore hec ef
 fet falsa sp deus fuit aut mundus semper erit
 qz non omni: tempore deus fuit: probatur:
 nam omni tempore deus fuit presens tem
 pus: ergo tempore presenti deus fuit 2 pa
 tet p^oia: qz in tertio prime: ex quo li tempo
 re ampliatur ad supponendum pro eo qz ē
 vel fuit 2 p^ois est falsus: qz tempus presens
 nunquam fuit. Eodem modo ostenditur fal
 sitas h^o: mundus semper erit qz non erit in
 tempore presenti: verumtamē eligat respō
 dens rātionem sibi magis conformem: qz
 harum quelibet sustentabilis est. Ex illo so
 modo loquendi sequitur qz aliquando de
 us non fuit 2 aliquando celum non erit: qz
 tunc deus non fuit: demonstlando instans
 presens 2 tunc est vel fuit aliquando ergo
 2c. Consilr celum erit qz tunc nō erit demō
 strando instans presens: 2 tunc est vel erit
 aliquando: ergo 2c.

Ab eterno dupliciter sumitur. Uno
 modo nominaliter cum determina
 tione prepositionis: a: vel ab: 2 tūc
 resoluitur vt ab eterno fuit: a: ab hoc fuit. a
 2 hoc est vl' fuit eternū: ergo ab eterno fuit
 a. ita qz ab eterno nominaliter sumēdo cō
 uertitur cum li ab aliquo ab eterno. Aliter
 sumit' ab eterno scilicet adverbialiter 2 cō
 uertitur cum li eternaliter 2 significat idem
 quod ante omne tempus finitum aut ante
 omne instans vel post oē tempus finitū vl'
 post omne instans. Et exponitur sic: vt ab

eterno fuit deus ante aliquod tempus finitum fuit deus: et nullum fuit tempus finitum quin ante illud fuerit deus ergo etc. **S**i militer de futuro: vt ab eterno vel eternaliter erit aliquid et sic expōit pōt aliquod tps finitū erit aliqd nō ē vel erit tempus finitum: quin post illud erit aliquid: ergo vñ sic post aliquod instans erit aliquid et non est vel erit aliquod instans quin post illud erit aliquid ergo. Et notanter dico finitum: quia aliquod tempus ante quod deus non fuit: scilicet fuit tps infinitum a parte ante. Si militer aliquod erit tempus post quod nihil erit videlicet tempus infinitum a parte p^o. Ex predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima ē 1^a. Ab eterno tu fuisti et tñ non eternaliter tu fuisti. Secunda pars est de se manifesta: quoniam ante tempus mille annorum tu non fuisti: sed prima pars p batur nam ab isto tu fuisti demonstrando dūm: et hoc est vel fuit eternū: ergo patet 2ª tenendo li ab eterno nominaliter. Secūda conclusio ab eterno tu eris: et tñ si ab eterno tu eris: patet 1ª conclusio sumendo li ab eterno: prima parte nominaliter et in secunda aduerbially: nec sunt contradictoria ex quo illi termini non yniformiter sumuntur. **T**ertia conclusio: ab eterno siue eternaliter fuit aliquid quod nō ab eterno siue eternaliter fuit: probatur nam ante aliquod tempus finitum fuit aliquid quod non ab eterno siue eternaliter fuit: et non est vel fuit tempus finitum quin ante illud fuerit aliquid quod non ab eterno siue eternaliter fuit. **Q**uarta conclusio eternaliter siue ab eterno erit aliquis homo qui non erit eternaliter siue ab eterno probatur nam post aliquod tempus finitum erit aliquis homo qui nō erit eternaliter siue ab eterno et non est vel erit tempus finitum: quin post illud erit aliquis homo qui nō erit eternaliter siue ab eterno et non erit ergo. **Q**uecunq; dicta sunt de li ab eterno et eternaliter possunt dici de istis terminis perpetuo et in eternū q; pñt dupliciter sumi. scilicet nominaliter et aduerbially: sicut in prioribus expōitum est quare etc.

In finitū dupliciter sumit. scilicet categorematice et thegorematicē. n. idē ē q; sine sine et

sine principio: vt a. ē infinitū. i. a. ē sine principio et sine fine et sic communiter sumitur quando ponitur a parte predicati: vt exemplificatum ē aut quando limitatur in subiecto: vt dicēdo aliquod infinitū ē huiusmodi autem limitatio fit quādo adiectiue vel substantiue tenetur. Sic autē sumendo infinitū solet dici qd nihil ē infinitū: nec aliq; sunt infinita: q; nihil ē sine fine nec aliq; sunt sine fine. Sumēdo autē infinitū sine categorematice expōit p duas exponētes scilicet exigentiā termini cui additur aut secūdi propriā naturam singularis vel pluralis numeri: vt infinitum corpus. sic exponitur Aliquantum corpus est: et non est corpus finitū: quod isto maius sit ergo. **I**tem infinitum corpus fuit sic exponitur. Aliquantum corpus fuit et non ē vel fuit corpus finitum quin 1° maius fuerit ergo cetera. In plurali autē numero non exponitur p li maius. sed per li plura: vt infinita corpora sunt: sic exponitur. **A**liquod corpora sunt: et nō sunt corpora finita: q; plura illis sunt ergo. **I**tem de preterito infiniti homines fuerunt sic exponitur aliquod homines fuerunt et nō sūt vel fuerunt homines finiti quin plures illis fuerunt ergo. Et sicut de futuro: vt infinita instātia erunt: sic exponitur. Aliquot instātia erunt: et non sunt vel erunt instātia finita quin illis plura erunt ergo. Est tamē alter modus exponendi q; communiter sumitur: sapiens quodam modo naturā singularium vt infinitum corpus est sic exponitur. Aliquantum corpus est et duplum ad illud et triplum ad illud: et sic in infinitū ergo. **I**tem in plurali numero: vt infinita sūt sic exponitur: duo sunt et tria sunt: et sic in infinitum ergo. **Q**uilibet istorum modorū bonus ē ad presens: verumtamen prius est formalior: licet forte secundus sit intelligibilior. **E**x predictis infero aliquas conclusiones: quarum prima est ista. **I**n finitū corpus deus pōt pducere nō tñ pōt pducere corp^o infinitū. **P**ria pars probat. Nā aliqñtū corpus deus potest pducere et nō est vel potest esse corpus finitum: quin maius isto deus possit producere ergo. **U**el aliter aliquantum corpus deus potest producere et duplum ad illud: et triplum ad illud et sic

in infinitum ergo. **S**ecunda vero pars patet de se: quoniam deus non potest producere corp⁹ sine fine: enim quod aliquod est corpus ipsum est figuratum: ergo terminus vel terminus clausum et per consequens finitum ergo &c. **S**ecunda conclusio. In finitum tempus est elapsum et tamen nullum tempus elapsum fuit infinitum. **P**rima pars probatur quoniam aliquod tempus est elapsum et duplex ad illud: et triplum ad illud: et sic in infinitum ergo. **S**ecunda pars etiam probatur ex hoc quia nullum tempus elapsum fuit sine fine. quod dilibet namque terminabatur ad aliquod instans.

Sed hic dubitatur. Nam in altero capitulo dictum est quod aliquod fuit tempus infinitum a parte ante ergo aliquod tempus elapsum fuit infinitum. Dicitur quod ibi locus sum de infinito secundum quid quod non habet principium: sed finem sicut tempus infinitum preteritum: nunc autem loquor de infinito simpliciter quod non habet principium neque finem. **T**ertia conclusio infinitus numerus est finitus: et tamen nullus numerus finitus et infinitus. **P**rima pars patet quoniam aliquantus numerus est numerus finitus et non est numerus finitus qui maior illo sit numerus finitus &c. **S**ecunda pars patet quia nullus numerus finitus est sine fine &c. **Q**uarta conclusio infinita sunt finita: tamen nulla finita sunt infinita. **P**rima pars probatur quia duo sunt finita et tria sunt finita et sic in infinitum ergo. **S**ecunda pars patet de se quia nulla finita sunt entia sine fine. **Q**uinta conclusio infinitis finita sunt plura et tamen nulla finita sunt plura infinitis. **P**rima pars patet quoniam duobus finita sunt plura: et tribus finita sunt plura et sic in infinitum. **S**ecunda pars patet de se: quia oppositum includit in se manifeste contradictionem. **S**exta conclusio. Infiniti erunt dies: et infiniti erant anni dato secundum Aristotelem quod mundus sit perpetuus et eternus. **I**sta conclusio patet qualitercumque exponantur partes. **E**x qua conclusione sequitur quod non plures fuerunt dies quam anni necerunt quia infiniti utrobique.

De obligationibus tractatus incipit.

Obligatio est oratio composita ex signis obligationis et obligato: ut pono tibi istam. Tu es rome: tota hec oratio vocatur obligatio. **S**igna autem obligationis sunt iste dictiones: pono tibi istam. **O**bligatum vero est ista oratio tu es rome. **D**ue igitur sunt species obligationis: videlicet positio et depositio quarum prima est punitus instandus: quaedam generales regulas preponendo: quarum prima est ista. **O**mnne possibile tibi positum est a te admitendum: verbi gratia. Si pono tibi istam tu es: admittenda est etiam si ponatur suus contradictorium tu non es: et ita de ceteris possibiliis propositionibus. **S**ecunda regula. **O**mnne tibi positum: et a te admissum in infra tempus obligationis propositum est a te concedendum: verbi gratia. Pono tibi istam tu es rome qua admissa: quia possibilis quocienscumque proponitur durante tempore obligationis est concedenda. **E**t notanter dicitur durante tempore obligationis: quia ipso cessante non amplius obligatur respondens ipsum concedere. **E**t durat tempus obligationis ab instanti admissionis: quousque dicatur cedat tempus obligationis: vel quousque opponens transferat se ad aliam materiam. **T**ertia regula. **O**mnne sequens exposito et admissum: per se aut exposito cum concessio vel concessio infra tempus obligationis propositum est concedendum. **E**xemplum primi pono tibi istam: tu es rome qua admissa propono tu non es parisius concedenda quia sequens exposito per se: nam bene sequitur: tu es rome ergo tu non es parisius. **E**xemplum secundi pono tibi istam. **O**mnis homo est rome: qua admissa propono tu es homo concedenda est: quia vera et impertinens: deinde tu es rome iterum est concedenda: quia sequens exposito cum concessio: sequitur enim omnis homo est rome tu es homo: ergo tu es rome. **E**xemplum tertij pono tibi istam: omnis homo disputans est parisius qua posita et admissa propono tibi tu es homo disputans concedenda est: quia quilibet illarum est vera et impertinens est. **D**einde tu es parisius oportet

ser concedere: quia sequitur exposito cū du
obus concessis. ¶ Sequitur enim omnis
homo disputans est parisius tu es homo
et tu es disputans: ergo tu es parisius.
¶ Quarta regula est ista. Omne repu
gnans posito cum concessio: vel cum concess
fis collectine vel diuisione est negandum:
patet qz duo contradictoria non sunt cōce
denda ab eodem in eodem tempore: sed
cuiuslibet talis repugnantis est oppositum
concedendum: qz sequens vt dicit tertia re
gula. ergo quodlibet tale repugnans est ne
gandum verbi gratia. Posita et admissa
ista. Omnis homo currit: et concessa ista:
tu es homo: debet^a negari: tu non curris:
ex quo suum contradictorium sequitur: et
concedendum scilicet tu curris. ¶ Quinta
regula est ista. Omne sequens exposito cuius
opposito bene negati vel cum oppositis be
ne negatorum: infra tempus obligationis
propositum est concedendum. Exemplū
prīmū pono tibi istam. Omnis homo cur
rit: quia admissa propono: tu curris: negan
da est: quia si^a et non sequens. Deinde tu
non es homo concedenda est: quia sequens
exposite cum opposito bene negati: vt om
nis homo currit: tu non curris: ergo tu non
es homo. Exemplum secundū: pono tibi
istam. Antichristus est coloratus: quia ad
missa propono tibi istam. Antichristus est
albus: vel antichristus est niger neganda
est quilibet illarum: quia falsa non se
quens. Deinde propono: Antichristus est
medio colore coloratus concedenda est quia
sequitur exposito et oppositis bene negato
rum: vt Antichristus est coloratus: et non est
albus: nec niger: ergo est medio colore co
loratus. ¶ Sexta regula est ista: Omne re
pugnans posito et opposito bene negati vel
oppositis bene negatorum infra tempus
obligationis propositum est negandum: vt
si in primo exemplo proponatur tertio loco: tu
es homo: neganda est quia suum contradi
ctorium sequitur. ¶ Similiter si in secun
do exemplo proponatur tertio loco Antichri
stus non est medio colore coloratus negan
da est propter eandem causam: scilicet quia
suum contradictorium sequitur. ¶ Septi
ma regula est ista. Ad omne impertinens

respondendum est secundum sui qualitatem
id est si est verum concedendum est: si falsum
negandum si dubium dubitandum. ¶ Im
pertinens voco quod non sequitur nec re
pugnat: vnde quilibet istarum tu es homo
tu curris: est impertinens isti omnis homo
currit: quia non sequitur nec repugnat: id
si immediate post istam omnis homo cur
rit: proponitur tu es homo concedenda est
quia vera et impertinens: et si proponitur tu
curris neganda est: Pertinens est duplex:
scilicet sequens et repugnans: vnde concess
fis istis. Omnis homo currit tu es homo:
tu curris est pertinens sequens: et tu non cur
ris: est pertinens repugnans. ¶ Et ista re
gula sequitur correlative quod omne falsum
non sequens est negandum: et omne verum
non repugnans est concedendum prima ps
probatur si illud est falsum non sequens:
ergo est impertinens vel repugnans et per
consequens negandum. secunda pars simi
liter probatur: nam si illud est verum non
repugnans ergo sequens vel impertinens:
et per consequens iuxta regulas ecās est con
cedendum. ¶ Octava regula est ista propter
possibile positum non est impossibile conce
dendum nec necessarium negandum: quia
nullum repugnans est concedendum: nec
aliquid sequens negandum: sed omne im
possibile saltem per se est repugnans cuius /
bet: et omne necessarium est sequens: ergo
impossibile non est concedendum nec neces
sarium negandum quocumque possibili po
sito. ¶ Concludo ergo qz infra tempus obli
gationis quocumque qz et quodcumque p
ponitur aliqua istarum deus est: homo est
asinus prima est concedenda: et secunda ne
ganda. ¶ Notandum qz duplex est neces
sarium scilicet per se et per accidens: neces
sarium per se est illud cuius a deo quod signi
ficatum non potest nec potuit nec poterit es
se falsum vt deus est. Necessarium per acci
dens est illud cuius significatum a deo quod
tum non potest esse falsum: sed potuit esse
falsum vt tu fuisti: vnde solet regulariter di
ci qz omnis propositio de preterito in termi
nis duplicibus non dependet a futuro est ne
cessaria. ¶ Similiter est duplex impossi

bile videlicet per se 2 p accis: impossibile p se
 ē illud cuius adequatum significatū nō po-
 teit nec potuit esse verū nec poterit: vt nul-
 lus deus ē. Impossibile nō p accis ē illud
 cui⁹ adequatū significatū non potest eē ve-
 rū s; bñ potuit eē verū: vt tu n̄ fuisti. Tñ sp
 si vnuz p̄dicatoriū ē necessariū: aliud ē i
 possibile 2 extra. Intelligitur igitur regula
 ista de impossibili 2 necessariō p se qz aliqūā
 do propter possibile positum ē concedēduz
 impossibile 2 negandum necessariū per ac-
 cidens: vt pono tibi istam hoc instās nō fu-
 ir demonstrādo instas presens admittēda
 ē qz vera qua admissa certum ē q̄ illud in-
 stās preterit: tamen si propono eādē cō-
 cedenda ē 2 suū oppositū negandū non
 obstante q̄ sit factū impossibile per accidēs.
 2 suū oppositū necessariūz simili p accis.
 Ultima regula ē ista: qualz parte copulati-
 ue cōcessa concedenda ē copulatiua cuius
 ille vel consimiles sunt partes principales
 Et vna parte disiunctiue concessa concedē-
 da ē disiunctiua: cuius illa ē pars principa-
 lis: pbatur hoc. nam sicut ad veritates co-
 pulatiue requiritur 2 sufficit quālibet eius
 partem esse verā: 2 ad veritatem disiuncti-
 ue q̄ vna sit vera: ita ad hoc q̄ copulatiua
 sic concedēda requiritur: 2 sufficit quālibet
 partem eē concedēdam. Et ad hoc quod
 disiunctiua sit concedenda requiritur 2 suffi-
 cit vnam partem principalez eē concedēda:
 verbi gratia: pono tibi istā tu es rome: qua
 admissa si pponitur ea dez concedenda est:
 deinde tu es homo cōcedenda ē: qz vera et
 impertinēs. vltimo si pponitur ista copu-
 latiua tu es rome 2 tu es homo cōcedenda
 ē qz partes sunt cōcessē: 2 ita de disiunctiua
 suo^o dicatur quare 2 cetera.

Quod harum regularum veritas inten-
 sus inotescat p̄tra quālibet illaruz
 vnam formabo obligationem. Cō-
 tra igitur primam regulā pono tibi omne
 possibile: n̄ non admittis arguo sic. Ego
 pono tibi omne possibile 2 non admittis
 omne possibile bene respondendo: ergo nō
 omne possibile ē a te admittendū: quod est
 contra regulā. Si autem admittis: propo-
 no tibi ista duo: tu es: 2 tu non es: si pcedis
 tu pcedis duo p̄dicatoria: q̄ male respon-

des. **C**Si negas aliquam istarum: 2 que
 libet istarum ē tibi posita 2 a te admissa: qz
 possibile ex quo posui tibi omne possibile
 s; tu negas tibi positum: 2 ad te ad missū 3:
 2 per cōsequens male respondes: patet cō-
 sequentia per secundā regulā. **R**espo-
 detur non admittendo positum: 2 tunc ad
 argumentum pono tibi omne possibile: et
 non admittis cō possibile: ergo non omne
 possibile ē ad te admittendum: nego argu-
 mentum: sicut nō sequitur pono tibi vtrunqz
 istorum contradictoriū: 2 tu es: 2 tu non
 es: 2 non admittis vtrūqz istorum ergo non
 vtrūqz istorum contradictoriū ē a te
 admittendum: sed solum sequitur q̄ non est
 admittendum vtrūqz istorum: ita in priori
 consequentia sequitur: q̄ non ē admitten-
 dum omne possibile: 2 hoc ē verum cū quo
 stat q̄ omne possibile: est admittendum.

Contra secundam regulam arguitur sic
 Et pono tibi istam tu es rome: est tibi posi-
 tutz 2 a te admissum: qua admissa propono
 tibi: tu es rome neganda ē: qz falsa 2 iperti-
 nens tunc arguitur sic illa propositio ē a te
 neganda. 2 eadem ē tibi posita: 2 a te bene
 admissa: ergo tibi positum 2 a te admissum
 ē negandum: tenet consequentia: qz ē sillo-
 gismus resolutorius 2 maior ē concessa: mi-
 nor vero ē positum. **R**espondetur admittē-
 do positum: 2 cū pponitur tu es rome ne-
 gatur: 2 tunc ad argumentum nego maio-
 rem: ex eo q̄ repugnat posito: nam sequit̄
 tu es rome ē tibi positum 2 ad te admissūz
 ergo tu es rome: ē a te concedēduz quod re-
 pugnat huic: tu es rome ē a te negandum.
Quocienscūqz ergo proponitur ista nega-
 tur: 2 cum dicitur ista ē a te neganda: iterūz
 negatur: 2 conceditur q̄ ē concedēda: 2 si ar-
 guitur sic: illa est a te cōcedēda: 2 tu negas
 eam: ergo male respōdes negatur consequē-
 tia: sicut non sequitur tu concedis a propositi-
 onem: 2 a positum ē falsa: ergo tu male re-
 spondes: dato q̄: a sit vnuz falsum sequēs:
 sed in qualibet illarum consequentiarum
 addendū ē in antecedente: tu nō es obliga-
 tus quod negatur tanq̄ falsūz 2 ipertinēs.
Contra tertiaz regulam arguitur sic: po-
 no tibi istam tu curris 2 tu non curris: est
 a te concedendum: casus ē possibilis: quia

possibile est quod tu curras: et quod illa tu non curris sit tibi posita: et a te admittenda: et consequenter concedenda. Admissio ergo casu arguo sic tu curris non est a te concedendum: et tu curris sequitur exposito et admissio tamquam a copulativa una ad alteram partes: ergo non quodlibet sequitur exposito et admissio est concedendum: propterea tenet: et propter antecedentis probationem: nam tu non curris est a te concedendum propositum: sed tu non curris contradicit isti tu curris. ergo tu curris non est a te concedendum. propterea tenet: quod si unum contradicitorium est concedendum: reliquum est negandum. Respondetur ad admittendum positum: et tunc ad argumentum nego ista tu curris: non est a te concedendum: et ad probationem nego minoris videlicet tu curris contradicit isti tu non curris non tamquam falsam: sed tamquam repugnantem duobus concessis: sequitur enim tu curris est a te concedendum: et tu non curris a te est concedendum: ergo tu curris et tu non curris non sunt contradictoria. Si tamen fieret casus isto modo: pono tibi istam tu curris et tu non curris eius contradictorium est a te concedendum: admittit casum: et concedo illam tu curris quod tamen sequitur: et nego quod sit a me concedenda tamquam repugnans scilicet de parti copulativa positae, nam sequitur tu non curris contradicitorium eius est a te concedendum: ergo tu curris non est a te concedendum. Et si arguitur sic tu curris non est a te concedenda: et concedis etiam: ergo male respondes: nego propterea: sicut non sequitur tu negas a propositione: et a est vera: ergo male respondes: sed oportet addere in antecedente: et tu non es obligatus: et hoc negat tanquam falsum. Contra quartam regulam arguitur probando quod repugnans posito est a te concedendum. Et pono tibi istam nihil est tibi positum qua admittenda quod possibile pono tibi istam aliquid est tibi positum si concedis et bene respondes: ergo habeo intentionem: quod illa repugnat posito. Si negas propterea ego posui tibi istam nihil est tibi positum et ipsa est aliquid: ergo aliquid est tibi positum. Respondetur negando istam aliquid est tibi positum: et tunc ad argumentum nego maiore videlicet ego posui tibi istam: nihil est tibi positum tamquam repugnans: hoc enim repugnat nihil est tibi positum: et posui tibi istam. Et si arguitur positio repugnat tibi positum: ergo aliquid est tibi positum ne

getur ans: quod repugnans et quolibet a te propositio ad quas sequitur aliquid esse tibi positum. Et similiter respondetur si ponatur: te non esse: admittendo et concedendo idem si dicitur: tu concedis istam vel tu bene respondes nego quodlibet tale quod ad ipsam sequitur te esse quod est oppositum positi. Contra quintam regulam arguitur. Nam data veritate istius sequitur quod admittit quocumque contingenti falso sit quodlibet aliud contingens falsum concedendum: probatur et pono tibi ista tu es rome qua posita et admittenda propono tibi ista tu es rome. Et haec data stat in angulo patet: quod illa est neganda quod falsa non sequitur: deinde proponit nullus baculus stat in angulo: si negas ergo item tu contra regulam: quod sequitur exposito euz oppositum bene negati: scilicet enim tu non es rome vel nullus baculus stat in angulo. sed tu es rome propositum ergo nullus baculus stat in angulo. Si ergo conceditur illa nullus baculus stat in angulo habeo conclusionem principaliter probandam: quod sicut deducitur illa: ita et quolibet alia: dummodo suum oppositum coniungat copulative compositio que copulativa immediate postpositum proponatur. Respondet concedendo conclusionem adductam imo potest idem falsum et quodcumque deduci: dummodo ponatur disjunctive cum opposito positi: verbi gratia pono tibi ista tu curris qua admittenda propono tibi tu non curris vel baculus stat in angulo aut aliqua talem tu es papa vel episcopus: concedenda est: quod vera et pertinens deinde proponit baculus stat in angulo oportet concedere: quod sequitur exposito et uno concessio: sequitur enim tu non curris vel baculus stat in angulo: sed tu curris propositum: sed baculus stat in angulo. Contra sextam regulam arguitur sic: et pono tibi ista disjunctiva tu curris vel rex sedet qua posita et admittenda propono ista nullus rex sedet: et patet quod est dubitanda: quod dubia et pertinens: deinde propono tu curris neganda est: quod falsa et pertinens: deinde propono iterum illa nullus rex sedet: si negas vel concedis eam: et prius dubitasti: ergo male respondes: tenet propterea propter unam regulam obligatorum: quod omnes responsiones infra tempus obligationis sunt reorquende ad idem instans. Si ergo dubitas ista et bene respondes illa non est a te neganda: et tamen repugnat posito et

opposito bene negati. Nam bene sequitur tu curris vel rex sedet: sed tu non curris: ergo rex sedet. Respondetur admittendo positum et cum proponitur illa nullus rex sedet dubitatur: et illa negatur tu curris: et cum iterum proponitur nullus rex sedet negatur: quod repugnat positum et opposito bene negati. Et cum dicitur dubitasti eam et modo negas: ergo male respondes: non valet argumentum: et ad regulam dico quod intelligit de responsionibus repugnantibus sicut est concedere et negare. Item conceditur in simili casu quod aliqua propositio in uno loco est dubitanda: et in alio loco est concedenda: ut pono tibi istam tu curris vel rex sedet: qua admissa propono rex sedet dubitanda est: quod dubia et impertinens: deinde tu curris neganda est: quod falsa et impertinens. Item propono rex sedet: et patet quod est concedenda: quod sequens exposito et opposito bene negati: ut tu curris: vel rex sedet: sed tu non curris: ergo rex sedet. Contra septimam regulam arguitur probando quod non ad omne impertinens est respondendum secundum sui qualitatem. Et pono tibi istam tu es rome: qua admissa et concessa propono tu es rome in hoc instanti demonstrando instantis praesens: si concedis habeo intentum: quod ista est falsa et impertinens cum non sequatur nec repugnet. Si vero negetur contra omne quod est rome in hoc instanti: sed tu es rome: ergo tu es rome in hoc instanti: maior probatur. nam ome quod est rome est rome in instanti praesens: sed nullum est in stans praesens nisi hoc: ergo ome quod est rome est rome in hoc instanti. Respondetur admittendo positum et cum proponitur tu es rome in hoc instanti negatur: et ad eius probationem nego maiorem quod repugnat positum et opposito bene negati. nam sequitur tu es rome et tu non es rome in hoc instanti: ergo non omne quod est rome est rome in hoc instanti. Et ad probationem illius maioris concedo quod omne quod est rome est rome in instanti praesens: et nego minorem scilicet quod nullum sit instantis praesens nisi hoc: quod nam est uno concessio et opposito bene negati sequitur oppositum illius exceptivae: sequitur enim ome quod est rome est rome in instanti praesens: et non omne quod est rome est rome in hoc instanti: ergo aliquid est instantis praesens quod non est hoc: quod repugnat illi exceptivae. Et si dicitur quod est illud

instantis praesens: dicitur quod stat quod sit a vel bene: nec est determinanda nisi disjunctive talis questio. Contra octavam regulam arguitur. Et pono tibi ista homo est asinus est tibi positum et a te admissum: qua admissa et concessa: quod possibile propono homo est asinus vel concedis vel negas. Si concedis: bene respondes habeo intentum. scilicet quod possibile positum concedendum est impossibile per se. Si autem negas contra omne tibi positum: et a te admissum est a te concedendum: sed homo est asinus est tibi positum et a te admissum: ergo homo est asinus: est a te concedendum: et consequentia cum maiori quod est regula: et minor patet quod est positum: tunc arguitur sic homo est asinus: est a te concedendum et homo est asinus: est impossibile per se ergo impossibile per se est a te concedendum et consequenter necessarium per se est a te negandum: quod suum contradictorium est necessarium per se non homo est asinus. Respondetur admittendo positum: et cum proponitur homo est asinus negatur: et tunc ad argumentum concedo quod homo est asinus est a te concedendum: et nego quod homo est asinus sit impossibile per se tanquam repugnans uni concessio: sequitur enim homo est asinus est a te concedendum: ergo homo est asinus: non est impossibile per se. Et si arguitur sic homo est asinus est a te concedendum: et tu negas ipsam: ergo tu male respondes: nego argumentum sed omne addere: et tu non es obligatus. Contra ultimam regulam arguitur et pono tibi ista tu es rome: quod admissa et concessa propono tibi ista copulativa tu es rome: et tu es homo haec copulativa est falsa et impertinens: ergo neganda: et tamen quilibet eius pars est concedenda: ergo non qualis prae copulative concessa est concedenda copulativa quod est contra regulam. Sed probatur quod quilibet pars copulative sit concedenda: quia prima pars est concedenda qua posita et admissa: et secunda similiter quia vera et impertinens: ergo etc. Respondetur admittendo positum: et cum proponitur copulativa: nego eam: et nego quod quilibet eius pars sit concedenda: eo quod secunda est neganda: et tunc dicitur quod est vera et impertinens concedo quod est vera: sed non est impertinens: imo est repugnans quod suum contradictorium sequitur exposito et opposito bene negati. Nam sequitur tu non es rome

me vel tu non es hō: s; tu es rome per positi-
 tum: ergo tu non es homo. Si autem ime-
 diate post positum proponeretur: tu es ho-
 mo concederem eam: q; vera z impertinēs:
 et consequenter concederem istam copula-
 tiuam tu es rome z tu es homo tanq; seqn-
 tem ex suis partibus concessis. ¶ Itē ar-
 guo contra eandem regulam. Et pono tibi
 istam omnis homo est rome: qua admissa
 propono: tu es homo: z tu es rome: hecco /
 pulatiua est neganda: q; falsa z impertinēs:
 deinde propono tu es hō ista est conceden-
 da: q; vera z impertinēs. Alterius propo-
 no alteram partem tu es rome: z patet q; h
 similiter est concedenda: quia sequēs ex po-
 sito z vno cōcessio. verbigratia. Omnis ho-
 mo ē rome: z tu es homo: ergo tu es rome
 z ita habeo itentū q; copulatiua est negan-
 da: z tamen quelibet eius pars est concedē-
 da. ¶ Respondetur admittendo positum
 z negando copulatiuam: z cuz proponitur
 tu es homo nego: q; repugnat posito cum
 opposito bene negati: q; suum contradicto-
 rium sequitur. Itē sequitur omnis homo
 est rome: z tu non es homo vel tu non es ro-
 me: ergo tu non es homo: patet consequen-
 tia: q; consequens sequitur exposito: z qua-
 libet parte disunctiue ergo sequitur exposi-
 to z tota disunctiua patet consequentia: et
 aīns similiter patet intuenti: quare zc.

In materia conuertibilitatis propo-
 sitionū pponitur hoc sophisima: po-
 no tibi istam deus ē z homo est asi-
 nus conuertuntur qua admissa: q; possibi-
 lis: propono deus est: concedatur q; neces-
 sarium per se: deinde propono homo est asi-
 nus: vel concedis vel negas: si concedis: cō-
 tra cedat tempus obligationis: z ostendo
 tibi q; tu concessisti impossibile per se in tē-
 pore obligationis: ergo male respōdes. vii
 de extra tempus obligationis: semper rei ve-
 ritas est fatenda: q; per hunc modū appa-
 ret si respondens bene vel male respondeat
 in tempore obligationis. Si autem in tem-
 pore obligationis negetur ista homo ē asi-
 nus contra deus est: z homo est asinus con-
 uertuntur: z hec concedenda deus est: ergo
 hec est concedenda homo ē asinus. z tu ne-

gas eam: ergo male respondes. ¶ Itē ad-
 missio illo casu propono: hec est vera deus
 est: debet concedi: quia verū z impertinēs:
 deinde hec est vera: homo est asinus: hec ē
 concedenda quia sequens. Nam sequitur
 ille conuertuntur z prima est vera: ergo z se-
 cunda: z tunc sic ista est vera homo est asi-
 nus que adquate significat hominem ee
 asinum: ergo hominem esse asinum est ve-
 rum: z per consequens homo est asinus.

¶ Ad primum respondetur admittēdo ca-
 sum: z cum proponitur deus est concedo: et
 nego istam homo est asinus z tunc ad argu-
 mentum concedo q; homo est asinus est a-
 me concedendum: z argumentum impo-
 bans: nego consequentiam: sed oportet ad-
 dere q; tu non es obligatus quod ego ne-
 go. Et si arguitur homo est asinus: ē a te cō-
 cedendum z homo est asinus est per se im-
 possibile: ergo per se impossibile est a te conce-
 dendum nego minorem tanq; repngnan-
 tem maiori concessi. Eodem modo respon-
 detur si primo loco proponatur ista homo ē
 asinus: z a te concedendum quod concede-
 retur z consequenter diceretur q; ista deus
 est: est a te neganda z negatur quod esset
 necessaria per se quia repugnat concessio.
 Sequitur enim deus est: est a te neganda.
 ergo non est necessaria per se. Ad secundū
 concedo q; illa est vera homo est asinus z
 nego q; ipsa significet adquate hominem
 esse asinus quia repugnat maiori concessi.
 sequitur enim illa est vera homo est asinus
 ergo non significat adquate hominem es-
 se asinum. vbi autem primo loco propone-
 retur illa homo est asinus est falsa: concede-
 retur: quia verum z imperans deinde d
 us est: est falsa conceditur quia sequens et
 negatur tanquam repugnans q; significet
 adquate deum esse. Et si diceretur quali-
 ter adquate significat non determinatur h
 aliqua talis questio. ¶ Notandū q; si po-
 neretur conuerti deus est z homo est asin⁹
 sic adquate significando vt prius non de-
 bet admitti casus quia eo admissio sequitur
 inconueniens vel contradictio probatur.
 nam admissio illo propono hec est vera de-
 us est: vel concedis vel negas. Si negas
 contra illa nō est vera de⁹ ē que adquate

significat deum esse. ergo deus esse non est verum quod impossibile. Si autem conceditur inde propono hec esse vera hoc est asinus oportet concedere tanquam sequens. Tunc arguit sic illa est vera hoc est asinus que adequate significat hominem esse asinum. ergo verum est hominem esse asinum sequens impossibile. ¶ Pro aliquali responsione in hac materia pono aliquas regulas. quarum prima est ista. Quamdocumque ponitur duas preteritiones converti adequate significatio quarum una est necessaria et alia impossibilis non admittitur casus: iste. quod tunc est necessario sequeretur impossibile ut deus est ergo hoc est asinus: et demonstro per li sic adequate significatio significata constructa. Secunda regula est ista quamdocumque ponitur duas propositiones converti sic adequate significatio quarum una est possibilis et alia impossibilis non admittitur casus iste: ut si ponatur istas converti sic adequate significatio: tu es homo et hoc est asinus non admittatur: quod tunc ex possibili sequitur impossibile: probatur et pono casum illum quo admissio facio ista consequentia tu es homo: ergo homo est asinus consequentia bona antecedens est possibile: et consequens impossibile: nam possibile est te esse hominem. et hec propositio tu es homo sic adequate significat ergo ipsa est possibilis: et est antecedens: ergo antecedens est possibile. Similiter hominem esse asinum est impossibile: et ista propositio homo est asinus: sic adequate significat: ergo ipsa est impossibilis: et est consequens: ergo recetera. ¶ Tertia regula est ista quamdocumque ponitur duas propositiones converti sic adequate significatio: quarum una est necessaria: et altera contingens: non admittitur iste casus: ut si ponitur istas converti deus est: et antichristus est futurus sic adequate significatio: quod tunc est necessario sequens contingens: probatur: quod si non admittatur: ergo casus iste: et facio ista consequentia deus est: et antichristus est futurus: illa consequentia est bona quod arguit ab uno convertibili ad reliquum: et ans est necessarium: et ans contingens: ergo consequentia non valet: sed probatur quod ans sit necessarium nam deus esse est necessarium: et ans sic adequate significat: ergo ans est necessarium. Sicut antichristum esse est contingens: et ans sic adequate significat: ergo ans est contingens. ¶ Quarta regula est ista quicquid

quod ponitur duas propositiones contingentes converti sic adequate significatio: quod una per contradictorie alteri repugnat: non admittatur casus ille: ut si ponatur istas converti sic adequate significatio tu es: et tu es: quod tunc ex uno oppositorum sequitur reliquum: quod quodlibet foret contingens imo sequitur quod duo contradictoria foret simul vera aut simul falsa: quod non est possibile. Et notat de contradictorie: quod si repugnet per contrarie deberet admitti casus: et dicitur quod licet istarum esse falsas. ut tu curris: et tu non moveris: hec enim sic adequate significatio non possunt esse simul vere: sed bene simul false. Et locum per contradictorie illa repugnare que non possunt esse simul vera: nec simul falsa sic adequate significatio. Et per contrarie repugnare voco illa que bene possunt esse simul falsa: sed non simul vera. ¶ Quinta est ista quicquid ponitur duas propositiones contingentes converti sic adequate significatio: quarum nulla alteri repugnat admittatur casus ille: et ad primam propositam respondet sicut ad ipsam. Ad secundam vero sicut ad primam sequens: verbigra pono tibi ista tu es homo: et tu curris convertit sic adequate significatio admittatur: et si ponatur tu es homo concedatur tanquam verum non repugnans: et consequenter quod illa est vera tu curris tanquam sequens. Item si variat ordo ita quod primo loco ponatur tu curris negatur: quod falsa impunitus et consequenter neganda est illa tu es homo. Et si dicitur ista est falsa tu curris concedatur et consequenter quod ista est falsa tu es homo. ¶ Sexta est ista: quicquid ponitur duas propositiones converti: siue sint contingentes: siue non contingentes: non faciendum mentionem de adequate significatio: admittatur casus: et ipsas propositiones quo ad concedere vel negare respondeatur intus sicut extra: sed si prima conceditur esse vera vel necessaria: et secunda similiter. Si autem falsa vel impossibilis: et secunda similiter verbigra si ponatur ista deus est et hoc est asinus nullum est in principio: sed si pono tibi ista tu es homo: et tu curris convertit admittatur: qua admittatur propono tu es homo concedatur: deinde tu curris negatur. Sed si dicitur prima est vera concedatur: ergo secunda est vera concedatur: sed tunc nego quod secunda significat adequate te currere tanquam repugnans uni concessio et opposito bene negatur: sequitur enim tu non cur

ris: et ista tu curris est vera. ergo non signifi-
cat adequate te currere. ¶ Et si arguitur sic
illa pñā est bona tu es hō ergo tu curris et
antececedens est concedendus a te: ergo et cō-
sequens: concedo: tunc ultra pñs est conce-
dendum a te et tu negas ipsum: ergo male
respondes: non valet consequentia: sed o3
addere in antecedente: et tu non es obliga-
tus. ¶ Notandum q̄ quotientiūq; ppo-
nitur aliqua istarum cōsequentiarum in ca-
su conuertibilitatis deus est ergo homo est
asinus: tu es homo: ergo tu curris semp ne-
gatur quolibet istarum: q̄ in rei veritate q̄
libet istarum est impossibile: sed ad impossi-
bile respondendum est intra tempus obliga-
tionis sicut extra: tamē dicatur quamlibet
illarū esse bonā sicut semp negatur ista
homo est asinus: et tamen aliquādo concedi-
tur istam esse veram: nam ista homo est asi-
nus est impossibile: sed ipsa esse veram nō
est impossibile. Similiter quolibet istarū cō-
sequentiarum est impossibile: sed quālibet
illarū esse bonā nō est impossibile: quare etc.

O est similibus et dissimilibus propo-
sitionibus et dicendū. Sit ergo rei
veritas q̄ sis parisius: et pono ti-
bi istam: tu es parisius et tu es rome sunt si-
milis: et intelligēdo p̄ pponēs esse similes ip-
sas cō similes in veritate vel falsitate: q̄ ad
mīsa propono tibi istam tu es parisius hec
est concedenda: q̄ vera et imp̄tines: vt pa-
tet inuēnti. Deinde propono tu es rome.
Si negas et concessisti alterum similitum: q̄
male respondes. Si concedis propono tibi
istam copulatiuā: tu es parisius: et tu es ro-
me. Si negas eam et concessisti vtrāq; par-
tem: ergo male respondes: tenet consequē-
tia per regulam primi capituli. Si concedis
eam cedit tempus obligationis. Et arguo
q̄ concessisti impossibile: videlicet tu es pari-
sius et tu es rome facta obligatione possibi-
li: ergo male respondisti. Respondetur ad
mittendo positum et cum proponitur tu es
parisius concedo et nego istam tu es rome.
Et cum dicitur tu concessisti vnum similitū:
et alterum negas: ergo male respondes: ne-
go consequētiam sicut non sequitur tu con-
cessisti vnum cōuerribilium: et alterum ne-
gas ergo male respondes. Sed bene sequi-

tur: tu concessisti vnum similitum esse verū
et alterum negas esse verum: ergo male re-
spondes: propterea si in principio proponi-
tur hec est vera tu es parisius concedatur: et
consequenter q̄ hec est vera tu es rome: et
primitus negassem istam tu es rome: ideo
nego consequenter q̄ illa tu es rome signi-
ficet adequate te esse rome. Nam sequitur
tu non es rome: et illa tu es rome est vera: er-
go si significat adequate te esse rome. Ideo
pro euentia huius materie pono aliquas
regulas. Prima est ista. Quādocunq; po-
nuntur due propositiones esse similes non
faciendo mentionem de adequate significan-
to respondeatur ad eandem concedendo ne-
gando vel dubitando infra tempus obliga-
tionis sicut extra: vt si ponitur istas esse si-
miles deus est: et homo est asinus: tu sedes et
tu curris: semper concedatur prima et nega-
tur secunda. ¶ Secunda regula est illa.

Quādocunq; ponuntur due propositio-
nes esse similes non faciendo mentionem de
adequato significato ad primam propositio-
nem esse veram vel falsam: respondeatur
sicut extra: et ad secundam consequenter: ver-
bigratia pono tibi istam: tu es homo: et an-
tichristus est sunt similes si proponitur pri-
mo: hec est vera: tu es homo concedatur: et
consequenter q̄ ista est vera antichristus est.
Si autem primo proponitur hec est falsa an-
tichristus est concedatur: et consequenter q̄
ista est falsa tu es homo. ¶ Tertia regula est
ista. Quādocunq; ponuntur due propositio-
nes esse similes sic adequate significan-
do: quarum vna alteri contradictorie repu-
gnat: non admitendus est casus: vt si ponā-
tur tales esse similes deus est: et hō nō est asi-
nus: sic adequate significando rex sedet: et
nullus rex sedet: probatur quia si nō admit-
tatur ergo casus. Et quero vtrum illa sit ve-
ra vel falsa deus est: et si dicatur q̄ illa sit fal-
sa: et ipsa adequate significat deum esse: er-
go deum esse est falsum. Si dicatur q̄ ipsa sit
vera: ergo hec est vera homo est asinus: et
ipsa adequate significat hominem esse asi-
num: ergo hominem esse asinum est verum
consequens inconueniens. Et ita arguitur
de contradictorijs probando duo contradi-
ctoria simul esse vera vel falsa. ¶ Quarta

regula est ista. Quādoquāq; ponuntur due propositiones esse similes sic adequate significando: quarū vna vel quelibet sequitur ad contradictorium alteri? ille sunt similes in veritate ⁊ vbiq; ⁊ quādoquāq; pponuntur sunt concedēde vt posito q; ponantur tales esse similes sic adequate significando tibi cōcluditur: ⁊ tu nescis tibi cōcludi: tu si curris: ⁊ tu moueris: probat. Nam admissio isto casu quero vtrum iste sint similes vere vel similes falsē. Si vero habeo intentum si falsē ergo opposituz regule ē veruz: v; tu scis tibi cōcludi: tunc sic tu scis tibi cōcludi: g; tibi cōcluditur illa p̄na ē bona: ⁊ aīcedēs ē verum g; ⁊ consequēs ē verum: ergo non ē falsum cuius oppositum p̄cessisti. Et ita de alijs duobus dicatur. ¶ Quinta regula ē ista. Quādoquāq; ponuntur due propositiones eē similes: sic adequate significando: ex quarum vna sequitur opposituz alteri? ille sunt similes in falsitate: ⁊ quecuq; sit p̄posita semper est neganda: vt posito q; iste essent similes sic adequate significādo: tibi non cōcluditur: ⁊ tu scis tibi cōcludi ⁊ tu es albus: tu nō es coloratus: quo admissio propono ille sunt falsē si concedis habeo intentum. Si dicitur q; sint vere: arguo sic tu es albus: ergo tu es coloratus: illa consequentia ē bona: aīns ē verum p te: ergo ⁊ p̄ns: ⁊ ita duo p̄tradioia sunt simul ⁊ a: qd nō admittit imaginatio. ¶ Sexta regula ē illa. Quādoquāq; ponuntur due propositiones eē similes sic adequate significādo: quarum quelibet ē alteri impertinens tunc possunt esse similes in veritate ⁊ in falsitate concedēde ⁊ negāde vbiq; gratia pono q; ille sint similes sic adequate significādo: tu es hō ⁊ tu curris. Si primo proponit tu es homo cōcedatur illa: ⁊ dicatur q; ē vera: ⁊ consequenter concedatur illa tu curris ⁊ dicatur ipsam esse veram. Si autēz proponitur p̄mo loco tu curris: negatur illa: ⁊ cōcedatur ipsam esse falsā: ⁊ p̄sequenter eodem mō r̄i detur ad illā tu es hō: quare ⁊c.

D Propositiones dicuntur esse dissimiles quando vna est vera: ⁊ reliqua falsa. Pro cuius materie de / claratione sit hec prima regula: Quādo

quāq; ponitur duas propositiones esse dissimiles non faciēdo mentionē de adequato significato ad quamlibet p̄positā cōcedendo vel negando: respōdeatur infra tempus: sicut extra vbiq; gratia pono q; isti sint dissimiles tu es homo: ⁊ tu es albus: illo posito concedatur quelibet illarū. Secunda regula quādoquāq; ponitur duas propositiones eē dissimiles nō faciēdo mentionē de adequato significato ad primo p̄positā tam esse veram vel falsā: respondeatur infra tempus sicut extra: ⁊ ad aliam dissimiliter: vbiq; gratia: pono q; isti sunt dissimiles tu es hō: ⁊ tu es animal: quo admissio pro ⁊ pono hecē vera tu es homo concedatur: ⁊ consequenter q; ista ē falsā tu es animal. Tertia regula quādoquāq; ponitur duas propositiones esse dissimiles sic adequate significando: quarū quelibet cū altera conuertitur: non admittendus est casus vt hō est: deus ē vel homo currit: ⁊ risibile currit. Nam si conceditur illam esse veram hō est oportet cōcedere istam esse falsam deus est ⁊ sic qd vno conuertibilis ad reliquuz nō valet argumentū. Quarta regula ē illa. Quādoquāq; ponuntur due propositiones eē dissimiles: sic adequate significando: quarū vna ē necessaria ⁊ altera impossibilis vel contingens tunc necessaria semper ē p̄cedenda ⁊ altera neganda: vt deus est: ⁊ hō est asinus: deus ē: ⁊ tu es. ¶ Quinta regula si ponuntur due propositiones contingentes eē dissimiles: sic adequate significando quarum vna antecedit ad reliquā ⁊ non econtra antecedens vbiq; q; ponitur semper est negandū: ⁊ consequens concedendum: vt tu curris: ⁊ tu moueris. Si enim concederet aīns oporteret p̄cedere consequēs: ⁊ p̄nter dicere quālibet illarum esse veram quod ē contra casum. ¶ Sexta regula. Si ponuntur due propositiones esse dissimiles sic adequate significando: quarū quelibet ē alteri impertinens ad primo p̄positā: nō deatur intus sicut extra: ⁊ ad aliam dissimiliter: vt posito q; isti sint dissimiles sic adequate significādo tu curris: ⁊ tu es parvus: quecuq; illarum proponatur: primo debet negari ⁊ alia cōcedi: ⁊ ita dicatur si ambe extra ipsē eēt vere: vt hō currit ⁊ tu vides: quare ⁊c.

Regulas alias oppositae specie que de
positio nuncupatur sequitur assigna-
re: quarum prima est ista. **O**mne de-
positum et admissum ista obligationis pro-
positum semper est negandum: ut si depona-
tur ista: aliquis homo est rome qua admissa
et proposita semper est neganda. **E**x ista
regula sequitur quod nunquam est admittendum
necessarium per se in depositione: sed bene
quodlibet impossibile vel contingens: yude
negare impossibile vel contingens non est inconueni-
ens: sed inconueniens foret negare necessarium pro-
se. **T**ercia res est ista. **O**mne per se animus ad
depositum aut cum concessio vel cum con-
cessio opposito bene negati vel oppositis bene
negatur: semper est negandum verbigratia
deposita et admissa ista homo currit: si pro-
neretur ille homo currit neganda foret: quod an-
tecedit ad depositum. Nam bene sequitur
iste homo currit: ergo homo currit. Item si de-
ponatur et admittatur ista aliquis homo non
currit et proponitur: tu non curris concedatur
quod vera et impertinens: sed proposita in secu-
do loco tu es homo neganda est quod cum vno
cessio antecedit ad depositum. Nam sequi-
tur tu non curris et tu es aliquis homo ergo a-
liquis homo non currit. **T**ercia res est ista
Omne repugnans deposito: et omne sequens
ex illo repugnans per se aut cum cessio: vel
cum cessio opposito bene negati vel oppositis
bene negatur: et procedendum: verbigratia. Depono
tibi ista aliquid animal non currit quod deponitur et ad-
missa propono eius contradictorium. scilicet de animal
currit: hoc est concedendum et hoc similiter
omne animal mouetur: quod sequitur ex contra-
dictorio deposito. Deinde si proponitur tu es
animal concedatur: quod verum et impertinens
et ulterius illam tu curris: quod sequitur ex con-
tradictorio deposito cui concessio: sequitur. non
omne animal currit tu es animal: ergo tu cur-
ris. **Q**uarta regula est ista. **D**e repugnans
contradictorio deposito per se aut cum concessio
vel cum concessio opposito bene negati:
vel oppositis bene negatur: est negandum
ut in casu priori si proponeretur ista aliquid
animal non mouetur aut ista tu non curris
negatur prima: quia repugnat contradictorio
deposito per se. Secunda vero repugnat eidem
cum vno concessio. **U**ltima regula est ista. Ad

omne sequens ad depositum et ad omne impertinens
respondendum est secundum suam qualitate. ver-
bigratia depono tibi ista: tu es albus qua
admissa propono tu es coloratus concedatur
quod vera et sequens ad depositum: unde non est
inconueniens negare antecedens et concedere
consequens. Item si proponitur ista tu es calidus
procedenda est: quod vera et impertinens tam deposito
quam contradictorio deposito. Unde proprie im-
pertinens in hac specie obligationis: de illud
quod non sequitur nec antecedit ad deposi-
tum nec eidem repugnat nec est sequens ad de-
positum deposito nec eidem repugnat per se vel
cum alio vel cum aliquibus: ut dictum est.
Ideo si deponitur et admittitur illa foret: cur-
rit: et proponatur: plato: currit: respondeatur
intus sicut extra: quod est propositio impertinens
cum non se habeat aliquo dictorum modorum.

Sophismata aliqua sunt ponenda
ut de positionis regule magis pate-
ant veritati. Depono ergo tibi pra-
mo istam. Tu es homo vel tu es rome qua
deponitur et admissa propono tu es homo
si negas. tu negas verum et impertinens: ergo
male: si concedis et illud est antecedens ad de-
positum: ergo animus ad deponendum est concedendum.
Terminus admissio depono et cum pro-
ponitur tu es homo nego: quod antecedit ad depositum
tamquam a parte distinctiue ad totam distinctiue.
Secundo depono tibi ista alique propositiones non
sunt vere: qua admissa propono iste sunt pro-
positiones tu curris tu non curris procedendum est:
quod verum et impertinens. Deinde propono duo contra-
dictoria sunt simul haec si negas contra omnes pro-
positiones sunt vere scilicet iste sunt propositiones: quod iste sunt
vere et iste mutuo contradicunt: ergo duo contradicto-
ria sunt simul vera. **T**erminus detur negando
quod ista sunt contradictoria: quod antecedit ad de-
positum. Nam sequitur illa sunt contradictoria
et alique propositiones non sunt vere. **T**ercio depono
tibi ista antipros non est albus vel antipros
est coloratus. Si non admittis contra illa est vna
distinctiue contingens: quod quilibet pro se contingens:
et nulla alteri repugnat: quod est admittenda: pro
prima per prima regula qua admissa propono tibi
antipros: est coloratus: si concedis tu concedis animus
ad depositum: ergo male respondes per. Nam sequitur
antipros est coloratus: ergo antichristus non est et al-

bus vel antichristus ē coloratus: patet consequentia a parte disjunctive ad totam disjunctivam. Si vero negas tu negas sequens ex contradictorio depositi: q̄ male añs probatur. Nam sequitur antichristus ē alb⁹ ⁊ antixps nō est colorat⁹: q̄ antixps ē alb⁹ patet p̄na a tota copulativa ad alteram ex partem ⁊ vltra antichristus ē albus: q̄ antichristus ē coloratus: patet p̄na ab inferiori ad suum superius sine impedimento: ergo a primo ad vltimum antichristus ē albus et antichristus non est coloratus: q̄ antichristus ē coloratus. Respondet: nō admit tendo positum: qz est vna distinctiva neces saria eo qz suum contradictorium ē impossibi le. videlicet antichristus est albus ⁊ antixps non ē coloratus. Et tunc ad argu mentū quelibet eius ps est p̄tingēs ⁊ nulla alteri repugnat: q̄ illa distinctiva ē p̄tingēs nego p̄ntiam s̄ oportet addere in antecedente qz nec contradictoria illarū partium inui cem repugnant: ⁊ hoc ē falsum: qz iste repu gnāt inuicēz antichristus ē alb⁹ ⁊ antixps non ē coloratus que sunt p̄tradicetoria p̄tium disjunctive. Quarto depono tibi istam tu es: ⁊ oē tibi depositum ē a te negā dum quo admissō ⁊ negato propono oē tibi depositū ē a te negandū. Si conceditur p̄ pono tibi illam tu es: ⁊ patet qz ē neganda ex quo copulativa ē neganda ⁊ altera pars ē concedenda. Deinde p̄pono nullum tibi depositum ē a te negādus si concedis tu cō cedis oppo^m regule ⁊ vnus cessi: q̄ male añs probatur. Nam sequitur tu non es: ergo nullū tibi depositum ē a te negādū: p̄z p̄na qz p̄tradicetorium p̄ntis repugnat añi ex q̄ asserit te esse. Respondetur negando qz tibi depositū sit a te negandū: qz antecedit ad depositum: sequitur enim oē tibi depositū ē a te negandum: ergo tu es: ⁊ oē tibi depo situm ē a te negandum. patet consequentia a parte copulative ad totam copulativam cuius antecedens antecedit ad alterā par tem. Et si dicitur tu negas regulaz dicat qz illa non est regula. sed ista. Omne depositū admissum ē negandū. Vel aliter dicitur qz quelibet regula ē contingēs: qz ad placi sum facit sunt ille regule: q̄ quelibet talis ē deponenda: ⁊ admittēda in depositione vel

neganda: qua negata dicitur qz illa non est regula n̄ tanq̄s verum sed tanq̄s repugnās sequitur enim non omne depositum est a te negandum: ergo illa nō est regula. Omne depositum ē negandum quare rē.

tractatus insolubilium incipit.

Insolubile est propositio se esse falsaz assertive significans: vt hoc ē falsuz seipsa demonstrata. Insolubil⁹ tñ ē differentia quo ad significare seipsuz esse falsum quoniam aliquod insolubile signifi cat immediate seipsum esse falsum: vt hoc ē falsum seipsa demonstrata. Aliquod autēz mediate: qz erigitur: medium ad inferendū se esse falsum: vt omnis propositio ē falsa: qz non sequitur immediate: ergo ista propositio ē falsa demonstrando illā vniuersalē: s̄ bene sequitur cū tali medio ⁊ illa ē propositio. Similiter hoc non ē verū: ergo hoc est falsum demonstrando antecedēs: qz ex ne gatiua nō sequitur affirmatiua: tamen bene sequitur cum tali medio ⁊ hoc est propositio.

Pro declaratione p̄dicte disjunctiois pono duas diuisiones: quarum p̄ma ē ista. Insolubiluz aliquod oritur ex actu nostro. Aliquod vero ex proprietate vo cis. Insolubilia ortum habentia ex actu nostro sunt ista. sortes dicit falsum: ergo nō dico verum. Iste homo intelligit falsuz tu non intelligis verum. Insolubilia vero ortū habentia ex proprietate vocis sunt ista. Omnis propositio ē falsa. Nulla p̄ positio ē vera. hoc ē falsum: hoc non ē ver⁹. Secunda diuisio ē illa. Insolubilium ali quod ē insolubile simpliciter. aliquod vero secundum quid. Insolubile simpliciter est illud cui annectitur casus quo admissō sequitur contradictio. verbigratia pono qz ista propositio nulla propositio ē vera que sita: significet p̄aise sicut termini pretendūt videlicet qz nulla p̄positio sit vera ⁊ sit som nis propositio. Iste posito quero vtrum a sit verum vel falsum. Si veruz ergo signi ficat p̄cise sicut est: sed a significat p̄cise qz nulla propositio ē vera: ergo nulla p̄po sitio ē vera: ergo a non est veruz ⁊ p̄uis di xisti qz erat verum. ergo contradictio. Si dicitur qz a est falsuz: ergo a significat aliter quam ē sed a significat p̄cise qz nulla pro

positio est vera: ergo non est ita q nulla p
positio est vera: ergo non est ita q nulla pro
positio est vera: ergo aliqua propositio est vera
et a est omnis propositio: ergo a est verum: et
prius dixisti q erat falsum: ergo contradi
ctio. ¶ Insolubile secunduz quid est illud
cui annectitur casus quo admissio non seq
tur contradictio: vt ponendo q ista propo
sio nulla ppositio est vera: fit a: et sit omnis
propositio et significet sicut termini preten
dunt non ponendo precise. Istio posito dicit
q a est falsum: qz significat se esse falsum. Et
si arguitur sic a est falsus: ergo a significat ali
ter qz est sed a significat q nulla propositio
est vera: ergo non est ita q nulla propositio est
vera: nego consequentiam: qz debuit addi
in antecedente dictio exclusiua vel excepti
ua: videlicet a significat precise q nulla p
positio est vera vel a no significat nisi q nul
la propositio est vera et hoc negatur tanqz
repugnans qz si poneretur cum casu non ad
mitterem illum casum. ¶ His premissis
diuisionibus pono aliquas regulas: quaz
prima est ista. ¶ Omne insolubile singulare
sine pronomine demonstratiuo oriens ex
actu nostro ad hoc q sit insolubile simplici
ter erigit tres conditiones. Prima q vna
talis sit omnis talis. Secunda q dicat vel
intelligat talem propositionem et nullam a
liam. Tertia q illa significet precise sicut
termini pretendunt: verbigratia sor. dicit fal
sum: sit insolubile simpliciter isto modo po
nendo q vnus sor. sit omnis sor. qui dicat
istam propositionem et nullam aliam: sor. di
cit falsum que significet sic precise q sor. di
cit falsum: probatur hoc. naz admissio casu
sit insolubile: a: et quero vtrum a sit verum
vel falsum. si dicitur q verum ergo signifi
cat precise sicut est. s. a significat paise q sor.
dicit falsum: ergo ita est q sor. dicit falsum.
sed sor. dicit a: ergo a est falsum quod est oppo
situm concessi: qz sor. non dicit nisi a. Si di
citur q a sit falsum: ergo significat aliter qz
est: sed a significat precise q sor. dicit falsum:
ergo non ita est q sor. dicit falsum et sortes di
cit a: ergo a non est falsum: ergo co tradictio.
¶ Prima particula ponitur: qz si non po
neretur staret q essent duo sor. quoru vnus
diceret a: et alter q ho est asinus et tu: a: cet

vez. Secda particula ponitur: qz aliter staret
qz ides sor. diceret a et istam homo est asinus
et tunc a esset verum. Sed tertia particula
ponitur: qz si non poneretur staret qz a: si
gnificaret solūmodo q homo est asinus et sic
a esset falsum: aut q significaret solūmodo
q homo est animal et sic a: esset verum et nul
lo istorum modoz esset insolubile. ¶ Se
cunda regula est ista. ¶ Omne insolubile singu
lare sine pronomine demonstratiuo oriens
ex actu nostro ad hoc q sit insolubile sey
cundum qd exigit easdem conditiones pter
dictionem exclusiua: vt posito q vnus sor
tes sit omnis sortes et dicat istam propositi
onem que sit a sor. dicit falsum et nullam ali
am: et significet sicut termini pten dunt non
ponendo precise isto posito conceditur: a: et di
citur q est falsum: qz significat copulatiue si
cut et quodlibet insolubile. videlicet q sor.
dicit falsum et q a est verum: non ergo dici
tur a falsum ratione priui significati: sed ra
tione secundi. ¶ Et si arguitur sic a: est fal
sum: ergo significat aliter qz est concedo con
sequentiam et nego istam: a: significat aliter
qz est: sed a significat q sortes dicit falsum:
ergo non est ita q sor. dicit falsum: qz debu
it addi in antecedente dictio exclusiua vel
exceptiua. ¶ Tertia regula est ista. ¶ Omne
insolubile non singulare seu singulare cum
pronomine demonstratiuo oriens ex actu no
stro ad hoc q fiat insolubile simpliciter re
quiruntur due conditiones solūmodo verbi
gratia ad hoc q ista ppositio: ego dico fal
sum fiat insolubile simpliciter non oportet
ponere primaz particulā. videlicet q vnus
ego sit omnis ego: sed q ego dicam illam
et nullam aliā sic significādo precise. Et si d
bet fieri insolubile secundum qd requiritur
et sufficiunt eadem conditiones dempta dic
tione exclusiua. Exempulum de insolubili si
ngulari vt falsum dicitur et hic no oportet
ponere secundaz particulā. videlicet q ali
quis dicit illā et nullam aliam. sed sufficit
ponere q ista sit ois pro pō q significet pci
cise sicut ti pretendunt: et tunc est insolubile simpli
ter. fiet aut insolubile sm quid remonēdo di
ctionē exclusiua. ¶ Quarta regula est ista
¶ Omne insolubile oriens ex proprietate vo
cis erigit duas conditiones solūmodo vel

tantum vna. Nolo dicere qd insolubile ories
 ex proprietate vocis exigit duas conditio-
 nes solummodo & aliquod tantum vnam.
Exemplum primi aliqua propositio est
 falsa: ad hoc qd fiat insolubile simpliciter o3
 ponere qd illa sit omnis propositio & qd sic si
 gnificet precise & remota dictione exclusiua
 fiet insolubile fm quid. Exemplum secundi
 hoc e falsum seipso demonstrato ponendo
 solummodo qd sic significet precise fit insolubi-
 le simpliciter. Et secundū quid removendo
 dictione exclusiua. Eodem modo dicitur de
 ista: hoc non est verum seipso demonstrato
Quinta regula est ista. Omne insolubi-
 le quod non est insolubile sine casu dimissa
 aliqua conditione requisita est penitus du-
 bitabile. verbigratiu positio omnibus par-
 ticularis preter primam huius: scilicet. dicit falsum
 que sit: a: dubitatur: a: & etiam an sit verum
 vel falsum. Nam stat cum casu qd sit verū
 dato qd vnus sortes diceret illam scilicet: a
 & alius qd deus est. Stat etiam qd sit falsum
 dato qd vnus sortes dicit a & quelibet alius
 sortes qd deus est. Eodem modo si dimit-
 teretur secūda vel tertia particula: quia sta-
 ret a esse verum & a esse falsum: vt exemplifi-
 catum est supra. Et notanter dixi omne
 insolubile quod nō est insolubile sine casu:
 quia aliquod est insolubile cum casu & ali-
 quod sine casu. Exemplum primi Omnis
 propositio est falsa nulla propositio est vera
 quarum qualibet dico esse falsam & insolu-
 bilem nullo casu posito. Exemplum secun-
 di sortes dicit falsum: tu intelligis falsum:
 nulla istarū nuncupanda e insolubilis sine
 casu. Ideo in casu insolubilium deficiente
 aliqua particula necessaria: dubitatur vtrū
 esset vera vel falsa: quia cum casu stare qd
 esset vera & cum eodem casu stare qd esset
 falsa: vt patet intuenti: Ex predictis regulis
 sequuntur due conclusiones. quarum pma
 est ista. Nunq3 admittendus est casus a quo
 trahit originē insolubile simpliciter vt si po-
 neretur quod illa omnis propositio est fal-
 sa esset omnis propo sic precise significans
 non est admittendus casus: quia sequitur
 contradictio probatur. Nam sit insolubile
 a: & quero si a sit verum si dicitur qd sic: ergo
 significat precise sicut est: sed a significat pre-

cise qd omnis propositio est falsa: ergo ita e
 qd omnis propositio est falsa: sed a est ppo-
 sitio: ergo a est falsum. Si autem concedi-
 tur quod est falsum: ergo a significat aliter
 quam est: sed a significat precise quod omnis
 propositio est falsa: ergo nō est ita qd omnis
 propositio est falsa: & aliqua propo e: ergo
 aliquo a propo e: ha: sed a: est ois propo: qd
 a est verum: qd e contradictio. **S**ecunda cō-
 clusio ois casus originat insolubile fm qd
 e admittendus: & conceditur insolubile pro-
 positum dicendo ipsum esse falsum: vt pone-
 do qd illa propositio hoc est falsum seipso d-
 monstrato significat sicut termini p̄tendunt
 que sit a: tunc admittat casus & pcedatur a
 & dicit qd a e falsum. Et si arguit a e falsum
 qd significat aliter q3 e: sed a nō significat nisi
 si qd hoc e falsum: ergo nō e ita qd hoc e fal-
 sum ergo minore: & si dicit qd qd aliud signifi-
 cat dicit qd significat a e verum: rōne cuius a
 e falsum: vñ dictum e: qd quodlibet insolu-
 bile h3 qd significat copulatiue scilicet sicut
 termini p̄tendunt: & qd ipsum e verum qre rē.

Ad solubilia difficultates melius me-
 ti innotescant. **P**ono qd primo
 qd vnus sortes sit ois sortes: & dicat illaz &
 nulla alia que sit a sorte. dicit falsum: que si
 gnificet sicut termini p̄tendunt: nō ponē-
 do precise: qz casus nō admitteretur illo po-
 sito quero de a: vtrū sit verū vel falsum: & re-
 sponsum e qd e falsum: qz significat signifi-
 catum falsum v3 qd sortes dicit falsum: & qd
 a e verum cuius significationis ha pars est fal-
 sa: sed probatur qd ipsum a e verum: & pro-
 bo sic. Omne dices a dicit falsum: sortes di-
 cit a: ergo sortes dicit falsum: illa p̄na e bo-
 na: qz e fillogisimus in tertio p̄me figure: et
 aūis est verum: ergo & p̄na e verum: p̄na est a
 ergo a e verum. **S**ecūdo arguitur sic fal-
 sum dicitur a sorte. ergo sortes dicit falsum
 t3 p̄na a passiva ad suam actiua & aūis e ve-
 rum: ergo & p̄na e verum: & p̄na e a ergo a
 est verum: qd antecedēs sit verum p̄batur.
 Nam hoc dicitur a sorte demonstrando a:
 & hoc est falsum: ergo falsum dicitur a sorte
 patet consequentia & a resoluētibz ad re-
 solutum. **T**ertio arguitur contradictio:
 um a est falsum: ergo a est verum: tenet con-

sequentia: et antecedens probatur. Ad hoc est falsum fortes non dicit falsum et hoc est contradictorium a. ergo contradictorium: a: est falsum tenet consequentia cuius minor et maior probatur. Nam fortes dicit falsus et hoc fortes non dicit falsum significat precise quod fortes non dicit falsum. ergo ipsa est falsa. patet consequentia a simili. Nam sequitur tu curris et hoc tu non curris significat precise quod tu non curris. ergo ipsa est falsa.

Ad primum respondetur cum proponitur a concedo: et dicitur quod est falsum. et tunc ad rationem concedo consequentiam et consequens et nego quod consequens sit a. sed est unum simile a. Et si ponitur quod consequens sit a vel convertibile cum a dico tunc quod consequentia non valet nec est sillogismus in tertio prime figure. quia sillogismus in tertio prime figure: conclusio debet solummodo de categorice significare. sed illa conclusio significat hypothetice quod est propositio in solubilis. Ad secundum cum dicitur falsum dicitur a forte ergo fortes dicit falsum concedo consequentiam et consequens dicendo quod verum est: sed non est a nec secum convertibile. si tamen hoc ponatur in casu concedendo iterum consequentia. et dico quod valet: et tunc ad rationem a passiva ad suam actiuam valet argumentum. dicitur quod verum est. sed illa non est sua activa: quod passiva significat solummodo categorice: et activa hypothetice. et si queritur que est sua activa dico quod illa fortes dicit falsum prolata a te vel a me: que non est convertibilis cum a: sed solummodo similis a. Ad tertium dicitur quod contradictorium a est verum sed non est illud fortes non dicit falsum: sed illud non fortes dicit falsum. quod est verum: quia significat disunctive quod fortes si dicit falsum: vel quod a non est verum cuius si significati secunda pars est vera: et consequenter totum significatum disunctum. quare et propositio dicta est vera cuius istud est significatum. et si dicitur quod in singularibus non refert preponere negationem vel postponere dicitur quod in materia insolubilium multum refert. Et si materia quarumcumque propositionum hypothetice significantur. Eadem est retinenda sententia in insolubilibus sin-

gularibus habentibus originem ex proprietate vocis ut hoc est falsum hoc non est verum dicendo quod primi contradictorium non est illud hoc non est falsum: sed illud non hoc est falsum. Nam primum insolubile significat quod hoc est falsum: et hoc est verum demonstrando idem insolubile. ideo contradictorium significat disunctive quod hoc non est falsum: vel hoc non est verum. Similiter contradictorium secundi insolubilis non est illud hoc est verum sed illud: non hoc non est verum: ita quod semper preponatur negatio: sicut contradictorium istius tantum tu non es homo non est illud tantum tu es homo: sed illud non tantum tu non es homo quare etc.

Item de insolubili singulari: nunc de particulari vel in definito dicendum restat. Pono ergo quod hec sit omnis propositio particularis aliqua propositio particularis est falsa: que sit a: et significet sicut termini pretendunt non ponendo precise: quod non admitteretur casus isto posito a est falsus: ut patet ex dictis. Sed contra hoc arguitur sic. Omnis propositio particularis est falsa: ergo aliqua propositio particularis est falsa: illa consequentia est bona ab universali ad suam subalternam et antecedens est verum: ergo et consequens: sed consequens est a: ergo a est verum et antecedens sit verum probatur: Nam propositio particularis est falsa: et nulla est propositio particularis quin illa sit falsa: ergo omnis propositio particularis est falsa. tenet consequentia ab exponentibus ad expositum et antecedens est verum: ergo et consequens. Secundo arguitur sic propositio particularis est falsa: ergo aliqua propositio particularis est falsa: tenet consequentia ab indefinita ad suam particularem et antecedens est verum ergo et consequens et consequens est a: ergo a est verum quod antecedens sit verum patet quia suum contradictorium est falsum videlicet nulla propositio particularis est falsa: quia iam concessum est quod a propositio particularis est falsa. Tertio arguitur sic hoc est falsum demonstrando a: et hoc est aliqua propositio particularis: ergo aliqua propositio particularis est falsa: et tenet a resolventibus ad resolutum et antecedens est verum: ergo

et pñs quod est a. Ad primam respondetur concedendo istam consequentiam ois propositio particularis est falsa: ergo aliqua propositio particularis est falsa: quia ante casum concessis sem eam: tamen dico quod non valet nec arguitur ab vli ad suam subalternam vel suam particularem: quia vniuersalis solummodo cathedrae significat et particularis ista significat hypotheticæ: vbi quod aliqua propositio particularis est falsa: et quod a est verum. Et si diceretur que est eius particularis dicitur quod non habet aliquam ex quo positum est quod illa sit ois particularis. verum tamen ista eadem foret eius particularis dato quod non esset insolubilis. Ad secundam rationem respondeo: non tamen et negando ipsam esse bonam et tunc ad arguendo dico quod ista non est particularis huiusmodi: quia particularis est insolubilis hypotheticæ significans: indefinita vero non est huiusmodi: eiusdem tamen foret particularis si neutra carum foret insolubilis. Ad tertiam rationem concedo primam et negat ipsam valere: nec arguitur resoluendum ad resolutum: quia particularis vel indefinita insolubilis non est resoluibilis: quia significat hypotheticæ: sed probanda est isto modo suum principium significatum est verum: quod ipsa est vera: et per quod ans est falsum. Et si arguitur sic ista propositio particularis est falsa: ergo aliqua propositio particularis est falsa: tenet prima ab inferiori ad suum superius affirmatiue et sine aliquo signo impediente. Dicitur quod prima non valet ab inferiori ad suum superius nisi propositio inferioris et propositio superioris iniformiter significantur videlicet cathedrae qualiter non est in proposito: unde si hec propositio homo est animal significaret principaliter quod homo est animal et quod homo est asinus tunc non valeret aliqua istarum primarum hoc est animal et hoc est homo: quod homo est animal. Iste homo est animal: quod homo est animal et hoc ideo quia primus significaret copulatiue et antecedentis nulla pars sic significaret: et si allegaretur aliqua dictarum regulariter respondetur ut dicitur est. Dicitur et ut in alio capitulo quod contradicitorium istius aliqua propositio particularis est falsa: non est illud nulla propositio particularis est falsa. sed illud non aliqua propositio particularis est falsa. et si dicitur quod iste equalent per negationem propositam dicitur quod illa

regula habet veritatem in solis cathedrae: cathedrae solummodo significantibus qualiter non est in proposito. Idem est iudicium de istis aliqua propositio particularis non est vera. Aliqua propositio particularis significat aliter quod est: ac etiam ita de infinitis ut propositio indefinita est falsa. propositio indefinita non est vera quare etc.

Unde insolubili vniuersali est dicendum ponendo quod hec ois propositio vniuersalis est falsa sit ois propositio vniuersalis que significat sicut termini pretendunt: quod sit: non ponendo posse: quod casus non admitteatur isto posito dicitur quod a est falsum: quia falsificat se ipsum. Contra hoc arguitur aliqua propositio vniuersalis est falsa: et nulla est propositio vniuersalis quin ista sit falsa: ergo ois propositio vniuersalis est falsa: tenet consequentia ab exponentibus ad expositum et antecedens est verum: ergo et consequens. Secundo arguitur tantum falsum est propositio vniuersalis: quod ois propositio vniuersalis est falsa: tenet consequentia ab exclusiua ad suam vniuersalem de terminis transpositis et antecedens est verum: ergo et consequens quod est a quod antecedens sit verum probatur. Nam falsum est propositio vniuersalis et nullum non falsum est propositio vniuersalis: ergo tantum falsum est propositio vniuersalis: tenet consequentia ab exponentibus ad expositum et ans est verum: quod et consequens. Tertio arguitur hoc est falsum demonstrato: a: et hoc est ois propositio vniuersalis: ergo ois propositio vniuersalis est falsa. ista prima est bona et ans est verum et prima quod prima sit bona per a simili: hoc currit et hoc est ois homo: quod ois homo currit. Confirmatur destruendo. primum casum et ponendo quod iste sunt omnes propositiones vniuersales. Omnis propositio vniuersalis est falsa: et omnis homo est asinus sic significando isto posito arguitur sic. Ista propositio vniuersalis est falsa demonstrando primam: et ista est falsa demonstrando secundam: et iste sunt omnes propositiones vniuersales: quod omnis propositio vniuersalis est falsa: tenet prima a singularibus sufficienter enumeratis ad suam vniuersalem et ans est verum: ergo et prima. Ad hec respondetur et primo ad primum

cōcedo insolub^l: 7 ne zo ipsum eē verum 7
 tūc ad rationē cōcedo p̄nam 7 nego ipsam
 esse bonā: 7 tūc ad argumentum ibi arguit
 ab exponētibus ad expositū: nego qz a non
 ē propositū exponibilis nisi significaret ca
 thego^l solū vñ si ista ois hō ē animal signi
 ficaret p̄ncipaliter qz ois hō est aial: 7 qz tu
 es a finus: tūc p̄z qz ista p̄na nō valeret hō
 ē aial 7 nihil ē hō qn istud sit aial: ergo ois
 hō ē aial qz aīa ē verū 7 p̄ns falsū. Et tūc
 si allegaret regula: o3 dicere qz p̄ns non ē
 exponibile pp causam dictā sed pbaret vel
 iprobaret p̄ sūū significatū copulatū: sicut
 7 propō insolubilis quecūqz. Ad h3 p̄cedo
 p̄nam 7 nego ipsā esse bonā: nec arguitur
 ab exclusiua ad suā vlem ex quo exclusiua
 cathego^l significat 7 vniuersalis ypothetice
 ¶ Et si dī que eius ē singularis dī qz nullā
 h3: vñ si hec ois hō ē aial significaret ypo
 thetice verū 7 falsū 7 hec tū animal est
 hō mō p̄suetō: dicerē tūc vlem illā nō esse
 vlem huius exclusiue nec e3^o: ita in propo
 sito est dicēdū. ¶ Ad tertū arg^m dico simi
 liter qz nō valet p̄^o: 7 cum dī qz a simili be
 ne valet: dico qz nō ē similitudo: qz p̄ns vni
 us p̄ne significat cathego^l solū 7 aliud ypo
 thetice: vñ si hec ois hō currit significat qz
 ois hō currit: 7 qz deus nō est ista p̄na tunc
 nō valeret: hoc currit: 7 hoc ē ois hō: ergo
 ois hō currit pp causā dictā: qz p̄ns signi
 ficaret ypothetice. ¶ Ad cōfirmationē ad
 missō casu. vt p̄us dico qz p̄na non valet 7
 ad arg^m a singularibus sufficēter enumera
 tis ad suā vlem: dico qz nō arguit cū debi
 to medio qd deberet esse tale: iste sunt oēs
 propositiones vles: 7 a est verū: qz certe ne
 gatur ynde nec ista p̄na valeret: iste homo
 currit 7 iste hō currit 7 isti sunt oēs hoies: er
 go ois homo currit dato qz p̄ns significaret
 ypothetice: vt p̄mus: sed oportet addere al
 terā pattē significatū v3 7 nullus deus est: q
 addito p̄^o ē bona: sed aīa est falsū. Et si q
 ratur de cōtradictoria dī qz est hec non ois
 ppō vli est falsā significās disiunctiue mo
 do opposito de a. Eodem modo est dicēdū
 de istis vlibus. Omnis propositio vniuer
 salis significat aliter quam ē. Nulla propo
 sitio vniuersalis est vera. Et nulla propo
 sitio vniuersalis est concedenda.

6
Exclusiua insolubilis consistes cōri
 ner difficultates: vt pono qz for. et
 tu scitis oēs loquentes: 7 dicat for:
 deus est: 7 tu tū for. dicit verū: 7 sit: a: 7 nul
 lam alā: 7 significet sicut tū p̄tendū precise
 Istō posito qro vtrū et sit verū vel falsū: si
 verum q significat p̄^o sicut ē: sed a signifi
 cat p̄se: qz tū for. dicit verū: qz ita est qz tā
 tum for. tees dicit verū: ergo tu nō dicis ve
 rum 7 tu dicis a: q non est verū. Si dicatur
 qz a est falsū: ergo significat aliter qz est
 sed a significat precise qz tū for. dicit verū
 ergo nō ita est qz tantū for. tees dicit verum:
 sed tu 7 for. estis oēs loquentes: ergo tu di
 cis verum 7 nō dicis nisi a: ergo a est verū
 7 ita habetur cōtradictio. ¶ Rū dicitur nō
 admittendo casum qz ex eo originat isolu
 simpliciter si tū nō ponitur p̄se: admitto
 casum 7 dico a esse falsū: 7 tunc ad arg^m
 a significat aliter qz est cōcedo: sed a signifi
 cat p̄se qz tū for. dicit verū: qz nō nego mi
 nores qz repugnat casui. Et si dicitur qd q
 aliud significat. Dico qz a significat qz tū
 for. dicit verū: 7 qz a ē verū: nec rōe p̄mi signi
 ficatū ē a falsū: qz verū ē tū for. te dīe falsū:
 sed rōe secūdi significatū: qz cōceditur a esse
 falsū. ¶ Contra responsonem arguitur.
 Omne dicens verū est for. ergo tū for. di
 cit verū: ista p̄na est bona ab vli ad suam ex
 clusiua de terminis trāspōsitis 7 aīa ē ve
 rum ergo 7 p̄ns: 7 p̄ns est: ergo a est verū
 qz aīa sit verū probatur. Mā dicens verū
 est for. 7 nihil est dī: cēs verū quin illud sit
 for. ergo omne dicens verū est for. p3 conse
 quentia ab exponentibus ad expositum.
 ¶ Secūdo arguitur nihil preter for. dicit ve
 rum: ergo tū for. dicit verū ista p̄na est bo
 na 7 aīa est verū ergo 7 p̄sequens qz antee
 dens sit verum: patet p̄ exponentes. ¶ 3°
 arguitur for. dicit verū 7 nihil nō for. dicit
 verū: ergo tātu for. dicit verū ista p̄na est
 bona ab exponentibus ad expositū 7 aīa
 est verum: ergo 7 p̄ns: sed p̄ns est a: ergo a
 est verum. Ad hec omnia pōt simul respon
 deri: qz nunqz cōsequens illatū est a nec cō
 ueribile cum a: sed solum simile a: sed si po
 natur: cum toto casu qz sit: a vel conuertibi
 le cum a. tunc respondetur concedendo oēs
 consequentias factas negando tamē illas

esse bonas. ¶ Ad primam ergo cum dicitur qd ibi arguitur ab vniuersali ad suam exclusiuam: nego qd vniuersalis significat carboe gonicę et exclusiuam ypothetice: qd est insolubilis. ¶ Et si queritur de sua exclusiuam dicatur qd est vna similis illi prolata a soz. que non est insolubilis videlicet tantum soz. dicitur verum. et ad aliam dicitur qd etiam non valet: nec illa est exclusiuam dicte exceptiue: sed illa qđ nominauim modo. ¶ Et ad tertiã dicitur qd non arguitur ab exponẽtibz ad expositum: quia ista exclusiuam non est: exponibilibz ex quo ypothetice significat: vnde si ista tantũ homo est risibilis significaret principaliter qd tantum homo est risibilis et qd nullus deus est tunc nõ valeret aliqua istarum consequentiarum: ¶ Omne risibile est homo: ergo tantum homo est risibilis. nihil preter hominem est risibile: ergo tñi homo est risibilis. Item homo est risibilis et nihil non homo est risibile: ergo tantum homo est risibilis. Eodem modo est dicendũ ad istas exclusiuas: tantum exclusiuam est falsa: tantum exclusiuam non est vera: dato qd vna istarum sit omnis exclusiuam quod bene admittitur: quia non ponitur precise: et ita respondetur: vt prius ad argumenta probantia aliarum istarum esse veram. ¶ De exceptiuis vero idem est iudicium: vt in casu priorũ. ¶ Nihil preter soz. dicit verum. Nulla propositio preter exceptiuam est falsa. Omnis exceptiuam preter illam est vera demonstrando seipsum quare &c.

Sequitur dicere de insolubili ypothetico. Et primo de copulatiua pro cuius declaratione pono aliquas regulas. ¶ Prima est ista insolubile copulatiuum cuius vna pars est necessaria per se si eidem in casu adduntur omnes conditiones cum nota exclusionis sit insolubile simpliciter et nõ admittendus est casus: verbi gratia pono qd illa copulatiua deus est: et nulla copulatiua est vera qđ sit a sit ois copulatiua significans deus sicut tñ pretendunt. isto posito et admissõ: quero vtrum a sit verum si dicitur qd sit: ergo secũda ps est vera: sed scđ a pars significat precise qd nulla copulatiua est vera: ergo nulla copulatiua est vera: ergo a non est verum. Si dicitur qd a est falsum: er

go altera pars est falsa: sed non prima: ergo secunda tunc sic ha pars est falsa: ergo significat aliter qđ est sed ipsa significat precise qd nulla copulatiua est vera: ergo non est ita qd nulla copulatiua est vera: et a est omnis copulatiua: ergo a est verum. ¶ Secunda regula est ista. Insolubile copulatiuum cuius vna pars est possibilis vel contingens addendo eidem omnes conditiones cum nota exclusionis sit insolubile secundum quid et admittendus est casus: verbi gratia pono qd ista copulatiua tu es homo et nulla copulatiua est vera que sit a sit ois propositio copulatiua significans precise sicut si pretendunt: isto posito et admissõ: quero vtrum a sit verum. si dicitur qd sic: qđ secunda ps est vera et ipsa significat precise qd nulla copulatiua est vera qđ ita est qd nulla copulatiua est vera: ergo a nõ est verum. Si dicitur qd a est falsum: ergo altera pars est falsa: et non prima: ergo secunda: tunc arguitur sic. Secunda pars est falsa: qđ significat aliter qđ est sed ipsa significat precise qd nulla copulatiua est vera: qđ si ita est qd nulla copulatiua est vera: et a est ois copulatiua: qđ a est verum. Et ita videtur se qui contradictio in isto casu sicut in prioribus: et per hęc qd secunda regula non est vera.

¶ Respondetur admittendo positũ et dicitur qd a est falsum: et tunc consequenter ois dicere qd prima pars est falsa et secunda vera: et si arguitur si tu es homo et prima pars sic precise significat: ergo ipsa est vera: negatur prima pars antecedentis: qd repugnat casui et vni concessõ. Sequitur enim prima pars est falsa et ipsa significat precise te esse hominem: ergo tu non es homo. Eodem modo respondetur si vna pars esset impossibilis: vt hõ est afinus: et ita copulatiua est falsa. ¶ Tertia regula est ista. Omne insolubile copulatiuum sit insolubile secundum quid addeº eidem omnes conditiones preter notam exclusionis et admittendus est casus: vt pono qd ista sit omnis copulatiua deus est nulla copulatiua est vera significans sicut termini pretendunt que sit a. Isto posito dicitur qd a est falsum non quidem pro prima parte sed pro secunda. Et si arguitur sic secunda pars est falsa: qđ significat aliter qđ est concedo: sed ipsa significat precise qd nulla

copulativa est vera. ergo non est ita quod nulla copulativa est vera. nego minorem ex eo quod illa secunda pars significat copulativam quod nulla copulativa est vera: et quod a est verum et propterea: a significat tria significata copulativa. videlicet quod deus est et quod nulla copulativa est vera et quod a est verum. Et non dicitur a falsum propter primum significatum aut secundum sed propter tertium. Eodem modo dicitur ad illud insolubile tu es et ista copulativa non est vera ponendo casum priorem.

Ex prima regula sequitur quod si ponitur hanc deus est vel quacumque aliam esse omnem propositionem et significare precise deum esse vel quodcumque per se necessarium et hoc est falsum demonstrando illam propositionem non admittendus est casus: quia sequitur contradictio. Ex secunda regula sequitur quod si ponitur istam deus est vel quacumque aliam esse omnem propositionem et significare precise hominem esse alium: vel te esse et hoc est falsum demonstrando eandem propositionem amittendus est casus et dicitur illam esse falsam deus est.

Ex tertia sequitur quod si ponitur istam deus est vel quacumque aliam esse omnem propositionem et significare sicut placet et quod b est falsum non ponendo precise admittendus est casus et dicitur istam esse falsam quare etc.

Restat dicere consequenter de insolubile disjunctivo: pro cuius declaratione hec prima regula insolubile disjunctivum cuius una pars est per se fit insolubile simpliciter si eadem in casu adduntur omnes conditiones cum nota exclusionis: verbi gratia posito quod illa disjunctiva que sit a nullus dicitur esse: vel nulla disjunctiva est vera sit ois disjunctiva significans precise sicut termini preterunt. Isto posito et admisso quero utrum a sit verum. Si dicitur quod sic: altera pars est vera: non prima: sed secunda tunc arguitur sic. Secunda pars est vera et significat precise et principaliter: sicut est. Sed secunda pars significat precise quod nulla disjunctiva est vera: et ita est quod nulla disjunctiva est vera: et per consequens a non est verum: Si dicitur quod a est falsum: sed secunda pars est falsa sed ipsa significat precise quod nulla disjunctiva est vera: et non est ita quod nulla disjunctiva est vera: et a est omnis dis-

junctiva: et a est verum. Propterea dicitur quod a in casu isto est insolubile simpliciter ideo non admittendus est casus: quia implicat contradictionem. Secunda regula est ista insolubile disjunctivum apparetur cuius una pars est contingens falsa sit insolubile: secundum quid eidem addendo in casu omnes conditiones cuius nota exclusionis: verbi gratia. Pono tibi istam tu non es homo: vel nulla disjunctiva est vera que sit a: et sic omnis disjunctiva significans precise sicut termini preterunt. isto posito et admisso: quero utrum a sit verum si dicitur quod sic: una pars est vera non prima: sed secunda. tunc arguitur sic. Secunda pars est vera: et significat precise sicut est. Sed ipsa significat precise quod nulla disjunctiva est vera: et ita est quod nulla disjunctiva est vera: et a non est verum. Si dicitur quod a est falsum: sed secunda pars est falsa. Sed ipsa significat precise quod nulla disjunctiva est vera: ergo a non est verum. Si dicitur quod a est falsum: sed ipsa significat precise quod nulla disjunctiva est vera: ergo a non est verum: et ita ut apparet sequitur contradictio: in isto casu sicut in primo: et per consequens regula non est vera. Respondetur concedendo regulam et admittendo casum et dicitur quod a est verum: et tunc quando dicitur non prima pars est vera: ergo secunda: dico quod prima pars est vera: quia ipsam esse veram sequitur ex casu: et secunda est falsa: et ex hoc non concluditur inconueniens. Utrum tamen huiusmodi disjunctiva non est insolubile nisi apparetur ut dicebatur in regula: quia omne insolubile est falsum: et a est verum: et a non est insolubile. Tertia regula. Omne insolubile disjunctivum fit insolubile secundum quid eidem addendo in casu omnes conditiones preter notam exclusionis verbi gratia posito quod illa disjunctiva homo est a finis: vel illa disjunctiva est falsa que sit a sit omnis disjunctiva significans sicut termini preterunt: admittitur casus: quo admisso dico quod a est falsum: et haec significat aliter quod est: sed nego quod ipsa significat precise quod illa disjunctiva est falsa immo est significat aliter: scilicet quod a est verum eodem

modo dicere si poneretur q̄ illa tu non es
 hō: vel illa disiunctiua non ē vera esset ois
 disiunctiua ⁊ significaret sicut termini pre-
 tendūt. ¶ Notā dum q̄ nulla disiunctiua
 est insolubilis cuius: altera pars est vera:
 nec fuerit insolubilis positus illis conditioni-
 bus sepius nominatis: vt deus ē: vel ois dis-
 iunctiua ē falsa: tu es hō: vel ista disiunctiua
 ē falsa. Unde ponēdo casum quēcumq; no-
 minatū: admitteretur ille ⁊ pcederetur que
 libet illarū disiunctuarū pp veritates prime
 ptis. ¶ Contra istā responsionē arguit sic.
 Omne a ē falsum: sed oē a est ista disiuncti-
 ua: q̄ illa disiunctiua ē falsa: tenet cōsequen-
 tia: q̄ sillogismus in p̄ tertie figure: ⁊ ante-
 cedens ē verū: ergo ⁊ psequēs sed psequēs
 ē secunda ps disiunctiue: ergo ipsa ē vera:
 ⁊ p̄ p̄nsa. est verū. ¶ Secundo arguit sic.
 Oppositū a est falsum: ergo a est verū: ante-
 cedēs pbatur. Nā hoc ē falsum: nullus hō
 ē asinus ⁊ illa disiunctiua nō ē falsa: ⁊ hō ē oppo-
 situm a: ergo oppositū a ē falsum: consequē-
 tia tenet cū minor: ⁊ maiorēz probō. Nam
 ipsa ē vna copulatiua cuius secunda ps est
 falsa: q̄ tā cōcellum ē q̄ a ē falsum. ¶ Ad
 p̄mum dicitur cōcedēdo psequētiaz ⁊ negā-
 do ipsam esse bonā: ⁊ cum dicitur q̄ ē sillo-
 gismus in p̄ tertie figure: nego: q̄ conclusio
 p̄pothetice significat: qualiter nō contingit
 conclusio alicuius boni sillogismi. ¶ Ad se-
 cundum dicitur q̄ oppositū a non est illud:
 sed hoc nihil quod ē hō ē asinus: ⁊ non ista
 disiunctiua ē falsa: cuius secunda ps signifi-
 cat duobus modis sicut suū p̄tradictorūz.
 Hęc argumēta poterāt applicari capitulo
 copulatiuarū: sed toties ē inutile replicare.
 Ex p̄ma regula sequitur q̄ si poneret hāc hō
 ē asinus: vel quādocūq; aliā p̄positionē si
 gnificare p̄se q̄ hō ē asinus: vel q̄ nulla
 p̄positio ē vera nō esset admittēdus casus:
 q̄ sequeretur p̄tradictio. Ex secūda regula
 sequitur: q̄ si poneretur hanc hō ē asinus cē
 omnē p̄positionē: ⁊ significare p̄se te non
 esse. Vel q̄ nulla p̄positio ē vera admitte-
 retur casus: ⁊ diceretur istā esse verā homo
 ē asinus. Ex tertia regula sequitur q̄ si pone-
 retur istā hō ē homo esse omnē p̄positionēz
 ⁊ significare hominē esse asinum vel q̄ nul-
 la p̄positio ē vera nō ponēdo p̄se debe-

ret admitti casus: ⁊ psequēter dici q̄ illa est
 falsa: hō est asinus quare cē.
 ¶ Ultimo quēdā declaro insolubilia q̄
 insolubilia nō apparēt vt fortes nō
 habebit denariū: plato nō p̄transi-
 bit pontē: ⁊ pono q̄ oē dicēs verū habebit
 denariū ⁊ solum tale: ⁊ q̄ tu dicas istam p̄-
 positionē: ⁊ nullam aliā que sit: a: ego non
 habebō denariū significātem p̄se sicut ter-
 mini p̄tendunt. Isto posito quero vtruz ha-
 bebis denariū vel non. Si dicitur q̄ tu ha-
 bebis denariū: ⁊ ois q̄ habebit denariū dicit
 verū ergo tu dicis veruz: ⁊ non dicis nisi a:
 ergo a: est verū: ⁊ tunc sic a ē verū: ⁊ signifi-
 cat p̄se q̄ tu nō habebis denariū: ergo tu
 non habebis denariū: quod est p̄tradictorū
 um p̄as cōcellū. Si autē dicit q̄ tu nō habe-
 bis denariū: ergo tu nō dicis verū: ⁊ nō di-
 cis nisi a: ergo a nō ē verū. tunc sic a nō est
 verū: ⁊ a significat p̄se q̄ tu non habebis de-
 nariū: ergo non erit ita q̄ nō habebis de-
 nariū: ergo tu habebis denariū ⁊ ita sequi-
 tur p̄tradictio. Similiter pōt argui in p̄nci-
 pio vtrū a sit verū vel falsum quēadmodū
 in alijs insolubilib⁹ q̄rebatur. Propterea nō
 admittitur casus: q̄ ex eo originē trahit iso-
 lubile simpliciter. Si tamē in casu nō ponit
 dictio exclusiua admittit casum: ⁊ dico q̄ tu
 nō habebis denariū: ⁊ q̄ a nō est veruz: s̄z
 tūc ad argumētum a nō ē verū: sed a signifi-
 cat p̄se q̄ tu nō habebis denariū: ergo
 nō est ita q̄ tu non habebis denariū: nego
 minorē quoniā a significat q̄ tu non habe-
 bis denariū: ⁊ q̄ a ē verum: ⁊ nō ratione p̄-
 mi significati: a: ē falsum: sed ratione sequen-
 di. Verū tamē si fieret psequētia nō ponē-
 do p̄se in minorē negare cōsequētā. ¶ Co-
 dem modo respōdet ad casum pontis quā-
 do ponitur q̄ oē dicēs verum p̄transibit
 pontē: ⁊ soluz tale: ⁊ fortes qui sit ois fortes
 dicat illā p̄positionem ⁊ nullaz aliā fortes
 nō p̄transibit pontem significātem p̄se si
 cut termini p̄tendūt nō admittitur casus.
 Si autēz remoueret dictio exclusiua admit-
 tatur ⁊ dicitur consequenter q̄ fortes non
 p̄transibit pontē: ⁊ q̄ a est falsuz. ¶ Cōtra
 istā responsionē arguitur sic nullum dicēs
 falsum p̄transibit pontē: sed fortes dicit fal-
 sum: ergo fortes non p̄transibit pontem p̄nsa

bona: qz est sillogismus in quarto prime figure: 2 ans e veg: ergo 2 psequens: 2 pns est a: ergo est veru. Sedo arguitur si p radi etorium a e falsum: ergo a e veru: ans pbatur: qm hoc e falsum: fortes ptrafsbit pontē 2 hoc e p tradictorū eius ergo 2c. Ppuma ps autis probaf. nā fortes dicit falsum: ergo nō ptrafsbit pontē 2 illa propō fortes ptransibit pontē significat pccise q fortes ptrafsbit pontē: ergo e falsā. Ad primū re spondetur cōcedēdo pnam 2 negādo ipsam eē bonā: nec est sillogismus in quarto pme figure: qz pns significat ppotheticē copulatiue: 2 b supposito q cōclusio sit a vel puer tibilis cū a. Ad secundū dicit q assignatum nō est cōtradictorū a: sed istud nō for tes nō ptrafsbit pontē significās disiuunctiue mō opposito ad a sicut sepissime e recitatū. Ad arguo cōtra totū fundamētūz insolubiliū probādo q nō quodlibet insolubile bz qd significat copulatiue mō dco: qz tūc qd libet insolubile foret impossibile simpliciter pns falsum: qz insolubile e cōcedendū l casu vt patuit: 2 nullū impossibile simpliciter e cōcedendū infra rps obligatiōnis. ergo 2c. Et q illud sequat pbatur. Nam quodlibet tale insolubile significat copulatiue impossibi le simpliciter 2 b pccise 2 b pncipaliter ergo quodlibz insolubile fm qd e impossibile simpli ceter: pna 13: 2 ans probādo: sumēdo hoc i solubile e falsum: significat. n. q hoc est fal sum: 2 hoc e verū: sed hoc e falsum: 2 hoc eē verū: est impossibile simpliciter: 2c. Ad hoc argumentū e difficile valde: sed tamen bre uiter solueret nūqz cōcedendo insolubile sic alias nō cōcedebā ipm 2 tūc dicebā q qd libet insolubile e ppō impossibilis simpliciter: 2 ita nō procederet arg^m. Ceterū tñ qz cō cessū insolubile propositū: 2 negauī ipsuz eē verū nō possem dicere bene respō dēdo ipm esse impossibile simpliciter: sed solū possibile. Et tūc ad arg^m suū significatū pncipale e impossibile: 2 insolubile e impossibile: nō valet arg^m. Pro quo e notadū q insolubile bz duo significata: Cñū adequū 2 aliū pncipale. Adequū significatū e significatū ca thegorice sūt dicto insolubilis. vnde signifi catū adequatū istius fortes dicit falsum est istud forē dicere falsum: vel q fortes dicit

falsum. Pncipale autē significatū e signi ficatū ppotheticum: vt forē dicere falsum: 2 istaz propositionē esse verā. Dico ergo q penes aliud attenditur possibilitas insolubi lis: 2 penes aliud sua falsitas. Possibilitas nanqz attenditur penes possibiliter: signi ficatū adequatū. Et ipsius falsitas penes fal sitatem: significatū pncipalis. hec ergo est possibilis. Omnis propositio eē falsā: qz possibile e oēm propositionē eē falsā: s; ipsa e falsā: qz suū significatū pncipale est falsum. s. oēm propōnem eē falsā: 2 illam eē verā. Tñ eē matricā insolubilituz penes idem attenditur possibilitas veritas vel fal sitas propositionis: qz penes significatum. Notandum q nō quēcūqz b locutus sum: seu in ceteris tractatibus ea dixi fm intēti onēz propriam: sed partim etiam fm intēti onē alioz doctoꝝ: vt iuuenes incipitēs fa cilis introducātur.

De obiectionib⁹ cōtra p mū tractatū
Reducatur ponende sunt quedā ob iectiones ptra quādā regulas vel diffinitiones qbus solutus reducētia habe atur: Ppimo nāqz arguitur cōtra diffinitō nem propositionis qua dicebat. Propō e oratio indicatiua verū vel falsum signū / cans cōtra quā diffinitōne sic arguit: Ad ce oratio anti rps eēt albus e propositio: tamē non est oratio indicatiua: 2 diffinitio propo sitionis nō est sufficiens: pna tenet euz ma iorū: 2 maiorē probō. Nam quodlibet ans alicuius cōditionalis est propō: s; anti rps eēt albus e ans alicuius aditionalis: ergo est propō: patet pna: qz est sillogismus i ter tio prime figure. Et maior etiā patet: qz cō dicialis est illa in qua cōiungūtur plures propositiones cathogorice mediante notat cōditionis 2 minorē probō: quoniā ans hu ius cōditionalis si anti rps eēt albus: an tichristus eēt coloratus: e alia oratio anti rps eēt albus. R spondetur cōcedēdo diffinitōne ppositionis: 2 nego q ista ora / tio anti rps est albus sit propō: 2 tūc ad ar gumentū nego istā maiorēz omne ans ali cuius cōditionalis est propō. Et quando b probatur p diffinitōne cōditionalis: dicitur

do q̄ cōditionalis est illa in qua coniungū
tur plures cathegorice &c. Dicit q̄ ista diffi
nitio ē falsa de virtute sermōis: sed intelli
gitur sic. Cōditionalis ē illa in q̄ cōiungū
plures cathegorice aut plures oratiōes se
habētes per modū cathegorice: sed iam in
proposito nō coniungūtur plures cathegori
ce in ista cōditionali: sed plures orationes
se habentes per modū cathegorice. vñ ista
oratio antichristus ē albus non ē cathego
rica: sed se habens per modum cathegori
ce: qz habet suas partes principales p̄ mo
dum subiecti predicati & copule. ¶ Secun
do arguitur contra regulam propositionis
vñs qua dicitur q̄ proposito vñs est illa i
qua subijctur terminus cōis signo vñ determi
natus. Nā ista propō non quilibet hō currit
nō est propō vñs: & tamē ea subijctur ter
minus cōis signo vñi determinatus. ergo
regula falsa p̄na tenet: & prima ps antecede
tis pbatur: qm̄ ista non quilibet hō currit
equalit isti in figura: aliq̄s hō nō currit: qz
negatio propōis facit equipollere suo con
tradictorie: sed aliq̄s hō non currit non ē
propositio vñs: ergo nec illa nō quilibet hō
currit. Secunda ps antecedentis probatur
Nam oē adiectiuū alicuius substantiū est
terminatio eius: sed li quilibet est adiectiuū
istius termini homo ḡ est determinatio ei?
& p̄ cōsequēs li hō determinatur signo vñi:
quod erat probanduz. Respondetur q̄ ar
gumentum verbaliter cōcludit: sed non cō
tra intellectuz regule qui est iste propositio
vñs est illa in qua subijctur terminus cō
muni signo vñi distributiue mobiliter de
terminatus: sed iam in proposito subiectū
propositiōis assignate determinatur signo
vniuersali non distributiue: sed solum adie
ctiue: & ita ad argumentum non procedit.
¶ Tertio arguitur contra regulam propo
sitionis p̄ticularis q̄ d̄r. Propō p̄ticulari
ris ē illa in qua subijctur terminus cōmu
nis signo p̄ticulari determinatus. Nam
illius non aliquis hō non currit non est p
positio p̄ticularis & tamē i ea subijctur ter
minus cōis signo p̄ticulari determinatus.
ergo r̄ falsa: cōsequētia tenet cum maiori:
qz equalit isti in figura quilibet hō currit
que non ē p̄ticularis: mino i probat. Nā oē

adiectiuū alicuius substantiū est determinā /
tio eiusdē sed li aliquis est adiectiuū illius
termini hō. ergo est determinatio ipsius cr
go li homo determinatur signo p̄ticulari
quod erat probat. Dicitur q̄ nō arguitur
contra intellectū r̄: qz regula sic intelligitur:
Propō p̄ticularis ē illa in qua subijctur
terminus cōis solo signo p̄ticulari determi
natus: sed iam in proposito subijctur termi
nus cōis determinat⁹ signo p̄ticulari ad
iectiue & etiam distributiue: & per p̄ns non
determinatur solo signo p̄ticulari. ¶ Quar
to arguitur p̄ra regula propōis indefini
te: que erat talis propō indefinita. Est illa i
qua subijctur terminus cōis sine signo.
¶ Non enim q̄ a sit p̄iacēs illius vñs om
nis homo currit vñ hō currit. Et arguo sic
a: est propositio indefinita: & tamē in ea su
bjctur terminus cōis mediante signo: ḡ re
gula falsa: p̄na tenet cum maiori & minori
cibo. Nā idē ē subiectū a & suc vñs: sed su
biectū vñs a subijctur mediante signo er
go subiectū a subijctur mediāte signo qd
erat probādum. ¶ Dicitur q̄ nō arguitur
contra intellectum regle. que sic intelligit.
Propō indefinita est illa in qua subijctur
terminus cōis sine signo quod sit aliquid
illius modo ad propositum: licet subiectuz
a subijctū mediante signo: non tamē medi
ante signo existente aliqd illius a: quoniā
signū vniuersale nō est pars sue p̄iacentis
sed propositionis vñs: cuius p̄iacens est
pars. ¶ Quinto arguitur cōtra regulam
propōis singularis que erat illa. Propō
singularis ē illa in qua subijctur terminus
discretus vel terminus cōis cum pronomi
ne demonstratiuo. ¶ Cōtra arguitur sic ista
propositio oēs isti currūt nō est propositio sin
gularis: & tamen in ea subijctur terminus
discretus & cōsequētia r̄ cūz maiori: qz
frustra adderetur signum vñe: & minor pa
tet. Nam oē pronome demonstratiuū ē ter
minus discretus: sed subiectū propositiōis
assignate ē pronome demonstratiuum: ergo
est terminus discretus. Respondetur q̄ q̄
libet istarum oēs isti currunt: vterqz istoz
mouetur: ē propositio vñs: & nego q̄ ibi su
biectur terminus discretus. Et tunc ad ar
gumentum oē pronome demonstratiuū ē ter

minus discretus verum est singularis nume-
 ri: sed non pluralis. vnde terminus discretus
 voco illum qui non potest simul competere ni-
 si vni vt iste ista istud: hic hec hoc. Et termi-
 num comunem voco illum qui simul potest com-
 petere pluribus: vt li ho li animal: et pro-
 nomina demonstratiua pluralis numeri vi-
 delicet isti istorum et huiusmodi. Sexto
 arguitur contra regulas affirmatiue et negati-
 uue propositionum que fuerunt iste. Pro-
 positio affirmatiua est illa in qua verbum prin-
 cipale affirmatur. Et propositio negatiua est
 illa in qua verbum principale negatur. Nam
 preiacens istius vltis negatiue nullus ho-
 mo currit est affirmatiua: et tamen in ea ver-
 bum principale negatur: ergo regule false
 consequentia tenet cum maior: quoniam
 hec: homo currit: et quilibet sibi consimilis
 est affirmatiua: et minorem probat. Nam idem
 est verbum vtriusque scilicet vltis negatiue et
 sue preiacentis: sed verbum principale vni-
 uersalis negatiue negat: ergo verbum prin-
 cipale preiacentis negatur. Dicitur quod argu-
 mentum procedit verbaliter contra regu-
 lam: sed non contra intellectum eius. Intelli-
 gitur namque sic regula propositionis negati-
 ue. Propositio negatiua est illa in qua verbum
 principale negatur per negationem existētem
 aliquid illius: modo licet illius preiacentis
 verbum principale negetur. non tamen per
 negationem existentem aliquid illius: quia illa
 negatio nullus non est per illius homo currit:
 sed illius nullus homo currit: quare etc.

Coniectioes contra maiorem propositionem oppositam

In materia copollentiarum seu pro-
 positionum existentium in figura po-
 nebatur aliquae regule: quarum prima
 erat ista. Duo contraria non possunt simul
 esse vera. Contra quam regulam arguitur sic.
 Ista sunt simul vera quilibet homo ani-
 mal est: et quilibet homo animal non est: et
 hec sunt duo contraria. ergo duo contraria
 sunt simul vera: tenet consequentia et pro-
 batur prima pars antecedentis. Nam illa est
 vera quilibet homo est animal: vt patet per su-
 as exponentes. Et quod altera sit vera probatur
 Iste homo animal non est: et iste homo ani-

mal non est et sic de singulis: et isti sunt om-
 nes homines masculi: ergo quilibet homo
 animal non est: tenet consequentia a singu-
 laribus sufficienter enumeratis ad suam
 vniuersalem: et quilibet singularis antee-
 cedens probatur istomodo: iste homo asinus
 non est: et omnis asinus est animal: ergo iste
 homo animal non est: tenet consequentia
 ab inferiori ad suum superius negatione
 postposita: et cum debito medio. Sed secunda
 pars antea probatur. Nam vltis affirmatiue
 et vltis negatiue de similibus subiectis et pre-
 dicatis supponentibus precise per eodem vel
 per eisdem sunt contrarie in figura sed iste duo
 vniuersales assignate sunt huiusmodi er-
 go sunt contrarie: tenet consequentia cum
 minori: et maior est regula posita ibidem.

Respondetur breuiter quod quilibet illa
 rum est vera: sed non sunt contrarie: et tunc
 ad regulam dico quod oportet addere in regu-
 la quod terminus communis non distribuitur
 in vna distribuatur in reliqua sed ita in pro-
 positio in vtraque istarum li animal stat con-
 sistentium: ideo ista sunt contraria quilibet
 homo animal est: et quilibet homo nul-
 lum animal est: quia secunda est falsa. Similiter
 ista sunt contraria quilibet homo animal
 non est: et quilibet homo omne animal est
 quarum secunda est falsa. Similiter est dicē-
 dum in obliquis casibus quod illa non sunt con-
 traria. Cuiuslibet hominis asinus currit
 et cuiuslibet hominis asinus non currit
 ponendo regulam communem quod quan-
 do obliquus precedit rectus: obliquus est su-
 biectum et rectus se tenet a parte predi-
 cati: vt in proposito sed quando rectus pre-
 cedit obliquum qui est determinatio recti
 vterque illorum ponitur in subiecto: vt om-
 nis asinus hominis currit: prime ergo vni-
 uersalis est hec contraria cuiuslibet homi-
 nis nullus asinus currit: secunde est ista cu-
 iuslibet hominis omnis asinus currit.

Secunda regula erat ista duo contradic-
 toria non possunt simul esse vera neque simul
 falsa. Contra quam regulam arguitur
 sic illa sunt simul vera: quilibet homo ani-
 mal est: et aliquis homo animal non est:
 et hec sunt duo contradictoria: ergo duo con-
 tradictoria sunt simul vera: tenet consequen-

tia cum minoribus: quia vniuersalis affirmatiua
 et particularis negatiua de consimilibus su-
 biectis predicatis supponitibus precise, p-
 eisdem sunt contradictoria in figura: sed ista
 sunt huiusmodi. ergo etc. maior probatur. Nam
 quod illa sit vera quilibet homo animal est: patet p-
 suas exponetes: et sic probatur: tu aial non es
 et tu es aliquis homo: ergo aliquis homo aial non est:
 tenet consequentia ab inferiori ad suum superi-
 rius negatione postposita: et cum debito me-
 dio. Prima pars astus probatur: tu capra non
 es: et ois capra est animal. ergo tu animal
 non es. patet consequentia per eandem regulam.
Obicitur quod quelibet illarum est vera: sed
 non sunt contradictoria: et tunc ad argumen-
 tum dico quod ultra predicta intelligit quod termi-
 nus non distribuitur in vna distribuatur in
 alia qualibet non est in proposito: quia si ani-
 mal in vniuersali stat de consue tunc et in particula-
 ri determinate: ideo contradictorium istius: quilibet
 homo animal est de esse tale: aliquis homo
 nullum animal est: et istius aliquis homo ani-
 mal non est: contradictorium est quilibet ho-
 mo omne animal est. **Eodem modo** dicitur
 quod illa non sunt contradictoria: cuiuslibet ho-
 minis asinus currit: et alicuius hominis asin-
 us non currit: sed prima contradicit istis: alicuius
 hominis nullus asinus currit: et secunda istis:
 cuiuslibet hominis omnis asinus currit.
Tertia regula erat ista duo subcontraria
 non possunt esse simul falsa: sed bene simul
 vera. **Contra** quas regulam arguitur sic
 illa sunt simul falsa: aliquis homo omne ani-
 mal est: et aliquis homo nullum animal est:
 et hec sunt subcontraria: ergo duo subcontra-
 ria sunt simul falsa: quod autem illa sint simul fal-
 sa: patet: quia quocumque homine demonstra-
 to falsum est dicere quod ipse deus animal est: aut
 ipse nullum animal est: sed quod iste sint subcon-
 trarie notum est: quia particularis affirmatiua: et p-
 ticularis negatiua de consimilibus subiectis
 et predicatis supponentibus precise pro eisde-
 sunt subcontrarie in figura: sed ille sunt hu-
 iusmodi: ergo etc. **Respondet** quod ille sunt
 simul falsae: sed non sunt inuicem subcontra-
 rie. Et tunc ad argumentum regule de quod ultra
 illud quod asserit, intelligit quod terminus eorum di-
 stribuitur in vna non distribuatur in alia: quod
 licet non est in proposito: quia si animal vtro

bius stat distribuitur: ideo ille sunt subcon-
 trarie: aliquis homo omne animal est et aliquis
 homo aial non est. Et iste similiter aliquis homo nul-
 lum animal est: et aliquis homo animal est: ita quod
 semper predicatum diffinitur supponat in
 vna distribuitur in alia determinate et con-
 uerso: de subiecto autem non de quod semper de-
 stare determinate. **Item** est indicium de istis: alicuius
 cuius homo ois asinus currit: et alicuius ho-
 minis nullus asinus currit: et aut de istis
 alicuius hois asinus currit: et alicuius hois
 asinus non currit. Nam in prima si asinus con-
 tinue distribuitur et in alijs nunquam. **Idem** si
 est prima non sunt subcontrarie nec seorsum
 iste sunt subcontrarie alicuius hois ois asin-
 us currit: et alicuius hois asinus non currit. **Item**
 alicuius hois asinus currit: et alicuius hois
 nullus asinus currit sunt subcontrarie.

Obiectio contra maiorem egpollentiam:
Obiectio pollentiarum prima erat ista
 negatio postposita facit egpollere suo
 contradictorio. **Contra** quam regu-
 lam arguitur sic. **Ista** propositio non aliquo homi-
 ne currite tu es asinus non equalit istis nul-
 lo homine currite tu es asinus: ergo regula fal-
 sa: prima tenet et ante probatur. **Ma** prima est
 vera: et secunda est falsa: ergo nullum illarum alteri
 egpolet: prima tenet: et ante probatur. **Primo**
 quod ista sit vera: non aliquo homine currite
 tu es asinus: quia suum contradictorium est falsum
 scilicet aliquo homine currite tu es asinus: p-
 batur hoc. **Ma** ista propositio habet tres causas ve-
 ritatis. scilicet quod aliquis homo currit tu es asinus: deum
 homo currit tu es asinus: et si aliquis homo currit
 tu es asinus: sed qualibet istarum est falsa
 ut bene patet. ergo ista. scilicet aliquo homine
 corrente tu es asinus: quia quelibet suarum ca-
 usarum est falsa. scilicet quod nullus homo currit: tu es
 asinus: duz nullus homo currit: tu es asinus
 et si nullus homo currit: tu es asinus. **Ad**
 respondetur negando primam consequentiam
 qua inferitur quod illa regula est falsa: sed debe-
 ret sic argui non aliquo homine corrente tu es
 asinus: non equalit istis nullo homine cur-
 rente tu es asinus et ista contradicit. scilicet aliquo
 homine corrente tu es asinus: et nullo ho-
 mine corrente tu es asinus: ergo regula fal-
 sa: et tunc nego minorem: quia sunt due propo-
 sitiones affirmatiue probatur per suas esse

veritate: quarum nulla est alicuius quidri-
tatis. ¶ Conſimiliter nõ ſequitur ille non
equivaleret non quilibet homo animal eſt: ⁊
aliquis homo aial non eſt: ergo regula falſa:
qꝫ prima eſt falſa ⁊ ſecunda eſt vera: ſz opo-
ter addere in ante qꝫ illa contradicunt qui-
libet hõ animal eſt: ⁊ aliquis hõ aial nõ eſt:
qđ negatur vt i altero caplo patait. ¶ Se-
cunda regula fuit iſta negatio poſtpoſita ſa-
ciente equipollere ſuo contrario. Contra ar-
guitur ſic iſta pñã nõ valet quilibet homo
animal nõ eſt: ergo nullus hõ animal eſt: et
tamẽ arguitur p regulã ergo regula falſa:
conſequentia tenet cũz minor: qz arguitur
negat one poſoſita: ⁊ maiorẽ probõ: ante
cedẽs eſt verum ⁊ pñs falſum: qđ cõſequen-
tia non valet: qđ antecedens ſit verũ proba-
batur eſt ſupra: ſed qđ conſeques ſit falſuz
probatũ qz ſuũ cõtradictoriũ eſt verũ. ſ. ali-
quis hõ animal eſt. ¶ Reſpondetur negã-
do qđ arguatur per regulã. Et tunc ad pro-
bationẽ ibi arguitur negatione poſtpoſita:
ergo per regulã: argumẽtum non valet:
ſed oportet addere in antecedẽte qđ illa ſit
contraria: quilibet homo oẽ animal eſt ⁊ nul-
lus homo animal eſt: quod eſt falſum: quia
pdicatũ vtrobizqꝫ diſtribuit. Dicitur ergo
qđ illa ſunt contraria: quilibet hõ animal eſt
⁊ nullus homo animal eſt. Non tamẽ nega-
tio poſtpoſita predicato faciet primã cũ illã
negatione eqpollere ſecũde ſed oportet ne-
gationem poſtponi ſubiecto: ⁊ preponi pre-
dicato dicẽdo quilibet hõ nullũ animal: er-
go nullus hõ animal eſt. ¶ Item ſi nega-
tio poſtponeretur ſigno ⁊ non ſubiecto nõ
arguitur p regulã dicẽdo nullus nõ homo
eſt grãmaticus: ergo quilibet hõ eſt grãma-
ticus: qz pñs eſt falſum: vt patet: ⁊ añs eſt ve-
rum: qz ſuum cõtradictoriũ eſt falſuz. ſ. aliqꝫ
nõ hõ eſt grãmaticus oꝝ qđ negationẽ nega-
tiue teneri ⁊ poſtponi ſubiecto dicẽdo nul-
lus hõ eſt grãmaticus: ergo quilz hõ eſt grã-
maticus: nũc pñã eſt bona ⁊ añs falſum ſi-
cut ⁊ pñs. ¶ Tertia r^a erat iſta negatio pre-
poſita ⁊ poſtpoſita facit eqpollere ſuo ſub-
alterno ¶ Contra arguitur ſic illa conſe-
quentia nõ valet nõ qlibet chimera eſt non
homo: ergo aliqua chimera eſt hõ: ⁊ tamen
arguitur p regulã: ergo regula falſa: pñã ⁊

cum minore: qz aguitur negatione ppoſita
⁊ poſtpoſita: ⁊ maior probatur: ¶ Añs eſt
verũ ⁊ pñs falſum: pñã non valet qđ pñs
ſit falſum manifeſtũ eſt: ſed qđ añs ſit veruz
probatũ qđ ſuũ cõtradictoriũ eſt falſuz. ſ. qđ
quelibet chimera eſt nõ homo: quia ex iſto
ſequitur qđ quilibet chimera eſt a. Terno ad-
iacente ad ſm adiacẽs: ⁊ conſeques eſt fal-
ſum qđ añs. ¶ Dicitur qđ illa pñã nõ va-
let nõ quelibet chimera eſt nõ hõ: ergo aliqꝫ
chimera eſt hõ ſm qđ pbatũ argumentum
nec arguitur p regulã: ⁊ cum dicitur qđ arguitur
negatione ppoſita ⁊ poſtpoſita ergo argui-
tur p regulã. nego pñã nõ nõ aſſerit: qđ
qualitercũqꝫ pponat ⁊ poſtponat negatio
faciat eqpollere ſuo ſubalterno ſed oꝝ qđ p-
ponatur toti ppoſitioni ⁊ poſtponat immedi-
ate ſubiecto ita qđ precedat verbũ principa-
le qualiter nõ ſit in propoſito qz nega^o ſecũ-
da poſtponitur copule propterea bene ſeqꝫ
non quelibet chimera nõ eſt hõ: qđ aliqua chi-
mera eſt hõ pñã iam bona eſt ſed antecedẽs
eſt falſum qz ſuũ cõtradictoriũ eſt verum. ſ.
quelibet chimera nõ eſt hõ qz nulla chime-
ra eſt homo quare ⁊c.

¶ Obiectões ptra materiã quæſtionum.
¶ Apitulu quæſtionũ tres pñct dif-
ſinitiones quarũ prima eſt iſta. Con-
quæſtio ſimplex eſt trãſpo^o ſubiecti in
predicatum ⁊ cõuerſio manente eadez qua-
litate ⁊ qñtitate. ¶ Contra arguitur ſic ali-
qua ppo^o conuerſal ſimpliciter ⁊ tamẽ muta-
tur quãtitas: qđ diſſiniuo falſa pñã ⁊ añs
pbatũ. ¶ Añz hec propoſitio ſoz. eſt animal
cõuertitur ſimplex in iſtã aliquid animal eſt
ſoztes qz hec conuerſio non eſt p accidẽs cũ
nulla ſit vnũuerſalis: nec per cõtrapõnẽ pp-
carentiã terminũ infiniti: ergo eſt conuerſio
ſimplex. ⁊ tamẽ mutatur quãtitas quoniatz
conuerſa eſt ſingularis ⁊ conuertẽs eſt particu-
laris. ¶ Eadem difficultas põt fieri cõuer-
tendo iſtã homo eſt animal in iſtam aliquid
animal eſt homo: quarũ prima ⁊ indefini-
ta ⁊ latera eſt particularis ergo mutat quan-
titas ⁊ tamen eſt conuerſio ſimplex qz nõ vi-
detur per accidens nec per compoſitionem.
¶ Ideo reſpondetur qđ argumẽtum proce-
dit verbaliter contra diſſinitionẽ ⁊ non con-
tra ſanum intellectũ re^o: dicatur qđ queli^o

bet illarum conuersionū ē simplex & cū dicitur q̄ ibi mutatur quantitas dicitur q̄ verū est s̄m cōmūnē modū sumēdi quātitate sed non s̄m modum sumēdi re: eo q̄ capit ibi quātitates pro suppositione vt ita glōsetur diffinitio: cōuersio simplex est trāspōitio subiecti in predicatū & econuersio manente eadē quātitate. i. suppositione ita q̄ si in p̄uersa aliquis terminus supponeret distributiue: determinate: vel discrete eodez modo in conuertēte supponit. ¶ Et si dicitur q̄ ex que ibi assignatur sonat q̄ quātitas sumatur pro vniuersali indefinita vel singulari dicitur s̄m q̄ aut alit. s̄mo primorū ex^a pōi non vt ita sit sed vt sentiant adiscemes.

¶ Secunda diffinitio fuit ista conuersio per accidens est trāspōitio subiecti in predicatum & econuersio manente eadēz qualitate sed mutata quātitate. ¶ Contra arguitur sicut conuersio ē per accidens. Omnis homo est risibilis: ergo omne risibile ē homo & tamen non mutatur quantitas: ergo diffinitio insufficientes tenet consequentia cuius in noui q̄ quilibet istarūz ē vniuersalis & maior probatur. Nam ista est cōuersio q̄ fit d̄ subiecto predicatum & ex^a & nō ē conuersio simplex: q̄ vniuersalis affirmatiua nō conuertitur simpliciter: nec per cōtrapositionē: pp̄ earentia terminorū infinitorū: ergo est conuersio per accidens. ¶ Respondetur q̄ cōuersio predicta ē per accidens. Et cuius dicitur q̄ non mutatur quantitas: nego sumēdo quantitatē pro suppositione vnde inconuersa supponit li homo distributiue & li risibilis confuse tantum. In conuertente autē econuersio li risibile distributiue & li homo confuse tantūz. ¶ Glōsetur ergo sic diffinitio. Conuersio per accidens est trāspōitio extrinsecorum manente eadē qualitate sed mutata quātitate. i. suppositione. ¶ Ex ista regula sequitur primo q̄ illa ē p̄uersio per accidens hō ē risibilis ergo omne risibile ē hō q̄ est conuersio nō simplex nec per cōtrapositionē: ergo per accidens. ¶ Secūdo sequitur q̄ iste versus. Feci simpliciter & nō ponitur rōe veritatis: sed magis ratiōe exempli et eo q̄ non solū vniuersalis pōt cōverti per accidens imo indefinita & particularis. ¶ 3° sequit q̄ sicut i p̄uersiōe p̄ accis

uerfa ē falsa & p̄uertēs d̄a ita similiter econuersio. p̄batur & facio duas p̄uersiones p̄ accidens prima est ista. Dē animal ē homo: ergo hō est animal. 2^a homo ē animal: ergo omne animal est hō. p̄z q̄ si in p^a p̄uersa est falsa & conuertens vera & in p̄a conuersa est vera & conuertens falsa. ¶ Tertia diffinitio erat illa. Conuersio per cōtrapositionē est trāspōitio subiecti i predicatū & econuersio manente eadē quātitate & qualitate sed mutatis terminis finitis in terminos infinitos. Contra arguit sic ipsa implicat cōtradictionē. ergo ipsa est impossibilis tenet consequentia & antecēdēs. p̄batur. Nam si in cōuersa subiectū & predicatū sunt termini finiti & in conuertēte subiectū & predicatū s̄m infiniti sequitur q̄ nulla sit p̄uersio: consequentia & q̄ terminus finitus non pōt esse terminus infinitus nec econuersio. verbigratia: ois hō est animal habet p̄ subiecto li hō: & pro predicato li animal: sed illa omne nō animal ē non hō nō habet p̄ subiecto neq̄z p̄ predicato aliquē illoz terminorū nec sibi similitum: ergo nulla est cōuersio 2° cum prima. ¶ Respondetur negando q̄ predicta diffinitio implicat cōtradictionem & tunc ad argumētū negatur consequentia quia nō dicitur diffinitio q̄ subiectū fiat predicatum aut econuersio sed q̄ fiat trāspōitio subiectum in predicatū absq̄ hoc q̄ fiat predicatū: & predicatū potest rāspōni in subiectū absq̄ hoc q̄ fiat subiectū. vñ ad hoc q̄ subiectū trāspōnatur in predicatum sufficit: q̄ fiat predicatūz aut pars predicati nō debito & regulari qualiter sit i p̄posito. Et predictis sequit q̄ nō p̄uersio est vniuersaliter cōsequētia formalis p̄ter conuersionē simplicē p̄batur q̄ nō econuersio per accidens q̄ aliquādo cōuertēs ē vera et conuersa falsa & cōtrario vt ostēsum est. ¶ Accentiā cōuersio p̄ cōtrapositionē quia aliquādo cōuertens est vera & cōuersa falsa & econuersio q̄ p̄batur sic illa ē vera c̄bi nō est animal & sua cōuertēs ē falsa scilicet ali quod nō animal nō ē nō c̄bimera: q̄ suum cōtradictoriū ē verū. s̄. omne nō animal est nō c̄bimera vt patet p̄ exponentes. Similiter ista ē falsa: ois c̄bimera ē animal: & tamē sua cōuertēs ē vera. s̄. omne nō animal est

nō chimera: vt patet p̄ suas exponentes. s. aliquod nō animal ē nō chimera ⁊ nihil est nō animal qm̄ illud fit nō chimera: ergo oē non animal ē non chimera quare ⁊c.

Obiectōes ꝓtra r̄as ꝓpōnū ꝓꝓꝓbeti.

In materia ꝓꝓꝓbetarū inferebantur aliquę regulę quarū ꝓꝓꝓa erat ista. ad veritatem cōditionalis affirmatiue requiritur q̄ cōtradictoriū cōsequentiis repugnat antecedenti: ex qua inferebatur alia q̄ ad falsitatem eius requiritur ⁊ sufficit q̄ cōtradictoriū cōsequentiis stet cū antecedente.

Cōtra quas regulas arguitur sic aliqua ē cōditionalis vera affirmatiua cuius ꝓtradictoriū ꝓntis stat cūz antecedente: ḡ regulę falsę: ꝓnta tenet ⁊ añs ꝓbatur. Cūuscunqz cōditionalis affirmatiue añs ē verū ⁊ consequens falsūz cōtradictoriū ꝓsequētis stat cum añte: sed aliqua ē cōditionalis affirmatiua vera cuius añs ē verum ⁊ ꝓntis falsūz: ergo aliqua ē cōditionalis affirmatiua ꝓa cuius cōtradictoriū ꝓntis stat cūz añte. ⁊ ꝓnta q̄ est fillogismus in 3° ꝓ^o si ꝓbatur maior qm̄ si añs istius cōditionalis ē verū ⁊ cōsequens falsum tē ꝓtradictoriū cōsequētis ē verum ⁊ añs filr ē verum. sed omnia vera stant simul: ergo cuiuscunqz talis cōditionalis cōtradictoriū cōsequētis stabit cum antecedente: minorem: ergo ꝓbo. Itaz hec cōditionalis est affirmatiua nisi tu es animal tu nō es hō: ⁊ patet q̄ añs ē verū. s. tu es animal ⁊ consequens falsum scilicet tu nō es hō. **R**espōdetur q̄ regulę date de veritate ⁊ falsitate ꝓditionalis respiciūt solummodo ꝓditionalē denominatāz a li si ⁊ nō a li nisi. Ideo bene ꝓbatur q̄ aliqua ē cōditionalis vera ⁊ affirmatiua cuius cōtradictoriū cōsequentiis stat cum añte. s. cōditionalis denominata a li nisi. s. de tali nō ē mentio ibidē imo: de sola cōditionali denominata a li si. **S**ecūda regulę erat ista.

Ad veritatem copulatiue affirmatiue requiritur q̄ quelibet pars principalis sit vera. Ex qua inferebatur q̄ ad falsitatem eius sufficit vna pars esse falsam. Contra quas arguitur sic. Aliqua ē copulatiua affirmatiua vera cuius vna pars principalis est falsa: ḡ regulę falsā tenet ꝓnta ⁊ antecedens probatur ista ē copulatiua vera ⁊ affirmatiua ali

quod animal est: ⁊ si tu es illud tu es asinus ⁊ secūda pars principalis est falsa: ergo ⁊c. cōsequentiā tenet probatur ꝓꝓꝓa pars antecedētis s̄ animal est ⁊ si tu es illud tu es asinus demonstrādo brunellum: ⁊ hoc ē aliquid animal: ergo aliquid animal est ⁊ si tu es illud tu es asinus. cōsequentiā patet q̄ non videtur alius modus ꝓbandi illaz copulatiuum. secūda pars antecedentis ē probatur. Nam ista ꝓꝓꝓō sit tu es illud tu es asinus nō videtur assertiue significare aliud ḡ q̄ si tu es animal tu es asinus: s̄ hoc significatum est falsum q̄ si tu es animal tu sis asinus: ergo ꝓa pars principalis est falsa. Dicitur q̄ ista copulatiua est vera ⁊ secūda pars est vera sicut ⁊ ꝓ^o: ⁊ nego q̄ significet modo dicto. s. q̄ si tu es animal tu es asinus: q̄ tunc relin scaret confusē tātz ⁊ antecedēs determinate cuius opp^m dictū est in materia relatiuoz. **S**icut enim est etiam q̄ licituz est loco relatiui ponere antecedēs vbi seruetur eadez suppositio: sed li animal in ꝓꝓꝓa parte stat cōdeterminate ⁊ ꝓꝓꝓum loco relatiui stat cōfūse tantum. ideo incepte assignatur significatum secūde partis diꝓcendo ipsaz significare q̄ si tu es animal tu es asinus. debet ergo conuerti relatiuuz in suum antecedens stans dēdeterminate vicens secūdam partēz significare q̄ aliquid animal si tu es tu es asinus. ⁊ hoc ē verū q̄ si si tu es demonstrādo asinum tu es asinus ⁊ hoc ē aliquid animal si tu es: tu es asinus.

Tertia regulę erat ista. Ad possibilitatem copulatiue requiritur quālibet partem esse possibilem ⁊ nullam alteri impossibilem ex qua inferebatur q̄ ad impossibilitatem eius requiritur ⁊ sufficit vnam partē esse impossibilem vel vnam alteri impossibilem. **C**ōtra quas regulas sic arguitur. Aliqua est copulatiua affirmatiua impossibilis cuius quelibet pars ē possibilis ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ambe regulę falsę consequentiā tenet ⁊ antecedens probatur. Nā ista copulatiua est impossibilis ois hō currit ⁊ tu es hō ⁊ tu non curris q̄ ex duabus ꝓꝓꝓissis partibus sequitur contradicctōrium 3° in 3° ꝓꝓꝓe figure: vt bene ꝓz iturū: ⁊ tñ quelibet eius pars est possibilis: vt patet ⁊ ꝓbatur: q̄ quelibet cuiuslibet ē cō

possibilis. ¶ Nam iste dicitur sunt compossi-
biles omnia homo currit et tu es homo et tu non cur-
ris ac etiam iste tu non curris et omnis homo
currit: ergo quelibet cuiuslibet est compossibi-
lis. Ideo dicitur quod iste dicitur date non re-
spiciunt nisi copulatiua factam ex duabus
partibus qualiter non est in proposito quia
assignatur copulatiua facta de tribus parti-
bus. Si ergo queris regula generalis pos-
sibilitatis copulatiue dicitur quod ad possibili-
tatez copulatiue requiritur quod quelibet
pars sit possibilis et quod nulla alteri vel alijs
sit incompossibilis qualiter non est in propo-
sito: quia licet huius copulatiue quelibet ps-
cuiuslibet sic compossibilis: non tamen quibus-
libet: unde ista omnis homo currit non est
compossibilis isti tu es homo et tu non cur-
ris: similiter ista curris non est compossibi-
lis istis: tu es homo: et omnis homo currit
quia ex illis duabus singularibus sequitur
contradictorium vniuersalis. nam sequitur
tu non curris et tu es homo: ergo non omnis
homo currit. Quarta regula erat ista ad neces-
sitatez copulatiue requiritur quod quilibet par-
tem esse necessariam ex qua inferrebatur quod
ad contingentia ipsius sufficit vnam parte
esse contingentem et nullam alteri incompos-
sibilem. ¶ Contra secundam regulam proce-
dit argumentum factum iam: sed contra
primam sic arguitur. Aliqua copulatiua est ne-
cessaria cuius vna pars est contingens: et
ergo prima falsa consequentia tenet et antecede-
ns probatur. Et capio istam copulatiuam non nul-
lus deus est: et tu es homo ista est necessaria:
quod suum oppositum est impossibile videlicet
nullus deus est et tu es homo: quod non veri-
us datur contradictorium quod preponendo
negationem toti quod autem altera pars sit con-
tingens patet de ista tu es homo que est secun-
da pars eius. ¶ Respondetur quod ista regu-
la sicut et quelibet alia data intelligitur de co-
pulatiua affirmatiua et non de negatiua se-
cundum quod in primo capitulo est expressus.
¶ Quinta regula fuit ista. Ad veritatem
disiunctiue affirmatiue sufficit vna parte esse
veram ex qua inferrebatur quod ad falsitatem
eius requiritur quod quilibet partem esse falsam.
¶ Contra quas regulas arguitur sic. Ali-

qua disiunctiua est falsa et tamen vna eius pars
est vera: ergo ambe regule false consequen-
tia tenet et antecede-ns probatur ista est vna
disiunctiua falsa. Omnes homines sunt asini
vel homines et asini sunt asini: et tamen
vna eius pars est vera: ergo regula falsa
consequentia tenet et antecede-ns probatur
et primo quod ista sit vna disiunctiua: quod in ea
coniunguntur plures categorice per non
tam disiunctiue: quod autem ipsa sit falsa pro-
batur. Nam quelibet eius pars principalis
est falsa: ergo ipsa consequentia tenet et an-
tecedens probatur quoniam ista est falsa.
Omnes homines sunt asini et ista similiter
homines et asini sunt asini: et vte sunt partes
principales: vt patet intuitu: ergo etc. quod au-
tem vna eius pars sit vera probatur queli-
bet istarum est vera omnes homines sunt
asini vel homines: que est vna eius pars. et
similiter ista asini sunt asini: ergo vna eius
pars est vera. ¶ Respondetur euz propo-
nunt. Omnes homines sunt asini: vel ho-
mines et asini sunt asini: vtrum respondens
velit eam habere pro copulatiua vel disi-
unctiua. Si pro copulatiua vera est: quod ambe
partes principales sunt vere et tunc ad argu-
mentum dicitur quod non est ad propositum: si
vero habeatur pro disiunctiua negatur ista
quod ambe partes principales sunt false sicut
probatum est. Et cum dicitur vna eius pars
est vera concedo: nulla tamen pars princi-
palis est vera de qua intendit: conceditur ergo
quod aliqua disiunctiua est falsa et tamen vna
eius pars est vera sed hoc non est contra re-
gulam quod intelligit de principali qualiter non
est i argumento assumpto. ¶ Sexta regula
fuit ista. Ad possibilitatez disiunctiue sufficit
vna parte esse possibilez et ad possibilitatem
eius requiritur quamlibet eius parte esse
impossibile. ¶ Contra ambas regulas ar-
guitur sic aliqua est disiunctiua affirmatiua
impossibilis cuius quelibet pars principa-
lis est possibilis: ergo ambe regule false con-
sequentia tenet et antecede-ns probatur. Nam
contingenter tu es vel tu non es supposito
quod aduerbium de terminet totum: et tamen
quelibet eius pars principalis est possibilis
ergo consequentia tenet et prima pars ante-
cedentis probatur: quod suum oppositum est ne-

cessarium videlicet ⁊ necessarium tu es vel tu non es ⁊ secunda pars etiam patet quia q̄ liber istarum est possibilis tu es tu non es.

¶ Ideo respondetur q̄ regula intelligitur de disunctiua affirmatiua ypothetice probanda ⁊ non cathegouice: qualiter non i. p. posito eo q̄ quelibet istarum contingenter tu es vel tu non es: necessarium rex sedet: vel nullus rex sedet: ⁊ exponibiliter probanda sicut iste contingenter tu es necessarium deus est. **¶** Septima regula erat ista ad necessitatem disunctiue affirmatiue sufficit vnaz partem esse necessarium vel oēs inuicem contradici. Ex qua sequebatur q̄ ad cōtingentiam eiusdem requiritur quamlibet partem esse contingentem ⁊ nullaz alteri repugnare. Contraz istas regulas arguitur. Aliqua est disunctiua necessaria cui⁹ quelibet pars est contingens nulla alteri repugnat: ergo ambe regule falsę consequentia tenet ⁊ antecedes probatur. **¶** Hęc ista disunctiua est necessaria antichristus non est albus v̄ antichristus est coloratus ⁊ quelibet eius pars est contingens ⁊ nulla alteri repugnat: ergo ꝛc. antecedes probatur pro qualibet parte ⁊ primo q̄ ista sit necessaria quia si um oppositum est impossibile videlicet antichristus est albus ⁊ antichristus non ē coloratus. Secunda pars patet scilicet q̄ q̄libet eius ps sit contingens q̄ indifferenter potest eē vera ⁊ falsa vt bene patet. **¶** Tertia etiam pars patet q̄ nulla illarum partium alteri repugnat quia possibile est q̄ antichristus sit niger quo posito hec forent si mul vera antichristus non est albus ⁊ antichristus ē coloratus: q̄ nō ad inuicē repugnat. **¶** Respondetur q̄ diminue recitata est regula contingente disunctiue sed oportet plus addere scilicet q̄ contradictoria partium non repugnat. **¶** Hęc ad proposituz disunctiua. plata est necessaria: ⁊ quelibet eius ps ē contingens: ⁊ nulla alteri repugnat sed opposita illarum partium repugnat videlicet antichristus est albus: antichristus non est coloratus: quare nihil contra regulam. **¶** Notandū q̄ cōtra qualibet istaz regularum contentaruz in materia ypotheticarū potest argui eē assignatione ypothetice negatiue vel partis nō pncipalis: vbi

ergo tales obiectiones procederent dicatur regulas ypotheticarū in negatiue non tenere. neq̄ eēt de p̄tibus: quare ꝛc.

¶ Obiectiones cōtra materia predicabiliū. **¶** Alterius predicabilium quasdam cōtinet disinctiones. Quorum p̄ma ē ista. **¶** Beatus ē termin⁹ vni uocus predicabilis inquit de pluribus differentibus specie: vt animal. Cōtra istā disinctionem arguitur sic li corpus animatū est genus: ⁊ tamen non est terminus vniuocus: ergo disinctio insufficientis: tenet consequentia cum maiori: ⁊ minore p̄bo. **¶** Hęc oīs terminus vniuocus ē termin⁹ simplex sed li corpus animatum non est terminus simplex ergo non ē terminus vniuocus.

¶ Dicitur q̄ li corpus animatum nō ē genus nec li animal ratione: q̄ quodlibet genus debet esse terminus simplex. Et si alle garunt porphirium ponens istuz terminū p̄ genere dicit q̄ posuit q̄ n̄ ita eēt: sed gratia exempli aut q̄ caruit termino simplici loco ergo illius termini corpus animatum debet poni vnus istorum simplicium: viuēs vel viuū medians inter li animal ⁊ li corpus: vnde omne animal est viuens: sed nō econuerso: similiter omne viuens ē corpus ⁊ non econuerso: loquēdo d̄ cōposito ex materia ⁊ formali: li animal rationale: ergo frustra positum ē p̄ genere: q̄ ē disinctio hominis: sed ideo porphirius quia sequebatur opinionem platonis ponentis celum esse animal rationale: cuius opinione negam⁹ ad presens. **¶** Secunda diuisio erat ista. **¶** Genus generalissimū est quod cui⁹ sit gen⁹ non potest esse species. Ex qua inferebatur alia q̄ genus subalternum est illud qd̄ cui⁹ sit genus potest esse species. Cōtra istas sic arguitur li substantia ē genus generalissimū ⁊ potest esse species: ergo disinctiones insufficientes: tenet consequentia cū maiori: ⁊ minorem p̄bo. **¶** Hęc li substantia potest conuerti cū illo termino hō: ergo potest esse species cōsequētia tenet: an̄ similiter. p̄ nouā impositionē. **¶** Respondet q̄ argumentū verbaliter p̄cedit ⁊ non cōtra intellectū disinctionū. **¶** Prima nāq̄ si intelligitur genus generalissimū est illud qd̄ cū sit genus nō potest esse species sic adēq̄ significādo. **¶** Hęc

ad propositum si substantia potest esse species: sed non sic adequate, significando scilicet ipsam. **T**ertia diffinitio principalis fit in ista species est terminus uniuocus non superius predicabilis in quod de pluribus: et tamen non est species: ergo diffinitio insufficientis tenet consequentia cum minori: et maior probatur. Nam quod si substantia predicatur de pluribus in quod patet: et quod fit terminus non supremus probatur. Nam aliquis terminus est supra eum ergo non est supremus: consequentia tenet: et antecedens probatur de isto termino ens qui est supra istum terminum substantia quod omnis substantia est ens: et non e contra. Respondetur quod quemadmodum si substantia est genus generalissimum: ita est terminus supremus: et cum dicitur ens est supra eum: nego: quod superioritas et inferioritas non reperitur nisi in predicamento: et si ens non est in predicamento: et si est supra necesse est. Et cum dicitur omnis substantia est ens: et non e conuerso ergo si ens est supra non ualet probari: sed bene sequitur: ergo est terminus compositus vel prior sicut non sequitur omnis substantia est homo vel non homo: et non e conuerso: ergo si homo et non homo est terminus superior: nullus autem terminus compositus est supra vel infra aliquem terminum predicamentales. **Q**uarta diffinitio fuit ista species specialissima est terminus qui cum sit species non potest esse genus. Et qua inferebatur quod species subalterna est terminus qui cum sit species potest esse genus. **C**ontra arguitur sic ille terminus homo est species specialissima: et potest esse genus: ergo neutra diffinitio insufficientis proba tenet cum maiori et minori: probatur quod potest conuerti cum illo termino animal. Dicitur quod argumentum non procedit contra intellectum regule quod est iste species specialissima est terminus cum sit species non potest esse genus sic adequate significando sicut si homo sed iam in proposito si si homo conuertitur cum si aliter non adequate significaret hominem. **Q**uinta diffinitio fuit ista dicitur est terminus uniuocus predicabilis in quale essentiale. **C**ontra arguitur sic si rationale est dicitur et tamen non est terminus uniuocus: ergo diffinitio insufficientis tenet consequentia et antecedens probatur nam significat hominem

sub ratione qua sensitivum et intellectuum et significat angelum sub ratione intellectui solummodo ergo diuersis rationibus? **R**espondetur quod si rationale diuiditur animal quando dicitur animalium aliud rationale aliud irrationale: tunc non significat nisi hominem quod non significat nisi animal rationale: sed nullus angelus est animal rationale: ergo non significat angelum et ita unum assumptum fuit falsum. **S**exta diffinitio fuit ista proprium est terminus uniuocus predicabilis de pluribus in eo quod quale accidens euenitibus ueritabiliter ueritabile quod predicatur de forte et platone accidentaliter ueritabiliter. **C**ontra istam diffinitionem arguitur sic si rationale est proprium et tamen non predicatur de pluribus conuertibiliter: ergo diffinitio insufficientis tenet consequentia cum maiori et minori probatur: nam si rationale predicatur de forte et platone et non conuertibiliter: ergo forte et platone non conuertuntur: unde non sequitur nisi conuertitur ergo forte et platone. **D**icendum quod si conuertibiliter in diffinitione non respicitur pluribus sed iuxta rationem cuius de talibus predicatur ueritabiliter quod est terminus homo cum quo conuertitur iste terminus nisi: unde ista consequentia non ualet licet si predicatur de forte et platone et non conuertitur cum illis: ergo non conuertitur: arguitur enim ab inferiori ad suum superius negatione opposita. **S**eptima diffinitio erat ista accidens est terminus in quale accidentale si uniuocus predicabilis de pluribus conuertibiliter. **C**ontra istam diffinitionem arguitur sic. nam si terminus hec albedo est accidens quod est accidentaliter et tamen non est predicabilis de pluribus: et terminus discretus: ergo diffinitio insufficientis. Soluitur argumentum per distinctionem dicendo quod accidens potest sumi large pro omni termino accidentali communi vel discreto et sic non sumitur in proposito. Alio modo per terminum accidentali communi et sic diffinitur ad prius et secundum istam modum patet quod iste terminus hec albedo non est terminus accidentaliter nec est pluribus competens accidentaliter. **O**ctaua diffinitio erat ista predicatio directa est illa in qua superius predicatur de suo inferiori. Indirecta autem e conuerso. **C**ontra istas diffinitiones arguitur sic quia

ex illis sequitur quod aliqua est predicatio que nec est directa nec indirecta: ut homo est homo: animal est animal quod nec superius nec inferius predicatur. Ideo respondet concedendo conclusionem. Ultima diffinitio fuit ista predicatio essentialis est illa in qua superius predicatur de suo inferiori: vel dicitur de aliquo istorum aut e converso. Contra istam diffinitionem arguitur sic homo non est animal non est predicatio essentialis et tamen superius predicatur de suo inferiori: ergo diffinitio insufficiens tenet per se contra maiorem et probatur: quia ista predicatio est impossibilis. Respondetur quod aliqua predicatio essentialis est impossibilis. Similiter aliqua predicatio contingens est predicatio essentialis ut tu es homo et antichristus et aial. Item aliqua predicatio necessaria est predicatio accidentalis: ut homo est risibilis animal est quantum aut coloratum quare etc.

Obiectioes contra materiam sillogismorum.

Ad materiam sillogismorum est aequaliter obviandum ut quod non expresse est per latius ad hoc reducatur. De primo arguitur probando in sufficientia figurarum sic quattuor sunt figure: et diminitive tres assignantur sed sequentia tenet et ans probatur: nam iste est optimus sillogismus ois homo est animal: omne animal est substantia: ergo omnis homo est substantia: ergo est sillogismus aliquis cuius figure et non per quod quod subicitur in prima non predicatur in secunda: nec est secunde figure: quia non predicatur idem in utraque: nec tertie quia non subicitur idem in utraque: ergo oportet dare quartam figuram in qua illud quod predicatur in prima subicitur in secunda. Respondetur quod non sunt plures figure quam tres nec sillogismus prolatus constituit quatuor figuram: quia est in prima figura et in primo modo: nec dictum est quod non constituat primam figuram quia est in prima figura alius sillogismus quam iste cuius secundum primam propositionem est predicatum sed de dicitur. Si subiectum prime est predicatum secunde sic resultat prima figura. Dicitur ergo quod ille sillogismus constituit primam figuram cuius subiectum unius premisse est predicatum alterius. Secundo arguitur in sufficientia modorum prime figure sic sillogizando nullum animal est lapis: quilibet homo est

animal: ergo aliquis homo non est lapis: iste est sillogismus prime figure: et tamen non est non in aliquo illorum novem modorum: ut patet discurrendo per omnes: ergo plures sunt quam novem. Item sillogizatur sic. Omne animal est substantia: omnis homo est animal: ergo homo est substantia iste sillogismus est prime figure et tamen non est in aliquo illorum novem modorum: ut patet intuenti: nisi forte diceretur quod esset in baralipso nec hoc evadit quia baralipson concludit indirecte et predicatur sillogismus concludit directe: ergo etc. Dicitur quod primus sillogismus est in celarent nisi immediate sed mediate quia primis premissis concluditur et celaret nullus homo est lapis ex qua sequitur formaliter quod aliquis homo non est lapis in figura de inesse. Consimiliter est videndum ad secundum sillogismum quia est in primo prime figure nisi immediate sed mediate concludendo istam conclusionem in figura de inesse ex propria conclusione: unde iste sillogismus est immediate in primo prime: omne animal est substantia: quilibet homo est animal: quilibet homo est substantia: quod non erit aliquod medium ad hoc et quod sit in primo prime figure: sed alius sillogismus est mediate: quia non sequitur nisi mediate subintellecta quilibet homo est substantia tamen ab univocali ad suam subalternam: Et si ex his concluditur quod barbara vel celarent concludit indirecte: vel indefinitely: vel particulariter: concedo si immediate sed mediate. Tertio ostendo in sufficientia modorum secunde figure sic arguendo. Nullus lapis est animal: quilibet homo est animal: ergo nullus homo est lapis: quibus istorum sillogismorum est in prima figura: et non in aliquo illorum quattuor modorum ut per discurrendo per singulos. Nam primus sillogismus istorum duorum constat ex duabus univocalibus concludentibus particularem: et hinc concludit indirecte qualiter non reperitur in aliquo illorum quattuor modorum. Respondetur ut prius quod primus est mediate in celare quia ex propria et mediate a conclusione eius sequitur adducta formaliter. Secundo vero est in cælestes et mediate: quia ex propria et immediata conclusione eius

sequitur conclusio illius sillogismi per con-
 uersionem simplicem. Quarto ostendo
 sufficientiam tertie figure sic arguendo. **H**is
 homo est substantia: ois homo est animal: ergo
 quedam substantia est animal vel sic quilibet
 homo est risibilis. alius homo est unus homo: ergo
 aliquid risibile est unus homo: isti sunt optimi
 sillogismi in tertia figura et non in aliquo modo
 quod omnes modi tertie figure concludunt direc-
 te et predicti sillogismi concludunt indirecte
 ergo etc. Ideo est ut primo quod primus est in
 darapi: et secundus in datisi: non immediate
 sed mediate: per conversionem simplicem in di-
 ate conclusionis et ita non est inconueniens
 quod modi tertie figure concludant indirecte non
 immediate sed mediate solum quare etc.

Contradicciones contra modos figurarum.
Arguitur contra modos figurarum
 modos probando sillogismos factos
 in illis aliquoties non tenere. Et primo
 contra primum modum prime figure. nam
 iste sillogismus non valet. Omnis homo vel
 asinus est asinus: omne risibile est homo vel
 asinus: ergo omne risibile est asinus. Et po-
 nitur in primo prime figure: ergo modus iste in-
 sufficiens: consequentia tenet eum maiori quod
 omnia requirit ad primum prime sufficienter
 exprimuntur. quod autem iste sillogismus si-
 valet probatur: consequens est falsum et an-
 tecedens est verum: probatur. Nam minor est
 vera ut patet ex suis exponetibus. Et maior est
 probata inducitur. Iste homo vel asinus est asinus
 et iste homo vel asinus est asinus et sic de sin-
 gulis et isti sunt omnes homines: ergo omnis
 homo vel asinus est asinus: patet consequen-
 tia a singularibus sufficienter enumeratis
 ad suam vniuersalem. Respondetur querendo
 de subiecto distributionis eius vniuersalis.
 Omnis homo vel asinus est asinus: quid di-
 stribuitur vtriusque totum disiunctum vel prima
 pars solummodo: si totum disiunctum nego ma-
 iorem: et ad probationem adducta dico quod
 quilibet singularis in qua demonstratur homo
 est falsus. idem ista est falsa iste homo vel asinus est asinus
 demonstrando hominem: quod significat quod hoc quod
 est homo vel asinus est asinus et hoc est falsum.
 Si autem solummodo prima pars distribu-
 tur nego consequentiam: quod plus predicatur
 in minori quam fuerit distributum in maiori.

unde non oportet quod subiectum totius pro-
 positionis maioris predicetur in minori sed
 sufficit quod subiectus distributionis: ita quod se-
 cundum istam responsionem vniuersalis quod
 est maior habet subiectum distributionis
 quod est prima pars disiuncti: et habet su-
 biectum propositionis quod est totum dis-
 iunctum primum subiectum expedit predicti
 cari in minori et non secundum nec tali itel-
 ligitur regula prime figure. Contra secun-
 dum modum arguitur sic iste sillogismus
 non valet. nulla conclusio est vera: sed om-
 nis conclusio facta in celarent est conclusio:
 ergo nulla conclusio facta in celarent est ve-
 ra et tamen iste sillogismus est in celarent:
 ergo etc. Minor patet quod sunt omnia requi-
 sita et maior probatur ponendo quod sillogis-
 mus factus sit omnis sillogismus quo po-
 sito antecedens eius sillogismi est verum per
 qualibet parte et consequens falsum quod falsifi-
 cat se. Ideo dicitur ut in materia insolu-
 bilibus quod dictus sillogismus non est inter-
 tio prime quia conclusio est propositio insolu-
 bilis hypothetica qualis non est aliqua pre-
 missarum. Contra tertium prime figure
 arguitur sic iste sillogismus non valet cuius-
 libet hominis asinus currit brunellus est
 hominis asinus. ergo brunellus currit et ta-
 men arguitur secundum terminum modus
 ergo modus insufficientis consequentia te-
 net cum minori et maiore probatur. Et pono
 quod quilibet homo habeat duos asinos quod
 rum unus currat et alius non: de quorum
 numero non currentium sit brunellus.
 Proposito autem est verum ut patet per casus.
 Ideo dicitur quod argumentum non valet
 quia plus predicatur in minori quam fue-
 rit distributum in maiori. Nam distributum
 in maiori fuit precise si hominis et predica-
 tum minoris erat hoc totum hominis a-
 sinus. Sed forte dicitur quod adducatur ar-
 gumentum sic arguendo. Cuiuslibet homi-
 nis asinus currit: brunellus est hominis
 ergo brunellus currit. Dicitur quod non
 est sillogismus intertio prime: quia in
 obliquis casibus oportet subiectum maio-
 ris predicari in minori in recto: sic dicendo bru-
 nellus est homo et hoc negatur propter be-
 ne sequitur cuiuslibet hominis asinus currit

for. est homo: ergo for. asinus currit. **C**ontra
 tandū circa p̄mum modū q̄ si aliqua p̄mis
 sarum nō fuerit quanta non arguitur t̄ h̄z
 istū modum vt necessario ois hō ē animal.
Contra ois hō ē aial sed t̄m̄ r̄sibile ē homo:
 ergo t̄m̄ r̄sibile est animal in qualibet h̄arum
 p̄nar̄ ē aīa verū 2 p̄ns falsum: nō ergo ali
 q̄s istoz palogismoz sillogismus in darij
 qz in p̄mo maior nō est alicuius quātitatis
 2 in hō minor qz ē exclusiua primi ordinis.
Contra quartū prime arguitur sic iste sil
 logismus non valet. **D**e animal si est rudi
 bile non est hō: sed tu es animal si es rudi
 bilis: ergo tu nō es hō 2 arguitur p̄m̄ istaz
 modis: ergo in sufficiens: consequentia te
 net 2 aīa probat. Nam consequēs est fal
 sus: vt patet 2 quelibet p̄missarū est vera
 tam secunda q̄z p̄ma: vt patet per exponen
 tes. Nam aliqua animal si est rudibile nō
 est hō 2 nullum est animal quin illud si est
 rudibile non sit hō: patet etiam ex omnib⁹
 suis singularibus quarum quelibet est ve
 ra. **R**espondetur vt in primo q̄ si totuz
 cōditionatū distribuitur negatur maior: et
 tunc ad argumētū: dico q̄ nō bene exponi
 tur. primo qz est v̄lis negatiua que non ex
 ponitur. 2º qz non debite assignatur secun
 da exponens que deberet esse ista 2 nihil est
 animal si est rudibile quin istud non sit hō
 quod ē falsum qz aliq̄d est aial si est rudibi
 le quod est hō. Nam hoc est hō demonstran
 hominem: 2 hoc est animal si est rudibile q̄
 r̄c. Item multe singulares sunt falsę vt hoc
 aial si est rudibile non est hō demonstrādo
 hominē qz debet sic resolui hoc non ē hō 2
 hoc ē aial si est rudibile quaz p̄ma ē falsa.
 Si aut̄ dicitur in principio q̄ distribuitur
 solū p̄ma p̄s conditionati tunc patet q̄ cō
 sequētia nō valet qz plus p̄dicat in minori
 q̄z fuerit distributū in maiori. **I**ō debuit sic
 argui. **D**e aial si est rudibile non est hō: sed
 tu es aial: ergo tu si es rudibilis nō es hō:
 conceditur p̄ma 2 consequēs. **N**otādūz
 tam̄ q̄ in predictis 2 ceteris modis oz me
 dium terminū sep̄ supponere p̄cise p̄ eodez
 vel pro eisdem. **I**ō non valet iste sillogism⁹
 Nullus homo est mulier berta est homo q̄
 berta nō ē mulier qz minor debuit esse talis

berta ē aliquis homo que negatur. **C**on
 tra ceteros modos prime figure non arguo
 qz ex predictis possunt elici obiectiōnes cō
 tra alios modos sufficienter. **C**ontra p̄m̄ se
 cunde figure arguitur sic ista consequentia
 nō valet. **D**is deus s̄ba nō ē ois p̄ cā s̄ba
 ē q̄ ois p̄ cā d̄us nō est: qz aīa verū ē 2 cō
 sequēs falsum 2 tamen ē sillogismus in p̄
 secunde. **R**espondetur q̄ talis non est
 sillogismus in p̄ sed ē: qz talis d̄z fieri ex ne
 gatiuis de consuetō mō loquēdi 2 non de
 incōsuetō qualiter sit in proposito. **N**egati
 ue enīz sunt de incōsuetō mō loquēdi ex q̄
 predicatum precedit negationem precedit
 natione sed bene sequetur ois deus nul
 la substantia ē ois prima ē substantia est: q̄
 ois prima causa deus nō est: sed maior est
 falsa sicut 2 conclusio: hoc argumētū pōt
 reduci ad oēs alios modos 1º figure p̄ trāf
 positionem p̄missarū aut per mutationē
 quantitatis. **C**ontra primū tertie figure
 arguitur. **I**ste sillogismus nō valet cuiusli
 bet hoīs asin⁹ currit cuiusliq̄ hoīs asinus q̄
 escit asinus gescens ē asinus currens qz i ca
 su supiori est antecedens verū 2 cōsequēs
 falsum 2 tamē est in p̄mo tertie figure.
Dicitur q̄ non ē in darapti qz sicut p̄e
 misse sunt ex recto 2 obliquo ita conclusio
 debet fieri ideo debet sic concludi: ergo asi
 nus gescēs est alicuius cuius ē asinus cur
 rens: vnde si asinus nō est p̄s subiecti in p̄
 missis: sed pars predicati iō debet poni in
 conclusione. **C**ontra secundū tertie figure ar
 guitur iste sillogismus non valet ois hō v̄l
 asinus non est homo. omnis hō vel asinus
 ē r̄sibile: ergo r̄sibile non est homo: qz asis est
 verum: vt patet ex suis exponentibus vel
 singularibus 2 p̄ns est falsum. **R**espo
 detur q̄ si in qualibet p̄missarum distiuctū
 totum distribuitur. quelibet illarū est falsa
 2 habet multas singulares falsas. Nam p̄
 v̄lis quelibet singularis ē falsa in q̄ demō
 stratur hō 2 sed ē: quelibet singularis ē falsa
 in qua demonstratur asinus vt patet ex su
 is resoluentibus: Si autem nō distribuitur
 totum distiuctum: sed prima p̄s solumodo
 non arguitur tūc in sedo: tertie qz itali mo
 do oportet totum subiectum propōis distri
 bui qualiter non sit in proposito. **C**ontra

alios mōs huius figure specialiter non arguo p̄mo qz be due obiectiōes ad omnes alios modos possunt reduci: bō vt vite p̄lixitatē scripturē facientis redium in aīo stu dētis. Et ē finis obiectiōnū p̄tra sūmulas.

Dibictiones p̄tra mām p̄sequētiar. **D**icit sūmularū obiectiōnū declarataz noticiā seq̄: vltimo vt i initio est p̄missum cōsequentiaruz rationis fortificare materiā. Arguo igitur contra p̄mā z p̄ncipalē regulaz que fuit ista p̄na bona est illa cuius cōtradictoriū consequentis repugnat antecedenti. Ex qua inferebatur alia q̄ consequentia mala est illa cuius contradictoriū consequētis stat cū antecedente. **C**ōtra arguitur si aliqua ē p̄na bona: z tñ cōtradictoriū p̄ntis stat cū ante: ergo ambe regule fal. p̄na tenet z añs probatur: ista p̄na ē bona tu credis p̄cise q̄ aliq̄s hō decipit: q̄ aliq̄s hō decipitur: z tñ cōtradictoriū p̄ntis stat cum ante: q̄ zē. **P**rima pars ant̄is p̄batur: qm̄ seq̄tur tu credis p̄cise q̄ aliq̄s hō decipitur: ergo tu credis p̄cise verum: vel tu credis p̄cise falsum. Si tu credis p̄cise verū: z tu credis p̄cise q̄ aliq̄s hō decipitur: ergo aliquis hō decipitur. Si tu credis p̄cise falsū: q̄ tu decipis: z tu es aliquis hō: ergo aliq̄s hō decipitur: scōa ps ant̄is in hoc casu cū b̄ q̄ nullus alius a te decipitur. **I**sto posito tu credis p̄cise q̄ aliq̄s hō decipit z nullus hō decipitur: ergo p̄tradictoriū p̄ntis stat cū ante: p̄mā p̄e ant̄is ponit castis z secundam probō. Nam nullus alius a te decipitur p̄ casum: nec tu decipis ergo nullus hō decipitur: minorē p̄bo qz si non des oppositum. **E**t arguit sic tu credis p̄cise sicut est: ergo tu nō deceperis: p̄na tenet: z añs probatur: nā tu credis p̄cise q̄ aliq̄s hō decipitur p̄ casum: z ita est q̄ aliq̄s homo decipitur: qz tu deciperis p̄ r̄sionez: ergo tu credis p̄cise sicut est. **R**h̄nditur q̄ ista p̄na ē bona: z q̄ oppositum p̄ntis nō stat cuz antecede: imo repugnat. **E**t admisso casu cōcedo istā tu credis p̄cise q̄ aliquis hō decipitur: z nego istā nullus hō decipitur: qz cōcedo qz tu deciperis tāq̄ seq̄s: seq̄tur enim aliquis homo decipitur z nullus alius a te decipitur: z tu es hō: ergo tu deciperis

Alterius ad arg^m nego istam tu credis p̄cise sicut est: z ad eius probationem nego p̄nam: tu credis p̄cise q̄ aliquis hō decipitur: z ita q̄ aliquis hō decipitur: ergo tu credis p̄cise sicut est: sicut non sequitur tu credis p̄cise q̄ aliquis homo currit: et ita est q̄ aliquis homo currit: ergo tu credis p̄cise sicut est: vt posito q̄ fortes currat z plato nō currat: z credas p̄cise platonem currere isto posito z antecedens verum z cōsequens falsum: sed bene sequitur tu credis p̄cise q̄ aliquis hō currit: z ita est q̄ ille quem p̄cise credis currere currit: ergo tu credis p̄cise sicut est: sed minor est fallā in secundo casu. **I**ta sequitur in proposito tu credis p̄cise q̄ aliquis homo decipitur z ita est q̄ ille quez credis decipi: decipitur ergo tu credis p̄cise sicut est: p̄na ē bona: sed minor est fallā: qz in casu isto tu credis alium a te decipi. **M**otanduz q̄ sub secūda regula ponebatur due alie regule: vide delictet ex impossibili sequitur quodlibet. **E**t necessarium sequitur ad qd̄libet. **C**ōtra quas regulas arguitur sic qz non sequitur aliquis hō est afinus: ergo nullus hō ē afinus: z arguitur s̄m ambas regulas: ergo ambe regule fal: tenet p̄na cum minori z maior probatur. **P**rimo qz ex vno op̄posito sequitur reliquū. **S**ecundo qz p̄tradictoriū consequētis stat cū antecedente eo q̄ cōuertitur cū ipso. **I**deo respondetur q̄ ista consequentia ē malis bona: z non ē conueniens ex vno oppositōrū aliud inferri: dūmodo ipsuz sit ipso possibile: nego tamen q̄ oppositū p̄ntis stat cū antecedente. **E**t nego p̄nam oppositū cōsequētis conuertitur cuz ante. ergo stat cum ipso: vn de dico q̄ quelibet p̄positū mundi sequitur ex illa tu es afinus: z quelibet idēz repugnat immo repugnat sibi ipsi: qz insert oppositum sui ipsius. **P**rima regula est illa. Si alicui⁹ p̄ntis ex p̄tradictōrō p̄ntis: sequitur p̄tradictōrū ant̄is: illa consequentia ē bona. **E**x q̄ inferebatur q̄ si alicui⁹ p̄ntis contradictōrium p̄ntis non est illatiū contradictōrij antecedentis: illa consequētia non valet. **C**ōtra ambas regulas arguit sic. **A**li⁹ qua p̄na est bona: z tamē ex contradictōris consequētis nō sequit̄ p̄tradictōriū ant̄is

Ille regule false ams probat: illa pna e bona tu credis paise q ois ho decipit: ergo tu deciperis: 2 ex coradictorio psequentis no sequitur ptradictioiu antecedentis: ergo ac.

Prima pars antecedentis pbatur: q sequitur tu credis paise q ois ho decipitur. ergo tu credis verum vel falsum. Si credis falsum: ergo tu deciperis. Si verum 2 tu credis paise q ois ho decipit: 2 tu es homo: ergo tu deceperis: 2 ista consequentia e bona.

Secunda pars antecedentis pncipalis probatur: qz non sequitur tu no deciperis: ergo tu non credis paise q omnis ho decipitur pbatur 2 pono q tu credas paise q ois ho decipitur illo oppposito pns e falsum per casuz: 2 ams veru: probat si no detur oppostu. Et arguitur sic tu credis paise q ois ho decipitur: 2 ita est q ois ho decipitur qz ois ho: no tu: decipitur p casum: 2 tu deciperis p rnsione: g tu credis paise sicut e ergo tu no deciperis qd erat probandum.

Respondendum e no admittedo casum qz no est possibile q tu credis paise q ois homo decipitur: naz sic sequitur q tu deciperis vt est ostensuz: vel ergo deciperis in crededo oem hoiem decipi vel aliqd aliud vt q homo est asinus vel aliqd falsu non primu qz oem homine decipi est veru: quod aliqd aliud p conseques tu no credis paise q omnis ho decipit: q e opposituz vnus pncule 2 casuz. Et eode seqtur q no est possibile q tu credas paise teipsum decipi: probatur na si credis paise teipsum decipi: ergo deciperis: vel in credendo teipsum decipis vel aliqd aliud: non primu qz teipz decipi est verum: ergo aliqd aliud 2 per conseques tu credis paise teipz decipi.

Secunda regula erat ista. Si alicuius psequente bone ams est veru consequens est veruz 2 si antecedes est veru 2 conseques falsuz: il la consequentia non valet. Contra arguitur sic possibile est q aliqua pna sit bona: 2 q antecedes sit veru 2 pns falsum: ergo regula falsa: consequentia tenet 2 ams probatur. Et pono q illa psequentia tu es ho: ergo tu no es ho conuertatur cu bona psequentia antecedeat ac, pnte significatib vt prius. Casus e possibilis: qz pna distinguit ab ante 2 pnte simul sumpus: qz eisd sup addit no

mina pne. Admissio g casuista est bona tu es ho: ergo tu no es ho: qz conuertitur cum bona pna: 2 ams est verum 2 pns falsuz: qz significato imode sicut p ex casu: ergo ac.

Ideo dicit q argumentum verbaliter pcedit contra regulas: 2 non contra intellectum istarum. Intelligitur sic nazqz prima. Si alicuius psequente bone significatis paise iuxta copositione suaru ptiu ams e veru 2 coseques falsum: cosequentia no valet: sed iam i casu illa cosequentia prolata e bona no tam significat iuxta copositione suarum ptiu: qz ponitur ipam pueri cu bona psequente antecedente 2 cosequete significantibus vt p us oimode: vt ergo arguatur contra regulas sumi hoc antecedes: possibile e q aliqua pna sit bona significatis paise iuxta copositione suaz ptiu: 2 q antecedes sit veru 2 coseques falsum. Et hoc negat tanqz impossibile: Istu modu intelligedi ex significatione ptiu: 2 si no explicite tam iplicite asserit quecunqz pna: cotra quaz qualibet pot verbaliter argui illo vel cosimili argumto nisi si glosa pdicta regule verificentur.

3^a re^o fuit ista. si alicuius psequente bone antecedes est necessariu 2 coseques similr e necessariu: ex q iferebat q si antecedes e necessariu: 2 consequens e contingens: cosequentia no valet. Contra istas regulas arguitur sic aliqua psequente e bona 2 antecedes est necessariu 2 coseques cotingens. g^o falsose cosequentia 2 2 antecedes probat. Na ista cosequentia e bona deus e: g^o hec e vera de^o 2 ams e necessariu 2 pseques cotingens: g^o ac, q antecedes e necessariu manifestu e q coseques sit cotingens pbat. na illa deus pot esse falsa: 2 ipsa est va: g^o ipaz esse vera e cotingens: psequente e nota cu minor: 2 maior pbatur ex hoc q pot pueri cu falso. Ideo probatur principale psequente e bonam qz si no stet: g^o opposituz consequens cu antecedeat: 2 arguit sic: hec non est vera deus est: 2 ipsa significat adequate deū esse g^o deū eē no est veru: 2 p pns deus no est oppositu alterius ptis. Rndet q illa pna no valet deus est g^o hec est vera deus est nisi addeat illa minor: 2 hec deus e: significat adeq te deum esse que est contingens: 2 concedo q oppositum consequentis stat cuz antec

dente: tunc cumponit est antecede te admitto
 et concedo ista deus est: et hec non est vera deus
 est: et tunc ad argumentum hec non est vera deus
 est: et ipsa adequata significat deum esse: ergo d
 um esse non est verum: nego minorem: quia repu
 gnat duobus concessis. Sequitur deus est et hec
 non est vera deus est: sed ipsa non significat ade
 quate deum esse: vix in hoc argumento est obli
 gatio: et non apparet: cum enim dicitur stet opposi
 tum proutis cum antecede te hec est vera posi
 tio ipse dicitur: ac si diceret pono tibi ista deus est:
 et hec non est vera deus est: que admittenda
 est: et prout tenetur est ut plus. Quarta re
 erat ista si alicuius proutie bone antecedens est
 possibile et proutis sibi. Ex qua est illatum quod si alic
 cuius proutie ante est possibile: et proutis impossibi
 le: et proutia illa non valet. Contra istas regulas
 arguit sic ista consequentia non est bona. Dis
 propo est affirmativa: sed nulla propo est ne
 gativa: et ante est possibile et proutis impossibile sed
 regule false. proutia tenet et antecedens pbatur
 pro prima parte. Nam oppositum consequentis re
 pugnat antecedenti: ergo consequentia bona
 antecedens pz. Nam ista repugnat: ois propo
 est affirmativa et aliqua propo est negativa:
 quod aut ante sit possibile: pz quia possibile est quod
 hec tu es sit ois propo: sed hinc probatur
 quod proutis sit impossibile: quia ipsum non potest esse
 verum: sic significatio: probatur nam si posset
 esse verum vel si ipso existeret vel ipso non existeret
 si ipso non existeret: et quia si ista propo non esset: nulla
 propo est negativa: ipsa non esset et nec falsa nec
 et ipsa existeret: quia quid est ista propo aliq
 negativa est et consequens semper falsum est
 nulla negatiua esse. Dicendum quod ista proutia
 est bona. Dis propo est affirmativa: sed nul
 la est negativa et consequens est possibile si
 cur antecedens et tunc ad argum proutis non pot
 esse verum sic significatio: ergo ipsum est impos
 sibile: nego consequentia vnde multe propo
 sitiones sunt possibile quod non possunt esse ve
 re: ut ois propo est falsa nulla propositio est
 vera hoc est falsum hoc non est verum scilicet d
 monstrato: ut terminatum est in materia insol
 ubilium. Etiam ex materia insolubilium: ut hec
 non est vera deus est in mente: aut hoc non est
 demonstratio sibi eiusdem propositionis ad cu
 ius definitionem desineret propo illa: quolibet
 enim illa est possibilis et nulla ipsarum sic si

gnificans potest esse vera. Quarta regula fuit ista
 quod sequitur ad antecedens sequitur ad conse
 quens. Et qua inferebatur alie due. prima
 quod ad antecedens ad antecedens antecedit
 ad consequens: et prima ad ultimum quan
 do ois consequentia intermedie sunt bone et
 formales et non variate consequentia est bo
 na: et formalis. Contra istas regulas ar
 guitur sic. Aliqua est proutia bona et aliq sequit
 ad consequens ipsius quod non sequitur ad ante
 cedens ipsius: ergo iste tres regule false co
 sequentia tenet et antecedens probat. Nam
 ista consequentia est bona quaternaria est: er
 go binarius est. si aliq sequitur ad consequens
 quod non sequit ad ante sed contra: et
 contrarium proutis repugnat formaliter antecede
 ti et minor est probatio: nam sequitur binarius est
 eius medietas est parte unitas: et tamen non
 sequitur a primo ad ultimum quaternarius er
 go medietas eius parte est unitas: quia medie
 tas quaternaria non est unitas sed binari.
 Simile argumentum fit quadrupedale est sed
 bipedale est bipedale est: ergo eius medie
 tas est precise pedale: et tamen non sequitur
 quadrupedale est: ergo eius medietas est p
 cise pedale: quia medietas quadrupedalis non
 est pedale: sed bipedale. Dicitur quod regule iste
 tenent ex materia relatiuorum: et hoc per muta
 tionem significati ultimi consequentis: ratione
 relatiui quod variat significatum ad variationem
 antecedentis: vnde aliud significat ista pro
 positio eius medietas est unitas coniuncta cum
 hac propositione binarius est: et aliud signi
 ficat cum ista quaternarius est. Cum prima autem
 significat quod medietas binarij est unitas quod
 est verum et cum secunda significat quod medietas
 quaternarij est unitas quod est falsum. In
 telligitur ergo sic prima regula: Quicquid se
 quitur ad consequens sequitur ad antecedens ma
 niente prima significatione: et quod ultimum conse
 quens ratione relatiui non potest retinere p
 ma significationem: idco non est verum si non
 sequitur ex primo antecedente loco: ergo eius
 ponatur vna propositio significans idem co
 uertibiliter sic arguendo quaternarius est
 ergo binarius est: binari est: sed eius medie
 tas est: unitas: ergo a primo ad ultimum qua
 ternarius est: ergo medietas binarij est uni
 tas: et ita in bo argo debuit inferri quod quadrup

ergo medietas bipedalis e pedale et hec co
 cessi. ¶ Sed a regula fuit ista. Si aliqua co
 sequentia e bona: et aliquid stat cu antecedent
 te illud id e stabit cu pnt. Ex qua sequitur
 aia. .f. qd repugnat pnti repugnat ainti
 ¶ Contra istas regulas arguit sic. Ista co
 sequentia e bona lignu coru pebatur: ergo
 impossibile e illud esse: et tamen hec aial e: stat
 cum antecedente: et ead e no stat cum conse
 quente: ergo regule false: pna tenet: et ante
 cedens probat. Na q illa pna sit bona pa
 tet: qz quod semel corruptu amplius esse n
 pot q aut ista animal est: sicut cuz antecede
 te pz: quoniam hec simul stant lignu coru
 pebat: et animal e: qz quelibet illaru e vera
 Sed iam probat: illa animal est no stat cuz
 antecedente: qz ista copulativa e impossibilis
 animal e: et impossibile e illud esse. ¶ Respo
 detur q ista pna est bona: lignu coru pe
 batur: ergo impossibile est illud esse: et sicut
 ista animal e stat cu antecedente: ita stat cuz
 pnt. Et cu dicit ista copulativa est impossibi
 lis animal est: et impossibile est illud esse: veru
 est ergo ista animal e non stat cu consequen
 te: nego consequentiam: qz secunda pars hu
 ius copulative non est psequens prime pnt:
 nec secun pueribile: qz relatiu habet aliud
 et aliud significati pp mutatione aintus et si
 dicit: quod ergo stat ista animal e cuz pnt:
 of q non oportet coniungere ipsam copulati
 ue sed sufficit q quelibet istaru sit vera: vñ
 hec stat simul tu es ho: tu es albus: licet ex
 eis no fiat copulativa. Et si opponens velit
 oio vna copulativa detur ista. animal e et
 lignum coru pebat: et impo est illud esse
 referendo semper li illud ad li lignuz illa co
 pulativa est vera: ergo pma pars stat cum
 vltima. ¶ 7ª regula fuit ista. Si aliqua co
 sequentia e bona scita a te esse bona et antece
 dens e a te concededu: et consequens eiusdem
 est concededu a te. Ex qua inferebat q si an
 tecedens e concedendu et consequens negan
 dum no valet pna. Contra istas regulas ar
 guitur sic et pono q istius psequentie ho cur
 rit: q risibile currit ams sit ubi posituz et a te
 admissum: pntis vero sit tibi depositum: isto
 positio arguitur scita consequentia e bona
 scita a te esse bona ho currit: q risibile cur
 rit: qz scis q arguitur ab vno pueribili ad

reliq^m. ams e pcedendu a te: qz tibi e positu
 et ad te admissum et pntis neganduz: qz e tibi
 depositum et ad te admissum: qre false. 3o
 dicit admittedo casum. Et concedo q hu
 pntis ams est conced edu et pntis negadu pp
 ar^m factuz: s; nego q ista pna sit bona scita a
 me esse bona: quoniam ex duobus concessis
 sequitur oppo^m illius. sequit enim ams est
 concededu a te et consequens neganduz: ergo
 ista consequentia non est scita a te esse bona.
 ¶ 8^a regula fuit ista. Si aliqua e con
 sequentia bona scita a te esse bona et ams est
 scitum a te. Ex qua sequitur q si ams est scitu
 a te et pntis non est scitu non scitur consequen
 tiam esse bonam. Contra istas regulas ar
 guitur sic hec pna e scita a te esse bona. hoc e
 nescitum a te: ergo hoc e nescitu a te: demõ
 strado pntis p vñuz: hoc: et ams est scitum
 a te et pntis no ergo re false. consequentia t3 et
 pbat prima pars aintis: na tu scis q tibi ar
 guit ab vno conueribili ad reliq^m et q op
 po^m consequentia repunit aintis: ergo tu scis
 pnam illam esse bonam: et ha pars aintis p
 batur. Na3 pntis est necessarium: a te: et ams
 scis significare adequate q ipsum e nescitu
 a te: q antecede e scitum a te: et consequens
 nescitu: pz pna. na vel pntis e scituz a te vel
 nescitu: si est nescitu habeo inuentu: si scituz
 et ipsum adequate significat q hoc e nescitu
 a te demonstrado idem consequens: ergo il
 lud consequens: no e scitu a te. Respondet
 tur q ista consequentia non valet hoc est ne
 scitum a te. ergo hoc est nescituz a te: nec ar
 guitur ab vno conueribili ad reliqu: nec
 oppositu consequens repugnat antecede
 ti: qz antecedens non est insolubile: sed con
 sequens est insolubile significans ypothecæ
 copulative q hoc est nescitum a te: q hoc
 est scitum a te: cuius contradictorium non
 est illud hoc non est nescitum a te: aut illud
 hoc est scitum a te: sed illud no hoc est nesci
 tum a te significans disunctive: q hoc est
 scitum a te vel q hoc non est scitum a te qd
 est verum ratione scde pris. ¶ Eodem mo
 of ad rationem vel pnam predicta sunt ad
 istam h est falsum: ergo hoc e falsuz demõ
 strado psequens semp pcededo tales con
 sequentias: et dico eas non valere qz conse
 quens est insolubile falsum et antecedens est

ppō vera nō insolubilis: quare &c.

Regularū p̄ticulariū p̄ma erat ista
Ab inferiori ad suū superius affir-
matio & sine distributio & sine signo
p̄sitionis impediēte p̄ta est bona. **C**ō-
tra istam regulam arguitur sic illa: p̄ta nō
valet tu es apprensus asinus: q̄ tu es aliq̄
lis asinus: & tamen arguitur p̄ regulā: ergo re-
gula falsa: cōsequētia p̄z cuī minorū q̄z: li
apprensus est finus inferior ad h̄ aquilale: &
maior p̄z: q̄z aīus est possibile: & cōsequens
ipossibile. Hā possibile est q̄ tu apprensus a
sinus: sed non est possibile q̄ tu scis aliq̄lis
asinus: sicut nō est possibile q̄ tu scis asin⁹
Respondet q̄ nō arguitur s̄m intellectū
regule qui est ille. Ab inferiori ad suū superi-
oris rōne totius extremi sine impedimento p̄e-
cedente est bonū arg^m sed nō arguitur in pro-
positio rōne totius extremi: sed p̄ta solūmo-
do: q̄z li apprensus asinus nō est terminus i-
ferior ad aliquālis asinus: sed bene ad aliq̄-
lis apprensus asin⁹ sic li parēs ad li aliq̄le: vñ
bñ seg^r tu es apprensus: q̄ tu es aliq̄s: ita bñ
apprensus asinus: vñ de cōsimiles p̄ta in ce-
teris nō valent: vt tu es pater foris: ergo
tu es aliq̄d foris: tu es dñs platonis: q̄ tu
es aliq̄d platonis. **S**ecūda regula erat
ista Ab inferiori ad suū superius distributi-
ue non valet arguentū. **C**ōtra istam re-
gulā arguitur sic: ista p̄sequētia ē bona nul-
lus binarius est: ergo nullus numerus est:
& arguitur p̄ regulā: ergo regula falsa: tenet
cōsequētia cū maiorū: q̄z oppositū p̄tita re-
pugnat aīti. s̄ nullus binarius est: & aligs
numerus ē: nō. n. daf aliq̄ numerus quan-
iste sit binarius vel includēs binarium. **E**o-
dē mō potest argui in simili vt nulla propo-
sitiō vera scitur: ergo nulla p̄positio scitur
consequētia est bona: q̄z oppositū cōsequen-
tis repugnat aīti: & tam arguitur distributi-
ue ab inferiori ad suū superius: ppō vera
est terminus inferior ad li p̄pō: cū oīs pro-
positio vera sit p̄pō: & non econuerso: sic
oīs binarius ē numerus: & non econuerso.
Sō d̄ q̄ regula non dicit nunq̄ valere
cōsequētia ab inferiori ad suū superius di-
stributiue: sed q̄ plurimū non valet forma-
liter: & nunq̄ de forma p̄dicte cōsequētie

formales sunt: q̄ cuiuslibet earū oppositū
cōsequētia formaliter repugnat antecedē-
ti: sed non sunt bone: de forma: q̄ confirmi-
les in forma nō valēt: q̄z non sequitur nul-
lus numerus termin⁹: ergo nullus nume-
rus est: nec sequitur nulla p̄pō vera videt
vel intelligitur ergo nulla p̄positio vide-
tur vel intelligit. **S**i ergo cōsequētia ille bo-
ne sunt hoc est solū gratia materie videt p̄-
ma est bona gratia materie: q̄z impossibile est
numeri esse: & nō eē binarium: secūda simi-
liliter t̄z gr̄a materie vel terminorū: q̄z nī
hil scitur nisi verū: nec est possibile aliqua
p̄positio nē falsam sciri. **T**ertia regula
fuit illa. Ab inferiori ad suū superius nega-
tione p̄posita & cum debito medio est bo-
num argumentū. **C**ontra arguitur sic: ista
consequētia nō valet scis istā p̄positio-
nem non est aliquid demonstrādo istāz bo-
mo est asinus: & ista p̄positio est aliqua
p̄positio: ergo scis aliqua p̄positio nē
est aliquid: & tamen arguitur per regulam:
ergo regula falsa: consequētia tenet cū mi-
norū: & maior probatur: nam antecedens ē
verum & consequens falsum: ergo ista con-
sequētia non valet: q̄ antecedens sit vere
pater pro secūda parte: & pro prima simili-
ter: q̄ suum contradictoriū est falsum scilicet
ec̄ omne sciens istā p̄positionem est ali-
quid. **R**espondetur q̄ ista consequētia
non valet nec arguitur cum debito medio:
q̄z subiectum p̄mte p̄positionis debuit
esse subiectum secūde sic arguendo sciens
istā nō est aliquid: & sciens istā est: ergo &c.
& tunc concedo cōsequētia sed nego mino-
rem. **N**otandū circa hanc regulam q̄ si
argueretur ab inferiori ad suū superius di-
stributiue negatione p̄posita non argui-
tur s̄m regulam vt patet in exēplo illo om-
nis homo non currit: omnis homo est ani-
mal: ergo omne animal non currit. **I**ntelli-
gitur enim sic regula ab inferiori ad suū
superius non distributiue negatione p̄posi-
ta est bona consequētia. **Q**uarta regu-
la erat illa a superiori ad suū inferius af-
firmatiue & sine distributione non valet ar-
gumentum. **C**ontra istam regulam pro-
cedunt argumenta facta contra regulāz im-
mediate p̄cedentem: arguendo ex opposi-
to consequentis ad oppositum antecedēti

nis: vt aliquis numerus est: ergo binarius
 est aliqua propositio scitur: ergo propositio
 vera scitur: sed arguitur specialiter illa con
 sequentia est bona tu es animal: ergo tu es
 hō: et tñ arguitur a superiori ad suum infe
 rius affirmatiue sine distributione ergo et.
 tenet consequentia et antecedens probatur: quia
 sequitur tu es animal: ergo tu es: a tertio ad
 faciendo ad sibi adiacens: tu es ergo tu es
 tu: p3 consequentia: qz oppositū consequen
 tis formaliter repugnat antecedenti: et ultra
 tu es tu: ergo tu es hō: et consequentia per s
 mam regulā ab inferiori ad suū superius
 affirmatiue et impedimento: ergo a primo
 ad vltimū si sequitur tu es animal ergo tu
 es hō. Ad hoc dicitur vt prius qz quelibet
 istarū consequentiarū est bona et formalis:
 non tamē arguitur cōtra regulā implicite as
 ferente qz nulla talis sit bona de forma vn
 de conformes in forma non tenent: qz nō se
 quitur aliquis numerus est: qz binarius est
 aliqua propositio intelligitur: ergo propositio
 vera intelligitur: nec sequitur hoc ē animal
 demonstrando a finem: ergo hoc est homo
Quarta r^a fuit illa superiori ad suū infe
 rius distributiue affirmatiue non valet con
 sequentia nisi cum debito medio. Cōtra ar
 guitur sic ista cōsequentia ē bona oē aial
 currit: qz ois hō currit: et tñ arguitur a superiori
 a suū inferi^o distributiue affirmatiue sine obi
 to medio: ergo r^a falsā cōsequentiā et euz mi
 nori et maiorem probat: contradictoriū cōse
 quentis repugnat antecedenti: ergo psequē
 tia bona antecedēs pbat qm h repugnant
 oē animal currit: et homo nō currit: qz ex ip
 sis sequitur impossibile v3 homo non est
 aial in quarto mō secunde figure. **Dicē**
 dum qz illa pñā ē bona nō qdem formalis
 nec de forma non formalis: qz oppositū cō
 sequentis est imaginabile cū antecedente
 absqz cōn adicione: neqz ē de forma: quia
 aliqua sibi cōsimilis in forma nō valet: vt
 omne animal currit: ergo qlibet homo cur
 rit: sed est bona materialis seu gratia mate
 rie: qz impossibile est hominē nō esse: tenet. n.
 p hoc mediu necessarium ois homo est ani
 mal. Simili sequitur gratie materie omne a
 nimal ē: ergo ois hō est: qz consequēs ē nec
 cessariū: sequitur et ois homo est asinus: qz

antecedēs est impossibile simpliciter: vnde n̄
 est aliqua regula contra quā non procedit
 argumētum gratia materie qz aut antece
 dens est impossibile: aut qz consequēs ē ne
 cessariū: vel gratia aliquis alterius medij
 necessarij et me vitabili: vt i priori^o positij
 dicitur est. **Sexta** regula fuit ista a superi
 ori ad suū inferius negatione preposita di
 stributiue superius ē bonū argumētum.
 Cōtra istā regulā arguitur sic ista cōsequen
 tia nō valet nō cōtingēt hō ē animal: er
 go non contingēt tu es aial: et tamen ar
 guitur p regulā: ergo regula falsa: cōsequē
 tia tenet probatur pma ps antecedētis: qz
 antecedens ē verū et cōsequēs falsus: vt p3
 assignando suū contradictoriū hec. n. ē fal
 sa contingēt hō ē animal: et hec est vera
 contingēt tu es animal: et secunda ps an
 tecedētis pbat: nā qz hic arguitur a superiori
 ad suū inferius p3: et qz negatione distribuē
 re manifestū est: qz remota negatione li hō
 nō statet distributiue: ergo p aduentū eius
 stat distributiue: p3 cōsequētia p istā regulā
 qz qd mobilitat immobilitatū immobilitatū
 bilitatū. **Respondeo** qz tūus aliquādo
 stat distributiue mobilitatū qm ipm nō prece
 dit nisi vnū signū distributiū: vt ois homo
 ē. Aliquā stat distributiue immobilitatū qm ipm
 pcedūt duo signa quorū vnū h3 v3 distribu
 endi: et reliquū cōfundi cōfunde tñ immobilitatū
 qz p3 dico qz nō arguitur ptra intellectū regu
 le ē iste aspiens ad suū inferius negatione p
 posita distributiue mobilis ē bona pñā: sed
 tā i pposito nō distribuuit superius mobilitatū
 pp impedimentū istius tñi cōtingēt: qz nō
 h3 dēscēdere vt arg^m in pre ostendit pp ean
 dem nō sequitur: tu nō incipis eē coloratus:
 ergo tu nō incipis eē albus: qz exposito nō
 sequitur oppositum vt ea^o patuit inceptiois
 et tamē arguitur distributiue negatiue: si ergo
 querit qd ipedit dico qz illud verbū in ipic
 immobilitatū eundē terminum quē distribuuit
 precedens negatio: quare et.
Obiectiones ptra rlas quarti capituli.
Quoniam regula quarti capituli sus
 scitatur est argumētum in materia in
 solubiliū: specialioribus tamen
 medijs arguo: contra eandem: quarum pri
 ma fuit ista. Ad vlt ad suam particularem

indefinitam vel subalternā est bona conse-
quentia. **C**ōtra quā regulā arguitur sic
ista cōsequētia nō valet incipit oē ens esse:
ergo incipit aliquod ens esse: et tū arguitur
p regulā ergo regula fallā: tenet cōsequētia
et prima ps aīus probaf. nā aīus est veruz
et pñs falsuz: q̄ pñā nō valet: q̄ aīus sit veruz
pbatur. nam oē ens ē: et nō imediāte ante i-
stans pñs oē ens fuit: q̄ nūq̄ instās pñs
fuit: ergo icipit oē ens esse: p3 pñā ab expo-
nentibus ad expositū: q̄ aut pñs sit falsuz:
patet qz nunc aliqd ē: imediāte ante instās
pñs aliqd fuit: et imediāte post instās pñs
aliqd erit q̄ falsuz est q̄ iā incipiat aliqd eē
seu aliquod ens esse q̄ idēz ē. Sed secunda
ps principalis aīus arguit. nam hec ē vlis
incipit oē ens eē qz in ea subijcitur tūus cōis
signo vli dterminat⁹ distributiue: et hec sua
picularis icipit aliquod ens eē: qz in ea su-
bijcitur tūus cōis signo piculari dtermina-
tus: q̄ arguitur p regulā. Diceduz breuiter
qz nō arguitur p regulā: qm̄ nec aīus nec cō-
sequēs est alicuius q̄sitatis: et tunc ad p-
bationē in ista ppositione incipit oē ens eē
subijcitur terminus cōis signo vli distribu-
tiue dterminatus: ergo ē vlis nego pñam
et si allegaretur regula dico qz intelligit de
distributiōe mobili et nō immobili: sed iam
li ens distribuit immobiliter: ppterca sic glo-
setur regula. **P**ropō vlis est illa in qua su-
bijcitur tūus cōis signo vli distributiue de-
terminatus exīte aliqd illius: qd̄ dico pro-
pter p̄iacens istius ois hō est animal in q̄
subijcitur terminus cōis signo vli distribu-
tiue mobili dterminatus: s3 illud signū
nō est ps p̄iacentis: licet sit pars vlis: de
particulari aut nō procedit argumētuz: qz
in regula additur solo signo piculari deter-
minatus sed iam vltra signum dtermina-
tur li ens hoc verbo incipit ex quo stat con-
fufētanti. Ideo sic hec regula ppō p̄icula-
ris est illa in qua subijcitur terminus cōis
solo signo piculari dterminatus exīstente
aliquid istius quod dico similiter pp̄ p̄ia-
cens ppositionis picularis. **S**ecūda re-
gula fuit ista. **P**articulari vel idēfinita ad
suam vlem nō valet argumētū. **C**on-
tra istam regulā arguitur sic ista pñā est bo-
na animal est hō ergo oē animal est hō: et p

cōsequēs quelibet alia valet ab indefinita
ad suam vlem: pñā tenet: et antecēdes pro-
batur hec ppō animal est hō significat oē
animal esse hominē: sed ois ppositio signi-
ficat q̄cquid sequitur ad eā: arguitur ista conse-
quētia est bona. pñā t3 cum minoz: qz ē re-
gula: et maior ē probō subicētur istius propo-
sitionis animal ē homo: significat oē ani-
mal: et predicatū hominēz et copulā eē: et to-
ta ppositio significat iuxta compositionēz
suoz terminoz: ergo ista ppositio signifi-
cat oē animal eē hoīem pñā p3: qz isto mō-
iueſtigat significatūm ppositionis. **R**e-
spondetur negādo scđam pñam: et ad pba-
tionē cōcedo qz ista aīal est hō significat om-
ne aīal eē hoīem nō adēquate p̄marie s3 se-
cundarie: et ad argumētū nego istā pñāz
ista propō oē animal ē hō significat oē aīal
eē hoīem: et ois propō significat q̄cquid seq-
tur ad eam: q̄ ista pñā ē bona nego pñam:
qz sicut ois propō significat q̄cquid sequit^r
ad eā: non tamē q̄cquid ppō significat seq̄
ad eam: verū tamē bene seq̄tur ista animal
est hō significat adēquate oē animal eē ho-
minem: ergo ista cōsequētia fuit bona: sed
negatur antecēdes: qz nulla propō mundi
significat adēquate oē animal eē hoīem: ni-
si aliqua talis est animal est hō. **T**ertia re-
gula fuit ista ab vli affirmatiua ad oēs suas
singulares tam collectiue qz diuisiue sum-
ptas ē bonū argumētū: curz debito medio:
et conuerso collectiue. **C**ontra istā regn-
lam arguit sic ista pñā nō valet necessārio
ois hō est animal: et isti sunt oēs hominēz:
ergo necessārio iste hō est animal: et iste hō
est animal: et sic de singulis: et tamē arguitur
p regulā ergo regula fallā: consequētia t3
minoz et maior p3 per exponētes istius ter-
mini necessārio: ex eodē medio arguitur qz
nō valet argumētū ab vli ad suā singula-
rē cū debito medio sic arguendo necessārio
ois hō est: s3 tu es hō: ergo necessārio tu es:
aīus est verū et pñs falsum. **E**x eodem et
fundamēto arguitur qz non valet argumē-
tū a singularibus sufficiēter enumeratis
cum debito medio ad suam vlem: qz nō se-
quitur contingenter iste hō est et contingen-
ter iste homo est: et sic de singulis: et isti sūt
omnes hominēz: ergo contingēter omnis

homo est p3 p expositione istius termini contingit qd ans est vey r pns falsuz: r p pns pna non valet. Ideo breuiter respondeo: r dico qd nullo modo arguitur p regulā: qz nulla istarum ē alicuius qualitatis. s. necessario ois hō est aial: contingenter ois hō est aial: nec cessario iste hō est aial: contingēter iste hō est aial: pume due nō sunt vles qd ip̄sarum subiecta imobilitē dūtribunt: alic due nō sunt singulares: qz subijctur terminus cōis determinatus nō solūmodo pronōie demōstratiuo imo alio termino pbabili v3 tino modalī. Ideo sic intelligitur diffinitio propositiōis singularis: ppō singularis ē illa in qua subijctur terminus discretus aut terminus cōis cū pbōie demonstratiuo nullo signo pbabili pcedēte. Ex qua diffinitione sequitur qd si pronōie pluralis numerie tas discretus ista tūc non est singularis oēs isti currūt qz subijctur terminus cōis signo pbabili pcedēte. **¶** Quarta regula fuit illa. ab vli negatiua ad qualibet suarū singulariuz ē bonū argumētū. **¶** Cōtra arguit sic ista pna nō valet nulla chimera q̄ currit mouet ergo ista chi^a q̄ currit nō mouet: r tñ arguitur p regulā ergo regula falsa: pna t3 cum minor: r maior probatur: aīs. n. est verum vt p3 r pns falsum: ergo pna nō valet: qd consequens sit falsum. pbat: nā sequitur ista chi^a que currit nō mouetur: ḡ ista chimera currit r illa nō mouet. pna t3: qz relatiuuz resoluūt in r: et illud: sed pns ē falsuz: qz est vna copulatiua affirmatiua cuius pma ps est fallā: ergo aīs ē falsum qd erat probandū. Rīdet cōcedēdo pnam pdictā. r cū dī aīs ē verū r pns falsuz. nego qd pns sit falsum: qz suū cōtradictoriū ē falsum. s. ista chimera q̄ currit mouetur: r tūc ad pbationē falsitatis nego istā pnam ista chimera q̄ currit nō mouet: ḡ ista chimera currit: r ista nō mouetur. **¶** Et tūc ad regulā relatiuū q̄ q̄ qd resoluūt in cōiunctionē copulatiuā r p nomī demōstratiuū: vey ē affirmatiuis: sed nō in negatiuis: ppter ea bene sequit ista chimera que currit mouet: ḡ ista chimera currit: r ipsa mouetur: qd ḡ li q̄ affirmatiua resoluūt in cōiunctionē copulatiuā r pronomen demōstratiuū: ideo in negatiua cōtradictoria d3 resoluūt in cōiunctionē disiuncti

ua r pronome demōstratiuum sic dicēdo ista chimera currit vel ipsa nō mouetur p3 pna qz qd significat vñū cōtradictoriū copulatiue significat aliud disiunctiue. **¶** Notandū circa istā regulā qd si subiectū singularis supponit p aliquo p quo nō supponit subiectū vli arguēdo tūc ab vli ad istā singularē nō arguitur p regulā: qz ista non est eius singularis: verbigratia nullus hō currit: ḡ iste hō non currit: nullus hō ē aliquis hō: ḡ iste hō nō ē aliquis hō prima. n. singularis: nō est singularis hui⁹ nullus hō currit: sed illud nulla homo currit scd a singularis est illius nulla hō est aliquis hō: sed isti nullus hō est aliquis hō. **¶** Quinta regula fuit ista a particulari ad suā indefinitā r eodē uerbo tā affirmatiue q̄ negatiue ē bona cōsequētia. Contra istā regulā arguitur sic. ista pna non valet: animal est genus: ergo aliquod animal est genus: r tñ arguitur p regulā ergo regula falsa: pna t3 r aīs pbatur: nā aīs est verū vt p3 r psequēs falsuz: ergo cōsequētia non valet: qd pns sit falsuz probatur qd suū cōtradictoriū ē verum: v3 nullū animal est genus: qz nec hoc aial ē genus: nec hoc: r sic de singulis: ḡ rē. **¶** Secūda ps probatur: v3 qd arguitur p regulā: qz aial stat vtrobique materialiter pbatur: nā si aliqua istarū staret personaliter hoc esset pp limitationē istius signi aliquod: sed illud signū aliquod in alijs nō limitat ad suppositionē psonalē: ergo nec in istis pna t3 cū maior: r minorē probō: nā in qualibet istarum aliquod hō est spēs: aliquod hō est nomen supponit li hō materialiter: ergo r in ista aliquod animal est genus: p3 cōsequētia: qz sicut li animal est neutri generis ita li hō materialiter sumptū. **¶** Respondeatur qd non arguitur per regulā: qz in ista aliquod animal est genus: li aial supponit psonaliter pp limitationē signi particularis: r cum dicitur in ista aliquod animal est spēs non limitat ad suppositionē personalē: ergo nec in ista non valet argumentum: qd li homo personaliter sumptū nō est neutri generis: r li aliquid ē neutri generis: ideo sibi additio non potest limitare ad suppositionē personalē: sicut si adderetur aliquod signum eiusdem generis: vt aliquis homo est spēs

aliqua homo non est nomen: sed li animal personaliter sumptum est neutri generis. Ideo sibi additum signum neutri generis limitat ipsum ad suppositionem personale dicendo aliquod animal est genus aut nullum animal est genus. Si ergo queritur quod est indefinita istius particularis aliquid animal est genus: dicitur quod est ista animal uiuens est genus: et istius indefinita animal est genus hec est particularis. Aliquod li animal est genus. ¶ Notandum quod oportet quod termini supponant precise pro eodem quare istius homo currit non hec est particula ris aliquis homo currit: sed est ista aliquod quod est homo currit: et istius homo currit est hec indefinita homo masculus currit: et ita proportionabiliter negatiue dicatur.

¶ Sexta regula fuit ista: a particulari vel indefinita ad omnes suas singulares diuine siue sumptas cum debito medio est bonum argumentum. Contra istam regulam arguitur sic ista consequentia non valet: necessarium homo est et isti sunt omnes homines: ergo necio ista homo est: vel necio isto homo est et sic de singulis: et tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa. consequentia tenet cum maior: quod antecedens est verbum et consequens falsum. et minor probatur nam ista necessarium homo est: est propositio et non hypothetica: ergo categorica: et per consequens quanta: cum ergo non sit vniuersalis particularis vel singularis: ergo est indefinita: cuius singulares non videtur esse alie quam predictae.

¶ Ideo dicitur quod non arguitur per regulam quia ista non est indefinita necessarium homo est animal: ex quo subijciuntur termini: ceterum mediante signo: et tunc ad argumentum ista est categorica: ergo quanta nego. Et si aliquis quo ad hoc allegaret probando ista propositam esse bonam respondeo quod ego similiter asserui oppositam: quare etc.

¶ Obiectiones contra istas. v. capi. ¶ Quantum capitulum quoddam regulas proponebat. quare prima fuit ista. Ab exclusiua ad vlem de terminis transpositis et conuerso est bona consequentia. Contra istam regulam arguitur sic. ista consequentia non valet tantum asinus est hominis ergo cuiuslibet hominis est asinus

et arguitur per regulam: ergo regula falsa tenet consequentia cum minori et maior probatur: ponendo quod non sit aliqua possessio hominis nisi asinus: tamen sit aliquis homo qui non habeat asinum in possessione: isto posito consequens est falsum vt patet et antecedens est verum: quod asinus est hominis et nihil non asinus est hominis. ergo etc.

¶ Secundo arguitur contra secundam regulam sic. ista propositio non valet cuiuslibet hominis est asinus: ergo tantum asinus est hominis: et tamen arguitur per regulam: ergo falsa consequentia tenet cum minori: et maior probatur ponendo quod quilibet homo habeat asinum et equum: quo posito antecedens est verum per casum et consequens est falsum: nam aliquid non asinus est hominis ergo non tantum asinus est hominis. ¶ Ad primum dicitur quod non arguitur per regulam: quia ista non est vniuersalis istius exclusiue: sed ista omne ens hominis est asinus: ratio quod in ista tantum asinus est hominis non distribuitur li hominis pro omni homine: sed solum pro homine habente aliquid. ¶ Ad secundum dicitur similiter quod ista non est exclusiua istius vniuersalis: sed ista tantum habens asinum est homo. quia ista prepositio cuiuslibet hominis est asinus: equiualet isti omnis homo est habens asinum. ¶ Tertium tamen quod pauca et grossas habentes considerationes vt se expedirent dicerent regulas istas in obliquis non tenere. ¶ Ideo in recto arguam primo contra primam: ista consequentia non valet tantum ens necessarium est substantia: ergo omnis substantia necessarium est ens: et tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa: consequentia tenet cum minori et maior probatur. nam antecedens est verum et consequens falsum: vt patet per exponentes: ergo consequentia non valet.

¶ Secundo arguitur contra secundam regulam ista consequentia non valet: Omnes apostoli dei sunt duodecim: ergo tantum duodecim sunt apostoli dei tenendo li omnes collectiue: ergo regula falsa: consequentia tenet et antecedens probatur. antecedens enim est verum vt supponitur et consequens falsum quod secunda exponens est falsa: scilicet nulla non duodecim sunt apostoli dei: quia

Petrus et Paulus sunt apostoli dicitur Petrus et Paulus sunt aliqua non duodecim: ergo aliqua non duodecim sunt apostoli dicitur. Ad primum dicitur quod ista non est yllis istius exclusiue: sed ista, omne ens necessarium substantia est ens: quod sicut in exclusiua non necessario non determinauit istum terminum ens: sed solum si substantia: ita in yllis debet esse. Ad secundum dicitur quod quando loquens tenetur collectivae suae exclusiua non exponitur per negationem infinitam: sed per notam pluralitatis isto modo. xij. sunt apostoli dei: et non plures quam duodecim: ista est vera et exclusiua similiter: quando autem loquens tenetur diuisione tunc eadem conuersio dicitur etiam exclusiua exponitur per negationem infinitam: et tunc tam yllis quam exclusiua esset impossibilis propter implicationem contradictionis suarum exponitur probatur et ponitur quod fortis currit: et nullus alius masculus tam multe mulieres: isto posito antecedens est verum per exponentes et consequens falsum: quod aliquid non fortis currit: ergo non tantum fortis currit. Respondetur quod ista exclusiua non est illius exceptiue: sed ista tantum fortis est aliquid homo currens secundum quod patuit in probationibus terminorum capitulo de exceptionibus ubi haec regula declaratur. Tertia regula fuit ista: ab inferiori ad suum superius a parte subiecti dictione exclusiua addita eisdem est bona consequentia. Contra quam arguitur sic ista consequentia non est bona: tantum substantia non est accidens: ergo tamen aliquid non est accidens: et tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa. consequentia tenet cum secunda parte antecedentis: et probatur prima. nam antecedens est verum et consequens falsum. ergo consequentia non valet: quod autem sit verum probatur: quod substantia non est accidens: et quod aliquid non substantia est accidens: ergo tantum substantia non est accidens: et quod consequens sit falsum patet: quod secunda exponens est impossibilis: scilicet quodlibet non aliquid est accidens: quod prima exponens huius est possibilis: scilicet aliquid non aliquid est accidens: ut bene patet per suas resoluentes. Ideo dicitur quod non arguitur per regulam: neque arguitur ab inferiori ad suum

superius: quod primitus est declaratum quod terminus transcendens non est superior nec inferior ad aliquid: ex quo non est in predicamento nisi improprie sumendo superius proprium: aut communior: qualiter non accipitur regulam contra quam est argutum. Alterum dicitur et melius quod regula intelligitur affirmatiue et non negatiue: unde non sequitur tantum corpus non est indiuisibile: ergo tantum substantia indiuisibilis antecedens enim est verum quod corpus non est indiuisibile et quodlibet non corpus est indiuisibile et tamen conueniens est falsum propter secundam exponentem falsam scilicet quodlibet non substantia est indiuisibile. nam albedo in pariete est non substantia et tamen non est indiuisibilis: quod est extensa ad extensionem parietis. Quarta res fuit ista ab inferiori ad suum superius a parte predicati dictione exclusiua addita subiectis non valet consequentia sed e conuerso cum debito medio. Contra quam arguitur sic yllis sequitur aliquid tantum homo est animal aliquid tamen fortis est homo: ergo aliquid tantum fortis est animal quod oppositum consequentis non stat cum antecedente et tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa: consequentia tenet cum minor: quod dicitio exclusiua additur in secunda propositione et non copula nec predicato: ergo subiecto. Secundo arguo quod conuerso non valet argumentum cum debito medio quod non sequitur: tantum est risibilis antichristus et tamen arguitur per regulam: ergo regula falsa: tenet consequentia cum minori et maior probatur. nam antecedens est verum et consequens falsum: ergo consequentia non valet: quod autem consequens sit falsum manifestum est sed probatur antecedens nam omne risibile est homo: ergo tantum homo est risibilis tenet consequentia ab vniuersali ad suam exclusiuam. Secunda vero pars probatur nam antichristus potest ridere: ergo antichristus est risibilis per ab vno conuertibili ad reliquum. Ad primam rationem dico quod dicitio exclusiua non additur subiecto solum sed parti solum modo quod ex ipsa et alio termino fit vnum sibi: sed bene additur subiecto dicendo tantum homo currit quod li

hō est sōm 7 non pars subiecti negatur: ergo ista cōsequētia dictio exclusiua ponitur in illa ppositiōne 7 non additur copule ne que predicato: ergo additur subiecto: sufficit enim q̄ addatur parti subiecti vel predicati Ad secundam rationē dicitur q̄ li risibile dupliciter sumitur. s̄ ampliatiuē 7 non ampliatiuē. primomōdō non cōuertitur cū li homo sed secundo modo sumēdō: ergo. primo modo tā in minori q̄ in maiori negat consequentia: quia in antecedente ampliat tam li homo q̄ li antixps 7 nō i consequēte sō bene sequitur: ergo tātu homo potest esse antixps. Si autem suatur scūdō modo concedo maiorē cui responder dicta vltis 7 nego minorē 7 tūc ad ar^m antixps potest ridere: ergo antixps est risibilis: non valet ar^m nec arguitur ab vno conuertibili ad reliquū: qz dictū est q̄ li risibile non tenetur ampliatiuē. Contra alias tres regulas non arguo qz ex prioribus solūmodo inferuntur. quare 7c.

Conbiectōes ptra rlas p̄tinen. 7 i p̄ti. ter. Ertinentiū atqz imp̄tinentiū terminoz. p^a r^a fuit r^a ab affirmatiua vnus desperati ad negatiuam alterius est bona consequentia. Contra quā arguitur sic. Ista consequētia nō valet brunellus est asinus: ḡ brunellus non ē risibilis 7 tamē arguitur p regulā: ergo regula falsā p̄na tenet cum minori qz asinus 7 risibile sunt termini desperati sicut hō 7 asinus 7 probatur maior: nam asus est verum 7 cōsequens falsus: ergo 7c. p̄batur 7 facio istā consequentiā brunellus est hois: ergo brunellus est risibilis cōsequētia tenet ab vno conuertibili ad reliquū 7 asus est verus vt suppono: ḡ 7 consequens: sed consequēs ē contradictoriū p̄mi cōsequētis: ergo p̄ncipale conuens est falsum quod erat probandū. Dicitur dubitādo istā conuentiam brunellus est asinus: ergo brunellus nō est risibilis qz dubitatur qualiter teneatur li risibilis vix i nō casu an in genitino Si p̄mo^o conceditur p̄na 7 p̄ns 7 tunc ad i probatiōne nego illam p̄nam brunellus ē hois: ḡ brunellus est risibilis quia lz li hō 7 risibile conuertatur ac ē hois 7 risibilis in obliquo: nō tñ bic qñ disformiter sumun

tur vnū. s̄ in recto 7 alterū in obliquo. si autē sumitur li risibile in ḡto ca sit ne^o illā p̄na 7 brunellus est asinus: ḡ brunellus nō ē risibilis qz nō arguit p rlam lz. n. asinus 7 ri / sibile sint termini desperati nō tamē asinus 7 risibilis in obliquo. Iō p̄cedo^o duo stare simul quilibet asinus ē risibilis 7 nullus a sinus est risibilis tenendo li risibilis i p̄ma in ḡto: 7 in ba in nō: nec sunt contraria: vlt alterius oppōis. C^o 2^a re^a fuit ista quicūqz sunt due propōes: quaz subiecta conuertuntur atqz predicata manente consimili denominatione ab vna ad reliquā est bona consequentia. Contra istā regulam argu it sic. ista p̄na non valet quilibet hō ē vn^o hō: ergo ois hō est vnus hō 7 tamē arguitur p regulā: ergo regula falsā p̄na lz cum minori qz subiecta 7 p̄dicata p̄uertit manētē cōsimili denominatione 7 p̄ma ps astitis p̄batur: ex eo qz asus est verum vt p̄z per exp̄nentes: 7 consequēs ē falsum qz aliquid ē hō qz non est nisi vnus hō. R̄spondet qz subiecta nō p̄uertitur: lz sint similia: nō n. sequit li hō 7 hō cōuertuntur: ergo subiecta conuertunt: qz lz li hō 7 li hō conuertantur: et li hō 7 li homo non cōuertuntur vnde subiecta istarum nō p̄uertunt hō currit hō est sp̄s: non obstat qz sint similia: qz li hō in prima supponit personaliter 7 in secūda māliter: ita i proposito subiecta istarum nō cōuertuntur quibet hō ē vnus hō: ois hō est vnus hō: qz lz sint filia 7 p̄sonaliter supponāt non tñ supponūt p̄cise p̄ eis dē: sed in prima p̄ masculo sexu solummodo: 7 in secūda pro vtroqz sexu sed tunc conuertuntur li hō 7 li hō qñ supponūt eodem 7 p̄cise p̄ eis dē: vt ois hō ē rationalis: 7 ois hō est risibilis. C^o 3° dē vlti hō 7 li risibile qz aliqui conuertunt aliquando non. C^o 4° tertia r^a fuit r^a ab vno conuertibili ad reliquū est bona p̄na. Contra quam arguitur sic: ista p̄na non valet for. scis esse hoem: ergo for. scis esse risibile: 7 tñ arguitur p regulam: ḡ regula falsā: p̄na tenet cuz minori qz hō est risibilis conuertitur 7 maior probatur: nam casu poli^o asus ē verus 7 p̄ns falsum: ḡ p̄na non valet: antecedēs p̄bo 7 pono qz for. scias esse hoem nescias tamē que sit bona p̄p̄ia p̄a^o hois sed credas

q̄ r̄is̄ sit̄ prop̄ria p̄a^o a^o finit̄o pos̄ito a^o s̄is̄ ē
 verum ⁊ p̄is̄ fals̄um: q̄ sortem credis for-
 maliter non esse r̄is̄ibile sicut credis ipsum
 non esse a^o finit̄um: ergo sortem non sic esse r̄i-
 s̄ibilem. ¶ Ideo dicitur q̄ ab vno conuer-
 tibili ad reliquū ratione totius extremi est
 bonum argumentum: ratione aut̄ partis fal-
 lit̄ p̄na sicut in proposito: q̄ li hoīem ⁊ li r̄i-
 s̄ibile non sunt predicata sed ista sciens esse
 hominem: ⁊ esse r̄is̄ibile que inuicem nō con-
 uertuntur. Exēplū habetur i alijs terminis
 vñ p̄r̄adictoriū ⁊ cōr̄adictoriū p̄r̄adictio /
 r̄ij inuicē conuertuntur: q̄ si cōr̄adictoriū
 est verum vel falsum: tunc cōr̄adictoriū
 cōr̄adictoriū est huiusmodi: ⁊ tamē non se-
 quitur cōr̄adictoriū a est verū ergo cō /
 r̄adictoriū cōr̄adictoriū: a: est verū po-
 sito q̄ omne: a: sit ista homo est a^o finit̄us tūc
 est antecedens verum ⁊ consequens falsū
 Si enim cōr̄adictoriū cōr̄adictoriū: a
 est verum: ⁊ omne a est cōr̄adictoriū cōr̄-
 radictoriū ergo: a: est verū quod est falsū
 Defectus ergo stat in hoc q̄ non arguitur
 ratione totius extremi: sed ratione partis.
 Iam enim cōr̄adictoriū ⁊ cōr̄adictoriū
 cōr̄adictoriū conuertuntur: non tamen cō-
 r̄adictoriū: a: ⁊ cōr̄adictoriū cōr̄-
 radictoriū. ¶ Quarta regula fuit ista: ab vno
 correlatiuorum ad reliquū propositionib⁹
 existentibus de secundo adiacente est bonū
 argumentum. ¶ Contra quā sic arguitur
 ista consequentia non valet pater est: ergo
 filius: ⁊ tamen arguitur per regulam ergo
 regula falsā: tenet consequentia cum mino-
 ri: ⁊ maiorem probō: nam casu possibili p
 posito antecedens est verū ⁊ consequēs fal-
 sum: ergo consequentia non valet: antecē-
 dens probatur. Nam dato q̄ omnis pater
 habeat filiam ⁊ non filium: ⁊ tūc antecēdēs
 verum ⁊ cōsequens falsum. ¶ Dicendum
 q̄ non arguitur per regulam: quia pater ⁊
 filius non sunt correlatiua sicut nec mater
 ⁊ filia: stat enim patrem esse: ⁊ non habere fi-
 lium sicut stat matrem esse ⁊ non habere fi-
 liam: sed ista disunctiua sunt correlatiua vñ
 delictet pater vel mater filius vel filia.
 ¶ Quinta regula fuit ista a termino priua-
 tiuo ad terminum infinitum est bona p̄na.
 ¶ Contra istam regulā arguit sic illa p̄na

non valet a fuit infinitū: q̄ a fuit nō finitū
 ⁊ t̄n̄ arguit p regulam: ergo re^a falsā: p̄na t̄z
 cū minori ⁊ maiore p̄bo ponēdo q̄ a fuerit
 totū t̄ps infinitū pret̄ terminatū ad primū
 instans hōre preterite: illo posito a fuit in fi-
 nitum apte post: ergo falsum ē q̄ fuit non
 q̄ ex illo p̄te sequitur q̄ non fuit finitum
 ¶ Eodē modo arguit linea ē indiuisibilis
 ergo linea: ē nō diuisibilis: nō sequitur: q̄ a^o
 est uerū vt patet: q̄ nō latitudinē neq̄ p
 funditatem h̄z: ⁊ t̄n̄ cōsequens est falsū: q̄
 linea est diuisibilis secundum longitudinē.
 ¶ Dicendum q̄ infinitū ⁊ indiuisibile nō
 sunt termini priuati: q̄ non dicit defectum
 vt prius: q̄ conueniunt deo quare nō mirū
 si nulla illarum p̄narum valet: q̄ nō argui-
 tur p regulā: s̄z bene arguitur p regulā isto
 modo tu es iniustus: ergo tu es nō iustus:
 fortes est ecceus: ergo fortes est nō videns:
 q̄ ecceus ⁊ iniustus sunt t̄mini priuati di-
 centes defectum in illis quibus conue-
 niunt. ¶ Sexta regula fuit ista ab affir-
 matiuā de predicato infinito ad negatiuā
 de predicato finito est bonū argumentū.
 ¶ Contra quam arguit sic illa consequen-
 tia non valet tu fuisti non albus: ergo tu nō
 fuisti albus: ⁊ tamen arguitur p regulam:
 ergo regula falsā: tenet p̄sequētia cū mino-
 ri: ⁊ maiorem probō. Nam casu possibili
 posito a^o s̄is̄ est verū: ⁊ p̄is̄ falsum: ergo p̄na
 nō valet: a^o s̄is̄ p̄batur ⁊ pono q̄ heri fuisti
 albus ⁊ p̄dicie niger: illo posito a^o s̄is̄ est verū
 q̄ quicūq̄ fuisti niger fuisti non albus: et
 p̄is̄ falsum: q̄ suū cōr̄adictoriū positū
 est in casu. Respondetur q̄ non bene infer-
 tur p̄positio de predicato finito deberet er-
 go sic argui tu fuisti non albus: ergo nō tu
 non fuisti albus: tu eris non currens: ergo
 aliquando tu non eris currens. ¶ Notan-
 dum q̄ in terminis obliquis non tenet re-
 gula dicta: vnde non sequitur a^o finit̄o ē nō
 fortes ergo a^o finit̄us non est fortes: posito q̄
 omnis a^o finit̄us sit t̄z sortis q̄z platonis: tūc
 est antecedens verum ⁊ consequens falsū
 similiter non sequitur fortes est non a^o finit̄us
 ergo fortes nō est a^o finit̄us. ¶ Septima regu-
 la est illa a negatiuā de predicato finito cū
 debito medio ad affirmatiuā de predica-
 to infinito est bona consequentia. ¶ Contra

istam regulam arguitur sic illa p̄na nō valet
a non ē veruz cuius p̄radictioiū ē falsuz;
7 a ē ḡa ē nō ver. cui? p̄radictioiū ē falsuz;
7 tamen arguitur p̄ regulā: ergo regula fal
la: p̄na tenet cum minor: 7 maiorem p̄bo
dato q̄ sit ista hō ē asinus aīs ē ver. 7 cō
sequēs falsum: ergo p̄na non valet q̄ aīs
sit veruz probatur: sc̄da ps ē vera: vt patet
7 prima similiter: qz suum contradictoriuz
ē falsum si a est verū cuius contradictoriuz
ē falsum. Quod aut̄ aīs sit veruz arguitur
sic 7 facio tibi istam cōsequentia a nō ē ve
rum cuius cōtradictioiū ē falsum: ergo a ē
falsum cuius contradictioiū est falsuz: p̄na
tenet qz falsum 7 non verum conuertunt: 7
aīs ē impossibiles: ergo 7 p̄ns. ¶ R̄ndetur
concedo regulam 7 p̄nam factā cōtra illaz:
7 nego q̄ p̄ns sit falsum: 7 tūc ad arg^m a ē
non verū cuius contradictioiū est falsum:
ergo a ē falsum cuius p̄radictioiū ē falsuz
nego p̄nam: 7 qn̄ d̄r nō verū 7 falsum con
uertuntur cōcedo: ergo ista p̄na ē bona: ne
go arg^m: qz nō arguitur ab vno cōuertibi
li ad reliquum ratione totius extremi s̄z p̄
tis. ¶ An̄ lz verum 7 falsum cōuertantur tñ
non ver. cui? p̄radictioiū ē falsuz: 7 falsuz
cuius cōtradictioiū ē falsum nō cōuertunt.
¶ Notā dum circa debitū mediū q̄ non se
quitur sortis nō ē asinus: 7 sortis est: ergo
sortis ē nō asinus: qz aīs est ver. 7 p̄ns fal
sum dato q̄ sortis nihil habeat nec arguit
p̄ regulā: qz illud non ē debitū mediū: s̄z il
lud sortis ē aliqd: 7 nō sequitur asinus nō ē
sortis: 7 asinus ē ḡ asinus ē nō sortis: dato
q̄ nullus asinus sit: alicuius: ē tūc aīs ve
rū: 7 p̄ns falsum: nō tñ arguitur p̄ regulaz
qz illud nō est debitum mediū: sed b̄ asin?
est alicuius quod ē falsum: quare 7ē

Subiectiones contra regulas. vij. ca.
Primi capituli. Prima regula fu
it illa ab omnibus exponentibus
simul sumptis ad suum expositum
ē bona p̄na. Cōtra quā regulā arguitur sic
illa p̄na non valet aliquis homo currit:
7 non ē aliquis hō quin talis currat: ergo
qualislibet homo currit 7 tamen arguitur
p̄ regulam. ergo regula falsa: p̄na tenet: 7 p̄
na pars aītis probatur 7 pono q̄ nō sint
in mundo nisi homines albi quoz alq cur

runt 7 aliqui sedēat isto posito p̄ns ē falsuz:
vt patet: 7 tamen antecedens ē verū qz ali
quis hō currit: 7 non est aliquis qn̄ talis
qualis ipse ē currat. ¶ Eodē modo arguit
in alijs terminis vt aliquantus hō currit:
7 non ē aliquantus homo quin tantus cur
rat: ḡ quantumlibet homo currit: posito enī
q̄ quilibet homo esset tripedalis quantita
tis: 7 q̄ aliqui currerent 7 aliqui sederent:
tunc esset aīs verum 7 p̄ns falsuz. vnde re
latiuum accidentis non necessitatur suppo
nere p̄ omni eo p̄o quo suum aīs: ideo di
citur q̄ nulla illarum consequentiuz va
let: qz non arguitur p̄ regulam ex eo q̄ nul
la recte assignatur secunda exponens. Naz
huius vniversalis qualislibet homo currit
secunda exponens ē ista: nihil ē aliquis ho
mo quin illud currat istius vero quantusli
bet homo currit: secunda exponens ē ista:
non ē aliquantus homo quin ipse currat.
¶ Secunda regula fuit ista ab oi exponibi
li ad quālibet suarū exponentiū ē bona p̄na
¶ Contra quā regulaz arguit sic ista p̄na
nō valet tu incipis esse albus: ḡ tu es alb?
7 non immediate ante instans presens fuit
sti albus 7 tñ arguit p̄ regulam: ḡ regula
falsa p̄na tenet cum minor: qz incipit expo
nitur vno modo p̄ positionem de presenti: 7
remotionē de preterito: ḡ p̄ns est vna cuius
exponentium: 7 maiorē probō: qz casu pos
sibili posito aīs ē verū 7 p̄ns falsum: ergo
p̄na non valet: aīs probō 7 pono q̄ tu nō
sis albus sed immediate post instās p̄ns eris
albus isto posito sequitur: qz tu incipis esse
albus tāqz ex suis exponentibus: 7 tamen
non es albus p̄ casum quod ē oppositum
prime partis p̄ntis. ¶ Respondetur q̄ cō
sequentiā nō valet tu incipis esse albus: ḡ
tu es albus: nec arguitur ab exposito ad ali
quam suarum exponentiū. ¶ Secundo di
citur q̄ hec verba incipit 7 definit non pro
prie exponuntur: sed habent causas verita
tis: vnde copulatiua cuius vna ps ē affir/
matua de presenti: 7 alia negatiua de pre/
terito dicitur vna causa veritatis: 7 copulati
ua cuius vna ps est negatiua: 7 secunda af
firmatiua de futuro vocatur alia causa veri
tatis: 7 a qualibet illarum copulatiuarum
ad propositionem inceptionis ē bonum ar
gumentū: cōuerso autem nō valet: vt eius

dem capituli vna afferunt regula. Eodem modo de definit e odim: 2 si aliquando dixi illa verba debere exponi non sum locutus proprie de expositione: sed bz comunem modum loquendi fumendo expositionez communiter pro omni probatione terminozum: ¶ Ideo iam arguitur magis stricte ista consequentia non valet: tatum non ois homo e animal: q non ois homo e animal: 2 tamen arguitur p regulaz: q regula falsa: qnia tenet 2 prima ps antecedentis. pbañ añs enim e verum 2 qñs falsum: q qnia no valet: q consequens sit falsum manifestum e 2 probat antecedens sic oē animal e no ois homo ergo nisi no ois homo e animal tenet qnia ab illi affirmatiua ad suam exclusiuam: añs e veru vt patet: q 2 qñs: 2 secunda ps añtis probatur: nam pma exponens exclusiue e preiacens eius: sed no ois homo e animal e preiacens illius exclusiue: q e illud quod remanet dempta dictione exclusiua: q e exponens eius quod erat probandum. ¶ Respondetur concededo qñam 2 negando antecedens 2 ad probatione nego psequetia: qz illa no e exclusiua illius vñs sed hec trāens non omnis homo est animal que e vera 2 si dicitur que e vñs illius exclusiue: tantum non omnis homo e animal: dicitur q non habet vniuersalem qz e exclusiua negatiua. ¶ Tertia regula fuit ista ex cuiuslibet exponentis contradictorio sequit contradictozium expositi. Contra istam regulam arguitur sic ista consequentia non valet tu es animal: ergo tu differs ab animali 2 arguitur per regulam q regula falsa: consequentia tenet cum minor 2 maiorem proba añs e verum vt patet 2 qñs falsum ex eo qz suuz contradictozium e verum vñs tu differs ab animali probatur sic tu differs ab animali qz est asinus: q tu differs ab animali 2 illud e asinus qnia tenet pro resolutione relatiui in conuentionem copulatiuam 2 pronomē demōstratiuum 2 añs est verum vt patet per exponentes: ergo 2 qñs tunc sic tu differs ab animali 2 illud e asinus: ergo tu differs ab animali qnia tenet a copulatiua ad alteram eius partem. ¶ Respondetur concededo qñam 2 negando istam propositionem tu differs ab animali tūc ad rōne tu differs

ab animali qd e asinus q 2c. negatur qnia neqz relatiuū determinatum p terminū cōfusiū e sic resoluibile semp. vnde no seqt tu es ois hō qui e in a domo: ergo tu es omnis hō 2 ille e in a domo: ergo ois hō q currit mouetur: ergo ois homo currit 2 ille mouetur. ¶ Et iā in relatiuū in ppositione si ne signo sic haberet resolu: vnde seqt sor. qui currit mouet: q sorēs currit 2 iste mouetur: antirps erit hō qui est: ergo antirps erit hō 2 iste e. ¶ Quarta regula fuit ista a resoluentibus ad resoluūm est bona qnia. ¶ Contra quā regulā arguitur sic illa qnia non valet hoc non est hō demonstrādo asinum 2 hoc est animal si e risibile: ergo aial si e risibile no e hō 2 tñ arguitur per regulā ergo regula falsa qnia 2 cū minor 2 maior pbatur. Illā añs e veru vt pz 2 qñs falsuz: ergo qnia non valet qz qñs sit falsum pbañ qz suū ptra dictozium est veru. s. oē animal si e risibile e hō vt patet p exponentes scilicet aliquod animal si e risibile e hō: 2 nullū est animal qñ istud si est risibile sit homo q 2c. Dicitur q qnia e bona 2 qñs e veru sicut 2 añs 2 cū e q suū ptra dictozium e veru. s. oē aial si e risibile e homo dico q secūda exponens non est sufficienter assignata quoniam ista e secūda exponēs. s. nullū e animal si e risibile quin illud sit hō q e falsa qz suum cōtra dictozium e ver. s. aliquod e animal si e risibile qd no e hō. pbatur hoc no e homo demōstrādo asinū 2 hoc e aliqd aial si est risibile q 2c. ¶ Quarta regula fuit ista ab officiātibz ad officiātā e bona qnia. ¶ Cōtra istā regulā arguitur sic ista qnia no valet hec ppō e necessaria aial e hō que ad equate significat aial esse boiez q aial esse boiez esse necessariū 2 tamen arguitur p regulam ergo regula falsa qnia tenet cum secūda p te añtis 2 primam proba q añs est verum patet qz consequens falsum probatur. naz animal esse hominez impossibile e q falsuz est animal esse hominem est necessariuz consequentia bona 2 antecedēs probatur hoc esse hominē e ipossibile demōstrādo asinū 2 hoc e animal ergo animal esse hominē est ipossibile qnia tenet ab inferiori ad suuz superius affirmatiue sine impedimento. ¶ Respondet concedendo primā qñam.

z consequens eiusdem nego qd animal e
 hominem sit impossibile z ad probatione ne
 go sequentiam z tunc ad illa nego duplici
 primo qz non arguit rone totu^o extremi
 secunduz qd intelligit regula. secudo qz ar
 guitur cu ipedimeto qz impossibile mobili
 tar istum terminu animal z dictu e in vna
 r^a p^arum q ab inferiori ad suu superi^o im
 mobilitati non valet p^ana. Si aut veller qd
 fortificare illud arg^m dicis q arguitur a re
 soluentibus ad resolutam hoc nego: qz ista
 aiat esse hoiem e impossibile non est resolubi
 lis sed officialiter probabilis vt i probati
 bus terminoru patuit. ¶ Sexta regula fu
 it ista. Ad descriptione ad descriptu e bona
 p^ana z eo^o. ¶ Contra qua arguitur sic ista
 p^ana no valet tu intelligis hoiem ergo tu i
 telligis aliquid sub rone qua ho z tu arguit
 per regula g regula falsa p^ana tenet cum mi
 noui z maior probatur: z pono q tu nullaz
 habeam itellectione nisi simpli ce itellectioz
 hois illo posito tu itelligis hoiez z tu tu no
 itelligis aliqd sub rone q ho qz ois ro hois
 e diffinitio s; tu no itelligis aliqd sub aliq
 diffinitoe qz nulla habet diffinitione i me
 te vt suppono in casu g tu non itelligis aliqd
 sub ratione qua ho. Dicendum q p^ana p^ama
 fuit bona cuius coeceditur a^o z p^ana in ca
 su illo. Et cu arguit ois ro hois e diffinitio
 ipsi^o nego qui ro hois e denominatio ipsi
 us. ho naqz ab humanitate denominatur
 ho ideo humanitas dr ratio ipsius. z hec e
 illa ratio sub qua tu intelligis hoc demon
 strado hoiez. ¶ 7^a re^a fuit i^a a sensu diuiso
 ad sensum copositu aut eo^o. no valet arg^m
 ¶ Contra ista regula arguitur sic ista p^ana
 e bona tu potes currere g possibile e te cur
 rere possibile antixp^m ee: g antixp^m possibi
 le est ee z eo^o. Si q i tis simplicib^o z discre
 tis sine ipedimeto alicui^o signi n e b^oa p^ana
 sed cum limitatione signi non valet p^ana vt
 o^o animal esse est necessariu: ergo o^o animal
 necessariu: e esse: anima tua necessario est
 ergo necessario anima tua est album potest
 ee nigrū g possibile e albu ee nigrū. ¶ Co
 tra ista responsonē probat vltima p^ana va
 lere na seqt albu pot ee nigrū: ergo albu e
 potes ee nigrū p^a p^ana resoluēdo istud sbū
 pot i suz es e z futi p^ancipiū tunc vltra albu

e potes ee nigrū g albu e ens nigrū: p^a p^ana
 ab vno p^auertibili ad reliquū: qz potens ee
 z ens couertuntur: qz o^o ens est potens ee
 z o^o potes esse est ens: qz o^o potens esse est
 g o^o potens ee est ens: p^a p^ana z a^ona similt
 per suas exponētes vltimus albus est ens
 nigrum: ergo albu est nigrū: patet p^ana: ens
 o^o ens nigrum est nigrū: z vltra albu est ni
 grum: g possibile est album ee nigrum: pa
 tet p^ana: qz quelibet de presentē infert vna z
 de possibili de sensu compositio: g a primo
 ad vltimū album pot ee nigrū: g possibile
 est album ee nigrū. ¶ Ideo respondet bre
 uiter q ista p^ana no valet albu est potes ee
 nigrū: ergo album e ens nigrū: z ad proba
 tionē ibi arguitur ab vno couertibili ad re
 liquū nego: z cum dicitur li potes ee z li ens
 couertuntur pcedo: z et li potens ee z ens
 non couertunt: vñ li potes ee nominaliter
 sumptū couertit cu li ens: sed participiali
 ter sumptū no p^auertit cu illo qz no seqt an
 tixp^m e potes ee g antixp^m e ens: z ita i p^apo
 sito sumit li potes esse p^ancipial: qre arg^m
 no pcedit. ¶ Octaua regula fuit ista ab
 vna causa veritatis ad propositionē habē
 tem illā causāz est bona p^ana. ¶ Contra qz
 regula arguitur sic ista p^ana non valet a p
 positio e vera: z immediate ante instās p^ana
 no fuit vā g p^apo icipit ee vā: z tñ arguit p
 riaz g regula falsa: p^ana t^az: z a^ona pbat po
 nendo q a p^apo^o in prima parte proporti
 onali hore preterite fuerit vera z in secunda
 falsa z in tertia vā: z sic alternatiz videlicet
 q omnes partes proportionales hore pre
 terite ita q i omni parte ipari fuerit vera: z
 in omni parte pari fuerit falsa: z sit nunc ve
 ra: z ita cōtinue erit illo posito est antecede^s
 verum z consequens falsum: ergo cōsequē
 tia no valet q antecede^s sit verū: patet qz
 nunc e verū p^aposituz z immediate ante hoc
 fuit falsum: z quādocunqz fuit falsum non
 fuit verum: ergo immediate ante hoc non fu
 it verum q aut immediate ante instās p^ana
 a fuit falsum: probatur: qz immediate ante in
 stās p^ana fuit aliqua pars par sed quando
 cunqz fuit aliqua ps par a fuit falsuz: ergo
 immediate ante instās p^ana a fuit falsum: q
 aut p^ancipale psequēs sic falsum arguitur
 quia a nunc est verum: z immediate ante

instans p̄sens fuit aliqua ps ipar: ḡ incipit
 eē verum. ¶ Dicendū breuiter q̄ a nō in /
 cipit esse verū: 2 tunc ad argumētū nego il /
 lam p̄nam p̄mo factā nec arguitur p̄ regu /
 lam q̄m illa nō est cā veritatis sed ista a est
 verū 2 nō imediate ante instās p̄sens a fuit
 vey: 2 hoc ē falsūz p̄ assignationē sui p̄tra
 ditorū: ynde cōcedit q̄ imediate an istās
 p̄ns a fuit verū: 2 imediate ante instās p̄ns
 a nō fuit verū nō tamē cū p̄ma conceditur
 q̄ nō imediate ante instās p̄ns a fuit verū:
 qz hec sunt cōtradictoria. ¶ Nonā, regula
 fuit ista ab actiua ad suā passiua 2 cōuerso
 est bonū argumētū. ¶ Cōtra quā regulaz
 arguitur sic ista p̄na nō valet p̄mitto tibi d
 nariū: ḡ denarius tibi p̄mittit a me: 2 tamē
 arguit p̄ regulā ḡ r̄a falsā: cōsequētia t3 cuz
 minor: 2 maior: p̄bat. Nā casu possibili po
 sito est aīs vey: 2 p̄ns falsum: ḡ p̄na nō va
 let aīs p̄batir: 2 pono q̄ tibi p̄mittā de
 nariū in cōfuso: nullū tamē denariū tibi p̄
 mittende illo posito aīs est verū 2 p̄ns fal
 sum p̄ casuz: ḡ r̄e. Cōsimiliter arguit q̄ nō
 segtur gl̄bet hō videt aliquē hoīem: ḡ ali /
 qs hō videtur a quol3 hoīe posito nāqz q̄
 gl̄bet hō videt precise seipsum est antec
 dens vey 2 p̄ns falsum. R̄espōdet q̄ istaz
 cōsequētiarū nulla ē bona nec arguitur per
 regulā: qz termini debēt semp supponere co
 dē mō sed in actiua supponit li denarium /
 li hoīem cōfufe t̄m: 2 in passiua determina /
 te: iō nō asigāf d̄bite earū passiue huic ḡ p̄
 mitto tibi denariū correspondet hec passiua
 a me tibi p̄mittit denarius: 2 isti quilz hō
 videt aliquē hoīem correspondet hec passi
 ua a quolibz hoīe v̄ aliqs hō. ¶ Decima
 r̄a fuit ista a 3° adiacēte ad p̄m adiacens af
 fir^o 2 sine termino distrahēte est bona p̄na.
 ¶ Cōtra istā regulā arguit sic: ista p̄na nō
 valet homo ē r̄isibilis: ḡ t̄m hō est: 2 tamē
 arguitur p̄ regulā qz affirmatiue 2 sine ter
 mino distrahēte: ergo r̄a falsā: p̄na t3 cū mi
 nori supposito q̄ li r̄isibilis nō sit terminus
 āpliatius. 2 p̄ma ps ant̄is ē manifesta eo
 q̄ aīs ē vey 2 p̄ns falsum: vt p3 culibet.
 ¶ 3° respondetur ēt q̄ nō t3 r̄a ista l̄ exclu
 siuis p̄mi ordinis: r̄o qz arguitur iplicite
 ab inferiori ad suuz supius distributiue nā
 cum dicat t̄m hō est includitur li ens suum

pticipiū stās cōfufe distributiue ratione di
 ctionis exclusiue. ¶ Cōtra ēt istā glōsam
 arguitur: qz non segtur cbi^a ē terminus ḡ
 cbi^a est 2 tamē arguit affirmā 2 sine termi
 no distrahēte 2 sine dictione exclusiua. B̄f
 q̄ ista nō ē sua correspondens de secūdo ad
 iacente: sed ista li c̄būnera est qz termini d3
 eodem mō supponere quare r̄e.

¶ Obiectiōes cōtra r̄as octauī capituli.
Octauuz 2 vltimū caplm regulas
 notificauit ypotheticez quaz p̄i
 ma fuit ista a copulatiua affirmā
 tiua ad alteram eius p̄tē p̄ncipalē est bona
 p̄na. Cōtra quā regulā arguit sic: ista p̄na
 nō valet. Aliquātum videt forz. 2 t̄m pla
 to videt: ergo t̄m plato videt: 2 tamē arguit
 p̄ r̄am: ḡ r̄a falsā p̄na tenet cū minori 2 ma
 ior. p̄bat casu possibili posito aīs est vey 2
 p̄sequē f̄m: ḡ p̄sequētia nō valet p̄bat an
 tecedēs 2 pono q̄ tam forz. q̄ plato videt
 vnū pedale isto posito anteccedēs est verū.
 Nā pedale videt forz. 2 pedale videt plato:
 ḡ aliquātū videt forz. 2 t̄m videt plato: s3 q̄
 p̄sequens sit f̄m manifestū est eo q̄ ha expo
 nens est f̄m. L̄mibil nō plato videt: imo p̄tra
 casum: qz casum forz. videt 2 forz. ē aliqd nō
 plato ergo aliqd nō plato videt q̄ est oppo
 sitū se p̄tis. ¶ Dicēdū q̄ ista dictio t̄m po
 test teneri exclusiue 2 relatiue. Si exclusiue
 tā in aīte q̄z i cōsequēte p̄a est optima sed
 negat ha ps copulatiue tūc ad p̄bationem
 negatur cōsequētia. Si aut̄ vtrobiq̄z relati
 ue. Iterū cōcedo cōsequētiā 2 cōsequens 2
 ad eius in p̄batione. Hicō q̄ nō h3 expo
 ni sed significat cōneribilī q̄ t̄m quātum
 forz. videt: plato videt qd est vey: vbi autē
 vellet opponens q̄ li tantū teneretur in aī
 cedente relatiue 2 in cōsequēte exclusiue. p3
 tūc q̄ nō arguitur p̄ regulā. Et illa regula
 illatū est correlatiue q̄ a toto copulato ad
 alterā p̄tem est bona cōsequētia cōtra q̄z
 regulā arguit sic: ista cōsequētia non valz
 forz. 2 plato sunt numerus binarius: ḡ forz.
 est numerus binarius qz antecedens est ve
 rū 2 cōsequens falsum nec segtur forz 2 pla
 to de p̄ se ferūt lapidē: ḡ forz: de p̄ se fert lapi
 dem: qz dato q̄ a portaretur ab ambobus
 sil^o 2 a nullo p̄ se posset portari tunc antec
 dens est verū 2 cōsequens falsum. ¶ Si

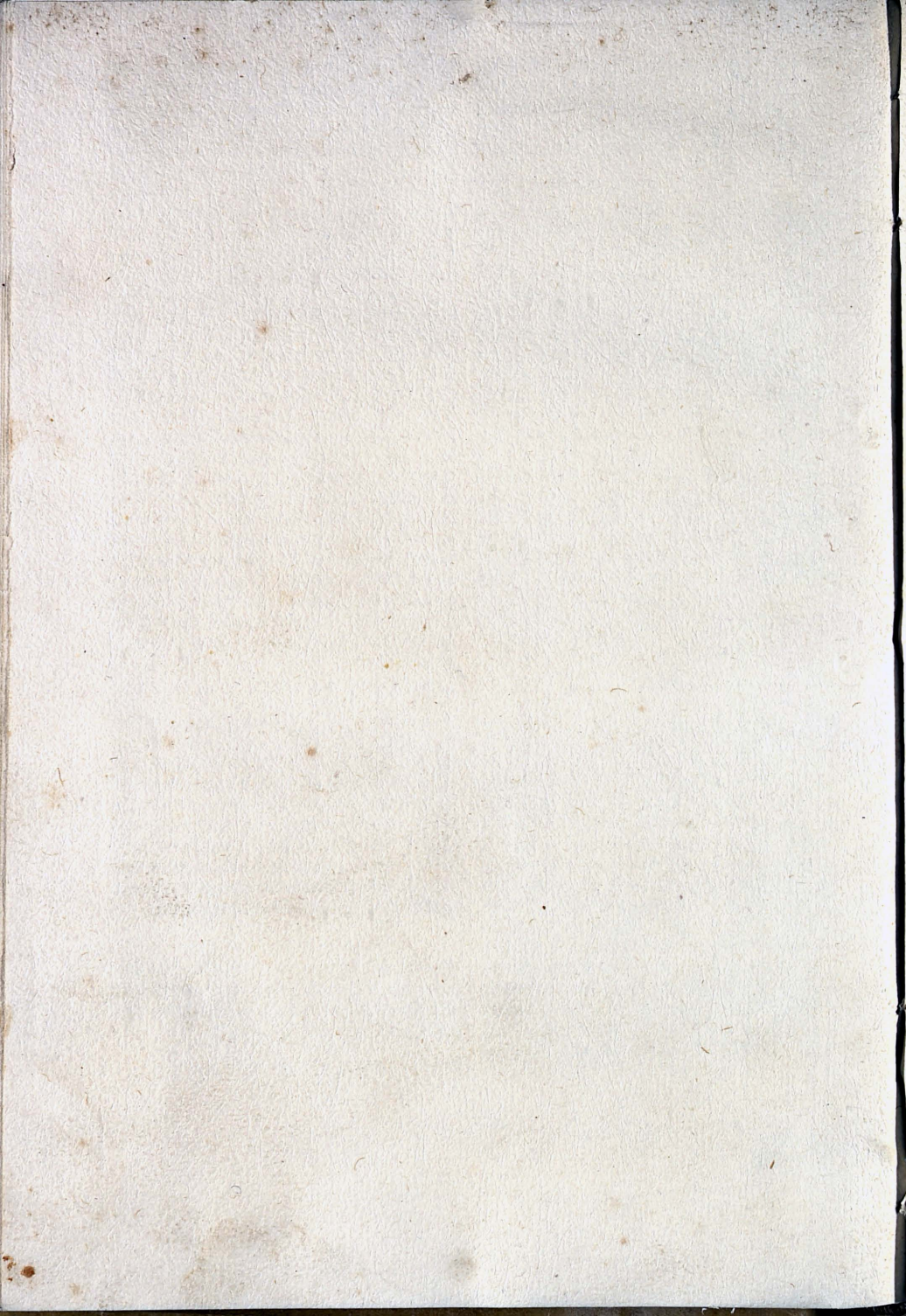
8
 militer nō seqt tu differis ab hoie ⁊ ab asino
 q̄ tu differis ab hoie qm̄ aso est vez ⁊ p̄ns
 f^m v3 p̄ exponētes. Nulla ḡ illaz p̄nar va
 let ⁊ tamē arguitur p̄ regulā v3: ḡ r^m fallā.
 ¶ Respōdet q̄ p̄iunctio copulatiua sūpta co
 pulā pōt duplī teneri. s. collectiue vel diuisi
 ue. Collectiue tenet q̄ndo alterū extremoz
 uest ābobus copulatis siml^r ⁊ nō diuisiz aut
 p̄ sig^m p̄siuū determinat. Sumebat ḡ mō
 tā in p̄ q̄ in sō ex^o. ⁊ sō in 3° ex^o. Collecti
 ue ḡ sumēdo nō oz q̄ a toto copulato ad al
 terā ptē sit bona p̄na. Diuisiue aut̄ tenetur
 q̄ nō limitatur p̄ signū p̄siuū ⁊ cui3 co
 pulatoz uest alre3 extremū sicut toti vt for.
 ⁊ plato sūt hoies ⁊ for. ⁊ pla. curit v^l vidēt
 ⁊ sic sumēdo h3 regulā vitatē. ¶ 1^a r^m fuit
 ista a ptē p̄ncipali diuisiue affirmatiue ad
 p̄nar diuisiua ē bona p̄na. ¶ Cōtra istaz
 regulā arguitur sic ista p̄na nō valet cōtin
 genter tu es: ḡ p̄tingēt tu es vel tu nō es:
 ergo r^m fallā p̄na t3 cū minor ⁊ maior p̄ba
 tur. Nā aso est vez: vt p3 ⁊ p̄ns falsum: ḡ
 p̄na nō valet. p̄batur q̄ p̄ns sit falsum: qz
 tu es ⁊ non pōt esse qm̄ tu sis vel tu non sis
 ergo nēssario tu es vel tu non es quod est
 opposituz p̄nis. ¶ 3° dicitur q̄ si li cōtin
 gēt determinat i cōsequētē totā diuisiua
 tūc nō arguitur p̄ regulā qz sic sumēdo nō
 est ps p̄me nec scde cathegouice. Si aut̄ de
 terminat ptē solūm concedo p̄nam ⁊ p̄ns
 ⁊ nego illā nēcio tu es vel tu nō es determi
 nādo li nēcio cōsimilī. vbi aut̄ totā d̄termi
 net: iterū cōcedo consequētā: sed tunc non
 sunt opposita: ex q̄ modi d̄ffo: miter sumū /
 tur. Ex ista regula refrebat̄ aliar^m cōzela
 rie q̄ a ptē diuisiue ad totū diuisiua est bo
 na cōsequētia. Cōtra istā regulā arguitur
 sic ista consequētia nō valet tu differis ab
 asino: ergo tu differis ab hoie vel ab asino:
 qz aso est verū ⁊ p̄ns falsum: vt patet p̄ ex
 ponētes. Et non sequitur asinus est asinus:
 ergo iste hō vel asinus est asinus. ¶ 2^a vt
 p̄ns q̄ cōiunctio diuisiua sumpta diuisi
 ctim capis duplī. s. collectiue ⁊ diuisiue. col
 lectiue sumitur qm̄ determinat p̄ sig^m cōsi
 siuū vel discretū vel relatiuū. Ex^m p̄mi
 siuū tu differis a te vel a me. Ex^m scōi iste hō
 vel asinus ē asinus. volēdo q̄ li i^a cadat su
 pra totū diuisiua. Ex^m tertij for. q̄ ē hō vel

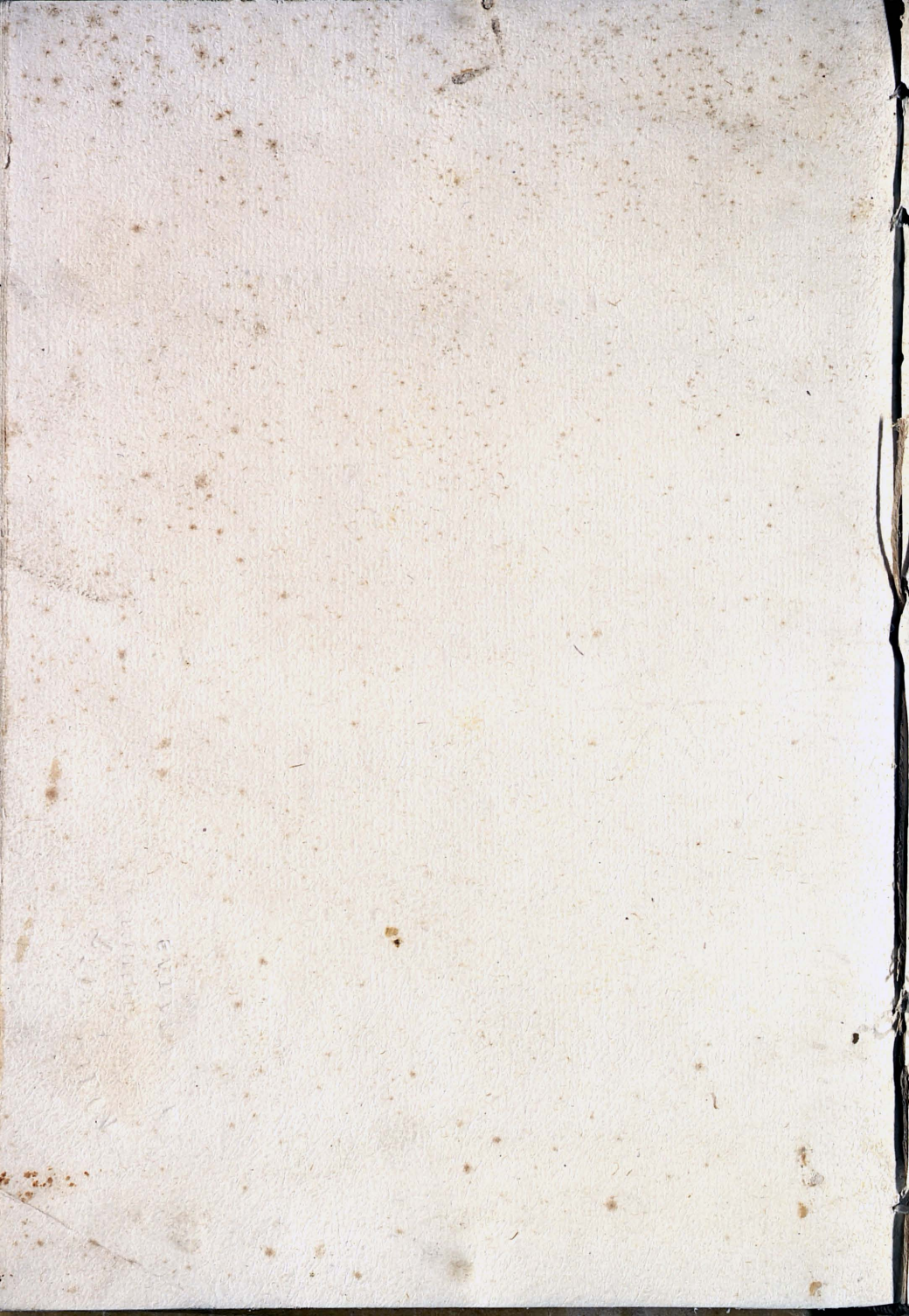
asinus est rudibilis. Diuisiue aut̄ sumit̄ qm̄
 nullo illoz modoz sumitur: vt hō vel asin^o
 currit tu es hō vel asin^o dicat̄: ḡ q̄ a p̄e d̄f
 iuncti ad totū diuisiua sumptū diuisiue est
 bona p̄na. ⁊ ite ē intellectus r^e sed a parte
 diuisiue ad totū diuisiua sumptū collecti
 ue nō valet arg^m sicut in oppo^m ē argutuz
 cōtra intentionē. ¶ 2^a r^m fuit ista a to
 ta diuisiua cum destructione vnius par
 tis ad alterā ptē ē bona p̄na. ¶ Contra qz
 regulā arguitur sic ista p̄na nō valet tu es
 asinus. vel tu nō es asinus sed tu nō es asi
 nus: ergo tu es asinus: qz aso est verum ⁊
 p̄ns falsuz vt ⁊ tū arguitur p̄ regulā: ergo
 regula fallā. ¶ R̄ndetur q̄ nō arguitur p̄
 regulā: qz aut̄ in s̄a ptē ant̄is sumitur p̄tra
 dictioū p̄me ptis diuisiue: vel sumitur
 s̄a ps diuisiue. si sumitur oppo^m p̄me
 ptis. patet q̄ nō arguitur p̄ regulā: qz non
 isertur alia ps. v3 tu non es asinus q̄ illata
 conceditur p̄na ⁊ p̄ns. Si aut̄ d̄f q̄ pro secū
 da ptē ant̄is sumitur s̄a ps diuisiue ise
 rendo alā itez d̄f q̄ non arguitur p̄ regulā
 deberet cū sū p̄tradictioū eius isto^o tu es
 asinus vel tu nō es asinus: sed tu es asin^o:
 ergo tu es asinus: sed negat̄ minor. ¶ 4^a
 r^m fuit ista a copulatiua negatiua ad diuisi
 ctia affirmatiua factā ex p̄ibus p̄tradictio
 n̄is copulatiue affirmatiue ē bonū arg^m ⁊
 ep^o. Exqua inferebat̄ur qm̄ a diuisiua
 negatiua ad copulatiua affirmatiua factaz
 ex p̄ibus contradicētibz copulatiue affir
 matiue est p̄na bona. Contra istas regulas
 possēt argui sic ex nulla negatiua sequit̄ af
 firmatiua ergo quelibet istarū regula est
 fallā. Et qz r̄ndetur q̄ ista regula non t3 in
 p̄p̄theticeis: sed in cathegouicis. ¶ 3° sp̄s
 libus arguo sic oppo^m diuisiue affirma
 tiue assignatū p̄ negatiōis p̄positā toti n̄
 conuertitur cū oppositō eius scde assignatō p̄
 copulatiua factā de p̄ibus opposituz diuisi
 ctive: ergo ambe regule false. p̄na t3 ⁊ aso
 p̄batur ⁊ capio istā diuisiua nēcio tu es
 vel tu sedes: p3 q̄ ista ē fallā: ergo hec ē ve
 ra nō nēcio tu es vel tu sedes: ⁊ tū hec ē fal
 sa nēcio tu nō es ⁊ tu non sedes: arguitur ḡ
 sic ista diuisiua negatiua est vera ⁊ hec
 copulatiua est fallā: ergo nō conuertunt̄. p3
 p̄na: qz vez nō p̄uertitur cū fallō. ¶ 3° d̄ca

breuiter rñdetur q̄ si disiunctiua affirmatiua h̄z huiusmodi duo opposita q̄ ista inui / cem p̄uertitur: sed non semper h̄z copulatiua p̄o opposita facta de partib⁹ oppositis disiunctiue. vt ar^m clare ostēdit: et hoc cōtin / git q̄ si disiunctiua est cathē. p̄babilis sicut in proposito rōne hui⁹ ē nēcio. Infallibiliter tñ regulariet tenetur q̄ tam disiunctiue affirmatiue q̄z copulatiue datur cōtradictoriū p̄ negationē p̄positā toti. Idē est iudiciū de copulatiua affirmatiua h. n. ē falsa nēcio tu es hō et tu es albus vtz et p̄s̄l̄r quelibet istaz nēcio tu nō es hō vel tu nō es albus contingēt tu non es hō vel tu nō es alb⁹: qz ex qualz istaz sequit h̄ disiunctiua tu nō es hō vel tu non es albus q̄ est falsa cū que libet ps eiusdē sit falsa. ¶ 6ª fuit ista. Ad conditionali affirmatiua cū suo aūtē ad cōsequēti eiusdē est bona p̄na. Cōtra quaz regulā arguitur sic ista p̄na nō valet nēcio tu es aī si tu es hō: sed tu es hō: ergo nēcio tu es aīal et tñ arguitur p̄ regulā: ergo regulā falsa p̄na t̄z cū minor et maior p̄batur. Mā p̄ns falsum vt pz: et aīs est ver⁹: ergo rē. p̄batur p̄ p^a p̄e: qz p̄o scda nō expedit qui tu es aīal si tu es hō et nō pōt esse qm tu es aīal si tu es hō: ergo nēcio tu es aīal si tu es hō. ¶ Bicendū q̄ si nēcio duo pōt dēterminare aut p̄cise p̄ns dicte cōditionalis aut ipsam totā. p̄mō concedo p̄nam et nego p̄mā p̄rem aūtis. vt nēcio tu es aīal si tu es hō: qz equaler ista si tu es hō nēcio tu es al^a que est falsa: ad p̄bationē nē p̄nam qz illa conditionalis non est in casu cathē. p̄babilis. Si autē li nēcio dēterminat totā conditionale nego p̄naz n̄z arguitur p̄r regulā qz infertur ista nēcio tu es aīal que nō ē p̄ns. sed ista solūmodo tu es aīal: qz modus sic sumptus nō est ps p̄ntis nec aūtis sicut n̄z nota cōditionis. sed ps totius cōditionalis. Idē debuit sic argui nēcio tu es animal si tu es hō sed tu es hō ergo tu es aīal. vñ cōditionalis sine mō nēcio conuertitur cū sc̄ipa habēte modū istum. vñ sequitur si tu es hō tu es animal: ergo nēcario si tu es hō tu es animal et cōuerso. ¶ Ultima regula fuit ista a conditionali affirmatiua cū contradictorio p̄ntis sequit cōtradictoriū aūtis. ¶ Cōtra istā regulam arguitur sic vt p̄ns

Nēcio si antirps est albus: antirps est coloratus: sed antirps nō est coloratus: ergo necario ipse non est albus: p̄z bene qz aīs est ver⁹: consequens falsum. Et arguitur specialius sic: ista p̄na nō valet si tu es hō: nēcio tu es animal: sed non nēcio tu es animal: ergo tu non es homo: et tñ arguitur p̄ regulam ergo regulā falsa: p̄na t̄z cum mi / noui et maior probatur: aīs est verū et p̄ns falsum ergo p̄na nō valet. qz p̄ns sit falsus p̄z et probatur qz aīs sit verum. Mā hec est vera: non nēcio tu es animal: qz suū oppositū est falsum: sed altera ps probatur. Mā si tu es hō: nēcio tu es animal: nā tu es animal si tu es hō: nēcio: ergo si tu es hō nēcio tu es animal: t̄z p̄na ab vno cōuertibili ad reliq^m vnde idē ē dicere animal currit si hō currit: et si hō currit animal currit. ¶ Ideo rñdetur ad argumētū p̄mum sicut ad argumentum alterius regule qz non arguitur p̄ regulā: qz v̄z solūmodo p̄cludi illa antirps nō est albus: ex quo li nēcio nō est ps aūtis nec p̄ntis. ¶ Et ad arg^m s̄m dubitatur nū qd ista p̄na sit bona: si tu es hō nēcio tu es animal: sed non nēcario tu es aīal. ergo tu non es hō: qz dubito de li nēcario: an sit ps aūtis vel p̄ntis: si autē li nēcario ē ps aūtis vel p̄ntis: si autē li nēcario est pars aūtis nego p̄nam: nec arguitur p̄ regulā: qz non sumitur oppo^m p̄ntis: sed debet sic argui: tu non es animal. ergo tu non es hō nēcario: et isto mō conceditur p̄na et negatur minor. Si autē li nēcario est ps consequentis cōcedo p̄nam et nego cōditionalem: qz tunc equaler huic conditionalis si tu es hō es animal nēcario. Et tūc ad arg^m tu es animal si tu es hō nēcio: ergo si tu es hō nēcio: tu es animal: nego p̄nam: nec arguitur ab vno cōuertibili ad reliq^m: nec ex^m est ad propositum: qz in aūtē li nēcario ē pars aūtis conditionalis: et in p̄ntē ē pars p̄ntis alterius conditionalis. quare rē.

Finis logice Pauli veneti Ad laudē omni / potentis. Impressa venetijs per me Guliel / mū Tridimensē de Mont. ser. anno dñi / 1488. tertio nonas septembrio.

佛經

Handwritten text on a vertical strip on the right edge, possibly a title or index label.

002